336

D
131

120

336/120

Pult 106

Nr 5/6

Grat 5: 3

Cat. 226 (trat. 3:)

i18559924

Fragmēta paſſionis dñi

noſtri Jeſu Chriſti. A celeberrimo (diuini eloquij oratore) dño Joanne Geiler ex Keiſersberg Theologo / ſub typo placēte mellee pdicate. Per Jacobū Otherū familiarē eius in hunc modum collecta.

Paſſio

De fructuoſiſſimis Joh. Keiſerſzbergij concionib9/quas annis. xxx. conſtanter Argentine habuit.

I W S.

Argentina deo grates age/ plaude / triumpha.
Quod talem ac tantum digna es habere virum
Qui tibi terdenos vates fuit optimus annos
Diuinam legem et ſcripta probata docens
Ad declamandum/quem non ſtimulat ſitis auri
Non fauor aut luxus aucupiumve nouum:
Sed diuinus honor/ zeluſq; ingens animarum.
Quas cupit anguſtam/ carpere ad aſtra viam

Beati Arnoaldi ad lectorem Endecaſyllabon.

Cunctis cum poterit placere nullus:
Scriptorum numeroſitas probatur
Hic quod dulciloqua reponit arte
Tinctos cecropio ſales lepore
Facundis legitur viris/ et alter
Chartis tempora ſubnotans priora
Aures exhilarat ſeueriores.
Aut falſos hominum docens amores
A multis canitur ſed impudicis
Scriptis ſic varijs ſtudent placere
Iucundis: tetricis: libidinoſis.
Hic Chriſtum redolet tuum libellus:
Hunc ſi perſpicies benigne lector:
Nullum ſcribere ſanctiora dices.

Dominica Quinquageſime 1507.

Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Celebraꝛ hodie c carniſpriuiũ ſacerdotũ q̃ dare ſolent Placẽtas melleas ſiue toꝛtulas frixas. Ego autẽ ſpirituales pſtare ſolitus ſum toꝛtulas. Frixas dedi annis ſupioꝛibꝫ. Hoc A anno placentã mellcã (qđ vulgo libetũ appellãt) pꝛeſtare conaboꝛ/quo p totã Quadrageſimã/p quotidiana ſuſtẽtatiõe veſci debetꝫ. Ipſuz eſt ſummũ bonũ Chꝛiſt⁹ Jeſus ver⁹ de⁹ ꝛ hõ/ſub alba mappa panis ſacramẽtalis quale dedit diſcipulis ſuis in cena/dicẽs ꝟbũ themaꝛ. Accipite ꝛ comedite. Sed ais. Et q̃ ꝯueniẽtia placẽte ſiue libeti ꝛ Euchariſtie: Reſpondeo ꝙ multa quidem per omnem modum.

1 Fit eñi placẽta: Ex farina fabarũ/frumẽti vel ſiliginis.
2 Mel infunditur.
3 Mixtio fit: ſed ſine fermẽto/ꝛ cũ ſpeciebꝫ aromaticis.
4 Sinitur in ſe deferuere per noctem.
5 Craſtina conſpicitur paſta.
6 Agitatur paſta.
7 Figuratur foꝛmis varijs.
8 Pungitur ne tumeſcat.
9 Stipatur cariofolis.
10 Super aſſerem ponitur/in foꝛnace coquitur.
11 Extrahitur de foꝛnace.
12 Conſpiciꝛ ꝛ monſtraꝛ alijs quomodo ſit decocta.
13 Infrigidari permittitur.
14 Obtegitur alba mappa: vt deferatur amicis.
15 Appellatur toꝛta vite. Ein lebkuch.
16 Dicitur panis ſtultoꝛum. Doꝛen bꝛot.
17 Utimur libeto maxime in infirmitatibus.
18 Utimur eo maxime tempoꝛe quadrageſimali.
19 Secaꝛ a patrefamilias/in particulas diſſimiles.
20 Quelibet particula oꝛnata eſt pꝛopꝛia foꝛma.
21 Diſpenſantur particule a patrefamilias ſingulis diebꝫ ieiunij/pꝛo collatione familie. Et ſic enumerat eis bonitatẽ et virtutem illius placente.

Omnia hec iã enumerata in dño nr̃o Jeſu Chriſto paſ
ſo: et ſub ſpecie panis ꝯtento/cõtigerũt ſicut mox oſtendet.
B ¶ Primo nãq; placẽta fit ex farina fabarũ frumẽti vł ſiligi
nis. Et nr̃a placẽta Chriſtꝰ Jeſus/fit ex farina fabarũ eter/
na.ſ. deitatis. Ex farina antiq̃ frumẽti.ſ. carnis. Ex farina
noua ſiliginis.ſ.aĩe. Hec tria ſt̃ in Chriſto.ſ. Deitas/Caro
et anima. Fit primo ex farina fabaꝝ eterna deitatis. Audi
Joh.i. Joannẽ. In pñcipio erat vbũ/ꝛ verbũ erat apud deũ. De
Ecci. eadẽ farina dicit in libro Sapiẽtie. Ego ex ore altiſſimi pdij
xxiiij. Hec farina deitatis Chriſti pdijt in eternitate/ ex ore altiſſi/
mi et eterni molitoris dei patris. ſicut verbũ ex ore dicẽtis.
Fit ſecũdo. Ex farina antiq̃ frumẽti/carnis ſiue corpis ſui
qđ aſſumpſit ex ydria antiq̃ farine: veterꝫ Ade: tñ abſq; ma/
Joh.xij cula. Vñ dicit ipſe dñs in euãgelio. Niſi granũ frumẽti ca/
dens in terrã mortuũ fuerit: ipm ſolũ manet. Si autẽ mor/
tuũ fuerit/multũ fructũ affert. Hec dicebat Chriſtꝰ de mor/
te ſua corpali. Fit tertio ex farina noua ſiliginis/aĩe ſue no
biliſſime/quã intellige ſipatã/ex molendino nihileitatis: qm̃
ex nihilo deus eã creauit/ ꝛ ſuam potentẽ manũ in abiſſum
nihileitatꝫ p creationẽ ĩmittens ipſam animã adeo pulchrã
totã nouam/ex nihilo/ꝛ nõ ex traduce ſicuti carnem creauit.
Quapropter adoleſcẽtule anime vocant: quia nõ ſeneſcunt.
Cañ.i. Cantico.ꝛ.i. Adoleſcẽtule dilexerũt te nimis. hoc eſt aĩe.
C ¶ Secũdo. Fit placẽta ex melle. Et in nr̃a placẽta Chri
Eſa.vij. ſto Jeſu/fuit et eſt/mel miſericordie. Sicut legit. Ecce vgo
cõcipiet ꝛ pariet filiũ: ꝛ vocabit nomẽ eiꝰ Emanuel: butyrũ
et mel comedet: vt ſciat reprobare malum et eligere bonum.
Apis mellificat: habet autẽ cũ hoc aculeũ. Per apem illam
intellige Chriſtũ dñm. Hic eſt apis illa celeſtis: que de ſum
mo celo ad nos volauit. Et paſcit inter lilia caſtitatis. Que
ad ciuitatẽ Nazareth (qđ interpretatur flos) aduolauit: ꝛ ad
ſuaue olentẽ ppetue virginitatꝫ florẽ peruenit q̃ illi inſedit illi
inheſit. Apis hec/ mel habet miſericordie ꝛ aculeũ iuſticie.
Pſal.c. Unde Pſal. Miſericordiã ꝛ iudiciũ cãtabo tibi dñe. Apis
illa ad nos veniẽs/mel miſericordie attulit: ꝛ aculeũ reliquit
q: nõ venit vt iudicaret: ſed vt ſaluaret mundũ. Urſi fere ſe/

riſſime ꝛ muſce mel ſequunt᷑. Et h̄ mel miſericordie ſequebā/
tur publicani ꝛ peccatores. Latro/Magdalena/Cananea.
Adultera/Matthe⁹/Zache⁹/Petrus/Paulus/ꝛ crucifixo/
res. Curram⁹ fratres ꝛ nos in odore mellis illi⁹ miſericordie
cū ſctō Bernbardo dicētes. Dn̄e Jeſu/ꝓpter manſuetudinē D
que in te p̄dicat᷑: currim⁹ poſt te audiētes/ꝙ nō ſpernas pau/
perē. peccatores nō horreas. Nō horruiſti ꝯfitentē latronē.
Non lachrymantē peccatricē. Non ſupplicantē Cananeā.
Nō deprehēſam in adulterio. Nō ſedentē in theloneo. Nō
ſupplicantē publicanū. Non negantē diſcipulum. Non ꝑſe
quutorē diſcipuloꝝ. Non impios crucifixores tuos. Jdeo
et nos currim⁹ in odore vnguēti tui. h̄ eſt i dulcedine mellis
tue miſcdie. ſic ꝛ nos currere debem⁹. hoc tp̄e gr̄e ꝛ miſcdie
(ꝙdiu durat ꝛ ꝙdiu apis illa mel habet preter aculeū) qui h̄
negligit certo ſciat aculeū iuſticie ſibi ſentiendū. Veniet eīm
tempus ꝙ apis nr̄a reſumet aculeū: acriter infigēs medullis
peccatoꝝ: quia (vt ipſe dominus teſtatur in Euangelio) pa/ Joh. v.
ter omne iudicium dedit filio.

¶ Tertio. Mixta eſt placēta farina ꝛ melle: ſed ſine fermē/
to cū ſpeciebꝫ aromaticis. Et in nr̄a placenta Chriſto Jeſu
ſunt tria genera farine. Videlicet farina fabarū eterna deita
tis. Farina antiqua frumenti/carnis. Et farina noua ſiligi/
nis/aīe. Mixta ſunt autē hec tria gn̄a farine mirabili mixtio
ne/cū melle miſericordie. Mirabili mixtione. dico ꝓmo: qm̄
ibi due nature/diuina ſcꝫ ꝛ humana incōfuſe ꝑmanſerūt: ſed
unite in ꝑſona. vn̄ Athanaſi⁹. in ſymbolo. Vn⁹ oīno nō con
fuſione ſubſtātie: ſed vnitate ꝑſone. Et alibi canit᷑. Nō com/
mixtionem paſſus: neqꝫ diuiſionē. Aliter autem fit in pane
materiali. Nam i tali miſcentur aqua ꝛ farina: ſed deſtructis
eorum naturis conſtituunt tertiam naturam panis ſcilicet
Non ſic eſt in placenta noſtra Chriſto/pane celeſti: quoniā
in eo nō conſtituitur tertia natura: deſtructis duabus/diui/
na ꝛ humana: ſed permanet vtraqꝫ in genere ſuo icorrupta
et inconfuſa. Sic igitur due farine deitatis ꝛ carnis/vni/
untur in vnam perſonam. Secūdo ſunt cōmixte hee due
nature/ſine fermento peccati. Jn noſtra anime et corporis

cõmixtione/eſt peccati originalis fermentũ. Sic antẽ non
Pſal. 21 eſt de noſtra placẽta Chriſto Jeſu. Unde Pſalmiſta. Ego
ſum vermis et nõ homo. Uermis eñ ex terra fit ſine maſcu-
lo. Et Chriſtus ex virgine p̃ter virile ſemen. Cõmixte ſunt
ibi/tertio ſpecies aromatice: plene gratie ⁊ veritatis/omnis
cognitionis ⁊ virtutis ꝑfectiſſime ⁊ ad ſummũ: imo ipſe eſt:
in quo continentur omnes theſauri ſapientie et ſcientie. Ut
Col. ij dicit Paulus. Et in quo corporaliter deitas habitat.
E ¶ Quarto. Sinitur placẽta deferuere per noctẽ. Et pla
centa noſtra/permiſſa eſt ſtare nõ per noctẽ vnã dumtaxat:
ſed per quadraginta ſeptimanas in vtero matris. Et in ſe
plictriuit et deferbuit. Quia habuit noticiã et cognitionem
plenã omniũ/ſm deitatẽ: et ſimiliter ſm humanitatẽ: licet
diuerſimode: quia illic noticia viſionis/hic noticia ſimpli-
cis intelligentie. Habuit etiã plenũ vſum liberi arbitrij/me
ruitqꝫ in vtero. ⁊ beat⁹ erat ſm animã. Ecce hoc totum intra
ſe deferbuit: nec ꝓrupit: ſicuti vinũ in vaſe concluſum abſqꝫ
ſpiraculo (quod incarceratũ aut ferratũ appellant) prorum-
pere ſolet. Nunqꝫ ab extra talia oſtendit: neqꝫ in vtero: nec
in infantia/in pueritia/nec in adoleſcentia: ſed more aliorũ
hominum (licet abſqꝫ peccato) ab extra cõuerſatus eſt. Sic
itaqꝫ paſta hec in ſe occulte deferbuit/vſqꝫ ad. xxx. etatis ſue
annum. Si vis vide Thomam tertia parte.

¶ Quinto Craſtina conſpicitur paſta. A muliere matro-
na/patrefamilias/pueris qui appendent tunice matris gau
dentes ⁊ cãtantes. Sed et catellus aliquãdo accedit et cat
tus ⁊ naſos ſuos immergunt: hoc facto/dicitur cum admi-
ratione. Ecce catellus etiã vult tentare placentã. Et quan-
doqꝫ aſſunt hoſpites: quibꝫ etiã monſtrat̃ placẽta. Et ſic in-
differẽter oĩbꝫ mõſtrat̃. Et Chriſt⁹ dñs/cũ genit⁹ eſſet: ⁊ q̃ſi
placẽta in mediũ allat⁹/ꝑ admirabilẽ natiuitatẽ cõſpexit eũ
matrona Maria/paterfamilias Joſeph/pueri/angeli gau-
debãt: cãtantes. Gloria in excelſis deo. Cattelli ⁊ catti. h eſt
bos ⁊ aſin⁹/ora ĩmergebãt/⁊ ĩ p̃ſepe iacẽtẽ inſufflabãt faciẽ-
tes ꝙ in ſe erat. Cui⁹ rei admirationẽ ꝓuidit Eſaias cũ dice
ſa.i. ret. Bos cognouit poſſeſſorẽ ſuũ/⁊ aſin⁹ p̃ſepe dñi ſui. Cõ-

ſpiciūt ꝛ hāc placentā/vicini paſtores/hoſpites tres reges. Et aliȷ̄ ꝙplurimi accurrētes ↄſpiciūt paſtā/ q̄ ꝛ cūctꝭ poſtea mōſtrat hoībꝫ/ quoꝝ vnꝰ de ipſa teſtimoniū ꝓhibēs dixit. Et vidimꝰ gloriā eiꝰ/q̄ſi vnigeniti a pr̄e: plenū gr̄e ꝛ veritatis. Joh.i.

¶ Sexto. Agitat placēta. Et mos eſt/ vt viciſſim agitet iā ab iſto/iā ab illo. Hoc mō̄ et Chriſtꝰ dn̄s nr̄a placēta agitata eſt. Primo a matre in cunabulꝭ more alioꝝ pueroꝝ. Secūdo a Joſeph ꝛ Maria in egyptū. Tertio agitata eſt placēta nr̄a a ſeipſa/inq̄ꝫ tū hō̄ oꝑando vicꝫ manualit cū Joſeph patre ſuo putatiuo/quē adiuuabat (ꝓculdubio) poſtq̄ꝫ fortificatꝰ eſſet in mēbris/ fabricare lingna. Itē obediēdo matri ſue chariſſime/dū adhuc puer erat/in his q̄ ad puerū ſpectāt Quarto agitat iterū a ſeipſa: eūdo ſcꝫ p̄dicādo/exercitando ſe aſſidue in volūtate pr̄is ſui celeſtis. Quinto a patrꝭ potentia expulſus: a filiȷ̄ ſapiētia ductꝰ. a ſpūs bonitate actꝰ in deſertum. vt tentaretur a diabolo. Sexto agitata eſt placenta noſtra a diabolo: hinc inde ducta. Ducebatur enim ex deſerto i ciuitatem ſanctā. de ciuitate ſup̄ montē ꝛc. Septimo agitata eſt placēta hec/a populo/ſurſum deorſumq̄ꝫ ad modū paſte iactata: in die nāq̄ꝫ palmarū clamabāt. Benedictꝰ qui venit in noīe dn̄i/rex Iſrael. Die vero paraſceues. Crucifige crucifige eum. Non habemus regē niſi ceſarem ꝛc.

¶ Septimo. Figuratur placenta formis variȷ̄s. Sic et Chriſtus figuratus ꝛ ſignatus eſt/a patre/matre/ et iudeis. Primo a patre. Formauit eum pater omnimodo ſibi ſimilē ſic ꝙ nulla ſit differentia: niſi ꝙ a patre filius ſit genitꝰ. Et quidem adeo equaliter/ꝙ pater neq̄ꝫ melior: neq̄ꝫ potentior: neq̄ꝫ ſapiētior ſit filio: ita ſe oīno generando filium pater expreſſit. De formatione et figuratione patris/ ſcribit Salomon. Cādor eſt eīm lucꝭ eterne/ꝛ ſpeculū ſine macula dei maieſtatis/et imago bonitatꝭ illius. Itē Paulus ad Heb. Qui cū ſit ſplendor glorie ꝛ figura ſubſtātie eiꝰ. De hac formatione q̄ formatꝰ eſt a pr̄e Chriſtꝰ ipſe loquit in euā. dicēs. Hūc eīm pr̄ ſignauit deꝰ ꝛc. De hoc vide Hilariū. Habes ergo quomodo pater ſua ꝓpria forma placētam noſtram formauerit. Secūdo formata fuit et figurata noſtra placenta/a matre

Sa.vi Heb.i Joh.vi H

forma ſua ꝓpria: qꝛ cū nō habuit genitorē carnalē: exiſtimā
dum eſt eum habuiſſe formā matris ſue: qꝛ natura in matre
adeo ſingulariter directa/ errare i hͦ nō potuit/ cū ex ſola car
ne ipſius matrꝫ ꝛ coopatione ſpūſſancti genitus ſit. De hͦ le-
ge Albertū magnū ſup Miſſus eſt. Sed nunqd ab obſte/
tricibꝫ figuratꝰ eſt: ſicut noſtri pueri: quatenꝰ rectificēt mem/
Contra Heluidium. bra. Dico ꝙ nō: nulla em̄ obſtetricum in Chriſti natiuitate
aderat. Ut dicit Hiero. Neqꝫ indigebat Chriſtus huiuſmo
di membroꝝ rectificatiōe: qm̄ abſqꝫ omni anguſtia ꝛ leſione
ſui ꝛ matris natus: eo ꝙ naſcebaꝛ de ꝟgine: ſicut radius per
vitrū. Tertio ſignata eſt nr̄a placēta a iudeis/ miniſtrꝫ ꝛ gē/
tilibꝫ. A iudeis circūcidendo: imprimēdo ei antiquā illā for
mā/ qua Abrahā ꝛ oēs iudei figurabanꝛ. Uoluit aūt dn̄s fi
gurari hac forma: ne reijceret eū predicantē. Itē figuratꝰ
eſt in orto a Juda: q coinqnatā oris ſui formā oſculo fediſſi
mo ei imprimebat. A miniſtris crudeliter ligatꝰ. In domo
Anne alape figurā ꝑpeſſus a Malcho. In domo Cayphe
colaphizatꝰ: ꝯſputus: ꝛ īnumerabilibꝫ affectus iniurijs. qua
propter ꝓculdubio plenus formarum in corpe ſuo viſus eſt.
Eſa.43 Hanc figuratiōnē Eſaias in ſpiritu ꝓuidit: cū diceret. Nō
eſt ſpecies ei/ neqꝫ decor. Et vidimꝰ eū ꝛ nō erat ei aſpectꝰ: et
deſiderauimus eū deſpectū ꝛ nouiſſimū viroꝝ ꝛc̄. Ibidem.
Et nos putauimꝰ eū tanqꝫ leproſuꝫ ꝛ ꝑcuſſum a deo ꝛ humi/
D liatū ꝛc̄. Habes itaqꝫ quō ꝓpter nos placēta nr̄a ſit ſignata.

¶ Octauo. Pungitur placēta/ ne tumeſcat. Puncta fuit ꝛ
nr̄a placēta fratres corpe: qꝛ virgis eſt ceſus Chriſtus dn̄s
in domo Pylati. Capite: qꝛ corona ſpinea ornatus. Pedibꝫ
dum iret: Corde quoties de peccatoribꝫ cogitauit: in quibꝫ
nullum affert fructum paſſio ſua ſanctiſſima.

¶ Nono. Stipatur placenta cariofolis. Et nr̄a placenta
ſtipata eſt clauis in manibꝫ ꝛ pedibꝫ: imo ꝛ capite ſtipata eſt
aculeis ꝛ cynamomo dulci. Nā dulces clauos canit eccl'ia.

¶ Decimo. Sup aſſerem ponitꝛ/ in fornace coquitꝛ. Et no
ſtra placēta ſup aſſerē crucis ponitꝛ. Triplici quoqꝫ igne co/
quitur. Igne deitatis cocta eſt farina fabarū eterna. Un̄ le-
Hie.31. gitꝛ in Hieremia. In charitate ꝑpetua dilexit te: ideo miſe/

rans attraxi te. Igne paſſionis/cocta eſt farina antiqua fru/
menti ſcȝ corpis dñi Jeſu. Unde dicit ipſe dñs. Maiorem Joh. xv
charitatē nemo habet: vt animā ſuā ponat q̄s ꝑ amicꝭ ſuis.
Igne compaſſionis/cocta eſt farina noua ſiliginis/ anie ſcȝ
Dolebat em̄ ex compaſſione matris et aliorum ꝛc̄.

¶ Undecimo. Extrahit placēta cocta de fornace: lanceā
piſtoria/vt ad vſum habeat. Et Longinus lanceā imiſit in
caminū illum amore flāmantē(cor Jeſu Chriſti loquor ꝛ la
tus)qđ aperuit/ex quo ſanguis et aqua effluxit. Unde et ſa/
cramēta fluxerūt/per q̄ nobis fruct⁹ ſue paſſionis applicat.
Tortam nō ſciſſam/nemo hoſpitū audet attingere. Ideo ad
vſum noſtrū ſciſſa eſt illa placenta a Longino ꝛ ꝑforata.

¶ Duodecimo. Conſpicit placenta cocta/ et monſtratur J
alijs ad iudicandum qualiter ſit cocta. Et quibuſdā quidē
placet/alijs vero diſplicet. Uni nimiū: alteri min⁹ cocta vi/
detur. Sic ꝛ Chriſtus dñs mortuus ꝛ ꝑforatus/ conſpicit
et monſtrat alijs/qui nōnullis quidē placuit/et ab his com
mēdabat. Alijs vero diſplicuit/et ab his reijciebat. Conſpi
ciunt eū populus/ principes/ milites/ Centurio/ Marie/ et
alie mulieres de Galilea/ Johannes ꝛ Maria. Reijcit autē
a populo q̄ preteriens crucē dicebat. Uah q̄ deſtruis tem/
plū dei/ ꝛ in triduo reedificas illud. Reijciūt eū ꝛ principes
dicētes. Alios ſaluos fecit/ſeipſum nō pōt ſaluū facere. Et
milites(die kriegsknecht)dicentes. Si tu es rex iudeorū
ſaluū te fac. Itē latro. Si tu es Chriſt⁹ ſalua te ꝛ nos. Om
nes hij reijciebant placentā iſtam. Cōmendabāt tamē q̄dā
placentā noſtrā. Nam Centurio. Uere(aut)fili⁹ dei hic erat.
Mulieres et alij qui ꝑcutientes pectora Jheroſolimā reuer
tebant Marie flebant amare. Mater autē noſtre placen/
te q̄ntum paſſa ſit doloris eſt inenarrabile: quia ſic miſerabi/
liter viderat coctā. Gaudebat autē: q2 mittēda erat amicꝭ in
cōſolationē/virtutē/et releuationē eccleſie/in ſalutē populi.

¶ Tredecimo. Extracta placenta: eſt adhuc pendula nō
dum indurata/nō frigefacta/nōdum apta ad donandū. In
uoluitur igit albo pāno/ſindone/et ponit ad locū frigidum
vt refrigeſcat. Et noſtra placēta depoſita de cruce/ inuoluit

albo pāno ſindone/reponiturqꝫ in lapide loco frigido/ad tri
duū. Nicodem⁹ autē ꝛ Joſeph hoc fecerūt: aduoluerūt ꝛ la/
pidē ad monumentū. Claudentes hoſtiū: vt videlicet toꝛta
iſta maneret cuſtodita q̄uſqꝫ rigeſceret/quouſqꝫ moꝛtale hoc
coꝛpus fieret imoꝛtale: ꝛ ſic aptū efficeret/in imoꝛtali ꝛ gloꝛi
ficato coꝛpoꝛe/ad donandū amicis/ſub alba mappa ſanctiſ
K ſimi ſacramenti.

¶ Decimoquarto. Obtegit placenta alba mappa: vt defe
rat ꝛ amicis donet. Diciturqꝫ illud Therētianū. Mun⁹ no/
ſtrū oꝛnato ꝟbis. Et toꝛta nr̄a donabilis/modo frigefacta
ad triduū in frigido pꝛomptuario/ſurrexit ſolida/imoꝛtalis
facta/poꝛtabilis/donabilis. Tempus eſt/donet. Obtegitur
itaqꝫ pulcherrima ꝛ niuea mappula/ſpecierū ſacramentaliū
miſſaqꝫ ꝑ totū oꝛbē ſuis amicis ad māducandū. Sed miſſa
dico ꝑ famulos ſuos ſacerdotes ſcꝫ/quib⁹ ita licet vt ſumāt ꝛ
dent ceteris: mun⁹ q̄qꝫ ꝟbis oꝛnēt/ꝛ litteris. Verbis. ſ. publi/
ce cōcionando ꝓ p̄ſentib⁹. Et litteris ipſum oꝛnēt ꝓ futuris.

¶ Decimoquinto. Appellat toꝛta vite: et theutonico nr̄o
lebkuch. et hoc ideo (ſcḋm cōem laicoꝝ intellectū) qꝛ ꝯſeruet vel
coꝛroboꝛet vitā. licet dicat foꝛtaſſis min⁹ ꝓpꝛie lebkuch. vbi
poti⁹ lybkuch dicēdū eſſet. Teſte Perotto in Coꝛnucopie:
q̄ liba placētas huiuſmodi ꝓhibet appellādas: ſic dicēs. Li
ba/dicte ſunt placente/ex farre ꝛ melle/deoꝝ ſacrificiis apte.
Hinc ſumptū arbitroꝛ vulgare illō lebkuch/q̄ō tn̄ lybkuch
foꝛtaſſis dicēdū eſſet. Nos tn̄ antiq̄ vulgari vti volētes mo
dū hūc doctioꝝ p̄terim⁹: innitētes dicto Ariſtotelico. Sē/
tiendū vt pauci/loquēdū vt multi. De toꝛta igit vite loqua
Joh.i. mur. Chriſtus dn̄s toꝛta vite eſt. Eſſentialit. Effectiue. Et
exemplarit. Primo eſſentialit in ſeipſo. vn̄ dicit Joh. Q̄ō fa
ctū eſt i ipſo vita erat: ꝛ vita erat lux hoīm. Scḋo vita effecti
ue: qꝛ efficit vitā naturalē/vitā gr̄e/ꝛ vitā gl̄ie. Vitā natura/
Joh.i lē. vn̄ dicit Joh. Oia ꝑ ipm̄ facta ſunt: q̄ō factū eſt in ipſo vi
Jo. xvij ta erat. Vitā gr̄e. Joh. Gratia ꝛ veritas ꝑ ipſuꝫ facta eſt. Vi
tā gl̄ie. vn̄ dicit ipſe Chriſt⁹. Ego ſuꝫ vita. Et alibi. Hec eſt
vita eterna. vt cognoſcāt te/ꝛ quē tu miſiſti Jeſuꝫ. Hec eſt ve
re toꝛta illa vite effectiue. Si hec toꝛta retinet in ſe virtutem

ſuā ꝯſeruatiuā:retrahēdo.ſ.eandē creaturꝭ:oīa creata ī nihil
recidēt: vñ ſunt orta. Si retrahet influētiā ſuā gratialē/erūt
tenebre ſup faciē aīe:duritia frig⁹ ꝛ ariditas. Si hec torta re
trahat influentiā luminis glīe:ꝛ ſeipſaꝫ obiectū btīficū. Ne
qꝫ angeli:neqꝫ hoīes beatificanť. Tertio eſt vita exempla
riť ſm quā viuere debem⁹. Dicit em̄ Chriſt⁹ de ſeipſo. Ego Jo.xiiii
ſuꝫ via veritas ꝛ vita. Et alibi. Exemplū dedi vob: vt ꝛ vos Jo.xiii
ita faciatꝭ. Dicit ꝛ Petrus. Chriſtus paſſus eſt ꝓ nob/vobis i.Pe.ii.
exemplū relinquēs vt ſequamini veſtigia ei⁹. Et ideo Chri
ſtus eſt exemplaris vita: qꝛ in ipſo ꝑfecte apparuit vita oīm
virtutū. Et tantū de nomine torte noſtre.

¶ Decimoſexto. Vocať hec torta panis fatuoꝝ. Et placē
ta nr̄a Chriſt⁹/ſub ſpecie ſacramēti eſt vere panis fatuoꝝ:qꝛ
a fatuo dat⁹. ꝑ fatuos p̄dicat⁹. fatuis donat⁹. Dat⁹ eſt p̄mo
ab illo fatuo:ꝙ cū p̄dicaret iuxta mare gallilee ab amicꝭ ſuis Mar.3
dict⁹ eſt ī furorē ꝯuerſus/ꝛ quē volebāt tenere. Itē ab illo da
tus/ad quē dicebāt iudei. Nōne bn̄ dicim⁹:qꝛ demoniū ha
bes. Et ab illo fatuo quē Herodes vt fatuū alba veſte Pyla Jo.viii
to remiſit. Scd̄o eſt ꝑ fatuos p̄dicat⁹:quoꝝ.ſ. Paulus dice Corin.
bat gētibꝫ ꝙ dē ſtulticiā:iudeis ꝟo ſcādalū p̄dicam⁹. Tertio
eſt fatuis donat⁹ ꝛ eis ē vtil'. Nō aūt naturalibꝫ fatuis qbꝫ eu
chariſtie ſacramētū nō debet cōicari. ſed neqꝫ ſp̄ualibꝫ. Sūt
em̄ qbꝫ ſp̄ualia nō ſapiunt. Habēt em̄ guſtū infectū ꝑpter fe
bres mūdanarū cupiditatū. Vn̄ cū filijs Iſrael dicūt. Ani Nu.xx
ma nr̄a nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. Ve talibꝫ/qbꝫ ſapit.
vet⁹ ſupbie. arena diuitiarū. ſulfur voluptatū. ignis vīdicta
rū:quia nō ſaturanť. Obliti em̄ ſunt comedere panē ſuū. Si
extendere volueris illa/vide Bernhardū ſuper Ecce nos re
liquimus.ca.xxv. qui ſufficienter et pulchre declarat. His
naturalibus et ſpiritualibus fatuis/panis hic nō ſapit:neqꝫ
datus eſt eis. Sed tertijs fatuis: ſcilicet mundialibus (den
welt narren) Et ſunt qui a mundo fatui reputātur: quibus
mundus non ſapit: quia ſpiritū guſtauerunt. Guſtato enim M
ſpiritu (ait Gregorius) deſipit omnis caro. De illorum nu
mero erant duo/quorum Guilhelmus Parrhiſienſis me
minit/in de rhetorica diuina. Unus qui ſentiebat reali

ter: ſi ſacramentū eucbariſtie eſſet in aliquo loco. Alter q̄ ro debat vas/in quo ſacramentū fuerat. Talib⁹ fatuis mundanis/quib⁹ guſt⁹ reſpectu tpalium et mundanoꝝ omnino obſtupuit/ hic panis ſapit/ illoꝝ panis eſt/panis filiorum illorum paruuloꝝ fatuorum eſt: non mittendus canibus ꝛc. Hec dico/non ꝙ requiratur huiuſmodi ſenſualis experientia (cum ſingularis gratia hec efficiat) ſufficit autē tibi firma fides/bona ꝯſcientia/cum rationalis volūtatꝫ deſiderio licet nullā illarū ſenſualiū deuotionū habeas experientiam.

¶ Decimoſeptimo vtimur placenta/ſiue torta vite/maxime in infirmitatib⁹. Et torta noſtra Chriſtus paſſus/ ſub ſacramento/contra omnē infirmitatē valet. Omne venenū repellit. Si qñ te momorderint infernales illi ſerpētes/ſi venenū immiſerint/ ſtatim vtere hac torta ꝛ ſanaberis (probatum eſt) Si ſerpēs ille antiquus Lucifer/qui Euam ꝛ Adā momordit. Si vnq̄ꝫ idem te momorderit. Si venenū ſupbie infuderit: ꝛ incipiat in te tumor quidā cordis incipis te pferre alijs/te aliquid reputare/alios contemnere/ illico frange fruſtū de tortula vite/morde ꝛ maſtica/ meditare ſummū deū/ ppter te adeo humiliatū/qui cū deus eſſet nō dedignatus eſt de celo in terrā p aſſumenda humanitate deſcendere: pedes diſcipuloꝝ lauare. īmo tradi. conſpui. cedi. p nihilo reputari/morte deniq̄ꝫ turpiſſima voluit cōdemnari/qui adeo derelictus vt diceret. Heli heli lamaazaphtani. Et tu o pellis morticina q̄d inflarꝫ? Ecce cōditorē tuū: īmo deū altiſſimū/qui ppter te miſerrimū hoīem talia ppeſſus eſt. Hec fratres merito nos moueant/ne crudeliſſimo ſerpenti nos offeramus/coinquinando nos venenoſo hoc ſuperbie peccato.

Remediū ſupbie. A

Si podagra accidie te agitauerit: ſic ꝙ pedib⁹ tuis ſpiritualibus/moleſta ſunt omnia opera diuina. Agitat te pigrities ſiue torpor. Item meditatio dominice paſſionis maximum tibi videtur onus. Hanc tortā aſſumas/ab illa manduces et ſanaberis. Audi Chriſtū in ligno crucis dicentem. Sitio: ſcilicet ſalutem anime tue: et ad perficiendum voluntatē patris mei qui in celis eſt. Hic eſt ecce cib⁹ meus ꝛ potus. Beati qui eſuriunt et ſitiunt iuſticiam. O q̄ꝫ tepidi nos appare-

Remediū accidie. Mat. v.

mus:quos nulla vel modica premit iuſticie ſitis.hoc eſt vir
tutum probitatis/ꝛ mandatoꝝ dei/ vtinam mandatis diui
nis obtemperarem⁹ ſaltē tepide et nō tāta/ q̄ta deberemus
ſeueritate. Sed probdolor/in nobis nulla huiuſcemodi cō
cupiſcentia ardet: neq̨ illius minimum inditium apparet:
qꝛ omnia diuina nobis moleſta ſunt. Signum eſt profecto
nos vacuos ꝛ longos eſſe a gratia dei. Memēto frater/quo
niam tempus breue/meritū magnum/ paſſio temporalis p̄/
miū eternū expoſcit. Sic execrabile illud accidie vitiū effū/ Reme/
gabis. Si lepra luxurie te agitauerit: hāc aſſume tortam dium lu
meditare: quia ꝑpter te Chriſtus ſuſtinuit corporis mace/ xurie
rationem/labores/vigilias/vt tādem quinquaginta annoꝝ
reputaret̄: deniq̨ in duro lecto crucis morit̄: inter virgines D
virgo pēdens/ virginē virgini cōmendauit. Et tu frater/cor
pus tuū velis macerare/neq̨ lautiori delicatiorive/ modo il
lud educare/quo lepram hanc luxurie tandem poſſis effuga/
re. Si eñ Chriſtus (qui tenerrimus erat) corpus ſuū/ adeo
vile eſtimabat/quātomagis ꝛ nos fediſſimi homines corpo/
rum maceratione ꝑpter Chriſtum gratanter aſſumere debe/
mus. Quod ſi negligimus et in diaboli ſeruitio corpori in/
dulgemus/cogimur vltro venientē corporis deformitatem
tandem ſuſtinere. Satius autem cenſeo/ad manducandū ſe
aquile ꝑbere q̄ coruo. Si colica inuidie te agitauerit: hāc Reme/
tortam ſume/memento: qꝛ dominus Jeſus in ligno crucis diū in/
inuid⁹ nō erat. Nā plus q̄ petierat latroni ꝓmiſit/cū diceret uidie.
Hodie mecū eris ī paradiſo. Petijt autē ſolūmodo latro/vt
memor eſſet ſui. Si ſquinantia gule te agitauerit. hāc tor Reme/
tam manduca. Audi Chriſtū dicentem. Sitio: qui aceto ꝛ diū gul
felle ꝑpter nos potatus fuit. Vitemus ergo et nos ſuꝑflua.
Noluit eñ dñs ad hoc nos aſtringere/vt acetum ꝛ fel bibe/
remus: ſed vt ſuperflua ſaltem omittam⁹: his autē q̄ ad ſuſtē
tationem nature/cultus diuini: et ad conſequendā vitā eter
nam neceſſaria ſunt vtamur. ſic videlicet vt pro medicamini
bus/cibum potumq̨ habeamus. Neſimus porcis ſimiles
qui cum ſub quercu glandibus ſaturant̄. vnde decidant/mi Reme
nime cogitant. Si te agitauerit freneſis ſiue mania Jre. diū ire

toꝛtã noſtrã aſſumas/meditare et ſepe/q̃ꝫ dulcẽ emittit ſapo/
rem:orãdo ꝑ crucifixoꝛibꝫ ſe. Pater ignoſce illis:quia neſci/
unt quid faciũt. Chꝛiſtus oꝛat ꝑ crucifixoꝛibꝫ ſuis. Te autẽ
o frater nemo crucifigens apparet: ſed ſolũ verbo afflatus
euiterna pꝛoximũ ꝑſequens inimitia/ cũ maledicto ꝓpoſito
Reme/ nunq̃ꝫ ignoſcẽdi. Si te agitauerit idropiſis auaricie/intan
diũ aua/ tum/ꝙ q̃to plus diuitiarũ bibis/tãto plus ſitis: et nemo eſt
ricie. qui te diuitijs ſatiare poſſit:recipe fragmenta huius liberi:
maſtica ꝛ meditare:quia pauper in introitu. in pꝛogreſſu. in
egreſſu. In introitu pannis inuolutus ꝛc. In ꝑgreſſu filius
Lu.ij. hoĩs nõ habebat vbi caput ſuũ reclinet. In egreſſu. Sicut
Lu.ix eñ nudus venit in mundũ:ita et nudus exiuit. Liberaliſſi/
mus ipſe/qui ſe totũ expoſuit:de anima et viſceribꝫ ſe nobis
P tradens in teſtamento: ſcꝫ pacem diſcipulis. ꝑſequutionem
apoſtolis. veſtes militibꝫ. coꝛpus iudeis. matrẽ Joanni. ſpi/
ritum patri. ſe deniq̃ꝫ totũ ſub ſacramento liberi omnibus
baptizatis. Et tu o frater fac ſimiliter in cruce chꝛiſtiane vi/
te pendens: mãdata ei⁹/ſiue in ꝓſperis/ſiue in peruerſis/nul/
lo modo excedere velis. Noli eſſe ſollicitus. In omnibus re
bus deo te cõmendas. hũc permitte ſollicitare in his que ra/
tionabilẽ tuã ſollicitudinẽ ſuperant: dicendo cũ Jeſu. Pa/
ter in manus tuas cõmendo ſpiritũ meũ. Sic faciẽdo: bene
viuis: bene etiam cũ Chꝛiſto moꝛieris. Amen.

¶ Decimooctauo. Utimur maxime tp̃e quadrageſimali
et ieiunij. eoq̃ꝫ tp̃e ſcinditur in particulas que diſpenſantur
omni veſpere ſingulis hominibꝫ ꝑ collatione vt inde virtu/
tẽ acquirant. ſic et quilibet chꝛiſtianoꝝ/ tp̃e quadrageſimali
quotidie paſſionis domini particulã vnã mediteꝛ. Et inde
in anima et vita ſua ſpiritali aliquid virtutis hauriat. Qua
pꝛopter et ego placentã iſtam paſſum dominũ/hoc quadra/
geſimali tp̃e moꝛe patriſfamilias vobis diſpenſare decreui.
Et inde quotidie particulã vnã abſciſam pꝛoponere huius
quoq̃ꝫ maſticationem enarrare/et fructum inde hauriendã
vobis explicare.

¶ Decimonono. Secatur placenta in particulas. ꝛ hoc
fit diuerſimode. quidã eñ eam ꝑ numero dierũ ieiunij ſecãt.

Alij vero pro numero totius anni. vt videlicet toto anno ea vtantur. Quidam autem decrepiti ſenioqꝫ affecti/ſemper in ſacculo fruſtũ placente conſeruatũ portant. vt aliquando cũ deficiunt eadẽ releuentur. Sic eñ paſſio domini Jeſu diſſimiliter diſpenſat̃ per ſanctos doctores. ꝑut Gerſon in quadam epiſtola. Si quis vult ꝛc. illa declarat.

1 Item ſanctus Bonauentura ſcindit placentam iſtam in. 42. particulas.

2 Vbertinus vero in. 149.

3 Heinricus Süſz in. 100. partes.

4 Joannes Gerſon in. 150. partes.

5 Jordanus in. 65. particulas.

6 Alius quidam/quẽ allegat Gerſon. 56. partes.

7 Ego autẽ ſecabo placentam noſtrã in tot particulas vel plures: quot in quadrageſima vel ieiunio dies inueniuntur vt omni die fruſtũ vnũ ꝑ collatione habeatis afferre.

Viceſimo. Quelibet particula ornata eſt ſua propria forma et ꝓprio nomine ſm̃ formas et figuras in principio placente impreſſas. Sic et particule paſſionis Chriſti habent ſua propria nomina que ſunt Triſticia. ſanguinea ſudatio. Venditio. Traditio. Captiuatio. Ligatio. Diſcipuloꝝ fuga. Ductio. Anne preſentatio. Petri negatio. Alapizatio. Cayphe preſentatio. Falſi teſtimonij delatio. Blaſphemie falſa impoſitio. Condemnatio ad mortem. Colaphizatio. Faciei cõſpuitio. In faciem percuſſio. Faciei velatio. Prophetandi ludibrioſa expetitio. Coram Pylato preſentatio. De falſis accuſatio. Ad Herodem miſſio. Ab Herode deriſio. Coram Herode accuſatio. Deſpectio Herodis. Albe veſtis illuſio. Ad Pylatũ remiſſio. Latronis liberatio. Veſtimẽtoꝝ exuitio. Flagellatio. Purpuree veſtis induitio. Corone capiti ĩpoſitio. Arũdinis ĩ dextra traditio. Irriſoria ſalutatio. A militibꝯ alapizatio. A militibꝯ ꝯſpuitio. Capitꝭ cũ arundine ꝑcuſſio. Flagellati oſtẽtatio. Judeoꝝ acclamatio Ad tribunal adductio. Ad mortem condemnatio. Crucis baiulatio. In golgatha deductio. Ante crucem expoliatio. In cruce extenſio. Crucifixio. Siniſtre manus perforatio.

Q

Dextre manus perforatio. Siniſtri pedis pforatio. Dextri pedis perforatio. In cruce leuatio. Latronū cum Chriſto crucifixio. Ueſtimentoꝝ eius diuiſio. Tituli ſuperſcriptio Crucifixi illuſio. Latronis exprobratio. Materni doloris compaſſio. Chriſti a deo derelictio. Aceti potatio. Totius paſſionis cōſumatio. Mors vel expiratio. Lanceatio late/ris. De cruce depoſitio. Sepelitio. Hec ſunt nomina par ticularum noſtre placente / quas per hanc quadrageſimam vobis proponere ſtatui modo ſubſcripto.

¶ Uiceſimoprimo. Diſpenſant particule placēte a patre/familias/ſingulis diebus p collatiōe/enumerādo eis fructū et vtilitatē illi⁹ placente. Et ego ſimiliter faciā. hodie quoqꝫ primā particulam paſſionis aſſumens eandem ſcd̄m euan/geliſtarum ſcripta exponā. Primo itaqꝫ ipſam pponā. Se/cundo declarabo ⁊ eandē maſticandā tradam. Tertio ⁊ vl/timo fructū illius ⁊ vtilitatē oſtendam. Hunc p totā quadra geſimam ordinem obſeruabo: quamlibet particulam decla/rando: prout omnipotens deus (qui et ipſe panis noſter de quo loquimur exiſtens) mihi per veſtras humillimas oratio nes gratiā / illuminationemqꝫ oſtenderit: hunc fratres ora/re velitis: vt nobis aſtet / dirigendo opus noſtrū ad compla/centiam ſue rectiſſime voluntatis / et animarum noſtrarum ſalutem. Amen.

Dominica quinquageſima Ualentini.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi.

Elebrat̃ hodie carniſpriuiũ ſacerdotũ q̃ tortulas S
c frixas. vulgariter küchlin. vel melleas placentas
lebkuchen/ inter amicos diſtribuere cõſueuerũt.
Ego autẽ illoꝝ loco/ ſpirituales preſtare ſolitus
ſum. Frixas dedi ſuꝑiorib⁹ annis: hoc autẽ anno melleã pla/
centã/ qđ vulgo libetũ appellant/ preſtare conabor. Ipſum
eſt ſummũ bonũ/ Chriſtus dñs ſub alba mappa ſacramẽti
quale dedit diſcipulis ſuis in cena/ dicens verbũ thematis.
Accipite ⁊ comedite. ¶ Sed ais/ ⁊ que cõuenientia/ placẽ/
te ⁊ euchariſtie? Reſpondeo/ ꝙ multa quidẽ per omnẽ mo/
dum. Fit enĩ placenta ex farina ⁊ melle. miſcent̃ hec cum
aromatib⁹ ſine fermẽto. Sinit̃ paſta/ der teig/ in ſe defer/
uere. Paſta cõſpicitur. Agitat̃. Figuratur. Pungitur.
Stipulat̃. Coquit̃. Extrahit̃. Conſpicit̃. Infrigidat̃
Mappa alba obtegit̃. Diſpẽſat̃. Comedit̃. Panis vite
et ſtultoꝝ appellat̃. Contra infirmitates ⁊ quadrageſima/
li tempore ea vtimur. Hec omnia fiunt in noſtra placenta.

¶ Primo. placenta fit ex farina. Et noſtra fit ex farina fa
barum eterna/ deitatis. Ex farina frumenti antiqua/ carnis
Ex farina ſiliginis noua/ anime. Secũdo/ in ea eſt mel mi/
ſericordie. Tertio/ miſcent̃ hec mirabili mixtione: nõ ꝯfuſio
ne ſubſtãtie: ſed vnitate perſone. Quarto/ ſinitur ſtare per. xl.
ebdomadas/ occulte in ſe deferueſcens: quia plenus gratie
et virtutũ ⁊ cognitionũ. Quinto conſpicit̃ a Joſeph Ma/
ria/ angelis ⁊c. natus. Sexto agitat̃ a matre ĩ egiptũ: a deo
in deſertũ ⁊c. Septimo figurat̃ a patre mr̃e ⁊ iudeis. Octa/
uo pungitur ſpinis ⁊c. Nono ſtipat̃ cariofilis clauis ĩ mani T
bus ⁊ pedib⁹. Decimo/ coquitur in camino caritatis: in aſſe
re cruc̃. Undecimo/ extrahit̃ lancea milit̃. Duodecimo cõ/
ſpicit̃ a populo/ pñcipib⁹/ militib⁹ Cẽturione ⁊ feminis. Tre
decimo/ ponit̃ in petrã ſepulchri frigidã/ vbi fit ſolidus im/
mortalitate. Decimoq̃rto obtegit̃ mappa ſacramẽti/ ⁊ diſpẽ

ſat̄ ſub ſacramēto p̄ vniuerſum mundū/p̄ miniſtros/ſacerdo tes ⁊ ꝗbis mun⁹ oꝛnat̄ p̄ p̄dicatoꝛes. Decimoq̄nto/ placēta eſt panis vite. leb kuch. Et hec placenta.eſt vita eſſentialit̄: Et vita erat lux hoīm Joan.j. Uita eſt effectiue:qꝛ efficit vi tā nature/gratie/gloꝛie. Uita exemplariter:qꝛ in eo oſtēſa eſt vita virtutū pleniſſime. Decimoſexto/ placenta dicit̄ panis fatuoꝝ. Et hec placenta/inſtituta eſt ab illo q̄ reputatus fuit fatuus ab Herode ⁊c̄. Decimoſeptimo/ placenta vtimur cō tra infirmitates. Et tu. ſi ſupbie tumoꝛ/ auaricie idropiſis lepra luxurie/ mania ire/ ſquinantia gule/ colica inuidie/po dagra acidie/ te fatigauerit/ moꝛde in hanc placentā ⁊ ſana- beris. Decimooctauo/ per.xl. ſingulis diebꝫ in veſperis aliq̄ particula vtimur. Et fac tu ſimiliter p̄ meditationē/⁊ exaudi verbū thematꝭ. Accipite ⁊ comedite. Rogemus deū. Hec ſi latius deducere volueriꝭ:inuenies diffuſe tractata vbi ſup̄.

Feria quarta Cinerum
Accipite ⁊ comedite. Matth.xxvi.

Onaui vobis pꝛidie placentā melleam(leb kuchē)
d Chꝛiſtū ſub ſacramēto. Cūq̄ꝫ deliberarē/quid vo bis p̄ hanc.xl.pꝛedicarem/ ad hoc mentem appuli vt ſtatuerem in aīo/vobis libetū hoc in particulas diuidere
VI et ſingulis diebꝫ/vnā(ſicut ī quadrageſima fieri ſolet) p̄ vr̄o confoꝛtatiuo ⁊ conſeruatiuo vite ſpiritualis adminiſtrare. Mouit me ad hoc pꝛimo/ꝙ materiā iſtā/nūq̄ꝫ pꝛedicaui ad fundamentū ⁊ diffuſe: ſed ſolū in die paraſceues textū hiſto ric recitaui. Mouit me ſecundo/ ꝙ pleriq̄ꝫ ſanctoꝝ/hoc libe tum/taliter in particulas multas diuiſerūt: ſicut Gerſon di- cit in epiſtola quadā:cui⁹ initiū eſt. Si q̄s vult poſt ⁊c̄. Nā Bonauentura ſcidit in particulas.xlij. Ubertinus in.cxlix. Autoꝛ hoꝛalogij/ Henricus Süß in.c. Joannes Gerſon in.cl. Joꝛdanus in.lxv. Mouit me tertio/ ꝙ paſſio domini in ſe complectit̄ omnē perfectionē homini poſſibilem in hac vita/ quoniā oīa opera perfectionis/ que Chꝛiſtus vnq̄ꝫ in euangelio docuit/ipſe in ſeipſo in paſſione ſua perfectiſſime

adimpleuit. Nam/ ſi de paupertate voluntaria loquimur: 1
quis vnq̃ paupior Chriſto nudo pendente in cruce. vbi nec
habebat vbi caput ſuum reclinaret. Si de obediētia ⁊ hu 2
militate loquimur: q̃s vnq̃ in tantū ſe humiliauit ⁊ exinani/
uit ſicut Chriſtus/ q̃ factus eſt obediens vſq; ad mortē: mor
tem autē crucis. Phil. ij. Si de caſtitate virginali mentio 3
fit/ quis caſtior eo/ cuius mater virgo/ ⁊ cuius pater feminā
neſcit. Si de charitate ſermo fuerit/ quis vnq̃ maiorē vel 4
tantā charitatē habuit/ q̃ Chriſtus/ qui in paſſione ſua po/
ſuit animā ſuam p̱ amicis ſuis. Deniq;/ ſi de patientia agit 5
tota paſſio excellentiſſima: Chriſti patientiam demōſtrat.
Si de cōtemptu mūdi ⁊ abſtractione a reb⁹ mūdialibus lo/ 6
quimur/ quis vnq̃ elegantior ⁊ abſtractior ab omnib⁹ terre/
nis q̃ Chriſtus in cruce ſup̱ terrā: ⁊ ſupra oia terrena eleua/
tus ⁊ abſtract⁹. Si de abſtinētia ⁊ ieiunio ſeu vict⁹ inedia 7
fiat mētio: Chriſtus nil guſtauit in paſſiōe ſua/ niſi fel ⁊ ace/ X
tum/ vel mirratū vinū. Si de corporis caſtigatiōe agitur 8
cuius vnq̃ corpus fuit in tantū caſtigatū/ quantū corp⁹ do
mini in cruce. Si de efficatia orationis ſermo fiat/ q̃s vnq̃
efficatius orauit Chriſto/ qui ex vehemēti attentione oratio 9
nis/ guttas ſauguineas ſudauit. Si de elemoſynarū largi/ 10
tione/ ⁊ alijs miſericordie operib⁹ loq̃mur/ quis vnq̃ maio/
rem elemoſynā dedit q̃ ipſe Chriſtus: qui ꝓpriū corpus ſuū
in cibum: ⁊ ſanguinē ſuū in potum nobis pauperib⁹ in ꝑpe/
tuam elemoſynā dedit/ infirmos etiā viſitauit/ dum infirma
diſcipulorū corda cōfortauit: ⁊ egros multos curauit: capti
uos multos in limbo redemit: mortuos de ſepulchris ſuſci
tauit. Si de dilectione inimicorū agit/ in cruce pendens p̱ 11
ſuis crucifixorib⁹ orauit Si de dimiſſione offenſarū loqui 12
mur. quis vnq̃ liberalius dimiſit debita debitorib⁹ ſuis q̃
Chriſtus/ qui latroni nō ſolum debita dimiſit: ſed ⁊ paradi/
ſum ſibi ꝓmiſit. Et de ſilib⁹ inducendo p̱ ſingula opa ſupero
gationes/ que oia in paſſione Chriſti (ſi bene aduertimus)
ſuperoganter adimpleta inuenimus. que ⁊ nos (ſi ꝑfecti imi
tatores eſſe volumus) adimplere debemus: vel in facto: vel
in deſiderio: vł in miſterio. Nam ſicut dicit Hieronym⁹ ſup̱

Paſſio

Mattheū. Singula ea que circa dn̄m in paſſione ſua geſta
ſunt: q̄buis iudei ꝛ alij: quecūqꝫ fecerūt/ alia mēte fecerūt/ no
bis tamē credentibꝫ/myſtica afferunt ſacramenta. ſicut etiā
Caypbas qn̄ dixit. Expedit vnum hoīem mori pro populo
y neſciuit q̄d diceret: ꝛ tn̄ ꝓphetauit. Similiter eſt de ſingu/
lis geſtis dn̄ice paſſionis/que nos inſpicere debemus/ ꝛ ſm
exemplar eoꝝ facere. Inſpice igitur ꝛ fac ſm exemplar ꝛc.
Mouit me quarto. ꝙ magni doctores lamentati ſunt in ſe/
necta eoꝝ/ꝙ huic paſſionis meditationi nō intenderūt/neqꝫ
alios ad idem adhortati fuerunt. vt dicit Nyder in formica
rio libro primo ca. xi. Mouit me quinto: fructus qui ꝓcedit
ex meditatione. ¶ Sed ais: ꝛ qui ſunt hi fructus? Reſpon
deo ꝙ multi/ſed ſeptē elicui ex Ludolfo pte. ij. ca. lviij. Ipſa
enim accendit/renouat/placet/illuminat/expellit/mitigat/di
minuit. Primo accendit cor humanū. Dicit em̄ Bernhar
dus. ꝙ q̄tidiana lectio chriſtiani/debet eſſe recordatio dn̄ice
paſſionis: ꝛ ꝙ nihil ſic accendit cor humanū/quēadmodum
ſepe ꝛ ſedulo recogitata paſſio / ꝛ humanitas redemptoris.
Secundo innouat. paſſionis em̄ myſteria. ꝛ que circa eam
facta ſunt/ſi toto mētis intuitu ꝑſpicerent in nouū vtiqꝫ ſta/
tum meditantē ducerēt. Nam ex ꝓfundo corde/ ꝛ totis viſce
rū medullis eā ꝑſcrutāti. multi paſſus inſperati occurrerēt
ex quibus nouā compaſſionē. nouū amorē. nouas cōſolatio
nes. ꝛ ꝑ conſequens nouū quendā ſtatū dulcedinis ſuſcipet
que ſibi preſagia ꝛ participalia glorie viderent. Unde que
dam virgo deuota/crucifixi cōpaſſione tranſfixa. ꝛ ardenti
amore in ipſum trāſformata. nihil nouerat/niſi Chriſtū Je/
ſum ꝛ hunc crucifixū. cauens autē prudens virgo hoſtis in/
ſidias/theſaurū ſuū celare ſtuduit. et quanto plus deuotionē
ſuam abſcondebat/ tanto dulcioribꝫ ꝛ interioribꝫ ſpūs reple
batur. Quedā etiā monialis deuota/ intantū circa paſſionē
Chriſti erat affecta. vt nunq̄ crucifixi imaginem inſpicere
poſſet/niſi cadēs in terra q̄ſi totaliter abſorpta a ſe deficeret.
¶ Tertio/ deo placet memoria paſſionis. Narrat ꝙ q̄dā
heremita ſanctiſſime vite cum dn̄m exoraret vt ſibi oſtende/
ret quod inter cetera ſeruitia magis acceptaret. vidit homi

nem nudū trepidantē frigore. et crucē magnā ſup ſe baiulantem. et ſibi q̄s eſſet interrogāti dicentē/ Jeſus Chriſtus ego ſum. Rogaſti eñ me vt tibi oſtenderē quod inter cetera ſeruitia mihi magis cōplaceret. Et nūc tibi dico. ꝙ homo iuuet me portare crucem meā/ ꝛ vulnera ꝛ paſſionē in corde ſuo. ꝛ hec dicens/ euanuit. Et tu igiꝰ porta crucē in corde/ ꝑ recordationē ꝛ cōpaſſionē. In ore/ per crebrā ꝛ deuotā gratiarū actionē. In corpe/ per flagellationē ꝛ caſtigationē ꝛc. Dic ex Ludolfo ad placitū. ¶ Quarto illuminat. Ducit enim ad cognitionē diuinitatꝭ. Si eñ ad diuinitatis cognitionē ꝑuenire deſideras. reſtat vt ꝑ aſſumptā humanitatē/ ꝛ humanitatis paſſionē. tanꝗ̄ ꝑ viā regiā gradatim aſcēdere ad altiora diſcas. q̄to eñ hac neglecta quis aſcēderit altius/ tanto cadit ꝓfundius. Dic ex Ludolfo ad placitū. ¶ Quinto expellit vitia. p̄ſertim ſuperbiā. auaritiā. ꝛ luxuriā. Jeremias Trenoꝝ. Recordare pauꝑtatis/ cōtra auaritiā. et tranſgreſſionis in vilitate/ ꝯtra ſuperbiā. Et fellis/ ꝯtra luxuriā. Procul dubio. dū hec ꝓfunde meditata fuerint ꝛ ī affectū tracta. concupiſcentiā carnis extrudunt. cōcupiſcentiā oculoꝝ/ ꝛ ſuperbiā vite. Crucifigiꝰ cōcupiſcētia carnis. ꝑ crucifixi amaritudinē. cōcupiſcentia oculoꝝ: ꝑ eiꝰ pauꝑtatē. ſuꝑbia vite ꝑ eiꝰ vilificationē/ q̄ vilitas trāſgreſſa eſt oēs alias vilitates.

¶ Sexto/ mitigat tribulationē ꝛ triſticiā. Tribulationē mitigat. Sicut ꝑ ꝯdimētū ſine ſalſam appoſitā. cibꝰ de ſe inſipidus fit ſapidus. ſic tribulatio ꝛ penitētia de ſe ſunt inſipida: ſed appoſita ſalſa paſſionis Chriſti que fuit amara/ efficiunꝰ dulcia ꝛ ſapida. vñ Gregorius. Nihil tam durū ꝙ nō leue fiat/ ſi paſſio Chriſti ad memoriā reduciꝰ. Itē mitigat triſticiā. Exemplū habemꝰ de quodā/ quē circa cōuerſionis ſue initia quedā triſticia inordinata letaliter oppreſſit. ita vt nec legere/ nec orare/ nec quicꝗ̄ boni ꝓ tūc facere poſſet. qui dum die quadā in cella reſidens. ab hac paſſione grauiter vrgereꝰ. ꝛ incredibili dolore affligereꝰ. facta eſt ad eū deſuꝑ q̄ſi vox intellectualis dicēs. Quid hic ſedes ocioſus ꝛ in teipſo tabeſcens? Surge nūc/ ꝛ meā deuote ꝯtracta paſſionē. ꝛ in mea amaritudine tuū deuinces dolorē. Quo audito. frater Z

ille ſurrexit/et ſe ad meditãdũ paſſionẽ ꝯtulit/⁊ ex tũc medicina hac ſalutari ſanatꝰ/ꝑ eiꝰ ꝯtinuã replicationẽ/nequaq̃ plꝰ de cetero talẽ vnq̃ ſenſit animi paſſionẽ. ¶Septimo/purgatoriũ diminuit. Ordo ⁊ dei iuſticia nullũ malũ relinquit inpunitũ. Nos autẽ pleni ſumus peccatis. de q̃bꝫ ſatiſfacere poſſumꝰ. ſi nos paſſioni Chriſti deuote cõiunxerimꝰ. et eam ꝓ nr̃a ſatiſfactione deo obtulerimꝰ. hoc aũt facere poterimꝰ ⁊ penã purgatorij effugere. ſi pctã deo ĩ ꝯtritiõe cordis ꝯfeſſi fuerimꝰ. Si nos humilit' deſpexerimꝰ. Si meritũ Chriſti extulerimꝰ. ſi feruido affectu miſicordiã dei poſtulauerimꝰ. Dic ꝑ oĩa vt Ludolfus. Tu ḡ hec q̃ttuor obſerua. Recole primo pctã. Scd̃o teipm̃ d'ſpice. Tertio deũ extolle. Quarto deũ pete. Hec oĩa ſed breuit' ex Ludolfo pte. ij. ca. lviij.

Feria quinta poſt Eſto mihi.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi.

Mos eſt patrũ familias/vt placentã ſecent. aut ſaltẽ ſignẽt/quomõ ꝑ q̃dragesimã veniat in ptes diuidẽda. vt ſingul' diebꝫ ſingula fruſta deputent'. Et ego noſtrã placentã diuiſi in ptes. lxv. in. lxv. pticulas ſiue paſſiones q̃s Chriſtus paſſus fuit. q̃s ꝑ totã. xl. ſingulis diebus applicabo. Si q̃d ſuperit. ꝓ futura q̃dragesima reſeruabit'.

Prima particula ſiue paſſio eſt

1 Triſticia ⁊ timor. Triſtꝫ eſt aĩa mea vſq̃ ad mortẽ ⁊c.
2 Sanguinea ſudatio. Lucas. Factꝰ eſt ſudor eiꝰ ⁊c.
3 Vẽditio a Juda. hec etſi añ ĩcepta ſed poſtea executa
4 Traditio. Cum tradit eũ Judas in manus eoꝝ.
5 Captiuatio in orto.
6 Ligatio. Tenentes eñ eum ligauerunt eum.
7 Diſcipuloꝝ fuga ⁊ diſceſſio. De q̃ dolebat dñs ppter eos
8 Ductio. Que fuit violẽta ⁊ ignominioſa ⁊ doloroſa.
9 Anne pſentatio. Cuilibet eñ penale eſt/cõſpectui iudicis pſentari tanq̃ malefactor.
10 Petri negatio. Non modica pena erat ſibi/q' talis eum negauit.
11 Alapizatio a iudeo/ſeruo pontificis.

12 Cayphe p̄ſentatio. que grauior erat priori facta An-
ne: quia plus malitioſus erat.
13 Falſi teſtimonij delatio. Nos audiuimus: quia hic
dixit ꝛc. (phemauit.
14 Blaſphemie falſa impoſitio. Ait enī Cayphas. blaſ
15 Condēnatio ad mortē. Reus eſt mortis oēs dixerūt
16 Colaphizatio. Colaphis em̄ eum cedebant.
17 Faciei ꝯſputio. Tunc em̄ expuerūt in faciē eius.
18 In faciē ꝑcuſſio. Quia palmas ei in faciē dederūt.
19 Faciei velatio. Uelauerūt em̄ faciē ſuā. (Chriſte
20 Prophetandi ludibrioſa expetitio. Prophetiza nob
21 Corā Pylato p̄ſentatio. q̄ fuit grauiſſima: qꝛ iudex.
22 De falſis accuſatio. Quia de tribꝰ accuſabāt eū.
23 Ad Herodē miſſio. Durū erat hinc ꝛ inde mitti.
24 Ab Herode deriſio. Quia interrogauit deriſorie eū.
25 Corā Herode accuſatio a iudeis. Quia cōſtanter ꝛc.
26 Deſpectio Herodis. Spreuit eū Herođ cū exercitu
27 Albe veſtis illuſio. Quia induit eū veſte alba.
28 Ad Pylatū remiſſio. Noua paſſio: qꝛ noua fatigatio.
29 Latronis liberatio et Chriſti reprobatio.
30 Ueſtimentoꝝ exuitio. Quod nō eſt modica ꝯtumelia
31 Flagellatio. Pylatꝰ.n. nudatū appħēdit ꝛ flagellauit
32 Purpuree veſtis induitio. illuſorie.
33 Corone ſpinee capiti īpoſitio. Plectebāt em̄ coronā.
34 Arūdinis in dextra traditio. Dederunt arundinē ꝛc.
35 Irriſoria ſalutatio ꝛ adoratio. Aue rex iudeoꝝ.
36 A militibus alapizatio. Milites enim genuflecten-
do dabant ei alapas. (bant faciē eiꝰ.
37 A militibꝰ ꝯſpuitio. Illudentes em̄ ei milites ꝯſpue-
38 Capitis cum arundine percuſſio. Acceperunt enim
arundinem et percuſſerunt caput eius.
39 Flagellati ꝛ illuſi oſtētatio. Ecce homo.
40 Iudeoꝝ acclamatio. Crucifige crucifige eum.
41 Ad tribunal adductio. Pylatus enim adduxit eū fo-
ras et ſedit pro tribunali. (ad mortem.
42 Ad mortē condemnatio. Pylatus em̄ ꝯdemnauit eū

43 Crucis baiulatio. Impoſuerunt enim ei crucem ad locum paſſionis portandam.

44 In golgatha deductio/ ad crucifigendum. Qui erat locus damnatorum.

45 Ante crucem expoliatio. Non eſt parua pena hominem expoliari coram omni populo veſtibus.

46 In cruce extẽſio: ita vt oia oſſa eiꝰ dinũerari poſſent.

47 Crucifixio. Voluit enim non ſolum extendi in cruce ſed etiam affigi.

48 Siniſtre manus perforatio.

49 Dextre manus perforatio.

50 Siniſtri pedis perforatio.

51 Dextri pedis perforatio.

52 In cruce leuatio. Quia ſm̃ ꝗſdam crucifixio facta eſt cruce iacẽte i terra: ⁊ poſtea affixũ leuarũt eũ cũ cruce

53 Latronũ cum Chriſto crucifixio. Quod ad magnã eius confuſionem factum eſt.

54 Veſtimẽtoꝝ eiꝰ diuiſio. Fecerũt em̃ quattuor partes.

55 Tituli ſuꝑſcriptio. Judei ħ fecerũt illudẽtes ⁊ irridẽtes

56 Crucifixi illuſio. Illuſerunt ei populi/ ſacerdotes/ et milites. dicentes vah.

57 Latronis exprobratio. Si tu es Chriſtus. ſaluũ fac temetipſum ⁊ nos.

58 Materni doloris cõpaſſio. Jeſus em̃ cũ vidiſſet matrẽ cõmota ſunt omnia viſcera eius.

59 Chriſti a deo derelictio. Deꝰ meꝰ vt ꝗd dereliꝗſti me.

60 Aceti potatio. Cum Jeſus dixiſſet. ſitio. aceto potaꝛ.

61 Totius paſſionis conſumatio.

62 Mors vel expiratio.

63 Lanceatio lateris.

64 De cruce depoſitio.

65 Sepelitio.

¶ Ecce. lxv. particulas paſſionis Chriſti. quas per ordinem his ſacris quadrageſime diebus ꝓponere ſtatui. Et ſecundo quemadmodum ſint maſticande/ declarare. Et tertio quos fructus afferant maſticate ⁊ comeſte.

Feria ſexta poſt Eſto mihi.incepta eſt prima particula paſſionis.

Accipite ⁊ comedite. Matthei.xxvi.

Rima particula noſtre placente eſt. Pauor ⁊ triſticia. Narrant enim nobis Euangeliſte ꝙ I Pauor et triſticia.
p

Textus.

¶ Egreſſus eſt Jeſus ſm̃ cõſuetudinẽ cũ diſcipulis ſuis trãs torrentẽ Cedrõ/in montẽ oliuarũ. Et ait illis. Omnes vos ſcandalum patiemini in me in iſta nocte. Scriptũ eſt eni. percutiã paſtorẽ:et diſpergent̃ oues gregis. Poſtq̃ autẽ reſurrexero/p̃cedam vos in galileã. Reſpõdens autẽ Petr⁹ ait illi. Et ſi oẽs ſcandalizati fuerint in te.ego nunq̃ ſcandalizabor: Ait illi Jeſus. Amen dico tibi/quia tu hodie in hac nocte anteq̃ gallus cantet/ ter me negabis. At Petrus amplius loquebat̃:et ait illi. Etiã ſi oportuerit me mori tecũ/nõ te negabo. Similiter autẽ ⁊ oẽs diſcipuli dixerũt. Tunc venit Jeſus cũ illis in prediũ et villam que dicit̃ Gethſemani vbi erat ortus/in quẽ introiuit ipſe ⁊ diſcipuli eius:⁊ cũ perueniſſet ad locũ/dixit illis. Sedete hic/donec vadã illuc et orem.et orate ne intretis in tentationẽ. Et aſſumpto Petro et duob⁊ filijs zebedei Jacobo ⁊ Joanne ſecũ/ cepit cõtriſtari et meſtus eſſe/pauere ⁊ tedere. Tunc ait illis [Triſtis eſt anima mea vſq̃ ad mortem] Iſta eſt particula prima noſtre placente paſſi Chriſti. A

Sequitur maſticatio.

¶ Pro maſticatiõe hui⁹ particule prime ais. Non apparet quomodo in Chriſto potuit eſſe triſticia: Primo/q: dicitur de Chriſto. Eſaie.xlij. Non erit triſtis neq̃ turbulentus. Secũdo Prouerbioꝝ.xij.dicit̃. Non ɔtriſtabit iuſtũ quicq̃d ei acciderit. Chriſt⁹ autẽ maxime iuſt⁹ fuit. Tertio ſicut Auguſtin⁹ dicit. Triſticia eſt de his/que nobis nolentibus accidunt:ſed nihil paſſus eſt Chriſtus ɔtra ſuã voluntatẽ.oblatus eñ eſt q: voluit. Eſaie.liij. Quid ad hec dicis?

¶ Reſpõdeo ⁊ dico primo.ꝙ firmiter credẽdũ eſt in Chriſto fuiſſe triſticiã verã.q: ſic euangeliũ dicit Mathei.xxvi. B

Triſtis eſt aīa mea vſq̄ȝ mortē. Dico ſecūdo. q̄ ad hoc eſt ratio: q2 obiectū ꝛ motiuū triſticie. eſt motiuū ſeu malū interius apprehēſum/ ſiue ꝑ rationē/ ſiue ꝑ imaginationē: ſicut cū aliquis triſtatur/ de amiſſione gratie vel pecunie. Tale autē motiuū: aīa Chriſti potuit interiꝰ apprehēdere/ ꝛ ꝑ ↄ̄ſequēs triſtari. Nec impediebat eū delectatio diuine ↄ̄templationis: q2 nō deriuabaꝛ̄ ad vires inferiores. Sed ais: ꝛ que fuerunt illa nociua q̄ ſic apprehēdebat? Reſpōdeo ꝛ dico tertio/ illa q̄ nociua/ de q̄bꝫ cogitauit: fuerūt primo/ paſſio et mors eiꝰ. Secūdo peccatū Jude. Tertio peccatū iudeoꝝ ipſum occidētiū. Quarto peccatū diſcipuloꝝ. Quinto peccatū maloꝝ chriſtianoꝝ/ q̄ p̄ſciuit/ tam acerbe paſſiōis ſue mortē amariſſimā/ ī multis hodie miſeris pctōribꝫ obſtinatꝭ fruſtrari debere. Sexto deiectionem populi iudeoꝝ ꝛ euerſionem miſere Hieruſalem. vide Jordanū ꝛ Thomā parte tertia. q. xv. ar. vi. Dico quarto/ q̄ triſticia illa/ ſimiliter et alie paſſiones: aliter fuerūt in Chriſto q̄ꝫ in nobis/ q̄ꝫtum ad tria. Primo q̄ꝫtū ad obiectū: q2 in nobis plerūq̄ȝ paſſiones huiuſmodi feruntꝛ̄ ad illicita/ que in Chriſto nō fuerūt. Secundo q̄ ad principiū/ q2 huiuſmodi paſſiones freq̄uēter in nobis ꝓueniunt ↄ̄tra iudiciū rationis. Sed in Chriſto oēs motus ſenſitiui appetitus/ oriebanꝛ̄ ſm rationis diſpoſitionē. Tertio q̄ꝫtū ad effectū: q2 in nobis qn̄q̄ȝ huiuſmodi motus/ nō ſiſtūt in appetitu ſenſitiuo: ſed trahūt rationē/ qđ in Chriſto nō fuit: q2 motꝰ naturaliter humane carni cōueniētes: ſic ex eiꝰ diſpoſitiōe in appetitu ſenſitiuo manebāt/ q̄ ratio ex his nullo modo impediebaꝛ̄ facere q̄ cōueniebāt. motus ergo illi potius ꝓpaſſiones q̄ꝫ paſſiōes in Chriſto dicebanꝛ̄: ſm Hieronymū: vt paſſio ꝑfecta intelligaꝛ̄/ qn̄ paſſio aīo/ id eſt rationi dn̄aꝛ̄. Propaſſio autē/ que q̄ſi eſt inchoata in appetitu ſenſitiuo: ſed vlterius nō ſe extendit. Hec Thomas parte. iij. q. xv. ar. iiij. Sed quid dicis ad contraria: q̄d dicis ad Eſaiam. Non erit triſtis ꝛc. Reſpondeo ꝛ dico quinto/ q̄ nō cōtrariaꝛ̄ dictis. verū eñ dicit. q̄ nō erit triſtis: Triſticia q̄ eſt paſſio ꝑfecta: fuit tamē in eo initiata ſm ꝓpaſſionē. vnde dicitꝛ̄ Matthei. xxvi. Cepit triſtari ꝛ meſtus eſſe

Aliud em̄ eſt cõtriſtari: aliud incipere ꝯtriſtari. vt Hierony/
mus ibidem dicit. Dico ſexto/ ꝙ ꝛ Salomon verū dicit
ꝙ nõ cõtriſtabit iuſtū quicquid ei acciderit: quia ex nullo ac
cidēte eius ratio ꝑturbat̄/ q̄uis in parte ſenſitiua triſtari poſ
ſit/ ſm apprehenſionē maloꝝ/ que ſibi contingere poſſunt in
corpore: vel in rebus exteriorib⁹ corpori deſeruientes. Dic ſi
placet opinionē Stoicoꝝ/ ex ſolutione argumēti ſecūdi.

Dico ſeptimo ad Auguſtinū/ ꝙ verū eſt/ ꝙ triſticia eſt de
his que nobis nolentibus accidunt. Dico cõſequenter ad
hoc ꝙ Eſa. dicit. Oblatus eſt quia voluit/ ꝙ voluit ꝛ noluit
Chriſtus ſuā paſſionē ꝛ mortem/ ſm diuerſas volūtates: in
eo exiſtentes. Fuit em̄ in Chriſto diuina voluntas/ eadē cū
patris voluntate: quia diuina eſſentia/ ꝛ ſm hanc/ voluit paſ
ſionē. Fuit ſecundo in eo voluntas rationis humana/ que ꝓ
ceſſit in eo ex intuitu paſſionis nõ ſimpliciter: ſed ꝑ compara
tionē ad fructū ſalutꝭ humane inde ꝓuenientē: ꝛ ſm hãc vo D
luntatē ſimiliter voluit paſſionē. Fuit tertio in eo voluntas
humana naturalis/ que voluntas ꝓceſſit in eo/ ex intuitu paſ
ſionis ſimpliciter/ ſine comparatione ad finē: et ſm hanc vo
lūtatē noluit paſſionē. Simile de medicina amara/ que nõ
eſt ſm ſe voluntaria: ſed ſolum ſm ꝙ ordinatur ad ſanitatē.
hoc modo mors Chriſti et eius paſſio/ fuit ſm ſe cõſiderata
inuoluntaria/ triſticiā cauſans: licet fuerit voluntaria in or/
dine ad finem et redemptionē generis humani. vt dicit bea/
tus Thomas in ſolutiõe ad quartū ar. vi. q. xv. Fuit quarto
in Chriſto voluntas ſenſualitatis: et ſm hãc ſimiliter noluit
paſſionem. voluntas enim ſenſualitatis/ refugit naturaliter
dolores ſenſibiles et corporis leſionem. Uide beatū Tho/
mā parte. iij. q. xviij. ar. v. et. vi. Sic ergo patet/ ꝙ Chriſtus
ſm voluntatem ſenſualitatis: et ſm voluntatē rationis/ que
cõſideratur per modum nature: aliud poterat velle q̄ȝ deus.
Sed ſm voluntatē que eſt per modum rationis/ ſemper idē
volebat quod deus/ quod patet ex hoc ipſo ꝙ dicit. Non ſi/
cut ego volo: ſed ſicut tu vis: volebat enim ſm rationis vo/
luntatē impleri/ q̄uis aliter dicat ſe velle/ ſm aliam eius vo/
luntatem. Hec Thomas ar. v. quem vide.

Paſſio

Sabatho poſt Eſto mihi.

Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

De fructu huius particule.

E q Ueris. Et quā virtutē habet hec particula prima noſtre placente: Reſpondeo ꝙ ſeptē. ſi bene maſticata fuerit: id eſt bene meditata. non dico ſolum cogitata. Differūt eñi cogitatio/ meditatio/ et cōtemplatio. Cogitatio fit cū facilitate: ſed ſine vtilitate. Cōtemplatio cum facilitate ⁊ vtilitate. Meditatio cum difficultate ⁊ vtilitate. Habet ergo particula illa virtutes ſeptem.

¶ Primo illuminat. facit claros ocl'os. vt videamꝰ Chriſtum fuiſſe verū hominem. Triſticiā eñi ſm Hieronymum aſſumpſit. vt aſſumpti hoīs veritatē ꝓbaret. Naturale ꝗppe eſt hoī timere mortē. qꝛ vt dicit Damaſce. Eſt timor naturalis nolente aīa diuidi a corpe. ꝑpter eam q̄ ex principio eſt a cōditore impoſita naturalem familiaritatē. Ex hac naturali triſticia vere cōtriſtatus eſt dn̄s ſm Jordanū. Ualet igitur particula hec ꝯtra cecitatē Manicheoꝝ. q̄ dicūt Jeſum nō vere paſſum. ſed dūtaxat paſſionis doloris imaginē ꝑtuliſſe et corpꝰ Chriſti fantaſticū ⁊ nō eſſe verū ſomniantes et ꝑ cōſequens nec dolorem paſſionemve ſenſiſſe. hec Gabriel.

¶ Secundo fortificat. vt ſcilicet quis paſſiones ſuas cohibere poſſit. ſicut Chriſtus. Debemus enī exemplo Chriſti diſcere timores ⁊ triſticias. ac paſſiones alias/ in nobis inſurgentes/ freno rationis cohibere. Ne vſq3 ad animū ꝑtingāt. ſed in inferiori parte aīe/ ſub voluntatis imperio ꝯſtringant. F ſicut dictū eſt de Chriſto. ¶ Tertio habet virtutē contra deſperationē. Sunt hoīes q̄ cū ſenſerint in dei ſeruitio. tediū. triſticiā. frigiditatē. ariditatē deſperāt. ⁊ totū dimittunt eo ꝙ nō habēt ſenſualē deuotionē/ qualē alios vident habere. aut qualem ipſi aliqn̄ habuerūt. nūc autē carēt/ tales placēte nr̄e particulā ſumant/ cogitātes/ quia Chriſtus mortē aggreſſus triſticiā ſenſit. ſed nō ideo dimiſit quin pateretur. Sic ⁊ tu fac/ ⁊ exemplo eiꝰ diſce deſperandū nō eſſe/ ſi aliqn̄

tibi ſubrepat triſticia/timor vel puſillanimitas in obſequio diuino. Hanc virtutē particule prime: expreſſit beatus Auguſtinus. Moriturus inquit ꝯtriſtatus eſt Chriſtus: vt doceret martyres ſuos nō deſperare debere: ſi i hora paſſiōis ſubrepat triſticia/ꝗ̃ tñ vincāt. Itē dic/ꝙ nccīa nō ſūt hec ſentimēta: ſed dāt aliqñ icipiētib⁹ ſm Scotū. Itē Gerſon i de practica miſtice. Si ergo aſſint/deo grā: ſed nō nimis ꝯfide in illis. Si abſuerint/iterū deo gratia tu ſolū ſta fixus i dei ſeruitio: et ſua mādata ei⁹/ i q̄ꝝ obſuātia ⁊ nō in ſentimētoꝝ experientia ſtat animarū ſalus. ¶ Quarto excitat ad compaſſionē. Sum⁹ mirū imodū duri/et erga proximos nō cōpaſſiui/querimus q̄ nr̄a ſunt/ nimis ſupra ⁊ ad nos ipſos reflexi: nihil cōpatientes ſup cōtritiōe Joſeph. Accipe ⁊ comede particulā: vide qr Jeſus nedum ꝓ ſe ſiue morte ⁊ paſſione ſua cōtriſtatus eſt: ſed etiā ꝓ alijs ſcilicet caſu Jude/ iudeoꝝ diſcipuloꝝ/⁊ ingratoꝝ. Et tu fac ſimile/ et diſcas cōtriſtari ꝓ proximis in neceſſitatib⁹ eoꝝ. ſaltem in voluntate ⁊ facto: habeto rationabilē cōpaſſionē. ſi nō poteris habere ſenſualē G
in corde habeto in capite ⁊ manu. ¶ Quinto icitat ad orationē. Ecce dñs poſt triſticiā mox ſe cōfert ad orationē. Nā ſtatim vt dixerat verbū iſtud. Triſtis eſt anima mea ⁊c. ꝓceſſit ad orandū / dicens diſcipulis. Suſtinete hic ⁊ vigilate. [Et ꝓgreſſus puſillum quantū iactus eſt lapidis/ꝓcidit in faciē ſuam ſup terrā/ orans ⁊ dixit. Mi pater ſi poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte] .i. experimētū paſſionis. [Uerūtamē nō ſicut ego: ſed ſicut tu] Et ſic ter orauit eundē ſermonē interpolate/ ter eundo ad diſcipulos/et inuenit eos dormiētes p̄ triſticia: quib⁹ dixit ſic. Nō poteſtis vna hora vigilare mecum. Uigilate ⁊ orate ne intretis in tentationē. ſpiritus q̄dē promptus eſt: caro autē infirma ⁊c. Et tu exemplo ei⁹ diſce triſticias et turbationes tuas/ad deū cū oratiōe referre. Hec Jordan⁹. Nolito deferuere intra te p triſticias. ſed aperi vas cordis tui os/ ⁊ reſpira verſus deum ſurſum per orationem.

¶ Sexto ſequeſtrat ad ſolitudinē. Ecce Chriſtus triſtis et orans/ſeceſſit a diſcipulis ꝗ̃tum eſt iact⁹ lapidis. Et nos orare volentes: ſecedere debem⁹ ab hoib⁹ ad aliquē locū ſe-

cretū. ſicut fecit Chriſtus et ſicut docuit/ quēadmodū feria
q̄nta dictū eſt i euāgelio ꝛ ibidē ſufficiēter expoſitū: ꝛ iō nō
repeto. ¶ Septimo facit deo ſe ꝛ oīa ſua cōmēdare. Ergo
poſtq̄ꝫ triſtis orauit deū patrē flexis genubus. vt auferret ab
eo paſſionem/totum cōmiſit deo: dicens. ⌊ Uerūtamen nō
H ſicut ego volo: ſed ſicut tu. ⌋ Ecce quomō poſt orationē to/
tū deo cōmiſit. ſic ꝛ tu fac. Diſcamꝰ oēs triſticias/tribulatio
nes/ꝛ infirmitates nr̄as: etſi petamꝰ ab eis liberari. ſicut fe/
cit Chriſtus/ſemꝑ tn̄ poſt orationes cōmittere voluntati di
uine. ac ꝑ hoc eas quaſi in cor Chriſti exponamꝰ: orātes vt
ipſe eas in vnione ſue paſſionis ꝑficiat: et offerat eas deo pa
tri ad laudē ꝛ gloriā ſuā. Et ex hoc noſtre tribulatiōes ꝛ paſ
ſiones multū nobilitant᷑. Nam ſicut paſſio Chriſti in celo ꝛ
in terra: infinitū attulit fructū. ſic pene et quecūq̄ꝫ tribula/
tiones noſtre hoc modo Chriſto cōmiſſe: in vnione paſſio/
nis ſue/tam fructifere erūt. vt angelis i celo gloriā/ iuſtis in
terra meritū/peccatoribꝫ veniā/ꝛ purgandis aīabꝫ cōferant
releuamē. Nimirū cū ipſe dn̄s oīa que fiunt vnicuiq̄ꝫ fideli
ſiue bona ſiue mala/reputet ſibi facta. Iuxta illō Mat. xxv.
Quod vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. Itē q̄ vos
recipit me recipit. ꝛ qui vos ſpernit me ſpernit/ac ꝑ hoc oēs
paſſiōes nr̄as (ꝑſertim talr̄ vt dictū eſt ſibi cōmiſſas) Chri/
ſtus tanq̄ꝫ ſuas/offert deo patri/eo effectu ꝛ fructu. vt dictū
I eſt. Multū ergo graudere debet bonus fidelis in ſuis tribu
lationibꝫ et penis: quia quicq̄d patitur Chriſtus in eo ſe pa
ti fatet᷑. vn̄ legit᷑ de beata Felicitate. ꝙ cū recluſa eſſet i carce
re/et dolores partus ſubito in eā irruerent/ quidā de cuſtodi
bus dixe unt ad eam: quid facies cū ante ꝑfectū veneris/ſi
modo tam grauiter cruciarꝭ. Reſpōdit Felicitas. Hic ego
ꝑ me patior. ibi ꝑ me deus patietur.

Dominica prima Inuocauit.

Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

K Et queſtio ſuꝑ euangelio et particula prima nr̄e
e placēte quā ꝑ manibꝫ habemꝰ. Quid fecerit Chri
ſtus exiſtēs in deſerto inter beſtias/ an fuerit triſtis

vel iocūdus? Et mouet hec queſtio nō incōgrue neq̧ teme re. Sunt eñ qui dixerūt et ſcripſerūt/Chriſtū ab inſtāti cō/ ceptionis/equali acerbitate oia pertuliſſe in aīa/ q̄ paſſus eſt in cruce vel agonia: immo oēs dolores/ ⁊ acerbiores q̄ oēs hoies ſimul/ab initio ſeculi vſq̧ ad conſumationē/ imo q̄tū in purgatorio exiſtentes aut dānati. Quod ſi verū eſſet: quo modo fuiſſet cū beſtijs in deſerto iocūdus? Quomō verum fuiſſet ꝙ dicit Eſa. Nō erit triſtis neq̧ turbulentus. Nunq̄d ſemꝑ inciuilis atq̧ triſtis erat? Quid ergo hic dicem⁹? Mo uentur eñ tali rōne. Triſticia ſequit̃ cognitionē mali ineui/ tabilis. ſed Chriſtus hoc malū paſſiōis ſue/cognouit ab in/ ſtanti cōceptiōis ſue. ergo ſicut doluit in mōte oliueti: ꝓpter cognitionē huius mali futuri: ita ſemꝑ doluit ꝑ totū vite ſue decurſum ¶ Ad hec reſpōdeo ⁊ dico primo: ꝙ Chriſt⁹ nō habuit ab inſtanti cōceptiōis oēm illum dolorē vſq̧ ad tem/ pus mortis ſue/qualē ꝑtulit in cruce: aut prius ꝑ decurſum penalis vite ſue. Teſtis eſt Gerſon. et Gabriel in paſſiōe ſua eundē allegans. et Nyder in ſuo formicario lib. i. ca. xi. q̄uis eñ tūc cognoſceret oia futura: illa tamē cognitio nō moue/ bat ad triſticiā illam: ſicut mouebat inſtāte de ꝓpinq̄ paſſio ne. ſicut dicit beatus Tho. diſ. xvij. tertij. q. vlti. vt Nyder declarat ꝑ ſimile de iuuene ſtudenti/q̄ certo cognoſcit mortē eſſe terribiliſſimā ex. iij. Ethicoꝝ. Et cognoſcit ſe moriturū nō tamē tantū triſtat̃ ſicut dum īminet mors. aut ſicut ſenex ſenſat⁹/qui ſcit ſibi eā de ꝓpinquo īminere. Itē ſi pri⁹ ita tri ſtat⁹ fuiſſet: quō euāgeliſta diceret: cepit triſtari ⁊ meſt⁹ eſſe. 2

¶ Dico ſecūdo/ꝙ Chriſt⁹ in facie ⁊ in oibꝫ artubꝫ pulcerri mus fuit. Pſal. Specioſus forma p̄ filijs hoīm/ꝙ ad litterā de Chriſto exponit̃. Itē Hieronym⁹ in epl'a ad Principiā abſq̧ paſſionibꝫ crucis/pulchrior vniuerſis fuit/ꝓgo de vir/ gine/q̄ nō ex volūtate viri: ſed ex deo nat⁹ eſt. Itē q̄ ꝑ mira/ culum fiunt/perfectiora ſunt his que ꝑ naturam. ſicut oculi ceci et vinum quod ex aqua fecit deus miraculoſe. ſic de hu manitate Chriſti. Item erat attractiuus ſicut magnes ſti/ pulas. Teſtat̃ etiā hoc hyſtoria de Abagaro dic et Nyder.

¶ Dico tertio/ꝙ ꝑ maiori parte vite conuerſando cū alijs

vultu hilari ꝛ iocũdo inceſſit. Eſa. xliij. de Chriſto dicit᷑. Nõ
erit triſtis neqꝫ turbulent⁹. vbi gloſa. ſemꝑ hilaris ſemperqꝫ
iocũdus fuit: ſed equalitatẽ vult⁹ oĩ tꝑe cõſeruauit/ qḋ falſo
phĩ gloriant᷑ de Socrate. nunq̃ ſcꝫ eũ plus ſolito letũ fuiſſe
quã autoritatẽ Eſa. Thomas exponit. Nõ erit triſtis corde
nec turbulent⁹ in facie. ſemꝑ eñ hilaris iocũduſqꝫ fuit: eq̃li
tatẽ mentis ſeruans. Et ſi q̃ꝫtũ ad partẽ ſenſibilẽ fuerit ꝑpaſ
ſio triſticie: nõ quidẽ neceſſitatis ſed voluntat̃. vñ Matth.
Triſtis eſt aĩa mea ꝛc. ¶ Dico quarto/ ꝙ virtutẽ affabilita
tis et amicitie ꝑfecte in verbis ꝛ factis oſtẽdit. er was guter
ding. Eſt affabilitas virtus ſꝫm beatũ Tho. ij. ij. q. cxvi. ſꝫm
quã homo cõueniẽter ad alios hoĩes ordinat᷑ in cõmuni cõ
uerſatiõe/ tam in factis q̃ꝫ in dictis. vt ſcꝫ ad vnũquẽqꝫ ſe ha
beat ſicut decet. Chriſtus autẽ oẽs virtutes habuit q̃ imper
fectionẽ nõ includunt: igit᷑. Eſt eñ hõ animal politicum: ꝛ
oportet eũ nõ ſolum ſibi viuere: ſed ꝛ alijs cõuiuere bene. Ad
ſapientẽ igit᷑ ꝑtinet. vt delectationẽ afferat his cũ quibus cõ
uerſat᷑: nõ quidẽ laſciuã quã virtus cauet: ſed honeſtã/ q̃nqꝫ
tñ ꝓpter aliqḋ bonũ ꝯſequẽs/ vel ꝓpter aliqḋ malũ excludẽ
dũ/ nõ refugit ꝟtuoſus eos q̃bꝫ cõuiuit ꝯtriſtare. vide Tho.
¶ Dico quinto/ ꝙ Chriſtus habuit eutrapelie virtutem.
M Eutrapelia eſt virtus/ qua quis bene ſcit ꝯuertere aliq̃ dicta
vel facta in ſolatiũ q̃ virtus nõ videt᷑ neganda. vñ Orige. ve
nit traditio talis ad nos de Jeſu: qm̃ nõ ſolum due forme in
eo erant. vna ſꝫm q̃ꝫ oẽs eũ viderũt. altera ſꝫm quã trãſfigura
tus eſt corã diſcipulis in mõte: ſed etiã vnicuiqꝫ apparebat:
ſꝫm ꝙ fuerat dign⁹. ſicut et de manna ſcriptũ eſt/ ꝙ habebat
ſaporẽ ad omnẽ vſum. Hec Nyder. cui credẽdũ. Niſi obſtet
maieſtas Chriſti/ cuius ꝑſone forſitan poterat diſcõuenire
eutrapelia. Cogita ſuꝑ hoc: qꝛ circũſtãtia ꝑſone multũ facit
vt ex dictis beati Thome poſt Tulliũ et alios elicere potes.
videat᷑ etiã de hoc beat⁹ Auguſtin⁹ libro de mẽdatio ad Cõ
ſentiũ ca. ij. vbi dicit/ ꝙ genere iocoꝝ vtrũ vtendũ ſit ꝑfectis
animis/ alia q̃ſtio eſt/ quã modo enodandã nõ ſuſcepim⁹ ꝛc.
¶ Dico ſexto/ ꝙ pie tenendũ eſt/ eũ riſiſſe aliq̃n: nõ riſu ꝑ
nitioſo de peccatis: ſicut illi quibꝫ dicit᷑. Ve vobis q̃ ridetis

quia flebitis. Necꝫ riſu delitioſo/qualiter rideri ſolet/ imode
rate/pueriliter/muliebriter/ſuperbe/maligne/vel furtiue/ſed
virtuoſo. de q̃ Seneca. Nō ſit inquit riſus tuꝰ ſcurrilis/ſed
grata vrbanitas/ſales tui ſint ſine dente. ioci ſine vilitate. ri/
ſus ſine cachinno. vox ſine clamore. Talem leticiam vel (vt
Baſilius ait) ſubriſum fuiſſe affirmat beatus Bernhardus
in ſctō Malachia epō quē Bernhardū vide. ¶ Dico. vij.
ꝓbabiliter/ ꝙ Chriſtꝰ ſe i deſerto iocūde habuit ⁊ familiarit̄
cū beſtijs. Credibile eſt pie/ꝙ dū ſederet in terra: aut iret: be/
ſtie acceſſerūt ad eū: et ſibi blandiebant̄ caudis: aues aduo/
lauerūt. Nō puto quia pedibꝫ eas abegerit: ſed manibꝫ ſua/
uiter cōtrectauerit. Si hoc de beato Frāciſco/et alijs legit̄
quid de Chriſto? Quod corā eo aliqñ iuniores beſtiole. ca/
tuli. leonū. ⁊ vulpecule inuicem luſerint: ipſeqꝫ eos intuens
aliqñ ſuauit̄ ſubriſerit ⁊c̄. Hec ſalua pietate fidei/ hodie me/
ditare/et ſecū eſto inter beſtiolas/et tu efficiaris erga beſtia/
les hoies cū quibꝫ cōuerſaris: ſicut Chriſtus ad beſtias. at/
trecta eos ſuauiter et manſuete ⁊c̄. Rogemus deum.

Feria ſecunda poſt Inuocauit.
Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi.

ſ Upereſt queſtio quā ſoluere circa illam paſſionis A
particulā ſtatui. Dicis eñ/nō apparet triſticiā eſſe.
adeo penalē. vt inter pricipales paſſiōis particulas
numerari mereatur? Reſpōdeo breuiter ꝙ imo digna eſt ⁊
maxime digna. Maxima eñ fuit illa triſticia in Chriſto in/
ter oēs huiꝰ vite triſticias. preter eñ hoc ꝙ triſtabat̄ de pena
ſua et alioꝝ. de quibꝫ iam loqui nolo. Etiā triſtabat̄ de pctis
nō ſuis/ſed alioꝝ oīm hoim. et ſpecialius iudeoꝝ/chriſtiano
rū/et diſcipuloꝝ/ ex quibꝫ ſequebat̄ triſticia maxima. de qͬbꝫ
vide Gabrielis paſſionē. Primo triſtabat̄ ꝓ peccatis oim
hoim p̄teritoꝝ/p̄ſentiū/⁊ futuroꝝ. Et hec erat triſticia maxi
ma: qꝛ exceſſit oēm dolorē cuiuſlibet ꝯtriti ieſtimabilit̄. Pro
pter tria. Primo ꝓpter multitudinē pctōꝝ: qꝛ ꝓ pctis totius
mūdi triſtabat̄/q̄ inumerabilit̄ plura fuerūt ꝙ̄ pctā cuiuſcūqꝫ

cōtriti. Scḋo ꝑpter ſuā clariſſimā noticiā: qꝛ pcti malitiā
cunctis clariꝰ cognouit/tanto em̄ plus ꝗlibet deteſtaꝛ pecca
tum: ꝛ plus ſibi diſplicet/ꝙ̄to ꝑfectius maliciā peccati pōde
Q rat/et dignitatē dei ſummi boni/ꝗ eo offendiꝛ ꝛ cōtemnitur.
Sic aūt cognouit Chriſtꝰ: ergo maxima pena fuit. Tertio
ꝑpter ſuā maximā caritatē: ꝙ̄to em̄ dilectio dei maior eſt in
aliꝗ/tanto magis triſtatur de offenſa ꝛ cōtemptu dei dilecti.
Sed Chriſtꝰ habuit maximā charitatē: ergo plus oīb; de
pctis triſtabaꝛ. Secūdo ſpecialiꝰ triſtabaꝛ de pctis iudeo/
rū/ ꝛ exaggerabat triſticiā/populi illiꝰ ingratitudo/cui maxi/
ma beneficia ſingulariter pſtitit: ſcꝫ. Primo p̄ ceteris oibus
dedit eis noua ꝛ magnifica inſtituta. Pſal. Nō fecit taliter
omni nationi. Secundo in medio mari fecit eis iter: vbi
Pharao ſubmerſus. Tertio in deſerto fecit eos viuere/nō
laborādo/nō ſeminādo/nō molēdo/nec coquēdo. Quarto
femine eoꝝ nō texuerūt/ nō mercari aut macellū viſitare coge
banꝛ. Quinto mēſa erat eis pata ſemꝑ/ de māna qḋ ſapuit
ad placitū. Sexto indumēta eoꝝ nō ſunt attrita. neqꝫ fuit
in illis infirmꝰ. Septimo nubis ꝓtexit eos in die ab ardo
re ſolis. Octauo/in nocte lucebat eis colūna ignis/ꝗ eos
ducebat. Nono/petra aquaꝝ eos ſequebaꝛ. Decimo/mul
titudo auiū/ denſitate ſui/terrā texerūt vniuerſam. Undeci
mo. pugnauit deꝰ ꝓ eis. vt ſola voce muri Jericho corruerēt
Duodecimo. poſt gentiū ꝑcuſſionē introduxit eos in terrā
ꝓmiſſam. lacte ꝛ melle fluentē. Tredecimo i terra ꝓmiſſiōis
eos ꝓtexit: patet de Sēnacherib. Decimoquarto. de eoꝝ
ſanguine humanitatē aſſumpſit/ad redimendum oēs hoīes
Decimoquinto. inter eos cōuerſatꝰ: eis ore ꝓprio euāgeliū
regni p̄dicauit. Decimoſexto. infirmos eoꝝ curauit: cecos
claudos: demoniacos ꝛc. Decimoſeptimo. poſt hec oīa be
neficia: ipm turpiſſima morte occiderūt: quod pctm̄ oia vin/
cit pctā. ꝓ hoc itaqꝫ pctō amplius triſtabaꝛ. Tertio adhuc
amplius triſtabaꝛ ꝓ ingratitudine futuroꝝ chriſtianoꝝ: qui
magis ingrati erūt ꝓ ꝙ̄to maiora bona receperūt. Ipſi enim
primo adoptati ſunt in filios dei coheredes Chriſti/ iudeis
repudiatis. Secundo ſunt ab onere legis: ꝗ iudei tenebanꝛ

ſoluti. Tertio ſunt ſacramētis gratiā influentibꝫ: q̄bꝫ iſti ca/
ruerūt ditati. Quarto nō māna de celo. ſed corpe Chriſti q̄d
ſupra celū eſt ſunt paſti. Et tū ingratiſſimi. vt rurſum crucifi
gant ſibi ipſis filiū dei: hoc adauxit triſticiā. De hoc Raba/
nus ait. Uidebat dn̄s ad augmentū doloris ſui ſanguinem
ſuū tā viliter ⁊ inutiliter effundendum/ q̄ꝛ ſic inuanū labo
rauit. vt tūc vix vnū latronē acq̄reret/ vnū apl̄m pderet. Ui/
debat iterū a pn̄tibꝫ ⁊ futuriſ generalē ingratitudinē/ q̄ etiā a
chriſtianis tanq̄ꝫ mortuꝰ a corde dādus erat obliuioni/ q̄ꝛ
pauciſſimi de tāto beneficio ſibi gratias acturi erāt. ſed peſſi
ma viciſſitudine mala p bonis. ita q̄ ſi pati iterū poſſet/ peio
ra a malis chriſtianis paſſurꝰ fuiſſet q̄ꝫ nūc a iudeis. Quar
to adhuc ſpecialiſſime triſtabatᷣ de caſu ac diſperſiōe diſcipu
loꝝ/ ⁊ ceteroꝝ amicoꝝ/ q̄ eū deſturi erāt. ac in eiꝰ paſſiōe ſcā/
dalū paſſuri. dū eū vt hoīem mori viſuri erāt. ac de eiꝰ diuini
tate dubitaturi. Marie āt ꝯ pctō pditiōis Jude vniꝰ ex. xii.
Ecce q̄ꝫta triſticia fuit repletꝰ de peccatiſ alioꝝ: p q̄bꝫ hac ſua
triſtiticia habūdantiſſime ſatiſ fecit. De magnitudine huiꝰ tri
ſticie legimꝰ in formicario Nyder. li. i. ca. xi. Quod quedā eſt
cōſuetudo multū laudabil̄: multoꝝ ne dicā plebeoꝝ vtriuſq̄ꝫ
ſexus in alemania. verūetiā magnatoꝝ ⁊ nobiliū ad minꝰ ſe/
mel die naturali in hora aliq̄/ ſummū humano generi impen/
ſum beneficiū Chriſti paſſionē meditari et rememorari. vt
exinde deo grati mala mūdi ferāt patientiꝰ ⁊ ꝟtutes operētᷣ
faciliꝰ: hūc morē quidē dei famulus poſtq̄ꝫ audiſſet in ſerm o
ne cōmendari plurimū: cepit eundē dietim pſequi deuotiꝰ q̄
potuit. Admiratio autē quedā magna tandē eū tetigit: vide
licet acerba ⁊ grādis: q̄ fuerit in Chriſto triſticia: tpe q̄ patie/
batᷣ in die paraſceues. qua ammiratiōe ſcā creſcēte: poſtre/
mo oratiōes ingeminare nō deſinebat ad Chriſti clementiā
vt ſi ſua voluntas eſſet/ ſentimentū aliq̄d pceptibile daret: in
q̄ p experiētiā viri veriſimilitudinē dicte amaritudinis lege
ret. nec fraudatꝰ eſt a deſiderio ſuo bono. Nā die quadā: cū
iuxta ſuā ꝯſuetudinē de ciuitate Nūrenberge exiret/ ꝟſus ca
pellā ſancti Leonardi/ ſatis ppe muros dicte ciuitatiſ iacē/
tem: ad quā deuotoꝝ hoīm multitudo/ dietim ſolet cōfluere

ꝯſtitutus in itineris dicti ſpatio meditabundus ⁊ ſitibūdus ad obtinendū id qđ iā diu deſiderauerat: inopinate tantus doloꝛ ſuo coꝛpi ⁊ triſticia illabebat̃ anime. vt oībꝫ deficiētibus viribꝫ/cogeret̃ ſoloten⁹ cadere: ſeſeqꝫ illico putabat animā e coꝛpe perdere. Uerū/qꝛ iſtud diuinū munuſculū cōmunicatiōis dñice paſſionis/nō in habitu ⁊ ꝑmanenter: ſed ſolum dabat̃ in paſſionis ⁊ trāſit⁹ cuiuſdam modo/idcirco reſumptis viribꝫ reſedit: ⁊ vltimo ſurrexit grati⁹ deinceps ⁊ deuotius/imo ⁊ dulcius Chꝛiſti paſſionē mēte reuoluēdo ⁊c. Ecce habes ꝙ merito ꝓ particula poſita eſt hec triſticia nr̃e placente. Tantum ergo de pꝛima particula.

Feria tertia Uigilia beati Matthie.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi.

2 Sāguinei ſudoris effluxio. S ecunda particula nr̃e placente/paſſionis dñice eſt [Sanguinei ſudoꝛis effluxio] Dicūt enim Euangeliſte et pꝛeſertim beatus Lucas/ꝙ

Textus

R ¶Orāte Jeſu: apparuit illi Angelus ꝯfoꝛtās eū. Et fact⁹ in agonia ꝓlixius oꝛabat. [Et factus eſt ſudoꝛ ei⁹ ſicut gutte ſanguinis decurrentis in terram ⁊c.]

Maſticatio.

¶Ecce particulā/frangam⁹ eā ⁊ maſticem⁹. vt inde fructū et virtutē eius ſentiamus: frangamus eam in tria fruſtilla.

¶Queris eīm pꝛimo. Cur angelus eū ꝯfoꝛtauit/cū ꝯfoꝛtari nō indigeret: qꝛ deus? Reſpōdeo ⁊ dico pꝛimo ẜm q̄ſdam ꝙ Chꝛiſtus ꝯfoꝛtari voluit ꝓpter ſe. i. ꝓpter ſenſualitatē ſuā que triſtabat̃ ẜm Lyrā. Et huic ꝯſonat Huilhel. Antiſ. qui pulchꝛe de hoc ſcribit libꝛo. ij. folio. xlv. inter alia/ſic dicēs. Pꝛopter hoc nobis videt̃/ꝙ aliq̄s angelus ꝓpꝛie cuſtodierit Chꝛiſtū. ſicut dicit ſcriptura/pſalmoꝝ ⁊ gloſa. et ẜm hoc nō opoꝛtet dici/ꝙ ṽbū cuſtodiendi impꝛopꝛie ponat̃ in pſalmo. xc. vbi dicit̃. Cuſtodiāt te in oībꝫ vijs tuis. Potuit enim

ſupplere defect⁹ Chriſti angelus q̃s aſſumpſit cū nr̃a natu‑
ra. vt qñ p miniſteriū angeli venit piſcis ad Petrū: in cuius
ore inuenit Petr⁹ ſtaterē ſiue didragma q̄ ſoluit p ſe ꝛ dño.
Eodē mō ad ſupplendū alios defect⁹. ſ. ſitis eſuriei: ꝛ huiuſ
modi alios defectus ſenſualitatis/ potuit habere angelū ad
ſui cuſtodiā. Et ſm hoc exponende ſunt ꝛ alie auctoritates:
excepta illa q̃ dicit/ q̄ aſtitit ei angelus ꝯfortās eū/ quā ſic ex
ponūt magiſtri. Confortās. i. habēs ſe ad modū ꝯfortantis
Itē angelus ꝓprie ꝯfortabat eū: q̃tū ad motū ſenſualitatꝭ q̃
Chriſtus horrebat mortē. ſicut Chriſtus ratione ꝯfortabat
ſuā ſenſualitatē. ſicut ꝛ ſancti cū dicunt. Quare triſtis es aīa
mea? et quare ꝯturbas me. ſpera ī deo ꝛ c̄. Angelus ergo ꝯfor
tans Chriſtū nō docebat mineruā/ ſed ei ꝯſentiens/ ꝯforta‑
bat ei⁹ ſenſualitatē. Hec Guilhel'. Antiſ. Dico ſecūdo. q̄
cōfortari voluit Chriſtus nō ꝓpter ſe: ſed ꝓpter alios. Pri‑
mo quidē vt oſtēderet ſuā diuinitatē/ ꝛ eſſe ſe maiorē angelis
quia angelus p modū ſeruientis eū ꝯfortauit. Dicit eñi Ly‑
ra. Confortās eū angelus p modū ſeruiētis/ q̄ factū fuit ad
confirmandā fidē diſcipulorum/ q̄ Chriſtus ſit maior angelis
ratione deitatis. Secūdo/ ſm alios. vt oſtēderet ſuā huma‑
nitatē: q̃ ſm Lyrā ꝯfortabaꝛ ꝯ triſticiā inſurgentē in pte ſen
ſitiua ex apprehēſione mortis īminētis. Tertio vt oſtēderet
doloris magnitudinē. Audi Gabrielē q̃ dicit. Sed effuſio
ſanguīs ei⁹ cū ſudore/ fuit miraculoſa a Chriſto ſup naturā
facta. vt tali ſigno īſolito/ a ſecul' nō audito īſolitā anxieta‑
tꝭ ſue ꝛ dolorꝭ magnitudinē demōſtraret. ꝓpter qđ nō modi‑
cas fudit guttulas: ſed guttarū imbrē/ ſuo effluxu/ nō ſolū ve
ſtes: ſed etiam terrā tingentiū. ſicut aperte dicit euangeliſta.
[Fact⁹ eſt ſudor ei⁹ tanq̄ gutte ſanguinis] nō inq̄t ſtillantꝭ
ſed [decurrētis in terram]: nedum in veſtes. Hec Gabriel.

¶ Queris ſcđo. Utrū angelus etiā cōſolatus fuerit beatā
virginē? Reſpondeo/ q̄ credendū eſt q̄ ſic: ſi Gerſoni crede
re dignū putas: q̃ ſic ait in paſſiōe dñi. Apparet mihi abſq̄
preiudicio credi poſſe/ te Gabrielem ipſam viſitaſſe. dicendo
Ne timeas Maria. et incepiſſe recēſere/ fructū ex hac paſſio
ne ꝓceſſurū/ gloriā ꝛ gaudiū/ qđ poſt Chriſti reſurrectionē

eſſet viſura ꝛc. Hec Gerſon. ¶Queris tertio quid ſit ago-
nia? Reſpōdeo/ ꝙ duplex eſt. Quedā em̄ eſt agonia q̄ eſt in ra
ne/que importat cōcertationē voluntatū ex diuerſitate ratio
nū ꝓcedentē. Puta/cū aliq̄s ſm ꝙ ratio ꝯſiderat vnū/ vult h
et ſm ꝙ rō ꝯſiderat aliud/vult aliud. Hoc em̄ ꝯtingit ꝓpt de
bilitatē rōnis/ q̄ nō pōt diiudicare qđ ſit ſimplicit̄ meli⁹. Et
talis agonia ī Chriſto nō fuit: quia ſuā ꝑ rationē iudicabat
eſſe ſimpliciter melius/ꝙ ꝑ ei⁹ paſſionē impleret̄ volūtas di
uina circa ſalutē humani generis. Alia eſt agonia in ſenſua
litate/ q̄ importat timorē infortunii īminentis. et hec fuit in
Chriſto. hec Tho. parte. iii. q. xviii. ar. vi. ad tertiū quē vide
Et hec ſm Lyrā fuit releuatio ſenſualitatis/mortē horren-
tis ꝛ rōnis/ipſam acceptātis: q2 ꝟtute diuina quelibet pars
permittebat̄ agere et pati/ꝙ erat ſibi ꝓpriū. hec Lyra. Nam
ſm Gerſonē vbi ſupra: ratio viuaciter ꝛ clare īeuitabiliterq̄
oſtendebat ſenſualitati/ mortē amariſſimā/ quam paulopoſt
erat paſſura. Voluitq̄ ratio ſenſualitatē eā ſuſtinere mortē
ad obediendū deo/abſq̄ cogitanda fuga/et abſq̄ q̄cūq̄ me
dio excogitādo. Ex aduerſo vero ſenſualitas percipiēs hāc
mortē p̄ſentiebat omnia futura/ ac ſi eſſent p̄ſentia. Ideoq̄
maiorem īmodum reluctabat̄ tali morti/ cum nullum vide-
ret effugiū: nec euadendi poteſtatē vllā. Ideo expediebat eā
tanq̄ rōnis ancillā eiq̄ ſubiectā/obtemꝑare oī illi ꝙ ratio iu
beret. cūq̄ ratio ita vellet ſicut de⁹/obediebat ſenſualitas: et
V huic ſe ſubmittebat pene. Videt̄ igit̄ quale illic fuerit certa-
men ꝛ duellū. Exemplum de Cirurgico ꝛ egroto/ q̄ inuitus
obediret/obediret tamē ꝯſtanter. Eſt inſuper facile creditu
ꝙ cū ratio cognoſceret ſenſualitatē/eidē hoc pacto ſe obediē
tem/ſuſcepit ex hoc in deo ſingulare gaudiū ꝛ naturalem fer
uorē atq̄ vigorē/ ꝑ quē tot⁹ ſenſualitat̄ ſanguis fuit cōmo-
tus: ꝛ ex tali cōmotione ꝓceſſit ſanguinis ſudor. Licet poti⁹
miraculoſus ſit q̄ naturalis/cū verus ſanguis ſit/ ꝛ tā abun
dans/vt etiā decurreret in terram. hec Gerſon. ¶Queris
quarto. Unde prouenerat ſudor ſanguinis? Reſpōdeo ſm
Lyram primo. ꝙ ex vehementi anxietate ſenſualitatis q̄ ꝑ
mittebatur agere ꝛ pati/ quod erat ſibi propriū: ꝛ inde fiebat

vt nõ ſolum humores exirent per ſudorẽ: ſed cũ hoc aliquid
de ſanguine ſudorẽ tingẽte. Secũdo ꝓuenit ſm Bernhar
dinũ ex timore ⁊ amore bellantib⁹ in corde Jeſu. Dum enim
attenderet tam graue bellum ſup ſe veriſſime imminere/timo
re cõcuſſit ſenſitiuum ſuũ/ ex quo ſanguineus ſudor fuit ad
interiora reductus. Super hunc autẽ timorẽ reiiciendũ for
tiſſimus et feruentiſſimus amor/ tanq̃ mire magnitudinis
malleus/repercutiens et ipſum excludens/omnes poros Je
ſu Chriſti et venas largiter relaxauit. vt ſic de toto corpore
flueret ſanguineus ſudor/ decurrens in terrã. hec Bernhar/
dinus in quadrageſimali de contractibus. Sermone. lv.
Tertio prouenit ſupernaturaliter ſm Lyram. vt ſcilicet ſan
guis ꝑ ſudore exiret. vt ſic Chriſtus iam ſuũ ſanguinem pro
ſalute noſtra fundere inciperet ⁊c̃.

Fructus.

¶ Queris nunc. Et q̃ ſunt fructus illi⁹ particule comeſte x
et maſticate? Dico q͂ tres ſunt fructus ⁊ virtutes. Prima
virtus eſt: quia excitat ſpem de cuſtodia angelica. Concor/
dant enim in hoc Jordanus et Gerſon/ q͂ fideliter ſperare
debem⁹/ q͂ ſancti angeli aſſiſtant nobis orantibus/ confortã
tes nos in oratione. et ideo dictũ eſt q͂ nõ propter ſe: ſed pro
pter nos et nobis orans dominus confortari voluit ab an/
gelo. vnde Bernhardus ſuper cantica. ſermone. vij. Angeli
pſallentibus dignanter admiſceri ſolent. vnde in pſal. dicit.
Preuenerunt principes cõiuncti pſallentibus. Et alibi. In
conſpectu angelorum pſallam tibi. Euigilem⁹ ergo fratres
neq̃ in ſacris vigilijs ſomno deprimamur. veneremur poti⁹
celi ciues. In preſentia em̃ principum/ tanq̃ mortuos nos
apparere quid abſurdius? qui tamen noſtra alacritate per/
moti noſtris delectantur ſolennijs intereſſe. ne ob noſtram
deſidiam indignati recedãt: et vnuſquiſq̃ noſtrũ cum gemi/
tu dicat. Longe feciſti notos meos a me: poſuerũt me abho
minationẽ ſibi. Et illud. Qui iuxta me erãt de lõge ſteterũt
⁊ vim faciebãt q̃ q̃rebãt animã meã. Pro certo em̃ ſi ſe a no
bis beati ſpũs elongauerint/ impetus maloꝝ q̃s ſuſtinebit?

y Diſcamus hic fratres/et cū Gerſone dicamus Jeſu vltima
ſpes nr̄a ⁊ vnicū ſolatiū digneꝛ ꝑ te/tuoſq; bonos angelos
in omnibꝫ tribulationibꝫ afflictionibuſq; ꝯfortare: ꝓcipue in
poſtrema neceſſitate nr̄a: in tremēdo mortis nr̄e certamine
vt habeamus ꝑ verā penitentiā tui doloris/ tui ſudoris ſan/
guinis/orationiſq; memoriā. Amē. ¶ Secunda virtus
huius particule eſt ꝙ excitat timorē. dicit Gerſon vbi ſupra.
O vere totius mūdi pater ⁊ ſaluator. ſi agonia mortis/ cū ti/
bi p̄ſentaret̄ ⁊ appropinq̄ret tantā tibi ſm̄ humanitatē inie/
cit triſticiā: fecitq; ꝓlixius orare: q̄ indubitato gloriā eras in
traturus. Quid mirū ſi pauꝑ ego ⁊ miſerabilis peccator: qui
neſcio q̄ poſt mortē deuēturus ſim: nec quā ſumpturus ſim
viā: an eā q̄ ad ſaluationē ſit/an eā que ad ꝑpetuā dānationē
Quid mirū inq; eſt. ſi tremo ⁊ tremiſco/cū eiꝰ habeo memo/
riā. Sed q̄d mirū/ſi ſanguinē ſudo ex omni eo ꝙ intra me eſt
ob inſignē pauorē/timorē/⁊ mortis horrorē: quoties aut no
minat̄: aut eiꝰ mihi memoria ī mentē venit. Parce mihi mi
dn̄e ob miſerabilem cordis mei duritiā: q̄ iſta renitit̄ ſufficiē/
ter penſitare: ſed potius ridet/iocat̄/⁊ vilipendit: etiā in huiꝰ
mortis memoriā: niſi forſan cū iam eā ſentiat ⁊ ip̄m pungat
z atq; iam ꝯſtringat. hec Gerſon. ¶ Tertia virtus huiꝰ par/
ticule: eſt ꝙ excitat ad orationē. In agonia em̄ ꝓlixius ora/
bat. Nos miſeri de q̄to nobis ꝓpinquior mors eſt ⁊ ſenecta
de tanto frigidiores ⁊ ſegniores ſumus. Et tn̄ nullum aliud
refugiū tūc habemus q̄ eleuare manus ad deū ꝑ orationem
Pſal. Eleuatio manuū mearū: ſacrificiū veſpertinū. Ergo i
quacūq; neceſſitate ꝯſtituti: debemus refugere ad orationē.
et q̄to neceſſitas fuerit maior: de tanto oratio debet eſſe pro
lixior. neq; te pigeat ſi quādo forſitan nō exaudiaris. ſed cō/
ſidera: qꝛ ſtatim poſtq; Chriſtꝰ ſe volūtati paterne ſubmiſit
angelus eū cōfortauit in q̄ innuit̄ ꝙ licet quandoq; nō fiat
quod petit̄. quia forte nō expedit. ſemꝑ tamē oranti mētalis
cōſolatio confert̄. ſm̄ Ludolfum. Et hec de ꝟtutibꝫ ſecūde
particule huius placente.

Feria quarta: et feſto ſancti Mathie apl̄i.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi.

Primo recitauit hyſtoriam de ſancto Mathia ad ſeptem puncta eā redigendo breuiter.

t Ertia particula paſſionis dominice eſt. Venditio. Queris autē tria. Primo quis eā ꝓponat. Secundo/quomodo ſit maſticanda. Tertio/que ſit virtus huius particule? Reſpōdeo igit̃ de primo ⁊ dico ꝙ nobis illam particulam ꝓponant Euangeliſte tres. Dicunt enī ꝙ 3 Venditio.

Textus

¶ Congregati ſunt principes ſacerdotū et ſcribe/⁊ ſeniores populi in atriū principis ſacerdotū q̄ dicebat̃ Cayphas et ꝯſiliū fecerūt: et querebāt quomodo Jeſum dolo tenerēt et occiderent. timebāt vero plebē. dicebāt autē. Nō in die feſto/ne forte tumult⁹ fieret in populo. Intrauit autē Sathanas in Judam/qui cognominabat̃ ſcarioth/vnū de duodecim. Tunc abijt vn⁹ de duodecī/ q̄ dicit̃ Judas ſcariothis A ad principes ſacerdotū et ſummos ſacerdotes. vt ꝓderet eū illis: et locutus eſt cū principib⁹ ſacerdotū et magiſtratibus quemadmodū illū traderet eis: ⁊ ait illis. Quid vultis mihi dare: ⁊ ego vobis eū tradam. Qui audiētes: gauiſi ſunt: et ꝓmiſerūt: et pacti ſunt pecuniā illi dare: et cōſtituerūt ei triginta argenteos. Et ſpopōdit. Et exinde querebat oportunitatem quomodo illū traderet ſine turbis ⁊c. Habes ergo primū videlicet quis proponat nobis hanc particulam.

Maſticatio.

¶ Queris ſecūdo/quomodo maſticāda ſit hec particula. Et videtur primo/ꝙ nō ſit debitus ordo: qꝛ venditio p̄ceſſit triſticiā ⁊ ſudorē? Reſpondeo verū eſt ꝙ initiatiue preceſſit venditio: ſed nō conſumatiue. Unde dicit Marcus: ꝙ ꝓmiſerūt ei pecuniā ſe daturos: ⁊ Judas ſpopondit/ ſicq̧ ꝓmiſſiones hincinde facte ſunt/ꝑ quas initiatus fuit ꝯtract⁹: ſed poſtea peracta cena: cum dixiſſe dn̄s Jude. Quod facis fac

citius. Tunc ille cõtinuo exiuit ad cõſumandũ forũ ſuũ. Et
tũc egreſſo Jeſu cũ diſcipulis ſuis in montẽ oliueti/interim
ꝙ illa que in duobꝫ articulis p̃cedentibꝫ dicta ſunt agebant
B Judas cõſumato cõtractu/⁊ receptis.xxx.argenteis/accepit
cohortẽ:et tunc venditio apparuit cũ effectu. hec Jordanꝰ.
Cõgrue igit̃ ponit̃: ſed ⁊ ꝯgrue hodie de ea p̃dicat̃: qꝛ hodie
eſt feria quarta in qua vẽditio fuit ꝑ Judam incepta. et feſtũ
ſcti Mathie/q̃ Jude in ap̃latu ꝑ ſortẽ ſucceſſit. ¶ Secũ-
do queris. vtrũ venditio ſit paſſio. ⁊ vtrũ digne ponat̃ inter
paticulas paſſiõis. Dico ꝙ ſic: qꝛ ꝑ hoc paſſus eſt Chriſtꝰ
maximã vilipenſionẽ/cũ ipſe qui eſt ſummũ bonũ/et infinite
bonitatis/in q̃ ſunt omnes theſauri/vilipꝛecio fuit eſtimatꝰ.
vñ Hieronymus. Infelix Judas: damnum ꝙ ex effuſione
vnguenti ſe habuiſſe credebat/vult magiſtri p̃cio cõpenſare.
Certam autẽ nõ poſtulabat ſummã/ vt ſaltẽ lucroſa videret̃
pꝛoditio: ſed quaſi vile tradens mancipiũ/in poteſtate emẽ-
tium poſuit ꝗtũ vellent dare: quare/ſine dubio magna fuit
paſſio venditio illa. etiã qꝛ vendtus vili p̃cio/a diſcipulo/ab
apoſtolo/vno ex duodecim de toto mũdo electis. vñ Pſal.
In perſona Chriſti. Si inimicus meꝰ maledixiſſet mihi:
ſuſtinuiſſem vtiqꝫ. hinc Criſoſtomꝰ exclamat. O dementiã
o cupiditatẽ p̃ditoꝛis. cũcta em̃ mala cupiditas ꝓcreauit: ab
hac Judas captiuꝰ cupiditatis inſania/ cõmuniõis menſe:
diſcipulatus/admonitiõis/ſuaſioniſqꝫ oblitꝰ eſt. itaqꝫ cũ nõ
minima paſſio fuerit/digne ĩter ꝑticulas paſſiõis ennmerat̃.

Fructus

¶ Queris tertio pꝛincipaliter. que ſit virtus huius placẽ-
te: Reſpondeo ꝙ triplicẽ habet fructũ: quia facit cautũ/ io-
cundum ⁊ prodigũ. hebũtſam/ mũtſam/teilſam. Primo fa-
C cit cautũ. Ne ⁊ nos vendamus Chriſtũ/ſicut Judas. Sũt
em̃ q̃ nephariũ ſcelus Jude abhoꝛreant: ⁊ tñ ſimiles ſunt ei.
Queris. et qui ſunt ſimiles Jude: Reſpõdeo ⁊ dico. Primi
ſunt/ iniuſta acquirẽtes. Nam quicũqꝫ ſcienter res iniuſtas
cõtra deũ et iuſticiã acq̃rit/Chriſtũ vendit. et talis quãdoqꝫ
vendit Chriſtũ/ꝓ groſſo aut vno denario/quẽ Judas ven-

didit ꝑ triginta denarijs. Secūdi ſiles ſunt Jude/teſtimo-
nium falſum/aut iniquū iudiciū ꝓferentes. Dicit enī Beda
Cum ꝓ muneribꝫ falſum teſtimoniū/aut iniquū iudiciū ꝓfe
runt: ꝓfecto veritatē negando: dn̄m qui veritas eſt/ ꝓ pecu-
nia vendunt. Tertij ſimiles Jude ſunt/omnes iniuſta faciē
tes/capiēdo iuſticiā generaliter. vnde Origenes. Omnes q̄
ꝓ temporalibus ꝛ mūdialibꝫ rebus iuſticiā deſerunt. Deū q̄
iuſticia eſt/vendūt. Quarti ſunt ſymoniaci/ q̄ gratiā dei/ q̄ in
ſacramētis ꝛ in alijs ſacratis rebꝫ ꝛ ſpiritualibꝫ opaꝝ ꝓ tem-
poralibꝫ rebꝫ cōmutant: et nota ꝙ ſicut ſimonia peccatū eſt
tam in dāte q̄ꝫ in recipiente. ſic nō ſolum peccauit Judas in
vendendo Chriſtum: ſed etiā iudei in emendo ipſum. Dic et
Jordano reliq̄. ¶ Secunda virtus huius particule eſt/ꝙ D
facit iocundum per patientiā. Inueniunꝛ multi egreferētes
cū vilipendunꝛ. tu autē cogita vilipenſionē Chriſti/cū vēdiꝛ
triginta denarijs: ꝛ a Juda ꝛ ſaltē patere/vt eſtimerꝭ ab alijs
talis qualem tu te eſtimas. vn̄ Bernhardus. Tu te depciarꝭ
in ſecreto cordis tui apud temetipſum trutina veritatꝭ pōde
ratus/ꝛ foris alterius pcij mētiens maiori te pcio vēdis no-
bis q̄ꝫ ab ipſa veritate accepiſti. Time deū/ꝛ noli facinꝰ hoc
peſſimū perpetrare. vt quē humiliat veritas/extollat volun-
tas. Hoc enī eſt reſiſtere veritati/ꝛ pugnare ꝯtra deum. hec
Bernhardus. Simile potes aſſumere de mercatore/eſtimā
te pannū in apoteca ſua. quomō tn̄ nollet a ruſtico eſtimari.
Accipe ꝛ aliud exemplū. de q̄ Gerſon. Ait enī. Erat mulier
incluſa: cui ſubſeruiebat per feneſtrellam quedā ancilla. con
ueniebāt alij mlti/pars ex curioſitate. pars ex deuotiōe. pars
ex miſeratiōe. Audierat fortaſſis hec incluſa/ꝙ iuſtꝰ in prin-
cipio accuſator eſt ſui. Erat ei mos/demiſſis oculis/rauca ꝛ
exili voce cū ſingultibꝫ ſuſpirijs ꝛ plangore/ſe peccatricē ac-
cuſare. ſe indignā videre lumē celi ꝑ multitudine iniquitatū
ſuarū ſe ꝓpter ea recluſam eſſe. Audiebat ancilla frequentiꝰ
hos ſermones. cōtigit tandē aliqn̄ venire quoſdā ad locum E
illum/quibus petentibꝫ/quid dn̄a ſua/hec bona mulier reclu
ſa faceret: Reſpōdit ancilla. Suſtinete pauliſper/quoniam
puto quieſcit. Inter loquēdū (vt fit) queſierūt ab ancilla/q̄d

ei de dña ſua videret. Quid vult dicā vobis: hec eſt peſſima peccatrix/peſſima oīm q̄s terra ſuſtinet. Subaudiens hūc ſermonē recluſa: exilijt de repente furens ꝛ inſaniēs. Mentiris viliſſima/mētirꝫ venefica. Ego bona ſum mulier. Porro ancille nō defuit vafra ꝛ acuta reſponſio. Oro ꝑ veſtram fidem: o domina ne turbemini. Exiſtimabā vos hactenꝰ vera dixiſſe/ ꝙ eratꝫ maxima peccatrix. Quid reſponderet dña nō habuit: niſi ꝙ eſt q̄ ſe nequiter humiliat. Et iterū/eſt qui corde loquit̄ ꝛ ore ꝛc̄. Hec Gerſon. Habetꝫ ergo: quomodo et nos vilipendi/imo ꝛ nihilipēdi ꝓ Chriſto pati debeamus vt cū Pſalmiſta dicamꝰ. Propter te ſuſtinui obprobriū ꝛc̄.

¶ Tertia virtꝰ p̄ſentꝫ particule eſt/quia facit ꝓdigū. Sis tui ꝓdigus frater/Chriſtus vendit̄/et tu te vende. Si enim regnū celoꝝ venale eſt/ et tm̄ valet q̄tū habes (vt Gregoriꝰ dicit) Sed tu nihil habes meliꝰ teipſo. Vende ergo teipm̄ ꝓ celoꝝ regno: ſicut Chriſtus voluit vendi: vt nobis acquireret regnū celoꝝ. Sed ais: Et quomodo vendā meipm̄: Reſpōdeo. Abnega teipſum/viue deo/vende te audacter: qꝛ Chriſtus iubet. Ait enim in Euangelio. Si quis vult venire poſt me abneget ſemetipm̄/et tollat crucē ſuā ꝛ ſequat̄ me. Item niſi te vēdideris/fructū nullū feres. Ut in euangelio habet̄. Niſi granū frumenti cadēs in terram mortuū fuerit ipſum ſolū manet ꝛc̄. Cum igit̄ opus ſit ꝛ oporteat marceſcere: nec vllus euadēdi modus ſupſit: Nonne eligibilius eſt ab aquila Chriſto et virtute conſumi/quā a coruo diabolo ſcꝫ ꝛ vitio. Faciamus ergo vt ꝓpter deū/iuſticiā ꝛ regnum dei marceſcamus potius q̄ ꝓpter diabolū et vitia. Et tantū de tertia particula noſtre placente Chriſti Jeſu.

Feria quinta poſt Jnuocauit: altera Mathie.
Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi.

4 Traditio. F

q Uarta particula paſſionis Jeſu Chriſti: eſt traditio Jude per oſculum ad ſeruandum debitū/ hactenus obſeruatū ꝛ obſeruandū ꝓcedendi modū. proponam in primis particulā noſtre placente. Secūdo maſti

candā vobis tradā. Et tertio / fructus ꝛ vtilitates eiuſdē vo/
bis enumerabo. Dico primo. ꝙ illam particulā nobis ꝓpo
nunt Euangeliſte ſic dicentes.

Textus

¶ Cum ſurrexiſſet Jeſus ab oratione / tūc venit ad diſci/
pulos ſuos tertio / et inuenit eos dormiētes p̄ triſticia. Et ait
illis. Dormite iam ꝛ requieſcite. Tunc ait Jeſus diſcipulis
ſuis. Sufficit. Ecce appropinquabit hora / et fili⁹ hoīs tra/
detur in manus peccatoꝝ: quid dormitis. Surgite et orate
ne intretis in tentationē. Eamus / ecce appropinquabit et ꝓ
pe eſt / qui me tradet. Sciebat aūt ꝛ Judas qui tradebat eū
locum: quia Jeſus frequēter venerat illuc. Et adhuc eo lo/
quēte: ecce q̄ vocabat̄ Judas ſcarioth / vnus de duodecim B
cū accepiſſet cohortē: et a pontificib⁹ ꝛ phariſeis miniſtros
venit illuc: et cū eo turba multa / cū gladijs ꝛ fuſtib⁹ ꝛ lignis
laternis ꝛ facib⁹ et armis / miſſi a p̄cipib⁹ ſacerdotū ꝛ ſenio
ribus populi ꝛ ſcribis. et ipſe antecedebat eos. Dederat aūt
traditor eis ſignū dicēs. Quēcūq; oſculat⁹ fuero / ipſe eſt te/
nete eum / et ducite caute. Jeſus itaq; ſciens oīa / que vētura
erant ſup eū. Proceſſit ꝛ dicit ad eos. Quē queritis? Reſpō
derūt ei? Jeſum nazarenū. Dicit eis. Ego ſum. Stabat aūt
et Judas / qui tradebat eū cum ipſis. Ut ergo dixit eis. Ego
ſum. abierūt retrorſum ꝛ ceciderūt in terrā. Iterū ergo inter
rogauit eos. Quē queritis. Illi autē dixerūt. Jeſum nazare
nū? Reſpōdit Jeſus. Dixi vobis / q2 ego ſum. Si ḡ me q̄ri/
tis / ſinite hos abire. vt impleret̄ ſermo quē dixit. Quia quos
dediſti mihi nō perdidi ex eis quenq;. Et appropinq̄bit Ju
das ad Jeſum. vt oſcularet̄ eum. Et cū veniſſet / ſtatim acce/
dens ad eum / dixit. Aue rabi[Et oſculatus eſt eū.] Dixitq;
illi Jeſus. Amice ad quid veniſti Juda oſculo filium homi/
nis tradis? Ecce particulam.

Maſticatio.

¶ Dico ſecundo ꝓ maſticatione illius particule / ꝙ dilige/
ter maſticāda eſt. ¶ Queris autē primo. Utrū traditio etiā

ſit penalis? Reſpõdeo q ſic: ⁊ hoc ꝑpter tres cauſas. quarũ prima eſt: qꝛ facta a ſuo diſcipulo/vno de duodecim nume/ro quidẽ nõ merito. Unde gloſa. Dolebat dñs de eo/q diſcipulus ſuus/quẽ ipſe dñs ad tantã dignitatẽ apoſtolat⁹ acceperat factus eſt proditor. Secũda cauſa eſt: quia ſigno pacis ⁊ amicitie: ſcꝫ oſculo tam fraudulẽter tradebatur. Unde Ambroſius ſuꝑ Lucã: duo iſta aggrauans/ dicit ſic. Juda amoris pignore vulnus infligis: et pacis inſtrumento mortem irrogas/ ſeruus dñm/ diſcipulus magiſtrũ/ elect⁹ auctorem prodis. Tertia cauſa eſt: nõ minus penoſa. q ſcꝫ iſtud fedum os ꝑditoris/ cõtingere audebat tã amaroſum ⁊ melliſluum os verbi eterni. Si eñi nauſeabile eſt cuiqꝫ hoĩ ſuſcipere oſculum: ab aliquo habente os fetidum. Quãto magis fuit penale Chriſto/ ſuſcipere oſculum/ ab ore tante feditatꝭ. vtpote/ cuius cor ſathanas/ et omnis ſpurcitia repleuerat.

¶ Queris ſecundo. Quare dedit Judas ſignũ oſculi/ cum Chriſtus eſſet notus omnibus? Ad hoc reſpondeo ẜm Jordanum quadrupliciter. Dico ergo primo ẜm Orige. q due forme fuerunt in Chriſto. Una ẜm quã eum oẽs videbant. Altera ẜm quã transfiguratus fuit in mõte corã diſcipulis. Dico ſecũdo: quia vnicuiqꝫ apparuit Chriſtus/ ẜm q erat dign⁹. ſicut ⁊ de Manna ſcriptũ eſt. q habebat ſaporem ad omnẽ vſum cõuenientẽ. Sic ⁊ verbũ dei nõ ſimiliter omnibus apparebat: ſed dignis melliflue/ indignis mortifere: ꝑut ſinguli afficiuntur in ipſum verbũ eternum. Dico tertio et magis ad lrãm ẜm Criſo. q qꝛ multotiẽs detent⁹ ab ipſis/ ꝑtranſijt/ neſcientibꝫ eis. et ideo indigebãt ſigno. Dico quarto. quia Jacobꝫ minor multũ erat ſimilis dño in facie: quare ad diſcernẽdũ inter eos dedit eis ſignũ. ¶ Queris tertio quare Chriſtus appellauerit Judam amicũ? Dico primo qꝛ Chriſtus ei multa bona exhibuit: q̃re merito debebat eũ diligere. Secũdo/ qꝛ Chriſtus paratus erat Judã etiã recipere in diſcipulũ: ⁊ ad amicitiã. Unde in Decretis ſic habetꝭ Judas a venia excluſus nõ fuiſſet: ſi ipſam a Chriſto poſtulaſſet. De peni. diſ. ij. Jterum his. Tertio: quia ſignũ amicitie oſtendit Chriſtum ſcilicet oſculando.

Fructus.

¶ Tertio reſtant huius particule vtilitates ⁊ fruct⁹ decla
randi. Queris nūc. quot ſint vtilitates hui⁹ particule. Di-
co ꝙ tres ſint vtilitates ⁊ virtutes illi⁹ placēte. Primo acci
pimus ex illa particula. Ne ⁊ nos Chriſtū tradamus oſcu-
lo. Et hoc poteſt fieri tripliciter. Primo in ſe: quia ille Chri
ſtum tradit/ qui ſcienter indigne corpus Chriſti ſumit. ergo
Chriſtus poteſt dicere (ſm Gregoriū) de quolibet ſumente
corpus Chriſti indigne: ſicut dicit᷑ de Juda. Ecce man⁹ tra
dentis mecū eſt in menſa. Sicut Judas tradidit Chriſtum
perſequutoribꝫ. ſic ſumens corpus ſuū indigne: tradit illum
(in q̄tum in ſe eſt) demonibꝫ. dum ponit eum in locū qui eſt
demonum. Unde Auguſtinus. Magis peccāt qui tradūt
Chriſtū peccatoribꝫ membris quā qui tradiderūt eū cruci-
fixoribꝫ. Uñ Remigi⁹. Ve tradētibꝫ Chriſtū crucifixoribꝫ.
Sed ve q̄ cū maligna cōſciētia ſub ſacramēto ſumūt illum.
Secūdo poteſt illa traditio fieri in proximo: ⁊ hoc fit cū q̄s
proximū diligere ſe ſimulat: ⁊ malū ꝯtra eū machinat᷑ ꝟbis
doloſis: quā traditionē ſibi Chriſtus aſſumit. Juxta illud
Matthei. xxv. ꝙ vni ex minimis meis feciſtꝭ: mihi feciſtꝭ ⁊c.
Unde quidā dixit. Quādo bonū faris: ⁊ in corde malū me-
ditaris: oſcula q̄ Judas dn̄o dedit mihi das. Tertio pōt
fieri talis traditio in teipſo: et huiuſmodi traditores ſunt q̄
ore ſe dicunt noſſe deū: ⁊ credere in eum/ factis autē negant.
Sicuti legit᷑ in cathalago epiſcopi Equilini. li. vij. ca. xlvi.
Ubi torquatus quidam chriſtianus/ qui apoſtatauerat ſan
cto Caio pape ſe callide ſociauit: et ſimulata chriſtianitate
arte egit. vt ipſe vnacum ſancto Tiburtio orantes ab infide
libus comprehenderentur. qui et Fabiano prefecto preſen
tati ſunt. Et dum confeſtim torquatus Chriſtum negaſſet.
Et hoc idem Tiburtio ſuaderet. ipſeq; magis Chriſtū cō
fiteretur. Juſſit Fabianus carbones accendi: et vt Tibur
tius/ aut thura ſuper eos/ dijs imponeret. aut nudis pedi-
bus deſuper ambularet. Qui inuocato Chriſti nomine/
et nuda planta ſuper carbones incedens/ illeſus omnino

permanſit. Quē Fabianꝰ via lauicana/extra vrbem eductū
2 decollari p̄cepit/vbi et ſepultus eſt ⁊c̄. Ecce p̄dict̄ ſiles ſunt
et erūt qui in ſeipſos deū tradūt. Hoc eſt: qui ꝯfitent̄ deum
ore. corde autē illud nō ꝓbant. De talibꝫ dicit̄ Eſa. xxix. Po-
pulus hic labijs me honorat: cor autē eoꝝ longe eſt a me.

Secunda vtilitas huiꝰ particule eſt/vt diſcamꝰ patien-
ter ferre malos. ſicut ⁊ Chriſtus patiēter tulit Judā. Unde
Ambroſius ſuꝑ illo v̄bo. Juda oſculo tradis filiū hominis:
Magna inquit o dn̄e ſignatio pietat̄: magna diſciplina vir-
tutis: ⁊ ꝯſiliū ꝑditionis aperit̄/⁊ adhuc patientia nō negat̄.

Tertia vtilitas eſt/vt diſcamꝰ diligere ⁊ corrigere: ſicut ⁊
Chriſtus. Dicebat enim. Amice ad quid veniſti: Ubi dicit
Ambroſius. Amantis affectu corripuit ꝑditorē: ⁊ ideo etiā
ꝓprium nomē appoſuit dicens. Juda oſculo filiū hoīs tra-
dis/ qd nō dolentis erat: ſed reuocātis. vt dicit Criſoſtomꝰ
Uides ergo quomodo Chriſtꝰ dilexit et correxit. licet nihil
ꝓfecerit corrigendo Judam. Dicit̄ enī/ quē deꝰ deſpicit/hūc
nemo corrigere poterit. Timendū autē eſt/nos ſiles eſſe Ju-
de ſm Gerſonē: q2 licet exprobremus ⁊ deteſtemur peccatū
Jude: et nec īmerito quidē. Nihilominus tamē ſingulis q̄ſi
diebꝫ/ſingula qualia peccata Judas perpetrauit. hoc vł illo
1 modo cōmittimꝰ. Judas auarꝰ fuit. Quot ſunt huiuſmo-
di in mundo: Judas ob auaritiā magiſtrū ſuū vēdidit: ⁊ do-
minū q̄ ad humanitatē. Et ob auaritiā/aut alio minore pec-
cato/quotidie nos Chriſtū ſm diuinitatē vēdimus: ipſum
2 negamus ⁊ ꝓdimus. Judas elemoſynas ⁊ bona pauperū
furabat̄: vt vxori ſue daret ⁊ filijs. Quero a vobis ſi nōnulli
eccleſiaſtici aut aliq̄ teſtamēto ꝝ executores/nō ſic faciāt aut
3 peiora. Judas noluit Jeſu Chriſti predicatione conuerti.
Quot audimus quotidie/tam publicas/q̄ꝫ ꝑuatas p̄dicatio-
4 nes. Nec tamē in vllo emēdamur. Judas recepit p̄cioſum
corpus dn̄i Jeſu/in ſtatu peccati mortalis/in ꝑuerſo ꝓpoſi-
to/ea ꝓpter inimicus citius corpus eius intrabat. In feſto
paſche queſo/et inter preſbiteros quotidie/ poſſent ne tales
5 reperiri: Judas ꝓdidit magiſtrū ſuū ⁊ dn̄m oſculādo/ qd
ſignum amoris eſſe debuit. Peto a vobis/oſculando pacis

ſignū in eccleſia: aut ſanctū altaris ſacramentū. aut fingen/
do exterioꝛē bonitatē. pꝛodimus ne Chꝛiſtū Jeſum in ſuis
membꝛis: ꝑ odiū: aut inuidiā: queadmodū oſculando Ju/
das tradidit Chꝛiſtū Jeſum. his q̄ poſtea eū crucifixerunt.
Hec Gerſon. Habes ⁊ nūc frater huius particule fruct⁹ ⁊
vtilitates: quibus cōtra varios moꝛbos vti potes.

Feria ſexta poſt Inuocauit.
Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

Uinta particula placēte noſtre dñice paſſionis eſt 5 Capti
[Captiuatio.] Pro primo igit̃ vt ſcias quis eam uatio.
ꝓponat Dico primo ꝙ illā particulā paſſionis ꝓ/ A
ponunt nobis Euangeliſte dicentes/ ꝙ

Textus

¶Poſtq̄ Judas oſculo tradidiſſet Jeſum. Tūc acceſſe/
runt ⁊ manus iniecerunt in Jeſum/ et tenuerunt eum. Uidē
tes autē hi: qui circa ipſum erant quod futurū erat. Dixerūt
ei. Domine ſi ꝑcutimus gladio? Et ecce vnus ex his q̄ erāt
cū eo de circūſtātib⁹ Symon petrus/ habēs gladiū. Exten
dens manum eduxit eū/ ⁊ ꝑcuſſit ſeruū pꝛincipis ſacerdotū
et amputauit auriculā eius dexteram. Erat autē nomē ſeruo
Malchus. Reſpondēs aūt Jeſus ait. Sinite vſq̄ huc. Et
cū tetigiſſet auriculā eius/ ſanauit eū. Dixit ergo Jeſus Pe/
tro. Calicem quē dedit mihi pater/ non vis vt bibam illum?
Conuerte gladiū tuū in locum ſuū in vaginā. Omnes em̄ q̄
acceperint gladium/ gladio peribunt. An putas: quia non
poſſum rogare patrē meum: ⁊ exhibebit mihi modo plus q̄
duodecim legiones angeloꝝ. Quomodo ergo implebuntur
ſcripture? quia ſic opoꝛtet fieri. In illa hoꝛa dixit Jeſus tur/
bis/ ⁊ ad eos qui venerāt ad ſe: Principes ſacerdotū/ ⁊ magi/ D
ſtratus templi/ et ſenioꝛes. Tanq̄ ad latronē exiſtis cū gla/
dijs ⁊ fuſtibus ⁊ lignis compꝛehendere me: quotidie apud
vos ſedebā docens in templo/ ⁊ non me tenuiſtis/ nec exten/
diſtis man⁹ in me. Sed hec eſt hoꝛa veſtra ⁊ poteſtas tene/

brarum. Hoc autē totum factum eſt vt implerent̄ ſcripture prophetarum: et ſic ceperunt eum ⁊ tenuerūt ⁊c. Ecce captiuationis paſſionem.

Maſticatio.

¶ Secundo de maſticatione ⁊ manducatione illi⁹ placete. Queris ergo primo / q̄d ſit legio? Dico breuiter: legio eſt 6666 hoīes: ⁊ appellat̄ lingua macedonū. Phalanx. lingua gallorum Caterua. lingua nr̄a legio. lingua theutonica her. Cohors habet hoīes. 500. ein rott / ein hauff. Centuria cētum. Ala. 30. Hec vide in Breuiloquo in v̄bo legio: ⁊ Cornucopie. ¶ Queris ſecundo. An Chriſtus captus ſit volūtarie? Dico q̄ ſic. Quia frequenter eū comprehēdere voluerunt ſed nō potuerūt. ſic nec nūc potuiſſent: ſi ipſe noluiſſet. ſicut eos ſolo verbo ꝓſtrauit. ſic ſolo v̄bo eos fugare vel etiā annihilare potuiſſet ſi voluiſſet. Dico ſecūdo / q̄ ī hac captiuatione ꝓbauit ſe verū corpus habere / cōtra futuros hereticos: qꝛ corpus habebat qđ teneri ⁊ cōprehendi potuit. Nō enim teneret̄ niſi homo. nō videret̄ niſi homo. non occideret̄ niſi homo. vt dicit Auguſtinus. Unde Ambroſius. Cum legimus teneri Jeſum / caueamus ne putem⁹ eū teneri ſ̄m diuinitatē / ⁊ inuitū q̄ſi infirmū: tenet̄ em̄ ſ̄m corporis veritatem.

P Queris tertio. Utrum hec captio fuerit penalis? Dico q̄ ſic. Si em̄ penale eſt cuilibet homini capi / ꝓ eo q̄ ꝑ captiuitatē adimit̄ hoī libertas / tam cōditionis q̄ꝫ actionis. Conditionis inq̄ꝫ: qꝛ redigit̄ in ſeruitutē captiuatoris ſ̄m legē ciuilem. Actionis etiā: quia capt⁹ nō poteſt facere quod vult. Quātomagis penale fuit Chriſto qui eſt dn̄s celi ⁊ terre: et quem celi et terra capere non poterant / q̄ ipſe violentorum manibus tenebatur.

Fructus

¶ Tertio de fructu ⁊ vtilitate hui⁹ particule. Dico q̄ habet hāc vnā / que tamē ꝓcioſiſſima eſt vtilitas: vt diſcamus nos ipſos captiuare. Quia ſicut ⁊ Chriſtus amore noſtri ſemetipſum voluntarie tradidit captiuū iudeis: ſic ⁊ nos pro

eius amoꝛe noſipſos:id eſt omnes ſenſus noſtros/debemus captiuare in obſequiū Chꝛiſti.ſcꝫ vt. Oculi captiuent̄ ab il/licito viſu. Aures a noxio auditu. Lingua a noxijs et noci/uis locutionibus. Manus a malis operibus. Pedes a va/no ꝛ vago inceſſu:ſcilicet ad peccandum. Coꝛ etiā captiuet̄ a malis cogitatiōibus. Intellectus ab erroneis ſenſibus: ꝛ falſis dogmatibus. Uoluntas captiuetur ab omnibꝫ diſcre pantibus a diuina volūtate ꝛc̄. Item homo libenter debet eſſe captiuus Chꝛiſti.vt moꝛtē euadat eternā. Sicut enim homo in belli periculo conſtitutꝰ/libenter dat ſe alicui nobi li ꝛ benigno dn̄o captiuū/ne ab alijs ferocibꝫ occidat̄. Sic in pꝛopoſito. Nos ſumus in hac vita/ſicut in bello cōſtituti quia militia eſt vita hominis ſuper terrā: Job. vij. Ne ergo ab hoſtibꝫ eterna moꝛte ferociter occidamur. tradamꝰ nos benigno dn̄o noſtro captiuos:qui nō eſt deus moꝛtuoꝝ ſed viuoꝝ. Dicentes: Jeſu Chꝛiſte/qui a iudeis ſponte capi ꝛ te neri voluiſti: doce me omnes ſenſus meos: intellectū pari/ter ꝛ voluntatē:in obſequiū tuū/iugiter captiuare. vt tua me rear bonitate a moꝛte ꝑpetua pꝛeſeruari. Amen. D.

Sabbatho poſt Inuocauit.
Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi.

6 Ligatio

ſ Exta particula noſtre placente paſſionis domini eſt. Ligatio. Primo queris/quis eam pꝛoponat: Dico ꝙ eandē particulam ꝓponunt nobis Euan/geliſte/qui dicunt

Textus

¶ Tenentes eū [Ligauerūt eum.] Et hec ligatio addit ſpecialem articulū paſſionis vltra captionem: quia nō oēs captiui ligantur.

Maſticatio

¶ Secūdo vis ſcire/quomodo ſit maſticāda huiuſmodi particula. Queris ꝑmo. Cur ligauerūt eū/cum ipſe nullo

modo reſiſteret: ſed quaſi agnus ſponte ſe fecit duci ad victi
mã. Dico ꝙ ligauerunt eũ ꝓpter tria. ſcʒ ꝓpter ſecuritatẽ. ꝓ
pter occiſionẽ. ꝓpter ſignificationẽ ꝛ myſteriũ. Primo ꝓ
R pter ſecuritatẽ/ ne manus eoꝝ effugeret. Dixerat eñ eis Iu
das/ ꝙ tenerent eũ ꝛ ducerẽt caute. Secundo ꝓpter occiſio
nem: quia intendebãt eũ occidere. Mos eñ erat iudeis (vt
dicit gloſa) vt quẽ morte dignũ iudicarẽt/ vinctũ preſidi tra
derent. Tertio ꝓpter myſteriũ. Quia eñ Chriſtus nos pec
catis ligatos: ꝛ in limbo vinculatos/ ſoluere debebat: ideo
ipſum ꝑ nobis ligari oportebat. Auguſtin⁹. Ligauerunt a q̃
potius ſolui velle debuerũt. Et erãt forte in eis qui poſtea li
berati ab eo dixerũt. Pſal. cxv. Dirupiſti vĩcula mea ꝛc̃. Et
hoc myſteriũ iudei neſciẽ implebant: ſicut ꝛ alia oĩa q̃ de ip̃o
ſcripta erant. ¶ Queris ſecundo quotiẽs ligat⁹ fuerit dñs
noſter. Dico ꝙ quater fuerit ligatus ſm Iordanũ. Primo
ſtatim cũ capt⁹ eſſet. Ioh. xviij. Comprehẽderũt Ieſum et li
gauerunt eum ꝛ adduxerunt ad Annã Secũdo de Anna
ducereť ad Cayphã. Ioh. xviij. Miſit eũ Annas ad Cay-
phã ligatũ. Tertio cũ ducereť añ Pylatũ. Matthei. xxvij.
Vinctũ adduxerunt eũ ꝛ tradiderũt Pontio Pylato p̃ſidi.
Quarto poteſt addi/ ꝙ etiã ligat⁹ fuit cũ flagellareť. licet h̃ in
euangelio nõ exprimať. Crediť tamẽ tũc fuiſſe ligat⁹ ad co-
lumnam ſicut audietis.

Fructus

¶ Queris tertio/ quot habet fructus illa particula pla-
S cente? Dico ꝙ triplicẽ habeat fructũ ſm triplicia vincula.
Sunt eñ vincula peccatoꝝ/ preceptoꝝ/ ꝛ caritatis. Primo
diſce gratus eſſe Chriſto de ſolutiõe tua quã ꝑ ſuã ligationẽ
fecit. Nam caniť. Ligatus es vt ſolueres mundi ruentis cõ
plices ꝛc̃. Et cauere debes/ ne rurſum peccatis tuis eũ liges
Quod fit: quotienſcũq; peccas mortaliter. Cum eñ Chri-
ſtus ligatus ꝛ flagellat⁹ ꝓpter nos ſit/ quotiẽſcũq; peccam⁹
ip̃m denuo q̃tũ in nobis eſt ligamus. Ecce nos ſiles fatuo
ſumus/ qui putat ſe ligatũ ſi calamus ori eius impoſit⁹/ fiſſu
re parietis infigať: nec inde recedit. Sic tu/ cũ diabolus te

affigit diuitijs iniuſtis. aliũ dignitati vel officio. aliũ femi-
ne ꝛc. Chriſtꝰ ſoluit te ſua ligatione q̃ꝝtum in ſe fuit: tu autẽ
ſtas vt fatuꝰ/per peccatũ rebꝫ mũdanis affixus/nolens inde
recedere. Secundo diſce te ligare funibꝫ preceptoꝝ dei. vt
ſcꝫ oĩa membra tua/etiã lingua tua/nec laxent ad aliqua cõ-
traria diuinis p̃ceptis vel diuine voluntati. Exemplum in
Chriſto/q̃ cũ ſeipſum tradidiſſet in manibꝫ iniquoꝝ/ligaue-
runt manus eiꝰ/ꝛ fecerũt in eo quecũqꝫ voluerũt. Linguam
vero eius ligare nõ poterant. Ipſemet autẽ linguã ſuã ita li-
gabat/ꝙ nullum verbũ/niſi qꝺ vtile eſt/loqui vellet: nec co-
ram iudeis: nec corã preſide. Sic ꝛ nos/licet poteſtatem ha-
beamus loquẽdi: vel etiã opandi bonũ vel malum. Linguã
tamẽ noſtrã et cetera membra/ſic ligare debemus: vt nullũ
verbũ loquamur/aut aliquid opemur/quo proximus ledat
aut deus offendat. Job. xl. Fune ligabis linguã eiꝰ: quia fu-
ne fidei ꝛ p̃ceptoꝝ dei/lingua ꝛ cetera membra ligant ꝛ refre-
nant a malo. Tertio diſce te ligare vinculis charitatis: re-
ſpectu dei ꝛ pximi. Reſpectu dei dico propter ſe/ꝛ nullo mo-
do ſepereris. Reſpectu proximi/ppter deũ/vt ſimus vincu-
lo fraterne dilectiõis ꝛ charitatis proximis colligati: ita vt
oẽm gratiã diuinitus acceptã eis impartiri ſtudeamꝰ. apl's
Paulus. Hoc vinculo ſibi colligatos habebat oẽs fideles
cum diceba. Phil. i. eo ꝙ habeã vos in corde ꝛ in vinculis
meis: et in defenſione ꝛ in ꝯfirmatione euãgelij/ſocios gau-
dij mei oẽs vos eſſe. Teſtis em̃ mihi eſt deus/quomodo cu-
piã oẽs vos in viſceribꝫ Jeſu Chriſti. Et. i. Corinth. ix. Cũ
eſſem inquit liber/oĩm me ſeruũ feci. vt plures lucrifacerem.
Hec chriſtiana charitas/eſt vinculũ ſalubre. de q̃ Ecc̃i. vi.
Uincula illius alligatura ſalutaris. Hec eſt funiculus cocci-
neus/quẽ Raab habebat ligatũ in feneſtra/domus interio-
ris ſue in ſignũ certũ/ſaluationis ſue. Joſue. ij. Et certe q̃cũ-
qꝫ aĩa fidelis/olim quidẽ ex vetuſta origine/meretrix p Raab
ſignificata: ſed nunc per fidem Chriſti regenerata: ſi habe-
at funiculum coccineũ charitatis/ligatum in feneſtra do-
mus interioris/quo diuinũ lumen contemplationis intrat
in animam: talis proculdubio anima/habet certũ ſignum

ſalutis ſue/quoniam ſic eſt deo alligata: ⁊ deus illi/ ꝙ non de facili poteſt ab eo ſeparari. Hic eſt ille funiculus/quo Chriſtus ligatus fuit ad columnā/qui vere erat coccineus: quia totus ſacro ſanguine rubricatus. Hic eſt funiculus ille qui Paulum ita fortiter alligauit Chriſto/ ꝙ nullo modo ab eo ſepari potuit. Romañ. viij. Quis nos ſeparabit a charitate Chriſti? tribulatio. an anguſtia. an perſecutio. an fames. an nuditas. an periculum. an gladius? Et infra. Certus ſum/ ꝙ neqꝫ mors/neqꝫ vita ⁊c. neqꝫ aliqua creatura poterit nos ſeparare a charitate dei/que eſt in Chriſto Jeſu. Hic eſt funiculus ille/quo tenebatur Martinus heremita. de quo beat⁹ Gregorius dialogoꝝ. iij. ſcribit. ꝙ cathena ferrea Martinus pedem ligauit: eamqꝫ ſaxo ex parte altera affixit/ne ei vltra liceret progredi/ꝙꝫ cathene eiuſdem q̄titas tendebatur. Quod vir vite venerabilis Benedictus audiens ei per diſcipulum ſuū mandari fecit. Si ſeruus dei es/nō te teneat cathena ferri: ſed cathena Chriſti. Ad quā vocem Martinus protinus eūdem compedem ſoluit: ſed nunqꝫ poſtmodum ſolutū tetendit pedem vltra locū/quo hūc tendere ligatū cōſueuerat. Atqꝫ in tāto ſpacio/ſine cathena coercuit: in q̄to ⁊ antea ligatus manſit. Qui dum ſe poſtmodū in eiuſdem loci ſpecu concluſiſſet. Cepit etiam diſcipulos habere/qui ab eius ſpecu ſeorſum habitantes. Ad vſum vite aquā de puteo haurire conſueuerant: ſed funis in quo ad hauriendam aquam ſitula depēdebat crebro rumpebatur: vnde factū eſt vt eandem cathenā quā ex pede ſuo vir dei ſoluerat ei⁹ diſcipuli peterent: eamqꝫ funi adiungerent/atqꝫ in illam ſitulam ligarent: ex quo iam tempore contigit: vt idem funis tingeretur aqua/et nullo modo rumperetur. Quia enim cathenā viri dei funis ille contigit: ipſe quoqꝫ ad tollerandam aquā ferri in ſe fortitudinem traxit. Hec Gregorius. Roga frater dominum deum/pro illa salubri ligatione: et dic. Jeſu qui inimicorum tuorum manibus ligari voluiſti. Abſolue queſo/meorum ligamina peccatorum. Atqꝫ charitatis vinculo preceptorumqꝫ tuorum funibus ſic me conſtringe: ne

vnq̃ membra corporis : aut anime mee vires / laxentur ad aliqua/ tue contraria ſanctiſſime voluntati. Amen.

Dominica Reminiſcere.

Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

Eptima particula noſtre placente/ paſſionis Chri- 7
ſ ſti eſt [Diſcipulorum fuga ſiue diſceſſio.] Dicunt Diſcipu
Euangeliſte loꝝ fu-
ga.

Textus

¶ Tunc/ hoc eſt/ comprehenſo Jeſu. Diſcipuli eius om/nes / relicto eo fugerunt. Adoleſcens autem quidam ſeque/batur illum amictus ſindone ſuper nudo: ⁊ tenuerunt eum. At ille relicta ſindone nudus profugit ab eis. Habes pri/mum: ſcilicet quomodo proponatur/ in quo impletum eſt illud Zach. xiij. Percutiam paſtorem/ et diſpergentur oues gregis: quia capto magiſtro fugiūt diſcipuli. Unde Beda. Impletus eſt ſermo domini/ quo dixerat. Omnes vos ſcan/dalizabimini in me in iſta nocte. Et Hieronymus. Tunc ad impletum eſt. Elongaſti a me amicum et proximū: et no/tos meos a miſeria. y

Maſticatio.

¶ Secūdo ꝑ maſticatiōe ⁊ māducatiōe. Queris primo. Utrū fuga diſcipuloꝝ fuerit penalis Chriſto. Reſpōdeo et dico q̄ ſic: immo non modica pena fuit Chriſto: vnde ipſe inter omnes dolores ſuos ſpecialiter de hoc cōqueſtus fuit Job. xix. Fratres meos longe fecit a me : et noti mei quaſi alieni receſſerunt a me. In cuius ſignum nudantur hodie altaria. vt dicit magiſter in hyſtorijs ⁊c̄. Dolebat autem do/minus de fuga diſcipulorum: non propter ſe/ ſed propter eos: propter ſcandalum ſcilicet eis iminens: preſertim cum tales eſſent. Ubi nunc o Petre conſtantia tua? Aiſti enim: et ſi omnes ſcandalizati fuerint in te/ ego nunq̃ ſcādalizabor.

Ubi Johannes. familiaritas tua/ et ſingularis prerogatiua
Z dilectionis/qua etiā ſacratiſſimū pectus reclinatoriū tuo ca/
piti cōceſſerat. Ubi tua fratriſq; tui germani pſumptio/ q
calicē domini potare vos poſſe affirmaſtis: Ecce preparat
dño calix/et minime expectatis. Ubi pterea Jacobi mino
ris Simonis ⁊ Thadei carnalis conſanguinitas/que etiā
Ethnicos ſibi ſanguinis ppinquitate iunctos aſſiſtere facit
mutuo/ in neceſſitatis articulo. Ubi eſt o Thoma virilis
tua animoſitas/q dño de circa Jordanē aſcēdere volenti in
Judeā tuos alloquēs cōdiſcipulos dixiſti. Eam⁹ ⁊ nos mo
riamur cū illo. Ubi Bartholomee/ generoſitatis tue auda
cia q etiā cogit p gloria ſeculi/nobiles ī bellis mortalib⁹ ppe
deſperatis/nō fugere: ſed vſq; ad mortē dimicare. Ubi vos
oēs diſcipuli/qui/querēti dño/recedētib⁹ quibuſdā. Nunqd
et vos vultis abire/ reſpondiſtis p os Petri. Dñe ad quē ibi
mus: qr verba vite habes. Nunquid ⁊ modo/nedū vba/ ſed
vite opa demonſtrabat. Opera in miraculis etiā mō in ocu/
lis veſtris exhibitis. Uerba dum cōprehenſorib⁹ precipien
di precepit. Si me queritis/ſinite hos abire. Uere vba vi/
te: quib⁹ vitā vobis conſeruauit: et ſecuros a corporali mole
ſtia reddidit. Pauloante dixerat/ſocij mēſe celeſtis: ⁊ ſi nos ti/
bi cōmori oportuerit/ in te nō ſcandalizabimur. Et ecce ne/
mo vos apprehendit/ ſoli magiſtro intēdunt: ⁊ relicto eo ſo
lo in manus inimicorum/ fugitis omnes. Hec Gabriel.

¶ Queris ſecūdo. Quomodo oēs fugerunt cū Petrus et
Joannes eum ſecuti fuerūt. Dico q ſimul oēs fugerunt: ſed
poſtea Petrus reuerſus/ ſequebatur a longe. Et diſcipulus
A ille/ qui relicta ſindone aufugerat/recuperata veſte/forte im/
miſcuit ſe turbe/ qſi vnus eſſe ex illis: ⁊ ſic introiuit in atriū
principis: quia not⁹ erat pontifici/qui poſtea intromiſit Pe
trum. Dico igitur q omnes fugerunt et fidem perdiderunt:
quapropter altaria nudantur / campane nō pulſantur. Sed
in Maria fides firma manſit: et inſignum huius/ candele
omnes extinguuntur/ preter vnam/que ſola accenſa manet.

¶ Queris tertio. Quis fuerit adoleſcens ille: Reſpōdeo
q pro certo neſcitur: quidam enim coniiciunt Joannē fuiſſe

ſicut Beda qui dicit. Iuuenē iſtum/nil vetat intelligi/fuiſſe Joannem / cuius longa poſt hec in carne vita/inditio eſt. Huic conſonat Gregorius.iiij.mora.dicēs. Hoc de Joanne dicit qui et ſi poſt: vt verba redemptoris audiret/ad crucem rediijt: prius tamen territus fugit ꝛc. Concordat quoqꝫ in hoc Hieronymus in quadā epiſtola/ad Principiam virginem ſic dicens. Jeſus Joannem euangeliſtā amabat plurimum/qui propter generis nobilitatē/erat notus pontifici/et iudeorum inſidias non timebat in tantum/vt Petrum introduceret in atriū: vt ſtaret ſolus ante crucem/matremqꝫ B
ſaluatoris in ſuam reciperet: vt hereditatē virginis domini/virginē matrem/filius virgo ſuſciperet. Hec Hieronymus ad Principiam de vita ꝛ obitu Marcelle/circa mediū ep̄le Quidam dicūt ꝙ fuerit Jacobus minor/qui iuſtus dicebatur/qui ab apoſtolis poſt Chriſti aſcenſionē/cathedrā Jheroſolymoꝝ accepit. Illius opinionis videtur eſſe Hieronymus ſuper illud Pſal. Uim faciebant qui querebant animā meā. Dicit enim/iudei vim faciebant/vel Petro cū dicerent et tu ex illis es: vel Jacobo/qui cū traheretur/relicta ſindone nudus aufugit ab eis. Quidā vero conijciūt/eum fuiſſe de illa domo/in qua paſcha comederāt. vt Theophilus augurat. Unde quia varie opiniones habent de hoc. dicit Auguſtinus/quis ille diſcipulus fuerit: quia hic tacetur/nō temere diffiniatur/fortaſſe Joannes fuit. Solet eñ ita loqui de ſe quaſi de alio ꝛc. ¶ Queris quarto. Quare nō comprehenderunt etiā apoſtolos/et preſertim Petrū qui gladio ꝑcuſſerat? Dico breuiter ſm Ludolfum. ꝙ nihil eos detinuit niſi virtus diuina/que etiā proſtrauit eos reſupinos. Cum enim eū cōprehendiſſent: dixit dominus. Si ergo me queritis ſinite hos abire. vt impleretur ſermo quem dixit. Quia quos dediſti mihi nō perdidi ex eis quenqꝫ. Joh.xviij.

Fructus

Tertio de fructibus ꝛ vtilitatibꝫ huiꝰ particule. Queris C
quot habet fructus/ꝛ que eſt vtilitas eius. Dico ꝙ triplex ſit fructus illius placente. Debemus eñ pati/manere/ꝛ redire.

leiden/ bleiben/ widertreiben. Primo diſce pati/ ſi noti tui a te fugerint in tribulationibꝫ tuis/ ſicut fieri ſolet/ cū ⁊ Chriſto redemptori tuo hoc factū ſit. de quibꝫ Eccleſiaſtici. vi. dicitur. Eſt amic⁹ ſocius menſe: et nō ꝑmanebit in die neceſſitatꝫ. Uere ſic eſt. Ecce diſcipuli nō fugiūt a Chriſto qn̄ fuit vocatus ad nuptias: ſed qn̄ tract⁹ fuit ad paſſionē/ oēs fugerunt. Sic hodie vaſalli libēter ſequunt̄ dn̄m ad venationes. ad coreas. ad conuiuia. ad recipiendū poſſeſſionē. So man das land in ſoll nemen. Sed cū eundū eſt ad bellū cōtra hoſtes pauci admodū cōparēt: ſic clerici ⁊ monachi viſitant libēter viduas diuites ⁊ iuniores. Nō autē ſic viſitāt pauꝑes vetulas ⁊c. Non eſt hec religio ſm̄ beatū Jacobū. Religio inq̄t mūda ⁊ īmaculata apud deū ⁊ patrē. hec eſt viſitare pupillos ⁊ viduas in tribulatione. In tribulatione vero raro inueniunt̄: ſed in epulatiōe. Secūdo diſce nō fugere. bleiben. ſed ais. Et qui fugiūt a Chriſto? Reſpōdeo ⁊ dico ꝙ oīs homo fugit a Chriſto/ qui ꝓpter timorē humanū vel ex tentatione diabolica/ vl' alias ꝓpter quācūqꝫ paſſionē aut affectionē corruptā relinq̄t iuſticiā facere: aut veritatem. Nam Chriſtus eſt iuſticia ⁊ veritas/ ⁊ vniuerſaliter in omni peccato mortali fugit homo a deo. Tertio diſce redire. widertreibē. ſicut apl'i ſtatim redierūt. Et tu ſi ꝑ peccatū fugiſti a Chriſto nō deſpera: ſed ſtatim redi ꝑ penitentiam. Redi inqꝫ noli differre. Dic pericula cōuerti tardātiū ex ſumma vitiorū de acidia: et nūc precipue tp̄e illo. Ecce nūc dies ſalutis. Ecce tempus acceptabile nemini dantes vllam offenſionē. Dies abſoluti p̄tereunt/ in quibꝫ fugimus a Chriſto/ iam dies obſeruabiles redeūt/ tēpus adeſt ſobriū/ queram⁹ puro corde dn̄m. Audiam⁹ dn̄m ad id nos exhortātē. Cōuertimini ad me i toto corde vr̄o. Conuertere a mūdo/ vbi nulla pax nulla ſtabilitas ad me vbi quies animaꝝ. Uenite ad me oēs qui concupiſcitis me/ et inuenietis requiem animabus veſtris. Conuertere non ſolum corpore: ſed ⁊ corde. Declara ad placitum ex Bernhardo ⁊ Socco feria quarta Cinerū Sermone. lxxviij. Et fac exhortationem vt cōuertantur ad deum per penitentiam.

Feria ſecunda poſt Reminiſcere.
Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

Octaua particula placēte nr̄e eſt. Ductio ſiue paſſio. 8 Ductio

Textus

¶ Poſtq̄ em̄ ligauerunt eū: duxerūt ad pontifices ſm̄ euā gelistas. Habes ergo ꝓpoſitā particulam illam.

Maſticatio.

¶ Secundo ꝑ maſticatione illius particule. Queris primo/ quotiēs ductus fuit Chriſtus hodie. Dico ꝙ Chriſtus ipſa die paraſceues nonies ductus fuit. Primo duct⁹ mox vt captus fuit ad Annā primū. Joh. xviij. Secūdo duct⁹ ab Anna ad Caypbā. Matth. xxvi. ⁊ Marci. xiiij. Tertio ductus a Caypha ad Pylatū. vnde Matth Mar. et Joh. E Quarto a Pylato duct⁹ ad Herodē. Luce. xxiij. Quinto ab Herode reduct⁹ ad Pylatū. Luce. xxiij. Sexto ductus a militib⁹ intro ī atriū pretorij ad illudēdū ei. Mat ⁊ Mar. Septimo duct⁹ a Pylato foras de p̄torio cū veſte purpurea ⁊ corona ſpinea Joh. Octauo ab eodē Pylato duct⁹ foras p̄toriū ad locū q̄ dicit̄ lychoſtratos vbi ſedebat ꝓ tribunali Pylatus. Joh. Nono ductus ad crucis patibulum. ſm̄ oēs euangeliſtas. de quarū ductionū oīm penis ſuis locis audietis. Has ductiones repreſentant fideles chriſtiani qui hodie ab hora matutina vſq̄ ad horā nonā circūeūtes viſitant nouem eccleſias ī memoriā ꝙ Chriſt⁹. poſtq̄ capt⁹ fuit/ duct⁹ eſt ad nouē loca a media nocte vſq̄ ad meridiem. Rememorātes q̄d paſſus fuerit corā Anna in prima eccleſia In ſecūda eccleſia/ q̄d paſſus fuerit corā Caypha. In tertia q̄d corā Pylato. In quarta/ q̄d corā Herode. et ſic ꝯſequenter ꝑut audiet̄ in ſequētib⁹. Et merito q̄dem/ hodie ſanctoꝝ eccleſias viſitāt. vt ab ipſis beneficia obtinere valeāt. Nam hodie ſancti valde liberales eſſe debent: q2 hodie de carcere fuerunt liberati/ ⁊ in celeſte imperium ſublimati. Si quis enim de carcere liberaretur: et in imperium ſublimaretur/ illum diem multum diligeret: et in illa die multum liberalis F

eſſet: ſimiliter et hoc de ſanctis eſt credendum/ ꝙ illa die libe
raliores ſint ad gratiā largiendum. Queris ſecūdo. Utrū
captio etiā fuerit penalis? Dico ꝙ ſic: quia hec ductio vio/
lenta/ignominioſa. vnerlich/ſchamlich/ſchmelich. et dolo
roſa ſchmertzlich fuit. Uiolenta dico: quia armata manu
cum cohorte ⁊ tribuno. vt patet Joh.xviij. Ignominioſa
quia ducebatur vinctus/ſicut malefactor. Unde dicebant
iudei Pylato. Si nō eſſet hic malefactor: nō tibi tradidiſſe
mus eum. Doloroſa fuit: tam dolore cordiali q̄ȝ corporali.
Cordiali inq̄ȝ. Quis eñ hominū nō doleret ex corde/ſi mani
bus inimicoꝝ ſuoꝝ/tam crudeliter ducereť/ cum tali ſtrepi/
tu armoꝝ/et cum tātis obprobrijs ⁊ obiurgationibus/reali/
bus et verbalibus/quales/ nō eſt dubiū iudeos in illa via ſi/
bi irrogaſſe. Non etiam ſine corporali dolore fuit illa ductio
quia quantūcūqȝ ipſe voluntarie cum eis iret: trahebant ta/
men eum in fune: trudebant: impellebant: ⁊ preſſuris ipſum
obruebant. ita vt dicere poſſet iſtud Paralipō.xxi. Ex omni
parte anguſtie me premunt.

Fructus

¶ Tertio fuit illa ductio fructuoſa ⁊ doctrinalis. Queris
ergo/et q̄d virtutis ex ea diſcam? Dico ꝙ tres virtutes inde
haurire potes Primo vt diſcas patiēter trahi ad penas/ob
amorē ⁊ exemplum eius/qui ꝓ nobis ductus eſt innocens/ſi
G cut ouis ad occiſionē. Et ad hoc hortat⁹ eſt Chriſtus diſci
pulos ſuos dicēs. Matthei.x. Ante reges ⁊ p̄ſides ducemi
ni propter me. Et infra. Gaudete in illa die ⁊ exultate: quo/
niam merces veſtra copioſa eſt in celis. Secundo diſcas/nō
trahi ad malum culpe: licet aliquādo ad malū pene traharis
Talibꝫ ductionibꝫ nullaten⁹ ꝯſentire debemus: imo nec ad
huiuſmodi inuiti trahi vel duci poſſumus. Duci quidē ad ſi
mulachra inuiti poſſumus: ſed ad adorandū nequaq̄ȝ duci
poſſum⁹ inuiti. Unde Chriſtus duci ſe a diabolo in montē
ꝑmiſit: ſed ad adorādū diabolū induci nō potuit/quando ei
dixit. Hec oīa tibi dabo/ſi cadens adoraberis me. Similiť

et alia peccatoꝝ genera de quibꝫ tentabatᷣ: Chriſtus duci q̄/
dē ſe ꝑmiſit ad loca ⁊ ad oportunitates tentationū: tentatio
nibus tamē nullatenꝰ cōſenſit. Sic ⁊ nos ſi qñ ducimur ad
tentationes. nequaq̃ tñ ducamur in tentatiōes/ ꝑ ꝯſenſum
peccati. Exemplū de beata Lucia q̄ ad locum penarum du
ci potuit: ſed ad lupanar vt peccaret: nequaq̃ duci potuit.
Tertio diſce ad viā iuſticie libenter duci. ſicut Chriſtus val
de faciliter: imo deſideranter ducebatᷣ ad paſſionē/ nō repu/
gnans nec renitens: nec remurmurans: ſicut ouis nō aperi
ens os ſuū. Nos miſeri difficulter ducimur ad iuſticiā. Nec
infernus. nec celū. nec paſſio Chriſti trahit nos. Ita em̄ ob
durati ⁊ obſtinati ſumus. vt cū aliqñ trahamur forſan inſpi/
ratione diuina/ huiuſmodi inſpirationibꝫ reſiſtamꝰ. Tu aūt
audi ⁊ exaudi illud Pſal. Hodie ſi vocē eiꝰ audieris. ꝑ inſpi/
rationē: nolite obdurare corda veſtra. Si ſcintille inſpira/
tionū diuinarū q̄ ex fornello (auſz der eſz) cordis diuini erū/ h
punt/ exilierint in cor tuū. caue ne ſit cor tuū ſicut aq̄/ frigidū
vt in eo oēs ſcintille mox extinguantᷣ. Nolite extinguere ſpi/
ritū: ait apl's. Ora igitᷣ Chriſtū et dic. Jeſu q̄ vinctus arma
ta manu/ tanq̃ malefactor de loco ad locū exprobrabilitᷣ du
ci voluiſti/ da mihi hanc virtutē. vt ad nullū a maligno ſpiri
tu: aut hoīe malo ſeducar peccatū: ſed ſpiritu tuo bono de/
ducar ad oīa tue beneplacita voluntati Amen.

Feria tertia poſt Reminiſcere.
Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

9 Anne p… ſentatio…

n Una particula dñice paſſiōis eſt. Preſentatio An
ne. Hanc ꝓponūt nobis Euangeliſte dicentes.

Textus

¶ Ligato Jeſu/ adduxerūt eū ad Annā primū. Erat em̄
ſocer Cayphe/ q̄ erat pōtifex anni illiꝰ. Erat aūt Cayphas
qui conſilium dederat iudeis: quia expedit vnum hominem
mori pro populo. Tantum de primo.

Maſticatio

Secũdo maſticando eandem particulam noſtre placẽte.
Queris primo. Cur adduxerũt eum ad Annã primũ/ cũ nõ
eſſet pontifex anni illius: ſed Cayphas? Dico ꝙ hoc factũ
I fuit propter quattuoꝛ cauſas. Propter Annam/ Caypham
Chriſtũ/ ꝛ populũ. Primo ꝓpter Annã: qꝛ (vt dicit Joh.)
erat ſocer Cayphe: ꝛ erat pontifex precedentis anni: ideo vo
lebant eũ honoꝛare: et quia domus eius erat in via: ꝛ ideo ſi
p̄terijſſent/ viſus fuiſſet contemni. Secũdo ꝓpter Cayphã
vt excuſabilioꝛ eſſet: qꝛ Annas fuit ſenioꝛ q̃ Cayphas. Ju
diciũ autẽ primo referebaꝛ ad ſeniores: ideo fecit eum Anne
primũ preſentari vt excuſabilioꝛ eſſet/ ſi ab Anna condemna
tũ/ ipſe poſtmodũ cõdemnaret. In odioſis em̃ cauſis/ nõ li
benter ſoli tractamus: ſed querimus habere ſocios. Tertio
propter Chriſtũ. vt ſcꝫ Chriſtus magis dignus moꝛte vide
retur/ ſi alterius cõſacerdotis ſui ſententia/ et corã iudicibus
pluribꝰ/ Chriſtꝰ cõdemnareꝛ. Quarto/ ꝓpter populũ. Illuc
enim diuertebãt/ ne in via longioꝛi tumultꝰ in populo fieret.
ſm Ludolfum. Queris ſecũdo. Utrũ hec p̄ſentatio fuerit
Chriſto penalis? Dico ꝙ ſic. Nã cuilibet hoi graue eſt ꝛ pe
nale/ ꝯſpectui iudicis tanq̃ malefactoꝛ p̄ſentari/ q̃tũcũq̃ ſe
ſentiat innocentẽ. Licet em̃ iſti pontifices iudeoꝝ nõ habue
rint iudiciũ ſanguinis. vñ dicebant iudei. Nobis nõ licet in
terficere quenq̃: habebant tamẽ iudiciũ examinis/ quia ipſi
examinabant cauſas ſpectãtes ad ritꝰ iudeoꝝ. Et poſtea re
miſerũt ad preſidẽ Ceſarꝫ cauſas inſtructas. hec Jordanꝰ.

Fructus.

Tertio/ eſt hec particula fructuoſa ꝛ doctrinalis. Queris
ergo/ q̃ ſunt eiꝰ vtilitates et fructus? Dico ꝙ tres inde ſumi
K poſſunt. Docet em̃ nõ foꝛmidare/ p̄ſentare/ ꝛ honoꝛare. Pri
mo em̃ docet/ nõ foꝛmidare: vnde nõ debemus foꝛmidare p̄
ſentari poteſtati tempoꝛali/ ꝓpter Chriſtũ: qꝛ ibi daꝛ homi
ni a deo magna gratia. vnde dñs dixit diſcipulis ſuis. Cum
autẽ tradent vos: nolite cogitare/ quomodo aut q̃d loqua
mini: dabiꝛ em̃ vobis ꝛc. Et hoc ſignatur in Anna/ que in

terpretatur gratia vel donatio. Non q Annas vel iudex quili/bet tempalis/ donet gratiã ei quẽ iudicat: ſed occaſiõe ſui datur ſanctis/qui ab eo iudicantur/ gratia a deo. Unde eſt illud Eccleſiaſtici.xxxij. Audi tacens ꝛ ꝑ reuerentia: id eſt timore mixto amore: ꝓpter quã taces ꝛ audis ſeniores. Accedet tibi bona gratia dei ꝛ hoim. vt dicit Lyra. Homines eñi illi propter quoꝝ reuerentiã ſic taces ꝛ audis/tibi fauorabiles erũt et diligent te: ita ego intelligo illam autoritẽ. Secũdo diſce preſentare. Nos debemus omnes actus voluntatis et deſi/deria noſtra anteqꝫ eas perficiam⁹/cũ gratia dei ad examen recte rationis/que ꝑ pontificẽ intelligitur ꝑſentare: ꝛ nihil ꝑci pitanter agere. ſm Ludolfũ. Tertio/diſce ſoceros honora re: Cayphas ſocerũ honorauit. ſic facere docuit. Thobie.x Raguel filiam ſuã Saram ꝛ monuit eã honerare ſoceros: diligere maritũ: regere familiã: gubernare domũ: ꝛ ſeipſam irreprehenſibilem exhibere. Sic Alexander honoruit Ptolomeũ regem Egypti: quia ſocer ei⁹ erat. i. Mach. xi. Leopatra eñi vxor Alexãdri fuit filia Ptolomei. vt dicitur ibidẽ. c. x. Noli tñ conſiliari cũ ſocero tuo. Eccleſiaſtici. xxxvij. ſcilicet de his q̃ ꝑtinẽt ad reſtrictionẽ vxoris tue: qꝛ ſemp ſtabit ꝓ filia ſua/diuertẽs a ỽitate/ex carnali affectiõe. vt dicit Lyra.

Feria quarta poſt Reminiſcere.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

10 Petri negatio

D Ecima particula paſſionis domini/eſt trina negatio Petri. Dicũt enim Euangeliſte q

Textus L

¶ Cum Jeſus duceretur ad Annã: adoleſcẽs quidã ſequebatur eũ/amictus ſindone ſuꝑ nudo: ꝛ tenuerũt eum. At ille relicta veſte/nudus profugit ab eis. Petrus vero ſequebatur eum a longe et alius diſcipulus vſqꝫ intro in atrium ſummi ſacerdotis. Diſcipulus autem ille erat notus pontifici: et introiuit cum Jeſu in atrium pontificis. Petrus autem ſtabat ad hoſtium foris. Exiuit ergo diſcipulus alius/ qui erat notus pontifici/et dixit hoſtiarie ꝛ introduxit Petrum:

quē cū vidiſſet ancilla/ait. Nunquid ⁊ tu ex diſcipulis es ho
minis iſtius. At ille dixit. Mulier nō noui illum. Neſcio q̄d
dicis. Stabāt autē ſerui ⁊ miniſtri ad prunas: q2 frig⁹ erat
et calefaciebant ſe. Erat autē cū eis ⁊ Petrus ſtans ⁊ calefa-
ciens ſe: vt videret finē. Rurſus autē cū vidiſſet eū alia an-
cilla: cepit dicere circūſtantib9. Et hic erat cū Jeſu nazare-
no. Et poſt puſillum/acceſſerūt qui aſtabāt ⁊ dixerūt Petro
M Uere ⁊ tu ex illis es: nā ⁊ loquela tua te manifeſtū facit. Et
iterū negauit cū iuramēto: q2 nō noui hoīem. Et interuallo
facto q̄ſi hore vni⁹: dicit ei vn⁹ ex ſeruis pontificis cognat⁹
eius/cui⁹ abſcidit Petrus auriculā. Uere ⁊ hic cū illo erat
nam ⁊ galileus eſt. Nonne ego te vidi in orto cū illo: Tunc
cepit deteſtari ⁊ anatematiſare ⁊ iurare: quia neſcio hominē
quē dicis. Et ſtatim gallus cātauit: et cōuerſus dn̄s reſpexit
Petrū: et recordatus eſt Petr⁹ verbi quod dixerat ei Jeſus
Quia prius q̄ gallus cantet: ter me negabis hodie: et egreſ
ſus Petrus fleuit amare.

Maſticatio.

¶ Secundo queris ꝑ maſticatione. Utrū negatio Petri fuerit particula paſſionis Chriſti. Dico q̄ ſic. Non erat eñ modica paſſio ⁊ pena Chriſto/q̄ ille dilectus diſcipulus qui eum prius tam publice ꝯfeſſus eſt dicēs. tu es Chriſtus fili⁹ dei viui. Math. xvi. Et q̄ prius teſtatus fuit/ſe paratum eſſe/ſecū in carcerē ⁊ in mortē ire/potius q̄ vellet eū negare. Quod inq̄ ille tam turpiter ter publice eum negauit ad vocem vnius mulieris. Non dubiū/quin magn⁹ ex hoc fuerit Chriſto dolor. Unde etiā inter arma paſſionis Chriſti depingitur gallus ad deſignandū negationē Petri.

Fructus

¶ Tertio queris de fructu ⁊ vtilitate preſentis particule.
Dico q̄ quattuor fructus inde ſumendi ſunt. Primo prelati
N diſcere debent ex hoc/humilitatē reſpectu ſui/⁊ reſpectu pri
morū. Reſpectu ſui. Permiſit eñ deus Petrū cadere/ad hu
miliandum eū in ſemetipſo. Deus ſolet virtutū edificiū in p

ſunda humilitate fundare. Eſt igit̃ humilitas admiranda virtus/cũ ad magis corroborandũ eam: deus ꝑmittit ꝑ tpe aliquo/deficere virtutes. Exemplum de quadã virgine/que noluiſſet habere duos filios/ſancto Joanni ⁊ Jacobo ſimiles/⁊ ante annũ/poſtea duos alios habuit. Refert magiſter Jacobus de quadã religioſa/que cũ diu ſeruaſſet virginitatem ſuã preſumptuoſe dixit/iactando ꝙ nollet ſimilis eſſe Magdalene: que ex hac ꝑſumptione infra breue tempus a quodã gartiõe deflorata/incidit in mala peſſima ⁊ inaudita. A
Secũdo reſpectu proximoꝝ: quia ꝑmiſit etiã deꝰ ſecũdo Petrũ cadere/ad humiliandũ eũ erga ſuos ſubditos/et vt eſſet promptior ad parcẽdum in benignitatis ſpiritu. Debet eñ prelatus eccleſie eſſe talis/qui ſciat cõpati infirmitatibꝫ ſubditoꝝ. Quia dicit Gregorius: et ponit̃ in decre. diſ. l. Conſiderandũ. Ideo dñs Petrũ cadere ꝑmiſit: vt ⁊ fortior reſurgeret poſt caſum: vt ex culpa ſua diſceret/qualiter cadentibꝫ miſereri deberet. Secundo debes diſcere/nõ ꝑſumere de tua virtute in ꝑſenti vita. vnde Auguſtinus in de doctrina chriſtiana li. iij. Ad hoc antiquoꝝ patrũ peccata ſcripta ſunt vt apoſtoli Pauli ſententia vbiqꝫ teneat̃: q̃ ait. Qui ſtat videat ne cadat. Bern. in ſermõe. Nuſqꝫ eſt ſecuritas fratres nec in celo: nec in paradiſo: multominus nec in hoc mũdo. In celo cecidit angelus in ꝑſentia diuinitatꝭ. In paradiſo Adã in loco voluptatis. In mundo Judas de ſcola ſaluatoris. Auguſtinꝰ li. x. ꝯfeſſionũ. Nemo ſecurus eſſe poteſt in ꝑſenti vita/q̃ tota tentatio noiat̃. Itẽ Gerſon in ſua paſſione ait. D
Quid vobis videt̃/ſi ſanctus petrus qui erat caput ⁊ fundamentũ eccleſie ſancte/electꝰ a deo/dñm ſuũ ad vniꝰ hoſtiarie vocẽ negauerat/que eſſe debet nr̃a fiducia: fiducia inqꝫ cuiuſcũqꝫ humane creature in hac mortali vita viuentis ⁊c. Uide Gerſonẽ in ſua paſſiõe ſup textu quinto q̃ notabiliter hãc ꝓſequit̃ doctrinã. Tertie diſco principijs obſtare. Si eñ q̃ñdoqꝫ peccemus ex fragilitate/nullo modo in peccatꝭ perſeueremus: ſed ſtatim poſt peccatũ reſurgere debemꝰ. vñ Gregorius. Peccatũ ꝙ ꝑ penitentiã nõ diluit̃/mox ſuo pondere ad aliud trahit̃. hoc patet in beato Petro q̃ primo ſim/

plici ỽbo negauit Chriſtū. Secūdo piurauit. Tertio ana/
thematizauit/ maledixit ſibiipſi. Unde etiā Criſo. Peccare
eſt humanū. Permanere autē in peccatis eſt diabolicū. Am
broſius ſup Lucā. Melius eſſet peccatoribꝫ male agētibus
mori/ q̄ꝫ vt in peccatis diu verſent̃. Auguſtinꝰ de verbis dn̄i
Audatior eſt qui cū peccato mortali dormit/ q̄ꝫ qui cū ſeptē
hoſtibus de morte ſua inuicē obligatis ꝯfligit ꝛc. Quarto
diſce nō deſperare. Nam nullus peccator debet deſperare
q̄ntūcūqꝫ grauia peccata cōmiſerit: ſed debet ꝑ peccatis ſuis
P flere/ exemplo beati Petri q̄ trinā negationē lachrymis ablu
it: et Chriſtus ſtatim ei oīa peccata indulſit. Unde Leo pa
pa. Felices inq̄t o apl'e ſctē lachryme tue/ q̄ ad diluēdā cul/
pā negatiōis/ virtutē ſacri habuere baptiſmatꝭ. Itē Gerſon
Gallus cantat/ Chriſtus Petrū reſpicit: Petrꝰ egredit̃/ flet
amariſſime/ ſeqꝫ abſcondit in antro quodā gallicantꝰ dicto.
Hoc cōtingit in cōuerſione peccatoꝝ. Gallus/ ꝓdicator: re/
ſpectꝰ eſt ſancta Chriſti ꝛ vigoroſa inſpiratio. Egredit̃. i. fu/
git occaſiōes peccati. Flet amare: q2 ſicut peccatū fuit val/
de amatū: plorādū eſt amare/ exemplo Petri/ q̄ toto tp̄e vite
ſue ad galloꝝ cantꝰ flebat. Si nō poſſis flere corporeis ocu/
lis: fle ſaltē oculis cordis interiꝰ. Hec Gerſon ſed latiꝰ ꝓſeq̄
tur. Quapropter o frater: age penitētiā: ꝓfer lachrymas: no
li deſperare. Dic. O Jeſu q̄ a Petro apl'oꝝ tuoꝝ principe
ter negari paſſus es/ quiqꝫ eū reſpiciens/ reatū ſuū deflere fe
ciſti: reſpice me oculo clemētie tue: ꝛ da mihi ỽbis vel factis
te nūq̄ꝫ negare: ꝛ pctā mea digne deflere in eternū Amen.

Feria quinta poſt Reminiſcere.

Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

II

Alapi/ Uodecima particula paſſionis Chriſti: fuit alapi/
zatio. d zatio. Hec particula proponitur nobis a Johāne
euangeliſta. Dicit enim q̄ꝫ

Textus

¶ Pontifex interrogauit Jeſum de diſcipulis ꝛ doctrina

eius. Cui Jeſus reſpōdit. Ego palā locut⁹ ſum mūdo. Ego Q
ſemꝑ docui in templo ⁊ in ſynagoga: q̄ oēs iudei cōueniunt
Interroga eos qui audierūt/ q̄d locut⁹ ſim ipſis. Tunc vn⁹
aſſiſtens miniſtroꝝ: dedit ei alapā dicēs. Sic reſpōdes pon
tifici: Ait Jeſus. Si male locut⁹ ſum: teſtimoniū ꝑhibe de
malo. ſi autē bene/ quid me cedis.

Maſticatio

¶ Secundo maſticanda eſt hec particula. Queris primo
An ne hec particula ꝯgrue ponat̄ ꝑ ſingulari paſſione: Di/
co ꝙ ſic. Non em̄ leuis: ſed grauis fuit hec paſſio: patet ex
ſcriptore/ ex ꝓphetizatiōe ⁊ ſimilitudine. Primo ex ſcripto
re: quia Joannes euāgeliſta eā magna vigilantia deſcribit:
qui etiā plura alia enormia Chriſto illata ſiluit. Secundo
ex ꝓphetizatione Jeremie/ Michee/ et Job. Jere. Treñ. iij.
Dedit percutienti ſe maxillam. Michee. v. Percutient te
maxillam iudicis Iſrael. Job. xvi. In ꝑſona Chriſti/ expro/
brantes ꝑcuſſerunt maxillam meā: ſaturati ſunt penis meis.
Tertio ſimilitudine. Si em̄ magiſter ciuiū a ſubdito alapā
ſuſciperet/ quāti putatis eſtimaret iniuria: Quāti vero ſi pa/
ter a filio: vł princeps a plebeo: aut qđ maius eſt principum
monarcha: impator a ruſtico. Et qđ oīno intollerabile vide
tur. Si ſummus pōtifex papa romanus huiuſcemodi pate
retur iniuriā/ a q̄libet minimo ſtabulario/ hāc iniuriā nouit
Dauid eſtimare iam vnctus in regē/ qui cū abſcidiſſet orām
clamidis Saulis in ſpelunca ad ollā: ꝑcuſſit cor ſuū: dicēs.
Propitius ſit mihi de⁹/ eo ꝙ abſcidiſſet orā clamidis Chri/
ſti dn̄i. primo Regū. xxiiij. Et tn̄ hi oēs memorati naturali
conditione pares: qꝛ hoīes tantū eque mortales. Sed ecce
nunc ꝑcutit̄ a luto figulus: ab infimo ſummus/ a peccatore
deus: a mancipio dn̄s: a creatura creator: a vili orbis por/
tione vniuerſitatis gubernator: ab eo quē redimere venerat R
piiſſimus redemptor ⁊c. ¶ Queris ſecūdo. Quare nihil re
ſpondit de diſcipnlis: Dico ꝙ ideo. Primo/ quia nihil boni
ſciuit de eis. qꝛ fugerūt: et Petr⁹ eū negauit. Secūdo/ qꝛ no
luit eos dare ad tormēta: vt verificaret/ ꝙ ꝑ eis rogando pa/

trem dixit/cenādo. Ego ſeruaui eos a malo q̄s dediſti mihi
id eſt ꝓſeruaui. Et nūc rogo te/vt nō tollas eos de mūdo:ſed
vt ſerues eos a malo. Tertio dedit exemplū nobis: vt ſi nihil
boni ſcim⁹ de proximo/nihil mali occulti de eo dicam⁹. Et
cōtra hoc grauiter peccāt/ qui ꝓdunt mala proximoꝝ/ eos in-
famādo. Unde Chriſ. Quia ſicut eſt mortale peccatū inno-
centi falſe/crimē imponere/ſic verū crimen occultū alijs re-
uelare:ſed hoc ſane intelligēdū eſt/ iuxta diſtinctionē Ger-
ſonis.in q̄ſtione: an male loq̄ de alio in abſentia ei⁹/ ſit ſemꝑ
S peccatū. ¶ Queris tertio. Quomodo hoc verū eſt q̄ dixit
dñs ſe nihil oculte locutū fuiſſe:ſed palam/cū tamē plura lo
cutus fuerit diſcipulis ſeorſum et ſi̇liter in parabolis. Di-
co q̄ dñs Jeſus/ nihil locutus fuerit in occulto:licet multa
in parabolis/ m'lta ſeorſum diſſeruit diſcipulis/ q̄m ſm Au
guſtinū ſup Joannē. Omelia.cxij. Non ita dicebat paucis.vt
ab eis quibꝫ dictū fuit taceret: ſed ita poti⁹ vſq̄quaq̄ ꝑdica-
retur:et ſic ꝑ paucos innoteſceret multis.hinc ipſe eiſdē pau-
cis dixit. Matthei.x. Quod dico vobis i tenebris dicite in
lumine ſcʒ parabolas exponendo / et quod in aure auditis/
predicate ſuper tecta omnibus annuntiando.

Fructus

Tertio de fructibꝫ hui⁹ particule/quoꝝ tres ſunt. Primo
debes diſcere os cōpeſcere. Chriſt⁹ em̄ alapizari voluit vt
nos ora noſtra cōpeſcamus ne ꝯtra deū murmurem⁹: quia
quādo loq̄mur q̄ diſciplicēt auditori/ tunc alapis cedit audi
tor. Ergo nō debem⁹ loqui ꝯtra deū:nec murmurare ꝓpter
paupertatē:nec ꝓpter infortuniū:nec ꝓpter aerē: nec ꝓpter
mortē pueroꝝ aut ꝯſanguineoꝝ: nec etiā ꝓpter ꝓprias in-
firmitates corpoꝝ. De⁹ em̄ ſe piū ⁊ fidelē patrē oſtentās.ali
quos hic flagellat. Hebre.xij. Flagellat oēm filiū quem reci-
pit:quia nullus ſaluatur ſine tribulatiōibꝫ. Actuū.xiiij. Per
multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celoꝝ
Unde Hieronym⁹ in ep'la. Libēs inquit tormēta patior vt
futura mihi gloria ſeruet. Secūdo diſce patientiā tenere

ad iniurias illatas. Auguſtinus ſup iſtū locū. Quid inq̄t iſta T
reſponſione verius/ mãſuetius/ ꝛ iuſtius. Potuiſſet em̄ dñs
facere illū qui eū ꝑcuſſit/ celeſte igne ꝯſumi/ aut a terra abſor/
beri/ aut arreptū demonio vexari/ aut aliq̄ alia pena etiã gra
uiori puniri. Quid hoꝝ ꝑ potẽtiã nõ potuiſſet iubere: ꝑ quẽ
factus eſt mūdus: niſi patientiã nos docere maluiſſet/ q̄ vin
citur mūdus. Contra hoc faciūt (ſm Gerſonẽ) illi/ qui nõ ri
gidū verbū quidẽ vnū ꝓferre volūt: quinimo in corde excru
ciantur ira/ in ore maledicūt cõuitiant̄/ iurãt/ murmurãt mi/
nitant̄/ ꝟberãt/ diſrumpūt/ aut deĳciūt quod tenẽt/ aut qđ
iuxta ſe videt. Et adhuc ꝯtra deū loquunt̄ dicẽtes ſe hoc nõ
meruiſſe/ mox meditant̄ vindictã/ vel ꝑ iniuriam vel nociua
facta gloriant̄ de vindicta tanꝗ̄ de ꝓcioſo vaſculo. Si nõ
poſſunt vindicare/ deſiderant vindicari a deo quẽ volūt eſſe
lictorẽ. De his Hūber. loq̄tur. Si q̄s a dño vĩdictã poſcit
ipſum deū quodãmodo tortorẽ: ꝛ ſe iudicẽ facit ꝛc. Tertio
diſce/ ꝙ ꝯſilia nõ ſunt ad litterã intelligẽda de facto: ſed de ꝓ/
paratiõe cordis. vnde licet ipſe dñs ꝯſiliū hoc dederat. Si
quis te ꝑcuſſerit in vnã maxillã/ ꝓbe ei ꝛ alterã: hoc tamẽ ipſe
met hic nõ ſeruauit: ſed clemẽtia vſus eſt/ et ſapiẽtia/ in eo ꝙ
dedit ꝯſilĳ ſui ꝛ doctrine intelligentiã. Nõ em̄ intelligebat
ad litterã/ ꝙ ſi ꝑcuteret̄ chriſtianus aliq̄s/ ad vnã maxillam
ꝙ de factu ꝓbere deberet alterã. Nã hec eſſet nõnunꝗ̄ ſuper
bie materia/ aut ſimulate patiẽtie: ſed intelligebat/ ꝙ habere V
debemus promptã voluntatẽ: vt tantū aut plus (ſi ſeſe caſus
dederit) recipiamus. Hoc apparuit/ quoniã ipſe pius Jeſus
ſic fecit/ quoniã poſtmodū ꝓ peccato nõ modo vnam ꝓbuit
maxillam/ verū totū corpus in mortẽ dedit. Expedit interdū
et neceſſariū eſt redarguere delinquẽtes tum ob ipſoꝝ ſalu/
tẽ/ tum ob rei p. vtilitatẽ ſm Gerſonẽ. Contra hoc faciūt/ q̄
nec vnū verbū durū/ aut obprobrioſum/ ꝓpter deū ſuſtinere
volūt. Unde Grego. ſup Ezech. vĳ. Bonꝰ nõ fuit/ q̄ malos
tolerare recuſauit. vñ etiã Ambroſiꝰ ſup eplãm ad Hebre.
Nihil adeo cõfuſionẽ facit inferenti mala: ſicut fortis tole/
rãtia ſuſtinentis/ et neq̄ʒ in verbo/ neq̄ʒ in opere reddere vin/
dictã ꝛc. Tantum de iſta particula.

Feria ſexta poſt Reminiſcere.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

12 Cayphe p̄ſentatio.

Duodecima particula noſtre placẽte paſſionis dñi eſt Cayphe p̄ſentatio. Dicit enĩ beat⁹ Joannes. ꝙ

Textus

¶ Cum dñs accepiſſet alapã / miſit eũ Annas ligatum ad Cayphã põtificẽ: At illi cõprehendentes ꝛ tenẽtes Jeſum: ꝯduxerũt eũ ad domũ principis ſacerdotũ ad Cayphã / vbi omnes ſacerdotes ſcribe ꝛ ſeniores cõuenerant ꝛc̄.

Maſticatio.

Secundo maſticemus particulam iſtã ꝛ manducemus. X Queris primo / quare oẽs ibi cõparuerũt: Dico ꝙ oẽs hi in morte Jeſu Chriſti machinati ſunt. vt cũ Chriſtus ab omni iudeoꝝ genere pricipib⁹ ſcȝ ꝛ doctorib⁹ religioſis ꝛ popularib⁹ damnaret̄ / ſine ambiguitate putaret̄ morte digniſſimus. Simile cũ cõuocant̄ iudices extranei / dum ĩ re ardua agẽdum fuerit. vt quoquo modo res eueniat / eoꝝ ꝯſenſu videatur effecta. Non autẽ ſic ad cõuiuia / ad ſumendas poſſeſſiones / et ad res animũ releuantes / huiuſmodi iudices cõuocãt̄ ꝛc̄. Quer̄ ſcd̄o. An fuerit hec p̄ſentatio ſingular̄ pena Chriſto: Dico ꝙ ſic / imo magis grauis fuit ꝙ̃ illa / q̃ ad Annã fiebat: qꝛ iſte actu erat põtifex anni illi⁹ ꝛ plus malitioſus qđ etiã interpretatio nominis indicat. Cayphas enĩ interp̄tatur ſagax vel inueſtigator. Ipſe enĩ magis ſagaciter de falſis teſtimonijs ꝯtra Chriſtũ inueſtigauit. Et cũ non inueniret cõueniẽtia teſtimonia / ipſe ſagaciter malitioſe ꝛ captioſe ab ore Chriſti met ſumpſit ꝯdemnatiõis occaſionẽ. Ualde autẽ graue eſt homini / tam malitioſo / captioſo / et inuidia repleto / iudici preſentari. Unde Rabanus. Quanto enim Jeſus tacebat ad indignos reſponſione ſua / falſos teſtes / et ſacerdotes impios / tanto magis pontifex furore ſuperatus eũ ad reſpondendũ prouocat: vt ex qualibet occaſione ſermonis locũ inueniat accuſandi. Hec Rabanus. Queris ter-

tio. An ne aliunde ſit hec pſentatio grauis? Dico q ex eodē fundamento ſicut heri de alapa dictum eſt. Cum enim attē dimus quis ſit qui pontifici preſentatur / quis deniqꝫ pon tifex / apparebit forſitan iniurie magnitudo. Prouocat hūc ad reſpondendum / tantum puluis viliſſimus / qui niſi conſer uaretur ab eo q̄ prouocat et inueſtigatur / in nihilum conti nuo redigeretur. O q̄ꝫ repente hunc diſperderet omnis crea tura dei factoris vlciſcens iniuriam / niſi preſentatus domi nus prohiberet. Cum enim de peccantibꝫ in ſeruos dei / ce lum elementaqꝫ vindictam queſierunt. y

1 (Siquidē terra abſorpſit Dathan ꝛ Abiron. Num. vi.
2 Aqua ſuffocauit Pharaonem. Exodi. xiiij.
3 Aer peſtilens plurimos extinxit. ij. Regum vltimo.
4 Chore ꝛ ſuos conplices ignis vorauit. Numeri. xvi.
5 Celū / grādine et ſiccitate petōres puniuit. Exod. ix. ꝛ. iij.
6 Angelus primogenita Egypti. Exodi. xi.
7 Et exercitum Sēnacherib. Eſaie. xxxvij.)

Quid facerent pmiſſa de iniuria creatoris? Item queris quarto / quid fecerunt in Chriſto preſentato Cayphe circa medium noctis vſqꝫ mane / dum cōuenirēt pontifices? Dico q incarcerauerūt eū / aut alias in cuſtodia tenuerūt. Quere in doctoribus / de hoc varia ſcribentibus. Queris iterum quinto. Utrū beata virgo hec ſciuerit? Reſpōdeo poſt Ger ſonem. Puto primo q ſic. Credendum enim eſt (quia de om nibus curam habuit) q diuulgatū ſit ei. Nam cōmotio hec et rumor / diuulgabaꝛ ꝛ diſpergebaꝛ ab vno ad alterū / vnuſ quiſqꝫ murmurabat / fiebāt colloquia: aliqui loquebanꝛ etiā ei cōpatiendo. alij vt noua audirēt. alij ꝑ deſpectū ꝛ irriſionē Captus eſt dicebat alter ꝛc̄. Uide Gerſonē in ſua paſſione ſup textu ſeptimo. Puto ſcd̄o / q hoc ad aures ꝟginis pue nerit vl' relatione Joannis / aut ꝑ alios diſcipulos ꝛc̄. Pu to tertio / q patienꝛ audiuerit ꝛ ꝯſtāter / queādmodū decebat tāte ꝟtutꝫ ꝯſtātie dominā. Puto q̄rto q Joannes redierit ad beatā ꝟginē / ꝛ cū ea māſerit vſqꝫ mane. Puto quinto / q ſūmo mane cū btō Joanne ꝛ Magdalena ꝛ alijs mulieribꝫ Maria ad domū Cayphe pceſſerit ꝛc̄. Hic oīa ex Gerſone. z

Fructus

¶ Tertio queris/quot habeat fruct⁹ illa particula. Dico ꝙ habeat vnũ fructũ: vt ſcʒ nõ formidemus p̃ſentari iudicibus malitioſis: quia quãto ſunt iudices nequiores/tanto faciũt martyres glorioſiores. Exemplũ in aplis Petro ꝛ Paulo: q̃ ſub impudentiſſimo Nerone paſſi ſunt/et beato Laurẽtio/qui ſub nequiſſimo Detio conſumauit agonem. Et ſic de multis alijs.

Sabbatho poſt Reminiſcere.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

13 Falſi teſtimonij delatio/ſiue ꝓhibitio. A

t Redecima particula ſiue paſſio/fuit falſi teſtimonij delatio. Dicunt Euangeliſte ꝙ

Textus

¶ Principes ſacerdotũ et omne ꝯſiliũ/querebãt falſum teſtimoniũ ꝯtra Jeſum. vt eũ morti traderẽt/et nõ inuenerunt cũ multi falſi teſtes proceſſiſſent. Nouiſſime autẽ duo falſi teſtes ſurrexerũt in eũ dicẽtes. Nos audiuimus eũ dicentem. Poſſum deſtruere templũ dei hoc manufactũ: et poſt triduum aliud nõ manufactũ reedificare et non erat conueniens teſtimoniũ illoꝝ ꝛc. Habes primũ: quomodo proponatur.

Maſticatio

¶ Secundo maſticem⁹ ꝛ declarem⁹. Queris primo/quomodo nõ erat cõueniẽs teſtimoniũ illoꝝ/cũ hoc dixerit dñs Dixit em̃. Soluite tẽplũ hoc/ꝛ ĩ triduo excitabo illđ/qđ idẽ videt cũ verbis illoꝝ/teſtimoniũ dicentiũ. Nos audiuimus eum dicentẽ. Ego diſſoluã templum hoc manufactũ: ꝛ poſt triduũ aliud nõ manufactũ edificabo: Reſpõdeo/ꝙ nõ erat ſimile. Mutauerunt em̃ Senſum/Verba/ꝛ Intẽtionem. Primo ſenſum mutauerũt: qꝛ Chriſtus loquebat de tẽplo corꝑis ſui/ ipſi autẽ de templo Salomonis. Secũdo verba mutauerũt/ ꝛ addiderũt. Mutauerũt/quia Chriſt⁹ dixit Soluite/ipſi: ego diſſoluã/Chriſt⁹ excitabo: ipſi vero edi/

ficabo dixerũt. Itẽ verba addiderũt ſcʒ manufactũ. Tertio mutauerũt intentionẽ. Volebãt eñi p hoc pcurare mortẽ innocentis. Dic ex Gabriele ꝛ Lyra. ¶ Queris ſecũdo/ q̃d pbare ex hoc teſtimonio volebant/ etiã ſi verũ fuiſſet? Reſpondeo ꝛ dico ſm Jordanum/ ꝙ conabant ex hoc pbare/ ꝙ ipſe diuinã potentiã ſibi vſurparet. Itẽ libentius habuiſſent vera teſtimonia: ſed qꝛ habere nõ poterãt/ querebãt falſa. Omne autẽ conſiliũ erat: quomodo Chriſtũ p aptã iuſticiã/ ſiue apparentẽ potius occidere/ et nõ put homicide erãt in occulto/ in publico notarent. Dic ex Bernbardino in quadrageſimali impreſſo. ¶ Queris tertio/ quomodo hoc erat pena le Chriſto? Reſpõdeo ꝙ nõ modicũ ledebat Chriſtũ huiuſmodi falſi teſtimonij delatio. Si eñi quilibet homo multũ dolet/ ſi falſo teſtimonio calumniet/ cũ tamen ipſe ꝛ oĩs homo mendax: quãtomagis Chriſtus dolebat/ q̃ eſt ipſa veritas/ ꝙ ſic falſitate obiurgabat. Tantum de maſticatione. B

Fructus

¶ Queris. Quid hic diſcemus/ quis eſt fructꝰ illius particule cõmeſte ꝛ mãducate? Primo diſce/ cauere falſa teſtimonia/ ꝛ oĩa mendatia. Ita fac pter Chriſtũ. Fac ꝛ hoc pter damna q̃ ſequunt. Qui eñi falſum teſtimoniũ dicit/ eſt obnoxius deo/ quẽ piurãdo ꝯtemnit/ qꝛ Chriſtꝰ veritas eſt. Secũdo eſt obnoxiꝰ iudici/ quẽ mẽtiendo fallit. Tertio eſt obnoxiꝰ innocẽti/ quẽ falſo teſtimonio ledit. Quarto eſt obnoxius ſibiipſi: qꝛ os qđ mentit occidit animã. Itẽ q̃nto requirit reſtitutio ꝛ ſatiſfactio q̃ raro fit. Non eñi ſufficit contritio ꝛ ꝯfeſſio/ cũ nõ reſtituant que p ſuũ falſum teſtimoniũ proximis euenerũt ꝛc. Itẽ ſexto de mendace modica ſpes eſt. Legit ꝙ ſapiẽs quidã q̃ſiuit de filio ſuo a mgro cui cõmiſerat eſt? Reſpõdit magiſter: filiꝰ vr̃ guloſus/ luxurioſus/ ꝛ luſor eſt. Cui pr̃/ eſt ne verax? Reſpõdit magiſter/ mẽdaciſſimꝰ eſt. Cui pater ait. Jam de ipſo deſpero: qꝛ illud vitiũ nõ põt de facili extingui. Itẽ ſeptimo ducit ad piuriũ. vnde Cancellarius Parriſieñ. dixit ſeruo/ ꝙ magis vellet eũ eſſe luſorem adulterũ/ q̃ʒ mendacẽ: quia tranſitus eſt ad periurium. C

Secundo diſce/falſas criminationes ſi tibi inferant patienter ſuſtinere amore dei:ſicut Chriſtus ꝓ nobis ad oēs falſas criminatiões ſimpliciter tacuit. Et ipe diſcipulos ſuos hoc idem docuerat: dicens. Beati eritis/cū maledixerint vobis hoies: et pſecuti vos fuerint/et dixerint omne malum aduerſum vos mētiētes/ꝓpt nomē meū ꝛc. Tantū de iſta ꝑticula.

Dominica tertia Oculi.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

14 Blaſphemie falſa impoſitio.

D Ecimaquarta particula eſt. Blaſphemie falſa impoſitio. Dicunt Euangeliſte/ ꝙ

Textus

¶ Exurgens summ⁹ ſacerdos in mediū/ interrogauit Jeſum: dicens. Non reſpōdes quicꝗ ad ea q̄ obijciunt tibi ab his: ipſe autē tacebat. Et rurſus princeps ſacerdotū ait illi. Adiuro te ꝑ deū viuū: vt dicas nobis: ſi tu es Chriſtus fili⁹ dei benedicti. Ait illi Jeſus. Tu dixiſti: quia ego ſum. Uerūtamē dico vobis: videbitis filiū hois ſedentē a dextrꝭ virtutis dei: et venientē in nubibꝫ celi. Tunc princeps ſacerdotum/ſcidit veſtimēta ſua dicēs [Blaſphemauit] Quid adhuc egem⁹ teſtibꝫ. Ecce nūc audiſtis blaſphemiā/ q̇d vobis videt? Ecce particulā ꝯgruā huic tempori ꝛ euāgelio/quod de blaſphemia Chriſtū notat: quia dixerūt/eum in Beelzebub eijcere demonia. D

Maſticatio.

¶ Secūdo maſticemus ꝛ comedamus particulā hāc nře placente. Queris ergo primo. Quare Caypbas ſurrexit et Jeſum interrogauit/et ab eo elicere voluit: ſi eſſet fili⁹ dei/cū illud frequenter ꝯfeſſus fuerit? Reſpondeo ꝛ dico primo/ꝙ Caypbas ſurrexit in mediū. vt ex reſponſione aliquā calumniam inueniret/et ab eo aliquā inexcuſabilē eliceret accuſationē. Uidens/quia ex ꝓdictis nō inueniret/ vnde iuſte poſſet eum condemnare (fuit em̄ ſolum iudicij figura: in verita-

te ante ſeuiſſimorum cōcurſus latronū) Unde ſcriptū eſt Hieremie.xviij. Uenite cogitemus cōtra eū cogitatiões: nō eīm peribit lex a ſacerdote. nec cōſiliū a ſapiente. nec ſermo a propheta. Uenite pcutiamus eū lingua: et nō attendamus vniuerſos ſermones eius rc. Dico ſecūdo/ q prius ſepe hoc ab eo audierāt/ q filiū dei ſe appellauerat: ſed aliquā apertiorem cauſam ſue mortis volebāt inuenire. Ideo iterū querebant. Sed quia id nō poterāt ad illā eandē cōuerſi ſunt tandem. Dico tertio/ q eps ille habuit curiā r cōſiſtorium tale/ quale dixit Pius papa/ eſſe noſtro tpe. Simile ſcz aucupio (ein vogel gericht) vbi litigatores/ aues ſunt/ forū area eſt. iudex rethe. Patroni/ hoc eſt aduocati r pcuratores/ aucupes dicuntur. vt Platina ſcribit. ¶ Queris ſecūdo. Quare Chriſtus nihil reſpōdit ei? Dico q hoc fecit Chriſtus. Primo vt oſtēderet ſuā iuſticiā: qr r illi indigni erāt audire reſponſionē/ et ea q ptra ipſum dicebant erāt falſa/ r reſpōſione indigna qd et ipſemet Cayphas ſciuit/ ſcz oia eſſe falſa teſtimonia ptra ſe plata. Secūdo vt oſtēderet ſuā miſericordiā/ ne illi amplius peccarēt: ſi in malicia pdurarēt. Sed r qr Eua p loquacitatē peccauit: ideo p taciturnitatē ſatiſfacere voluit. Tertio vt oſtēderet ſuā ſapientiā: qr ſciebat vt deus q quicqd reſpondiſſet traxiſſent in calumniā: et reſpōſio excuſatiōis/ nullo audiente fuiſſet inutilis: ſed r ſciebat quia pphetatū erat de eo Non aperiet os ſuū. Quarto vt oſtēderet ſuā patientiā/ vt exemplū daret cōtemnere calumniantiū voces: et potius fortiter ſilere/ q̄ ſine vllo pfectu defendere. vñ r nos diſcere debemus/ porcis/ canibus/ r detractoribus/ vel qbuſlibet nō eſſe reſpōdēdū: cū nulla ſecutura ſit vtilitas: ſed potius icōmoditas rc. Hec ex Ludolfo Bernhardino r Gabriele rc. Queritur tertio. Quare ſcidit Cayphas veſtē ſuā? Dico primo q hoc faciebat in deteſtationē blaſphemie quā Chriſto imponebāt. Mos eīm erat iudeis: cū aliquid blaſphemie audiebāt: ſcindere veſtes: ſicut Paulus et Barnabas: cū cultu diuino honorarent ſciderūt veſtes ſuas. Secūdo vt pphetaret neſcius Bis eīm pphetauit Cayphas. Semel verbo quādo dixit. Expedit: vt vnus moriatur homo p populo. Altera vice: facto

E

F

cū ſcidit veſtimēta ſua. Altiori eñ ꝯſilio factū eſt: vt in paſſio
ne dñi/ pontifex iudeoꝝ/ ſua veſtimenta ſcinderet/ cū tunica
F dñi nec ab ipſis inimicis ſcindi potuerit: deſignans ꝙ ſacer
dotiū iudeoꝝ ꝑ ſceleribꝫ pontificū eſſet ſcindendū. Eccleſia
vero nunꝗ̄ potuit ſcindi. Unde Leo papa in ſermone ꝗ in
cipit ſponſionis noſtre: ait. Cayphas ad exaggerandā audi
ti ſermonis inuidiā/ ſcidit veſtimēta ſua/ et neſciens ꝗd hac
ſignificaret inſania/ ſacerdotali honore ſe ꝓuauit. Hec Leo
Timēdū eſt fratres ne et ꝓpter peccata pontificum noſtro/
rum ſcindatur ſacerdotiū noſtrum: quod per ſuam magnā
miſericordiam Chriſtus dominus auertat.

Fructus

¶ Tertio de fructibꝫ huius particule: queris ꝗ ſint: Pri/
mo diſce ne blaſphemes. Sed ais et quid eſt blaſphemare?
Dico ꝙ blaſphemare eſt attribuere deo qđ ſibi nō conuenit.
Secūdo eſt abſtrahere deo/ ꝙ ſibi cōuenit. Tertio eſt attri/
buere creature ꝙ deo appropriat̄. Hec Thomas. ij. ij. q. xiij.
ar. i. Ego clarius dico ꝙ hoc fit tripliciter. Primo dicēdo
honeſta membra de deo: ſed irreuerentialiter: vt iurādo ꝑ ca
put. cerebrū. cor. epar. pulmonē. ventrē. cutē dei. Et talis ſic
iurās/ ſi clericus eſt/ debet deponi. ſi laicus debet anathema
H tizari. xxij. q. i. Si ꝗs ꝑ capillum. Secūdo inhoneſta dicen/
do. vt cū fit iuratio ꝑ lutū/ vel ꝑ pudibūda/ aut aliquid ſimi/
le. Tertio/ cū quis iurat ꝑ quinꝗ vulnera/ ꝑ ſanguinē/ ꝑ paſ
ſionē Chriſti/ ꝑ mortē Chriſti ꝛc. Et quādo talia iuramēta
ex deliberatiōe/ et ex mala ꝯſuetudine ſcienter fiūt. ſunt mor
talia peccata/ toties/ quoties ſic iurat. Etiā ſi centies ſic vna
die iuraret: cētū peccata mortalia cōmitteret. Scđo diſcāt
patreſfamilias/ et rectores/ ne talia fieri patiant̄. ꝙ ſi a Chri/
ſto hoc diſcere noluerint: ſaltem a Caypha diſcant: ꝗ ſci/
dit veſtimēta ſua: dicēs/ blaſphemauit. In hoc ſanctior erat
eoꝝ ꝯſuetudo/ ꝙ̄ ea ꝗ eſt inter nos chriſtianos. vt dicit Ger/
ſon. Qui audimus quotidie dei blaſphemias vndiꝗ ꝛ om/
nibus modis/ nō ponendo vllum remedium: vel ſaltē non
exequēdo et practicando remedia data. Hec Gerſon in ſua
paſſione. Et tantum de iſta particula.

Feria ſecunda poſt Oculi.

Ccipite ⁊ mãducate. Matth. xxvi. Decimaquinta particula paſſionis eſt. Ad mortẽ condemnatio. Dicunt Euangeliſte/ ꝙ 15 Ad mortẽ condẽtio.

a

Textus

¶ Cum Cayphas dixiſſet. Ecce audiſtis blaſphemiã: ad iecit. Quid vobis videtur? Reſpondentes omnes: dixerũt. Reus eſt mortis.

Maſticatio

¶ Secũdo ꝑ maſticationẽ ais. Et qd tibi videtur? Quid de hoc dices. vtrũ ſentẽtia data ſit iuſta? Reſpondeo ⁊ dico ꝙ mihi videt᷑/ ꝙ hec ſentẽtia eſſet iuſta: ſi cauſa ſup quã fert᷑ eſſet vera/ et verũ reſpondiſſent ſuppoſita veritate facti. Omnis eñ q̄ blaſphemat nomẽ dei ſm legem. reus eſt mort̄: qꝛ debet lapidari. Leuitici. xxiiij. Sed qꝛ factũ ſup quo fundabat᷑ queſtio/ fuit falſum: ideo ⁊ reſpõſio fuit falſa/ ac ꝓphana et iniqua ſm Bedã. vt dicit Ludolfus ⁊ Jordan⁹. Mihi videt᷑ ſecũdo/ ꝙ hec falſa ſentẽtia ⁊ cõdemnatio fuerit Chriſto doloroſa et afflictiua: et ergo merito ꝓ ſpeciali ponit᷑ paſſionis particula: qꝛ valde affligit cor hoĩs cuiuſcũqꝫ/ dãnari ad mortẽ/ quãtomagis cor Chriſti affligere potuit. Et h̄ ꝓpter ſeptẽ cauſas. Primo qꝛ mortẽ nullatenus meruit/ eo ꝙ oĩno innocẽs fuit Secũdo quia ipſe erat vita oĩm: ⁊ tñ ad mortẽ turpiſſimã ꝯdemnat᷑. Tertio qꝛ cõdemnabat᷑ per eos/ q̄s ipſe viuificare venit. Hec Jord. Quarto qꝛ ab omnibus cõdemnabat᷑/ nullo ꝯtradicente. vt dicit text⁹. Nemo ibi ꝓ innocẽte ꝯſurgebat. nemo patrocinabat᷑. Nemo appellabat. nemo tempus defenſionis depoſcit. Dic ex Bernhardino impreſſo. omnes in malo ꝯſentiunt/ qui nunq̃ concordant in bono. Quinto qꝛ in ſuſpecto ꝯcilio dabat᷑ ſentẽtia vide iudiciũ/ omni ꝑuerſitate repletũ. Nam idem erãt accuſantes. idem diſcutientes. idem ſentẽtiantes. Kleger/ weger vnd richter. Dic ex Gabriele. Non multũ diſſimile eſt/ dum Fiſcalis corã Vicario accuſat ſacerdotẽ/ dum habet partici

D

pationē in multa. Sexto ꝑ hanc cōdemnationē fuit Ieſus in fama ⁊ honore: cuius iniuſta ablatio fuit maxime ꝯtriſtatiua: hoiem eñ virtuoſum cui honor debet: et magnanimū qui honorē: vt oportet appetit/ iniuſta honoris ablatio ꝯtriſtat. Omnis aūt virt⁹ in Chriſto fuit in ſummo: ⁊ ipſe maximis honoribꝫ erat dignus: ꝯſequēs eſt/ ꝙ iniuſta ei⁹ ablatio fuit maxime ꝯtriſtatiua. deductionē huius vide i Gabriele.
I Septimo: quia ꝑ hanc/ etiā deus pater iniuriā paſſus eſt/ q̄ filiū ſuū Chriſtum dn̄m incarnari cōſtituit. vt nobis eſſet redemptor/ ꝑ quē creati ſumus: hunc filiū dei: et ſummū illud patris donū refutare: ineſtimabilis eſt ⁊ patris ſimul ⁊ filij blaſphemia. Uide Gabrielem.

Fructus

Tertio de vtilitate huius particule. Queris quot habeat fructus? Dico ꝙ habeat duos fructus. Primo eñ diſcere debemus cauere/ ne vnq̄ꝫ illa vox iudeoꝝ. reus eſt mortis/ q̄ Chriſti auribꝫ innocenter inſonuit noſtris mentalibꝫ auribꝫ veraciter inſonet. Sed ais/ ⁊ qn̄ hoc fit? Dico ꝙ tūc fit/ qn̄ quis mortaliter peccat. de quolibet eñ tali vere dicit/ re⁹ eſt mortis etiā triplicis. Primo incurrit mortē aīe. Ezech. xviij Anima que peccauerit ipſa moriet. Et peccatū cū cōſumatum fuerit generat mortē. Secundo incurrit mortē nature ſiue corpis. et illa mors eſt cōmunis bonis ⁊ malis. Heb. ix. Conſtitutū eſt oibꝫ hoibꝫ ſemel mori. Tertio incurrit mortem eternā poſt hanc vitā. Sed ais/ ⁊ quomodo pōt q̄s eſſe reus mortis eterne ꝓ momentaneo actu peccati? Reſpōdeo per ſex ſimilia. Primo/ vulneratio eñ breuiſſimi tp̄is gignit vulnus ꝑpetuū aut aliqn̄ mortē. Scd̄o caſus in ꝓfundum breuiſſimo tp̄e fieri pōt diu tn̄ durat. Tertio furtū breui tp̄e cōmiſſum: infert mutilationē ſiue mortē nunq̄ꝫ extinguibilē
K Quarto/ ligatio breuioris tp̄is eſt/ q̄ꝫ detentio in vinculis. Quinto/ emptio breui tp̄e fit: tn̄ ex hac ius ꝑpetuū rei empte acquirit emptori. Sexto extinctio luminis maiori tp̄e durat/ q̄ꝫ ipſa extinctio durauit/ q̄ fuit mometanea. Hec Guilhel. Pariſien̄. Sic etiā eſt de peccato mortali qd̄ breui tp̄e

fit ꝛ cõmittit. Longo autẽ tpe durat ꝛ eterna morte nõ ↄtritũ punit. Scđo diſcere debem⁹ ex illa particula/ ꝙ qñcũqꝫ quis a malitioſis hoĩb; iudicat/ ↄdẽnat/ dicẽdo talis eſſet dignus ſuſpenſione/rotatiõe/ ſubmerſione/capitis amputatione ꝛc. Talis ſic ↄdemnat⁹ ex humilitate: et ſi aliqñ peccauit: cogitet/verũ dicis. Non em̃ ſolũ iſtã mortẽ merui quã dicis: ſed potius mortẽ eternã peccatis meis merui. Et diuinã miſericordiã pete: vt peccata tua tibi indulgeat: et ab ea ꝗꝫ meruiſti eterna morte te liberet.

Feria tertia poſt Oculi.

a Ecipite et comedite. Matth. xxvi. Decimaſexta particula placẽte nr̃e dñice paſſionis/ fuit colaphizatio. halßſtreich. Dicũt em̃ Euangeliſte/ ꝙ 16 Colaphizatio.

Textus

¶ Poſt ↄdemnationẽ ad mortẽ/ multas ſibi iniurias inferebant [Nam colaphis eũ cedebãt] Alij palmas in faciem eius dederũt. Alij ↄſpuerũt ꝛ expuerũt in faciẽ ei⁹. Alij velauerũt faciẽ eius. Alij interrogauerũt eũ irridẽtes. Propheti ſa nob Chriſte: qs eſt q̃ te pcuſſit. Et alia multa blaſphemãtes in eũ dicebãt. Hoc dicũt Euãgeliſte/ imo credẽdũ eſt/ ꝙ etiã alia mlta faciebãt in eũ: ſcꝫ ꝙ genas ei⁹ vellicabãt/ vnguibus ſuis eaſdẽ lacerãtes. ſicut ſcriptũ eſt. Eſa. l. Genas meas dedi vellentibus. Item ꝙ barbã euellebãt/crines trahebant / pugnis cedebant/ ꝛ pedibus calcabant. Hec itaqꝫ inferebant domino miniſtri illi / per totam noctem in domo Cayphe vſqꝫ mane. Tradidit em̃ impijſſim⁹ pontifex mitiſſimũ agnũ/volũtati famuloꝝ crudeliũ q̃ oẽs irruerunt in eũ et oẽm quã cogitare poterãt itulerũt ↄtumeliã: velut canes venatici capta fera. vt dicit Criſo. Et ampli⁹ gloriabant/ q̃ maiora inferre poterãt/conuitia/afflictiones ꝛ flagella. Hec mala ꝛ incõmoda euãgeliſte cũ ſũma diligẽtia executi ſunt. Et licet ſint exprobratiſſima/nihil tñ d eis occultabãt/ nihil ĩ eis verecũdant: ſed gloriã ſibi exiſtimãt maximã dñatorẽ orbis terraꝝ Chrĩm ꝑ nob talia ſuſtinuiſſe. Hec igit ↄtinue legam⁹ L

ſedule de ipſis loquamur/ea noſtris mentib⁹ inſeribamus/ſi
militer in ipſis gloriemur. Et nos imitari debem⁹ hāc beati
Chriſoſtomi exhortationē: ⁊ illas particulas ſingillatim pē
ſiculare/⁊ nō pfunctorie ſolū numerare/et his diebus audire
pertractari. Et primo de colaphiſatione.

Maſticatio.

¶ Secūdo p maſticatione queris primo. Et quid de co/
laphizatiōe nob dices. Utrū digne enumeret inter ſingula
M res particulas paſſionis dñi: Reſpōdeo ⁊ dico/ꝙ merito po
nitur inter particulas dñice paſſionis: qꝛ valde cōtumelioſa
erat talis colaphizatio. Solent eñ in collo pcuti fatui/⁊ de
ſpectabiles pſone. Unde in hoc ꝙ iudei Chriſtū colaphiza/
bant/nō tam attēdit leſio pcuſſionis/ꝗꝫ maxima cōtumelia
deſpectionis/cū is qui nō fatuus: ſed eterna ſapientia/in col
lo percutitur/p quod nobis ſapientia et ſalutis verba/a ver/
bo producta ſunt.

Fructus.

Tertio de fructib⁹ pſentis particule. Queris/quot habe/
at fructus ⁊ vtilitates: Dico ꝙ tres ſunt fruct⁹ illius parti/
cule nō minimi. Primo diſce cauere: ne ⁊ tu colaphizes ali
quādo Chriſtū. Nam ſm Bedā. Colaphizant Chriſtū oēs
falſi chriſtiani: ꝗ ore ꝯfitent Chriſtū. factis antē negāt. Co
laphus eñ dat a retro. Illi colaphizant Chriſtū dñm: ꝗ an/
te eum blandiunt ore cōfitendo: ſed retro quo deberēt eū ſe/
qui p vitā bonā: colaphizant eū malis operib⁹ Chriſto con
trarijs. Unde Iſidorus in ethimologia. Non ſe gloriet eſſe
chriſtianū: qui nomē habet et facta nō habet. Itē Auguſti/
nus de vita chriſtiana. Ille Chriſti nō eſt famulus: ſed irri/
ſor eſt. qui eius ſeruū ſe dicit: et ſibi ſeruire diſſimulat. Unde
etiā Ciprianus de duodecim abuſionib⁹. Chriſtian⁹ nemo
recte dicit: niſi ꝗ Chriſto ī morib⁹ coequat ⁊c̄. Scđo diſca/
mus ꝙ ſicut Chriſtus p nobis colaphizat⁹ eſt. ſic ⁊ nos co/
laphiſationes ſuas ſpirituales/quas plerūꝗ nobis infligit
nō ſolum patienter ſed ⁊ prudenter portem⁹. ſicut fecit apl's

Paulus/qui dicebat.ij.Corinth.xij.Datus eſt mihi ſtimulus carnis mee: Angelus Sathane/ qui me colaphizet ꝛc. Unde dicit Gerſon parte.iij.lxxi.lra A. Blaſphemie tẽtatio inquit/ nouiter ad dei ſeruitiũ cõuerſos/quãq; grauiter infeſtat inimico humani generis(vt tales ꝑ hoc in deſperationẽ deducat: et a dei ſeruitio/ viaq; ſalutis arrepta retrahat) id agente. Deo autẽ(vt ꝑ huiuſmodi graues tentationes:ſi eis nõ cõſenſerint a peccatis ſuis purgati: influentie ſue gratie idonei reddant) hoc pie permittẽte. Hec Gerſon/ quẽ vide loco vbi ſupra. Tantũ de iſta particula. A

Feria quarta poſt Oculi.

a Accipite ꝛ mãducate. Matth. xxvi. Decimaſeptima ꝑticula paſſiõis Chriſti eſt. Conſpuitio faciei. 17 Faciei cõſpuitio.

Textus

¶ Cum eñ iudei omnes acclamauerãt eum reũ eſſe mortis[Tunc exſpuerũt in faciem eius] Habes primum.

Maſticatio

¶ Secundo maſticando particulã. Queris: cur expuerũt in faciẽ eius aut q̃ iure ducti ꝙ talia ꝑpetrarẽt: Dico ꝙ proprium erat iudeoꝝ conſpuere in faciẽ eius quẽ abijciebãt. et hoc in magnũ vituperiũ ꝛ deſpectũ. Unde etiã in lege. Si pater alicuius puelle ſpuiſſet in faciẽ eius ita abominabilis reddebaẗ/ꝙ ad minus ſeptẽ dieb9 oportebat eã eſſe ſequeſtratam a cõmunione hoim. vt habeẗ Numeri.xij. Queris ſecũdo. Utrũ fuerit paſſio/ talis cõſpuitio faciei Chriſti: Dico ꝙ ſic. Quid eñ turpius. quid deſpectius. q̃d ignominioſius et vituperoſius/q̃ꝫ expui in faciẽ/ et maxime in illã faciẽ ſpecioſiſſimã/ in quã deſiderãt angeli ꝓſpicere/que plena eſt gratiarũ ꝛ deſiderata cunctis gentib9/q̃ ſalus eſt aſpicientium. O q̃ꝫ ceca emulatio infeliciũ iudeoꝝ: q̃ nõ exhorrent turpiſſimis ſputis maculare ꝛ deturbare tam amabilẽ faciẽ. Et nõ tantũ ſimplicib9 ſputis ſaliue: ſed veriſimile eſt/ ꝙ excreatio- D

nes ſuas fediſſimas in faciē ei⁹ piecerunt. Unde Matthe⁹ nō dicit ſpuerūt: ſed expuerunt/q̄ſi excreando ſpuerūt. Ubi impletū eſt illud Eſa. liij. Uidimus eū ⁊ nō erat aſpect⁹. Et nos reputauim⁹ eū q̄ſi leproſū ⁊ pcuſſum a deo ⁊ humiliatū.

Fructus.

¶ Tertio de fructib⁹ hui⁹ pticule. Queris q̄t habet fruct⁹ Dico q̄ habeat vnū fructū/nō minus excellentē: ſcʒ q̄ diſcamus ne ⁊ nos vnq̄ʒ dn̄i faciē ꝯſpuamus. Sed ais. Et qui ſunt h̓ facientes. Dico q̄ triplices ſunt. Primi (ſc̄m Hieronymū) ſunt q̄ ꝯſcientiā ſuā fedis cogitationib⁹ polluūt ⁊ prauis voluntatib⁹. Sed ais: et nunq̄d ſemp peccat̄ mortaliter p cogitatiōes. Dico q̄ triplicit̓ pōt q̄s habere prauas cogitationes. Primo qn̄ quis habet turpem cogitationē ſine delectatione/⁊ ꝯtra voluntatē ſibi incidentē: et hoc nullum eſt peccatū. vn̄ Grego. Non eſt cogitatio tam im̄ūda q̄ mentē polluit/ſi ratio nō ꝯſentit. Secūdo/qn̄ alicui incidit mala cogitatio cū delectatione/⁊ ꝯtra voluntatē. et tamē ſine conſenſu plene rationis/tūc eſt peccatū veniale. Tertio/qn̄ q̄s dat cōſenſum in moroſam delectationē. ſicut q̄ delectat̄ plena ratiōe in malis cogitationib⁹/et eiſdē ſe inuoluit. et q̄uis nō intēdit actū pficere: tamē talis moroſa delectatio eſt peccatū mortale. vn̄ Auguſtin⁹. Cogitatio moroſa cū delectatione ⁊ ꝯſenſu eſt mortalis. Secūdi ſunt q̄ bonos ⁊ iuſtos in ſeruitio dei irridant. vn̄ Grego. Faciem Chriſti cōſpuere eſt iuſtos ⁊ ſanctos in penitētia eoꝝ ꝯfutare. De q̄ vide ſummā vitioꝝ. de mala erubeſcētia. Tertij ſunt/q̄ prelatos ſuos contemnūt. Luce. x. Qui vos ſpernit/me ſpernit. ipſi ſunt qui parētes nō honorāt. Noli cōmittere hanc rē turpiſſimā ſed eos honora. Uide/q2 de⁹ ſic fieri p̄cipit: Chriſtus ſic fecit/et iuſticia ſic exigit. Sume exemplū de quodā filio: qui contemnēdo patrē/anſerē aſſatū ne videret/ab igne retraxit et clam abſcōdit. Diſceſſo autē patre famelico/fili⁹ puelle p̄cepit vt mox anſerē ad ignē reponat: nec mora/vbi puella in thalamo anſerē vidit: bufonē maximū anſeri pectori īherētē inuenit. Ea ergo clamāte accurrit iunior dn̄s niſuſq̄ʒ bufo-

nē excutere/vt violēter inſtitit: buſo ab anſere reſiliens/faciē adeo conantis inuaſit. vt nulla arte vel cōſilio deponi poſſet aut excuti: ſed ſic multis annis hoīs nequitiam inherendo puniuit/huic deus debitam penā ꝛ correſpondentē delicto inflixit/ quia dum patrem contempſit/in faciē expuit. Ergo deus ei buſonē loco ſputi appoſuit. Hic ex ſpeculo exemplorum. diſtin. v. exemplo. xxxiij.

Feria quinta poſt Oculi.

Ecipite ꝛ māducate. Matth. xxvi. Decimaocta 18 Faciei ꝑcuſſio. Q.
a ua ꝑticula eſt. Faciei ꝑcuſſio. Dicit eñ euāgeliſta.

Textus

¶ Et palmas ei in faciē dederunt/percutiētes eum. Sic habes propoſitam particulam,

Maſticatio.

¶ Secundo pro maſticatione/queris. Utrum digne ponatur ꝑ ſpeciali paſſione? Dico ꝙ ſic. Nam ex tali ꝑcuſſione plus homo dolet/ꝙ̄ de ꝑcuſſione in genis ꝛ collo. In facie enim ſunt omnes ſenſus/et ſunt ibi membra tenera/facile leſibilia. Unde veriſimile eſt/ꝙ ex tali ꝑcuſſione profluxerit ſanguis ꝑ nares ꝛ os. Licet ab euangeliſtis hoc nō exprimat̄.

Fructus

¶ Tertio de doctrinis ꝛ vtilitatibꝫ. Diſcamus hic cauere/ne ꝛ nos Chriſtū palmis in faciē percutiamus: Sed ais Et q̄ ſunt tales. Dico ꝙ triplices ſunt. Primi ſcḋm b. Auguſtinū. Palmas in faciē Chriſti dāt/q̄ ꝑfidia cecati eū nō veniſſe affirmāt/tanꝙ̄ p̄ſentiā eiꝰ exterminātes ꝛ repellētes: ſed ſpero ꝙ nemo ex nobis q̄ fideles ſumꝰ/talis inueniat̄: iō trāſeo. Scḋi q̄ dāt palmas ī faciē Chriſti ſunt: q̄ ꝓximū in p̄ſentia ſua ꝯfundūt. ſcḋm Ludolfū. Sic ꝯtumeliā in faciē ꝓximi dicere nō eſt minimū peccatū: imo maius ꝙ̄ ſit detractio: quia maior ꝯtemptꝰ/ſicut ꝛ rapina grauiꝰ peccatū eſt/ꝙ̄ ſit furtū. Uerū ſi talis cā diſcipline ħ faceret/ſecꝰ eēt. Uide Tho. ij. ij q. lxxij. ar. ij. Tu autē o hō q̄ ſic ꝯfunderis/patiēter fer: ſicut et Chriſtꝰ ꝑtulit/fer ꝑcuſſionē palme ſpiritualis: i. ꝯtumelie

Sed ⁊ corporalis palme ſi neceſſe fuerit ꝑcuſſionē patiēter
R ferto: quia ⁊ Chriſtus vtrāq ꝑtulit. ſm Jordanū. Et ħ niſi
in duob⁹ caſib⁹: ſcʒ ꝓpter bonū ꝯtumeliantis: ⁊ bonū multo
rum alioꝝ. ſicut. ij. q. ar. iij. Tertū qui dāt palmas in faciem
Chriſti/ſunt ſacerdotes: qui pollutis manib⁹ corpus Chri/
ſti tangūt ⁊ ꝯtrectant. grande vtiq peccatū ⁊ ſumope vitā/
dum: ſed ⁊ cū tremore/ etiā dum habemus bonā cōſcientiā
accedendum. Ecce Joannes baptiſta in vtero ſanctificat⁹
timuit tangere verticē dñi. Magdalena nō eſt ꝑmiſſa tange
re pedes dñi. Marcus abſcidit ſibi pollicē/ vt reprob⁹ eſſet
ſacerdotio. Et quidā heremita licet ab epō Egypti ordina/
tus eſſet in ſacerdotē: dicebat. Ego licet ſim ſacerdos/ in vi/
ta tū mea nō cōficiā. Itē Oza cū tenere voluit archā dñi ne
caderet. mortuus eſt ibi: quia vt fert/ ea nocte dormierat cum
vxore ſua ꝓpria. Item Betſamite ꝑcuſſi ſunt a dño eo ꝙ vi/
diſſent archā dñi nudā ⁊c. Uide ſummā vitioꝝ Lugdunen
ſis tractatu de auaritia. capi. xij. Hic caderet queſtio. an lice
ret ſacerdoti nūq celebrare queadmodū ꝑdictus heremita
legit feciſſe. de hoc Gabriel ſup canone. lectiōe. lxxxvij. U.
Itē an peccator peccet videndo ſacramentū. Aſtenſis li. iiij.
ti. xviij. §. ij. Itē an tangendo (ſicut Oza ⁊ Betſamite) cōmit
teret peccatū. Sed nunqd ipune hoc faciūt/ qui ſic irreuerē
ter corpus Chriſti cōtrectant manib⁹ pollutis: nō plane ſed
grauiter punient iudeoꝝ punitiōe qui nō tam īgrati fuerūt
male tractātes corpus dñi ſicut illi. queadmodū Gabriel no
tabilit declarat. Sed ais: ⁊ q̄ fuit pena iudeoꝝ: Reſpondeo
ꝙ diſertio ⁊ excecatio. Sic illi deſerunt amplius a gratia: et
ideo magis obdurant/ ꝑdūt lumē cognitiōis: ⁊ ideo ꝓfundi
us excecant: quia ſimile eſt ſacramētū hoc manne q̄ ad ſolē
liquefiebat. ad ignē obduruit. Exodi. xvi. Ita cib⁹ ſalutaris
qui ꝑ calorē diuini ſolis continue liquefieri debuit ꝑ effectū
id eſt reſoluere animū in deū. ꝑ calorē ignis cōcupiſcētie in/
S durat. i. cor īdurat ꝑ deſertionē/ ad qđ ſeqt excecatio ſm illđ
Pſal. Supcecidit ignis ⁊ nō viderunt ſolem. Ignis haud
dubiū quin concupiſcentie ⁊ nō viderūt ſolem iuſticie. Itē
punietur ſicut Pylatus ⁊ Herodes/ qui ambo mala morte

interierunt. Nam ille percuſſus a dño/ conſumptus a vermibus expirauit. Iſte vero referẽtib[us] hyſtorijs ſeipſum interemit. ſic ⁊ indigne cõtrectantes talem cibũ/ pene ſequent[ur] de quibus ap[osto]l[u]s. Ideo inquit inter vos dormiunt multi: morte ſubitanea ꝑcuſſi. vt dicit Lyra. Ita enĩ frequẽter puniti fuerant in primitiua eccleſia/ ꝙ ſi hodie nõ videm[us] tam frequenter accidere: nihil inde gaudendũ: ſed multo magis timẽdũ ne t[em]p[or]ales penas dominus retrahat: vt eternis acri[us] puniat. vt habet[ur]. ij. Machab. vi. De hoc vide latius Gabrielẽ in canone lectione. lxxxvij. l[ite]ra F. Et t[ame]n de iſta particula.

Feria ſexta poſt Oculi. feſtũ beati Gregorij.

Ecipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi. Decimanona particula/ noſtre placente paſſionis domini eſt. Faciei velatio. 19 Faciei velatio

a

Textus

¶ Faciem enim eius velabant in deriſum: habes primũ huius particule: ſcilicet quomodo proponatur.

Maſticatio.

¶ Sec[un]d[u]m eſt vt huiuſmodi particulã maſticem[us]. Queris ergo primo. Cur/ ⁊ ꝓpter q[ui]d velauerũt faciẽ eius? Dico ſ[ecundu]m Bernhardinũ in libro ſcripto: q[uia] ſ[ecundu]m Hieronymũ tam amabilis fulgor egrediebat[ur] ex oculis Chriſti/ ꝙ aſpiciẽtes in eũ: cõceptã malitiã quã in a[n]i[m]a ſeruabãt/ nõ potuerũt ad libitũ cõſumare: vñ eũ velauerũt in oculos ei[us] ne inſpicerẽt. Quer[itur] ſecundo. Utrũ digne ponat[ur] ꝑ particula illa velatio? Dico ꝙ ſic. Uelauer[un]t enĩ hãc ei[us] bñdictã faciẽ ⁊ deſiderabilẽ/ quã aduenturã p[at]res eo[rum] ⁊ ꝓphete/ diu cũ lõgo ſuſpirio deſiderauerũt clamãtes. Oſtẽde nobis faciẽ tuã ⁊ ſalui erim[us]. Oſtẽde nobis faciẽ tuã qui ſedes ſup Cherubin ⁊c. Uenit tandem miſericors dñs/ ꝑcib[us] annuẽs clamãtiũ: faciẽ plenã gratia[rum] oſtẽdit. ſed hãc infeliciſſimi velabãt. Uelabãt autẽ vt Rabanus dicit/ nõ vt eo[rum] ſcelera non videat: ſed vt a ſeipſis: ſicut C

quōndā Moyſi fecerūt/ gratiā cognitiōis eius abſcondant
qđ velamentū vſqꝫ hodie manet ſup coꝛ coꝝ nō reuelatū: ſed
damnabili cecitate contenebꝛatum.

Fructus

¶ Tertiū ſupeſt/ vt particulā doctrinalē exhibeam⁹. Que
ris ergo/ q̄t habeat vtilitates p̄ns particula? Dico q̄ tres ha
beat vtilitates. Primo diſcant oēs cauere ne et ipſi faciem
Chꝛiſti velent. Sed ais. Et q̄ ſunt tales? Dico q̄ triplices
ſunt. Pꝛimi ſunt/ q̄ in ſecreto peccant/ ꝛ hoīes timēt. Deum
autē q̄ vbiqꝫ eſt p̄ſens/ nō curāt ꝛ ita audacit᷑ peccāt/ ac ſi de⁹
nō videat/ cū tn̄ oīa nuda ꝛ aperta ſunt oculis ei⁹. vn̄ Augu
ſtinus de verbo dn̄i. Si peccare vis/ quere locū vbi te deus
V nō videat ꝛ fac qđ vis. Unde heremita q̄dā Paphunci⁹ ab
bas audiens de quadā meretrice Thais noīe/ cui⁹ pulchꝛi
tudo multos ad vltimā paupertatē ꝑduxiſſet/ ſumpto habi
tu ſeculari/ et vno ſolido/ ꝑfect⁹ eſt ad eā. Et cū eū induceret q̄
ſiuit ab ea. ſi eſſet locus quidā ſecretioꝛ. Cui illa dixit adeſt
quidē locus hoīb⁹ ſecret⁹. nō aūt deo q̄ oīa videt. Cui here
mita ait. Et ſcis eſſe deū. Scio inq̄t deū ꝛ toꝛmēta peccatoꝝ
ribus parata/ hoc audito. Senex eā cōuertit ꝛ ad reſtitutio
nē oīm male acq̄ſitoꝝ eā monuit ꝛc. vide i vitas p̄rm fo. xviij.
iiij. b. Scdi ſunt q̄ ex ignorātia affectata peccāt volunt ta
les habere ſupfaciē ſuā velū ignorātie/ putātes ſe ꝑ h̄ excuſa
ri corā deo/ cū tn̄ nō excuſent/ qꝛ ignorās ignorabit᷑. Sola
eñ inuincibilis ignorātia excuſat: imo ſupina ſiue craſſa nō
excuſat. Tertij ſunt/ mechanici ꝛ mercatores/ q̄ ſciēter ma
lū ꝓ bono vendūt. et ſic ꝓximos decipiūt/ ponendo q̄ bonū
eſt ſuperi⁹/ ꝛ qđ deterius eſt in medio aut in fine: ꝛ dicūt totū
eſſe bonū. Et tales ſ̄m Raymūdū moꝛtaliter peccāt/ ꝛ tenē
tur ad reſtitutionē. Scdo diſcāt etiā iuſti ꝛ boni vt velent
oculos ſuos/ ne videāt opa ſua bona/ poti⁹ deflectāt eos ad
p̄terita pctā ꝛ ad futura opa q̄ reſtāt faciēda/ quēadmodum
pulchꝛe declarat b. Gregoꝛi⁹ cui⁹ dies feſtus hodie agit᷑ ſup
illud Job. xxxi. li. xxij. c. xviij. dicens. Sunt nōnulli q̄ cū bo
na aliq̄ faciūt/ iniquitatū ſuarū ꝓtinus obliuiſcunt᷑/ ꝛ coꝛdis

oculū in ꝯſideratiōne bonoꝝ operū q̄ faciūt figunt. Atq̧ eo ſe iā ſctōs eſtimāt/ q̄ inter bona q̄ agunt/ maloꝝ ſuoꝝ in qbꝫ ⁊ foꝛtaſſe adhuc implicati ſunt/ memoꝛiā declināt. Qui ſcꝫ ſi diſtrictionē iudicis vigilanter attēderēt: plus de malis ſuis metuerēt/ q̄ꝫ de imꝑfectis bonis exultarēt. plus inſpicerent qđ de his q̄ adhuc eis agenda ſunt/ debitoꝛes tenent/ q̄ꝫ qđ operantes quedā iā debiti partē ſoluūt. Neq̧ eñ abſolutus eſt debitoꝛ qui multa reddit: ſed qꝛ oīa: nec ad bꝛauiū victorie ꝑuenit/ q̄ in magna ꝑte ſpectaculi velociter currit: ſi iuxta metas veniēs/ qđ eſt reliquū deficit. hec Gregoꝛius. Tertio diſcāt ſeculares/ velare faciē/ ne ſcādalizent alios/ ꝓſtātes eis occaſionē peccādi. ſicut pſōne foꝛmoſe/ debent qñq̧ habere oculos defixos in terrā ⁊ faciē abſcōdere ne ſciēter dc̄t occaſionē malarū cōcupiſcētiaꝝ: ſed in oppoſitū faciūt m̄lte mulieres/ q̄ ad h̄ ſe oꝛnāt vt amabilioꝛes fiāt: ⁊ ſic alios alliceāt: et tales moꝛtalit̄ peccāt/ ⁊ erūt homicide aīarū. vñ Auguſtinus ad ſacras ꝟgines. Pudica virgo nec oꝛnatu capitꝭ: nec habitu: nec oculis erectis: ſed cū vultu ad terrā cōpoſito ꝓcedat/ ne in ſe viles inducat amoꝛes: ⁊ ſic nō ꝑ eos alijs cauſa ꝑditionis exiſtat. Lege vitā ⁊ legēdā ſancte Brigitte q̄ obtinuit a deo/ q̄ vnꝰ eiꝰ oculus crepuit: vt fieret ꝺfoꝛmis. Hec meditare/ ⁊ in coꝛde tuo fige/ ⁊ inuenies vtilitatē illiꝰ placēte ſaltem ſi bene maſticata fuerit et ruminata.

Sabbatho poſt Oculi.

Ecipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Uiceſima par- 20
a ticula paſſionis domini eſt. Prophetādi ludibꝛioſa expetitio.

Prophetandi expetitio.

Textus

¶ Cum enim velata eſſet eius facies/ percutiebant eum in capite dicentes. [Prophetiza nobis Chꝛiſte/ quis eſt qui te percuſſit.] Tantum de pꝛimo.

Maſticatio

¶ Secundo ꝑ maſticatione queris. Et in q̄ parte capitis
percutiebāt eū/ tūc/ qn̄ hoc dicebāt? Dico/ ꝙ de hoc euāge/
liſte diuerſimode ſcribūt. vn̄ in genere dici poteſt ꝙ cū velaſ
ſent eū/ quilibet eū ꝑcuſſit vbi voluit. quidā in collū. alij in
maxillas. alij in faciē. Et ſic ꝑcutientes interrogauerūt eum
vt dictū eſt. Queris ſecūdo. Quare eis nihil reſpōdit ad h̄.
Dico ꝙ ideo/ qꝛ ſciebat eos id feciſſe i deriſum ⁊ ludibriū/ id
circo nihil reſpōdit. dicit btūs Hieronym⁹. Stultum erat
verberātibꝰ reſpōdere/ ⁊ ꝓphetare cedentē/ cū palā ꝑcutientis
inſania videret̄. Queris tertio. Utrū hec interrogatio fue/
rit paſſio ſingularis dño? Dico ꝙ ſic/ imo nō minima paſſio
fuit Chriſto: qꝛ hac expetione ꝓphetandi/ dei virtutē ⁊ ſapi
entiā/ velut ſtultū illudunt. Unde dicit Rabanus. In con/
tumeliam hoc dicunt: quaſi ei/ qui ſe a populo vt prophetā
haberi voluit/ cum non eſſet.

Fructus

¶ Tertio de fructibꝰ hui⁹ particule. Queris quot habeat
fructus? Dico ꝙ tres habeat fruct⁹. Primo diſce a Chri/
ſto expetere illuminationē. Ecce inuoluti ſum⁹ peccatiſ mul
tis q̄ ignoram⁹ ⁊ de memoria exciderūt. Roga deū vt te illu/
2 minet dando tibi eorundē cognitionē/ ad cōterendū ⁊ cōfi/
tendū: hoc itaqꝫ faciēs pie expetis/ qđ iudei impie expetierūt
dicētes. Prophetiza nob̄ Chriſte/ qs te ꝑcuſſit. Tu autē pe/
tis: ꝓphetiza nob̄ Chriſte/ docendo nos cognoſcere culpas
nr̄as quibꝰ te offendim⁹. Si hec facis/ alterū illoꝝ ꝯſequeriſ
aut dimittet tibi peccatū. aut illuminabit te. vt cognoſcas q̄
tenus illud ꝑ penitentiā diluas: quēadmodū multis ꝯtinge
re ꝓbatiſſimū eſt. Nam ſimilē gratiā inueniūt illi q̄ ad frugē
melioꝝ vite toto corde ſe ꝑparāt. ſicuti ſacerdotes/ q̄ i initio
ſacerdotij/ dū celebrationē ꝯtinuant/ aliqn̄ i rememorationē
redeunt plurimoꝝ ⁊ occultiſſimoꝝ pctōꝝ. Hec Gerſon de
pollutiōe ꝯſideratiōe. ij. Hic eſt optim⁹ modus: vt i dubijs
recurrat ad deū ꝑ orōnē/ ⁊ frequētes gemit⁹/ vt de⁹ oſ̄dat ti/
bi volūtatē ſuā. dicit em̄ b. Bernhardus ſup cātica. omel. lvij
Unicū quippe huiuſmodi remediū eſt ſeu refugiū/ orō ⁊ fre

ques gemit⁹ a deū. vt q̄d/q̄n/ ꝛ q̄ter⁹ nos facere velit/ aſſidue
nob̄ demōſtrare digneť. hec Bern̄. Sed ꝛ p̄ platꝫ a q̄bꝫ ꝯſi
lia req̄rūť/eſt vltimū refugiū: vt a deo poſtulent illuminari.
vt ſciāt ꝯſulere ſubditis. ſicut pulchre declarat Auguſtinus
de v̄bis dn̄i. ſermōe. xxix. Qui p̄lati debēt eſſe adiutorio ſub
ditis in ꝯfeſſiōe eos interrogādo. ſicut Diſcipulus docet in
q̄dragesimali ſermone. xxij. Scd̄o diſce curioſitatē vitare.
Curioſitas eſt ſtudiū erga inutilia/ vl' circa vtilia magis q̄ꝫ li
cet/decet/vel expedit. Un̄ dicit Gerſon in de practica miſti
ce īduſtria. vi. Noli p̄cor ad ociū ꝯtēplatiōis anhelare/ tanq̄ꝫ A
cognitur⁹/ aut alijs oſtētatur⁹ eťiā nō ſublimitatē e⁹/ qualē
ex veraciſſimis ſctōꝝ atteſtationibꝫ/ fide quadā accepiſti: et
nō poti⁹ vt inde vilior ſis ꝛ abiectior ī oculis tuis/ viſa p̄ſpi
catius ī dignitate tua/ in cogitatiōe recogitate diuinitatꝫ ꝛc̄.
Uide Gerſonē loco q̄ ſup̄. Hec curioſitas ſm̄ btm̄ Tho. cō
mittiť in ſenſibꝫ ꝛ in intellectu. ij. ij. Hanc q̄ in ſenſibꝫ cōmit
titur vitare debem⁹/ exemplo b. Auguſtini/ q̄ lamentať ſup il
la in. x. li. ꝯfeſſionū: ſic dicēs. Uerūtamē in q̄ꝫ multꝫ minutiſ
ſimis rebꝫ ꝛ cōtemptibilibꝫ nr̄a quotidie tentať curioſitas/ ꝛ
q̄ꝫ ſepe labamur quis enumerat? Quotiēs narrātes inania.
Primo q̄ſi tolleram⁹/ ne offendam⁹ infirmos. Deinde pau
latim libēter aduertimus canē currentē poſt leporē iam nō
ſpecto cū in circo fit: at vero ī agro ſi caſu tranſeā: auertit me
et ab aliq̄ magna cogitatiōe: atq̄ꝫ ad ſe cōuertit illa venatio.
Et iterū. Quid cū me domi ſedentē: ſtellio muſcas captans
vel aranea retibꝫ ſuis irruentes implicās: ſepe intentū facit.
Num q̄ꝛ parua ſunt aīalia: iō nō res eadē geriť. Hec Augu.
Eſt et curioſitas in intellectu/ dū inquirim⁹ vana ꝛ inutilia
qualiť faciūt expetētes a deo ſigna. dicit Auguſtin⁹ loco alle
gato. A te dn̄e de⁹ meus/ cui humilē famulatū ac ſimplicem
debeo/ q̄ꝫtis mecū ſuggeſtionū machinatiōibꝫ agit inimic⁹.
vt ſignū aliq̄d petā: ſed obſecro te p̄ regem noſtrū ꝛ patriam
Iheruſalē ſimplicē caſtā. vt queadmodū a me longe eſt iſta B
cōſenſio: ita ſit ſemp̄ longe atq̄ꝫ longius. Qui h̄ faciūt/ ſil'es
ſunt iudeis/ ꝓphetiā a Chriſto expetētibꝫ. Nam ſicuti iudei
hoc ipſo Chriſto illudebant. ſic et hij tentantes eū irrident

quaſi nõ poſſit. Caueamus igit̃ ab huiuſmodi curioſitate. Audiam⁹ iterũ Auguſtinũ a deo eandẽ reprobantem: dicendo. Cum eñ in huiuſmodi reb⁹ cõceptaculũ fit coꝛ noſtrũ: et poꝛtat copioſe vanitatꝫ cateruas: hinc ⁊ oratiões noſtre ſepe interrũpunt̃ atq; turbãt̃: ⁊ añ ꝯſpectũ tuũ/ dũ ad aures tuas vocẽ coꝛdis ĩtẽdim⁹ / neſcio: vñ irruẽtib⁹ nugatoꝛijs cogitationib⁹/ res tanta ꝑcidit̃. Nunquid etiã hoc inter ꝯtemnẽda deputabim⁹: aut aliq̃d nos reducet in ſpẽ/ niſi tota miſericoꝛdia tua qm̃ cepiſti mutare nos. hec Auguſtin⁹. Tertio diſce non exaudire ſtulte petentes. Dominus eñ nõ pꝛophetauit eis q̃uis hoc peterẽt: ſic etiã indignis nõ eſt effundendũ donũ dei. Et doctoꝛes ⁊ ꝑdicatoꝛes ꝑ tpe ⁊ loco debẽt ĩdignis auditoꝛib⁹ ſubtrahere verbũ dei. Juxta illud Matthei. vij. Nolite ſanctũ dare canib⁹/ neq; mittatꝫ margaritas añ poꝛcos ⁊c. Tales eñ indigni audientes/ ꝑdicationẽ nõ curãt: et ideo grauioꝛes penas incurrũt. vñ legit̃ in Anthonino/ de q̃dã famoſo cõcionatoꝛe monacho/ q̃ cũ quadã die cõcionãdo populo/ officio ſuo ſatiſfacere ſolebat. incurrit quãdã infirmitatẽ: ſic vt nõ poſſet ſatiſfacere populo cõgregato. Pꝛioꝛ autẽ illius cõuentus multũ anxiebat̃ ſuꝑ tali defectu ꝑdicationis cũ nullũ idoneũ reperire poſſet: factũ eſt cũ ſic hinc inde diſcurreret ꝑ cõuentũ: querẽs q̃d agẽdũ eſſet. Uenit ad poꝛtã cõuent⁹/ quidã notabilis frat̃ eiuſdẽ oꝛdinis in apparẽtia: ſed diabolus latẽs ĩ eſſentia/ querẽs ex Pꝛioꝛe/ vñ eſſet talis anxietas ⁊ triſticia/ q̃ cũ ei cauſã declararet. Dicebat diabolus. Nolite ꝯtriſtari in tantũ/ ſitis bono aĩo. ego eñ oſtendam vr̃e voluntati/ et vicẽ pꝛedicatoꝛis ſupplebo. Scitꝫ eñ

C quia oĩa noua placẽt/ ⁊ ego iam ſatis ſtudui ⁊ habui bonam pꝛacticã in arte hac. Pꝛioꝛ itaq; gauiſus fratri huic/ gratias referẽdo ꝑmiſit. Diabolus autẽ ſub fratris foꝛma/ contionẽ ad populũ egregiã ſatꝫ videlicet de bonis paradiſi/ de penis inferni/ et miſerijs huius mundi faciebat: in ꝑſentia tñ cuiuſdam viri ſancti/ qui diabolum hunc eſſe cognoſcebat. Finito autem ſermone: et a nõnullis magna efficatia: ĩmo nõ ſine lachꝛymis audito: vocans vir ille ſanctus/ diabolum ad partem: inquit. O miſer et deceptoꝛ hominum: quomodo

preſumpſiſti tantū officium Chriſti ⁊ apoſtolorum vſurpare adiurans eum: qua cauſa illud fecerit: ſibi dicat. Ait diabolus. Sciui ego omnia bona illa/ que dicta a me ſunt: nullū fructum allatura. Noui em̄ populum hunc: quia ſermones ad nullum opus bonū eos cōuertunt: ſed poſt parū temporis omniū obliuiſcent: ⁊ inde omnia verba audita erunt eis ad maius iudiciū/ quo dicto euanuit. De hoc vide lati⁹ Anthoninum parte ſecūda. ti. ix. capi. xi. § . iij. Igit dictū eſt predicatores debere aliquādo populo huiuſmodi indigno ſubtrahere ſermones: ne maiorem penā populus incurrat. Et tantum de iſta particula. D

Dominica Letare.

Non predicaui propter conſecrationē domini wilhelmi de Honſtein epiſcopi Argentinenſis/ quā conſecrauit dn̄s Ernerſtus Archiepiſcopus Magdeburgeñ. Germanie primas/ miſſam celebrans: cui aſtabant: dominus Henricus de Heu wen ep̄s Curienſis. dn̄s. A. ſuffraganeus Spirenſis ſecularis. et dominus Joannes Ortwyn/ ordinis predicatorum ſuffraganeus Argentineñ. in preſentia dn̄i Maximiliani Romanorum regis glorioſiſſimi.

Feria ſecunda poſt Letare.

Ecipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi. Viceſimaprima particula eſt. Chriſti corā Pylato preſentatio. Dicunt Euangeliſte ꝙ 21 Coram Pylato p̄ntatio

Textus

¶ Mane facto/ ſurgens omnis multitudo iudeoꝝ de domo Cayphe: adduxerunt Chriſtum vinctum in pretorium ⁅ et tradiderūt eū Pontio Pylato p̄ſidi. ⁆ Tantū de p̄mo.

Maſticatio

¶ Secūdo maſticādo particulā quer̄. Vtrū etiā fuerit ſingularis paſſio hec preſentatio? Dico ꝙ ſic: imo inter oēs

preſentationes hec fuit grauiſſima. Tum ex parte iudicis plenariā poteſtatē habētis dānandi ad mortē. ſicut ipſe pteſtabat dicens. Neſcis q2 poteſtatē habeo crucifigere aut dimittere te. Tum ex parte iudeoꝝ p̄ſentantiū eū/ tanq̄ iam cōuictū reū. vn̄ nō ſolū p̄ſentauerūt eū q̄ſi examinādū: ſed tanq̄ ab eis examinatū/ ſine mora/ abſq̄ alia examinatione/ ſuper ꝟbis eoꝝ occidēdū: dicebāt eñi. Si nō eſſet hic malefactor nō tibi tradidiſſemus eū. Tum etiā ex parte Chriſti: q̄ iā tota nocte fatigat⁹ a iudeis/ et nūc primo ſiſtebat iudicio hoīs gentilis: Quapropter ſine dubio maximū paſſus dolorē.

Fructus

¶ Tertio de fructu hui⁹ pticule/ queris. Et q̄d hic diſcam⁹? Diſcāt h̄ ſubditi ⁊ p̄lati. Subditi tria. Prelati q̄ttuor. Primo diſcāt ſubditi/ q᷑ ptās ſecular̄ nō eſt ɔtemnenda: ſed honorāda. diſcant hoc exemplo Chriſti/ q̄ vt dicit Auguſtinus. De⁹ hō/ ſtabat ante hoīem Pylatū/ ⁊ nullum verbū irre
E uerentie eſt loquut⁹. Sic ⁊ nos cū reuerētia ſtare debemus corā p̄latis nr̄is ⁊ iudicib⁹ etiā malis. Doceat te h̄ beat⁹ Petrus: q̄ ait. Deū timete. regē honorificate. i. Pe. ij. Doceat te ſecūdo b. Paulus. i. Thim. v. Qui bene p̄ſunt p̄ſbiteri duplici honore digni habent maxime q̄ laborāt i ꝟbo ⁊ doctrina. In verbo. ſ. exhortatione ſciētib⁹. In doctrina. ſ. neſcientib⁹ vt exponit gloſa interlinealis. Scd̄o diſcant ſubditi p̄latis obedire: q2 nedū ad reuerentiā. ſed ⁊ ad obedientiā tenentur dicit Paulus. Obedite p̄poſit̄ v̄ris. Sed ais. Et cur h̄ eſt? Quia q̄ poteſtati reſiſtit. dei ordinationi reſiſtit: q2 oīs ptās a deo eſt. teſtis eſt Chriſt⁹ q̄ Pylato dixit. Non haberes poteſtatē niſi deſup̄ eſſet tibi data. Itē ⁊ malis p̄latis eſſe obediendū docet dn̄s. Luce. xx. et Mat. xxiij. Sup̄ cathedram Moyſi ſederūt ſcribe ⁊ phariſei: quecūq̄ ergo dicūt facite. Subditi ergo ſint feneſtre que recipiunt lumen: non autem tempeſtates. Fac ſicut famelicus/ eſuriens/ ſitibundus et pauper/ quorum neuter curat per quem recipiat panem aquam/ aut pecuniam: pulchrum vel turpem famulum ⁊c. Poteſtas namq̄ a deo datur malis: vt bonorum patientia.

probetur/et maloꝝ iniquitas puniatꝛ. ſm Jordanū. Nam ꝑ F
poteſtatē diabolo a deo datā: et Job ꝓbat⁹ eſt vt iuſtus ap/
pareret: Et Petrus temptatus eſt/ne de ſe pſumeret. Et Pau/
lus colaphizatus/ne ſe extolleret. Et Judas damnat⁹/ vt ſe
ſuſpēderet. Hec gloſa: et eſt Auguſtini ſm Jordanū. Dico
vlterius ꝙ eis obediendū ſit/ in iuſtis legib⁹. Si em̄ iniuſtā
ꝓferant/nō tenentꝛ obedire. Et qn̄ inquis eſt iniuſta: Dico
quadrupliciter. Primo qn̄ nō fertur ꝓpter vtilitatē cōmu/
nē: ſed ꝓpter cupiditatē ꝓpriam vel gloriā. Secūdo qn̄ fertꝛ
ab eo qui nō habet poteſtatē in illos. ſicut cū laici ꝯtra cleri/
cos ſtatuūt. Tertio qn̄ inequaliter onera multitudini diſpē/
ſantꝛ/ tales leges nō obligant in foro conſciētie: niſi forte pro
pter ſcandalū vel turbationē. Quarto ſi cōtrariantꝛ legi diui
ne: et tunc nō ſolum nō obligant ad ſeruandū: imo obligatꝛ
hō ad nō ſeruandū. Uide in prima. ij. q. xcvi. ar. iiij. Tertio
diſcāt ſubditi orare ꝓ ꝑlat⁹/eis cōpati/ et nō indignari. Tum
quia ſunt in periculoſo ſtatu: quia altiori. vt dicit Auguſti/
nus in regula. Tum/ qꝛ ſalus noſtra multū dependet ab eis
ſicut nautarū in manu naucleri. Si bon⁹ fuerit ꝑlatus: ſub
diti etiā erūt meliores. Si praui/ prauiores. Dicit em̄ beat⁹
Criſoſtom⁹. Si ſacerdotiū integrū fuerit/ tota eccleſia flo/
ret. Si autē corruptū fuerit/tota fides marcida: ſicut em̄ cū
videris arborē pallentib⁹ folijs/intelligis: quia viciū habet
in radice. ſic cum videris populū indiſciplinatū/ ſine dubio
cognoſce: qꝛ ſacerdotiū nō eſt ſanū. Hec de ſubditis. Diſcāt G
ꝑlati ꝑmo eſſe clemētes: reſpectu ſubditoꝝ. Inde Moyſes
manſuetiſſimus fuit/et ideo a deo ꝓ principe electus. Sed
et apū regi/aculeū natura demit. Talis clementia cōſeruat
regem/ ⁊ regnū ei⁹ ſtabilit ⁊ roborat. Unde Prouerbioꝝ. xx.
Miſericordia ⁊ veritas. i. iuſticia cuſtodiūt regē: et roboratꝛ
clemētia thronus eius. Iſti ſunt optimi ſatellites (die beſten
trabanten) et cuſtodes regis ⁊ regni. Secūdo diſcāt ꝑlati
eſſe humiles. Eccleſiaſtici. xxxij. Rectorē te poſuerūt: noli ex
tolli: eſto in illis quaſi vnus ex ipſis. Sic Jeſus fecit ⁊ do/
cuit/principes gentiū dominantꝛ eoꝝ ⁊c. Uos autem nō ſic
ſed qui maior eſt veſtrū/ſit minim⁹ ⁊c. Sic ⁊ fecit. qꝛ poſuit

animā ſuā ꝓ nobis. Itē lauit pedes diſcipuloꝝ/et vt ita face-
rēt monuit. Exemplū inq̄t dedi vobis: vt ⁊ vos ita faciatis.
Tertio diſcant ꝑlati odire: ſcꝫ adulatores/plane merito odi-
biles ꝑlatis/q̊s ex fatuis ſciūt facere inſanos/ ⁊ ludūt cū eis
ſicut pueri cū veſica/in quā quilibet puer inſufflat ſigillatim
et viciſſim/quouſqꝫ tota intumeſcat/q̊ facto eā iactant alter-
utrū/ſurſum/ ⁊ deorſum. ita ꝯſilijs malis ⁊ adulationib⁹ ꝑ au-
N res inflant/ principeſqꝫ oīm aulicoꝝ eadē intentio eſt q̊s blā-
diſſime fallat. Quarto diſcāt ꝑlati amare: ſcꝫ veraces/ q2 ꝑ-
cioſiſſimi ſunt in curijs. Nā omne rarū charū. Rariſſimi eñ
ſunt/etſi aliqñ aſſint nō tñ tolerant̄/ſed abigunt̄ ⁊ diſcerpun-
tur/ qd̄ ꝑ fabulā quandā Eſopi oſtēdit̄. Nam duo hoies: al-
ter Italicus Alamanꝰ adulator. Alter vero Scita zigyner
qui ⁊ cyromanticꝰ erat (ein warſager) iter ſimul agebāt. Ve-
nerūt tandē ad regionē Simiarū/q̊s cū Simioꝝ rex vidiſ-
ſet/queſiuit ex Italico Alamano/q̊s ſibi videret̄. Cui Itali-
cus Alamanus. Vos inq̄t dn̄s ⁊ imꝑator magnificꝰ. Et ite-
rū ait Simia. q̄d de aſtantib⁹ mihi ſentis. Dixit ille. Hij ſūt
milites tui ꝑmicerij ⁊ officiales. Et ꝑ hoc mendacio ⁊ adu-
latione hac dotatꝰ Alamanus Italicus egregijs munerib⁹
qd̄ cū Scita iſte aiaduerteret/ītra ſe dicebat. Si ꝓpter mē-
daciū adeo remuneratꝰ hic euaſit/ q̄tomagis ꝑ veritate ego
remunerabor. Hec eadē ſecū deliberāte/ait ⁊ illi Simiꝰ. Et
q̄lis tibi videor cū aſtātib⁹: Reſpōdit Scita/veritatē amās
Tu Simius es inqt/et oēs hij ſimiles tui ſunt Simij/ qui
cōtinuo dentib⁹ iubet̄ lacerari. ſic ⁊ huiuſmodi adulatorum
amatores veraces minime tolerāt. Et tm̄ de iſta particula.

Feria tertia poſt Letare.

22 Ecipite et comedite. Matthei. xxvi. Viceſi-
De fal- a maſecunda particula eſt. De falſis accuſatio. Di-
ſis accu- cunt Euangeliſte
ſatio.

Textus

¶ Cum Chriſtus ſtaret vinctꝰ corā ꝑſide in ꝑtorio/iudei

nō introierunt in pretoriū: vt nō cōtaminarent̃/ ſed mandu/
carēt paſcha. Exiuit ergo Pylatus ad eos foras ⁊ dixit iu/
deis. quā accuſationē affertis aduerſus hoīem hūc? Reſpon I
derūt. ſi nō eſſet hic malefactor/ nō tibi tradidiſſem⁹ eū. Dixit
eis Pylatus. Accipite eū vos/ et ſcḋm legē veſtrā iudicate eū.
Dixerunt iudei. Nobis nō licet interficere quēq̃. Ceperūt
autē eū accuſare dicētes. Hunc inuenimus ſubuertentē gen
tē noſtrā ⁊ ꝓhibentē tributa dari Ceſari: et dicentē ſe Chri/
ſtum regē eſſe. Et cū accuſaret̃ a principib⁹ ſacerdotū ⁊ ſenio
ribus nihil reſpōdit. Et dixit illi Pylatus. Non audis/ q̃ta
aduerſum te dicūt teſtimonia: et nō reſpōdit ei ad vnū ꝟbū
ita vt miraret̃ preſes vehemēter. Intrans ergo Pylatus p̄/
torium/ interrogauit Jeſum dicēs. Tu es rex iudeoꝝ? Cui
reſpondit Jeſus? A temetipſo hoc dicis: an alij dixerunt ti
bi de me? Reſpondit Pylatus. Nunq̇d ego iude⁹ ſum. Gens
tua ⁊ pontifices tradiderūt te mihi. quid feciſti? Reſpondit
Jeſus. Regnū meū nō eſt de hoc mūdo: ſi ex hoc mūdo eſſet
regnū meū/ miniſtri mei vtiq̃ decertarent/ vt nō traderer iu/
deis. Nunc ergo regnū meū nō eſt hic. Dixit itaq̃ Pylatus.
Ergo rex es tu? Reſpōdit Jeſus. Tu dicis/ quia rex ſum ego.
ego in hoc natus ſum/ et ad hoc veni in mundū vt teſtimoni
um ꝑhibeam veritati. Omnis qui eſt ex veritate: audit vocē
meā. Dixit ei Pylatus. Quid eſt veritas? Et cū hoc dixiſſet
Iterū exiuit ad iudeos/ et dixit eis. Ego nullā inuenio cau/
ſam in homine iſto: ⌊ At illi inualeſcētes accuſabant eum in K
multis dicentes. Cōmouit populum docēs per vniuerſam
iudeam. Incipiēs a galilea vſq̃ huc ⌋. Sic habes primum.
quomodo proponatur particula.

Maſticatio.

¶ Secundo maſticemus eandem et comedamus vt inde
fructū ſentiam⁹. Eſt aūt hic vna queſtio ⁊ vnū documentū.
Quer̃ igit̃. Cur Chriſtus ad q̄ſtionē ſibi ꝑ Pylatū factā de
veritate nō r̄n̄dit? Et cur Pylat⁹ reſpōſionē nō expectauit.
Dico p̄mo ad ſcḋam ꝑtē q̄ſtiōis/ q̄ Pylat⁹ iō nō expectauit

reſpōſum: qꝛ ſm Auguſtinū. Subito illi in mentē venit cō-
ſuetudo iudeoꝝ/qua ſolebat vnus illis dimitti in paſcha. vn̄
quia volebat eū liberare: ideo ſtatim exijt/non expectans re-
ſponſum. Dico ſecūdo: quia ſm Criſoſto. Pylatus ſciebat
ꝙ illa queſtio indigebat multo tpe: ⁊ ipſe ꝓperabat ad libera
tionē Chriſti: ideo ſtatim exijt: dicit magiſter ſm ſcolaſticā
hyſtoriā/ ꝙ bene feciſſet Pylatus/ſi reſponſionē Jeſu ſuper
hoc expectaſſet. in hoc Pylatus arguit ꝙ nō expectauit/ do
nec veritas a dn̄o deſcriberet/cū a phis non potuerit deſcri-
bi. Achademici eīn dicebāt/eā eſſe in puteo ſiue fundo: ⁊ nō
poterant deſcribere. Uerū ſm Lyram Pylatus nō queſiuit
diffinitionē veritat: ſed querit/que eſt illa veritas/cuꝰ virtu
te ⁊ participatione hoīes efficiunt de regno Chriſti. Dico
tertio ſm Alcuinū ꝙ/ qꝛ Pylatꝰ iudiciū a veritate inchoa-
uit: ſed in veritate nō ꝑſeuerauit/⁊ in ꝑuerſitate finiuit: ideo
de veritate queſtionē meruit inchoare: ſed non meruit eiꝰ ſo-
lutionē audire. Dico quarto ſm Ludolfum/ꝙ ſic legit in
L euangelio Nazareoꝝ vel Nicodemi: cū Pylatus Jeſum in
terrogaſſet/quid eſt veritas? Reſpōdit Jeſus. Ueritas eſt de
celo et nō erit in terra: ſed Pylatꝰ nō audiuit/ quia exiuit ad
iudeos: nec de reſponſione curauit. Ueritas eīn eſt ſicut aq̄
benedicta ad quā oēs currūt. cū tn̄ eis copioſe adminiſtrat
faciē auertunt/aut manus faciei imponūt/ne ſuꝑ faciē aqua
cadat. Sic multi querūt de veritate: tamē nolūt ꝙ eis veni
ens de ſuis defectibꝰ dicat/etiā ꝓ eoꝝ ſalute. Dico q̄nto ſm
Hugonē de ſancto Uictore/ ꝙ Pylato ſimiles ſunt/ quidā
deuoti/de facili mutabiles. Pylatꝰ inq̄t interrogauit Jeſum
quid eſt veritas? et ſtatim egreſſus eſt pretorium. Fecit ergo
queſtionē/et nō expectauit ſolutionē. Sic multi tranſitorio
feruore ad deū conuerſi: vera bona deſiderare incipiunt: ſed
eadem mentis mutabilitate iterū ad tranſitoria effuſi/ in mē-
tis ꝓpoſito nō ꝑſiſtunt. querūt ergo cōuerſi per deſideriū ve-
ritatis: ſed nō expectant reſponſionē: auerſi ꝑ appetitū vani-
tatis. Dico ſexto ſm beatū Bernardū. ſermone. cxliiij. q̄
incipit. Quid in hoc mundo agimus fratres/ꝙ Pylato ſimi
les ſunt/ꝓſumptuoſi in petendis his q̄ ſupra ſunt: ſic dicens.

Quid tu Pylate ſeorſum interrogas dñm: vt tibi ſuſurret in aure/ q̄d ſit veritas/ multū eſt ad te/ nō dabit ſanctū cani nec margarita porco/ quere potius fidei guſtū/ ſatietatē intelligē tie: interim ne requiras. Merito fratres reuerberata atie reſilijt/ et reſponſum nō ſuſtinēs/ egreſſus eſt ad iudeos/ q̄ ambulare cepat in magnis/ in mirabilib⁹ ſup ſe/ quid eſſet veritas percontatus. Quo circa/ queramus ſapientiā in corde/ ⁊ ſapientiam q̄ ex fide eſt/ queadmodū apl'S ait. Nō plus ſapere q̄ꝫ oportet ſapere: ſed ſapere ad ſobrietatem ⁊c. hec Bern. M
Dico ſeptimo/ poſt Bernhardinū in paſſiōe impreſſa/ q̄ Pylatus/ ſi huius queſtionis reſponſionē ⁊ diſertionē audiſſet ab eo/ qui corā eo velut homo re⁹ aſtabat/ forſitan ei claritas ſupna illuxiſſet. Qui ſi credidiſſet/ nō ſolū Chriſtū liberaſſet verū etiā de ſede deſcēdiſſet/ fact⁹ de iudice iudicatus/ de p̄ſide reus/ de tyranno collega/ animo et corpe Chriſti pedes fuiſſet amplexus: et eum tanq̄ꝫ filium dei adoraſſet. Et tantum de maſticatione.

Fructus

¶ Tertio ſequit̄ de documento et vtilitate vl' fructu hui⁹ particule. Habet em̄ fructū vnū/ ſumopere notandū ſcz. Caueamus/ ne ⁊ nos accuſem⁹ Chriſtū de falſo vl' falſe. Et qui ſunt inquis tales? Dico q̄ multiplices ſint: ſcz iudei/ pagani heretici/ chriſtiani. Primi ſunt iudei/ qui impoſuerunt ei q̄ filius fabri eſſet/ q̄ demoniū haberet/ q̄ potator vini/ carniū q̄ꝫ vorator eſſet/ q̄ ſubuerſor populi eēt/ q̄ ſit violator ſabbathi. vt in hodierno euangelio. Secūdi Chriſtū de falſo accuſantes/ ſunt pagani/ imponentes ei/ q̄ nō fuerit deus: ſed purus homo: q̄r impoſſibile ſit deū incarnari. Tertij ſunt heretici/ quoꝝ q̄dā dicūt eū habere corp⁹ fantaſticū. alij nō habere animā/ ſed deitatē ſupplere vicem aīe. Quarti ſunt mali chriſtiani/ q̄ dupliciter eū falſe accuſant. Quidā em̄ ſm Auguſtinū/ peccata ſua fato/ ſtellis/ et huiuſmodi attribuūt et per cōſequēs deo. Uide de hoc Tho. parte prima. q. cxvi. de fato. Quidam habēt fidem Chriſti verā: ſed informē. De quibus ſm Origenē/ poteſt ītelligi illud verbū apl'i. Rom. i. N

Qui cum cognouiſſent deū/ nō ſicut deum glorificauerunt aut gratias egerunt rc̄.

Feria quarta poſt Letare.

23 Ad Herodē miſſio — Ecipite r comedite. Matth. xxvi. Uiceſima tertia a pticula eſt. Ad Herodē miſſio. Dicūt Euāgeliſte.

Textus

¶ Cum Pylatus audiſſet: qr Jeſus homo galileus eſſet de Herodis poteſtate[,] remiſit eū ad Herodem. cum r ipſe Jheroſolimis eſſet his dieb. Herodes autē/ viſo dn̄o/ gauiſus eſt valde. Erat em̄ ex multo tpe cupiēs videre Jeſum/ eo (D) q audiret multa de illo/ et ſperabat aliquod ſignum ſe ab eo viſurum. Sic habes particulam.

Maſticatio

¶ Secundo p maſticatione/ queris. Utrū fuerit penalis hec miſſio: Dico q vtiq credendū/ miſſionē illā fuiſſe Chriſto penalē. Cuilibet em̄ hoī ſingularis eſſet pena ab vno iudice irriſorie ad alium mitti: q̄ta nūc Chriſto fuerit pena: quilibet ſane mētis cogitare poteſt. Tantū de maſticatiōe.

Fructus

Tertio de fructib huiꝰ particule. Dico q tres ſint. Primo diſcamus hic omnes. Si aliquādo de iudice ad iudicē mittimur: de poſteriori iudicio ad anteriꝰ. De officiali ad vicariū. De vicario ad epm. De epō ad archiepm. De q̄ ad papam. De hoc ad rotā/ vbi rotat paup. De fiſcali ad ſigilliferū Item in ſecularib. De minori ſenatu ad maiorē. de maiori ad. xv. de. xv. ad camerā regis. de camera ad regē. de rege ad concilium regiū (auff den rychs tag) et ſic perit Jeſus. Et paup vbiq iacet vt crucifigat (Schickend dich nach zun ſcheren/ nach dem wetzſtein) ad forum Julij. Hec diſcamꝰ pacienter ferre/ exemplo Chriſti. Secundo diſcant in rebus domeſticis: ſi plures habes dn̄os/ dominā r domicellā

vel vnū ſolum/te ad diuerſa mittentē/eſto patiens/memineris quia Chriſtus ſic miſſus eſt/et propter eum itidē facias. Tertio diſcant religioſi(ſm Jordanū)qui ſpecialiter debēt eſſe imitatores Chriſti q̄ nō turbent̄/ſi interdū ſub obedientia mittantur de loco ad locum. de prelato ad prelatum ꝛc. P
Quia Chriſtus propter nos ſub obedientia patris/dignat⁹ eſt mitti de iudice ad iudicē. Prudenter hoc fit in quibuſdā religionib⁹ quod mutantur tam propter ſe/ne amore adhereant perſonis/ad quas accedere ſolēt. ſicut ſunt de ordine mēdicantiū: qui exire permittuntur: opus eſt/vt caules cacubo moueantur/ne ex igne adhereant (das ſie nit anbrennē)tum propter alios fratres: quibus vl' honoroſi ſunt/ aut econtra Tantum de iſta particula.

¶ Vicesima quarta particula eſt. Ab Herode deriſio. Dicunt Euangeliſte q̄ 24 Ab Herode deriſio.

Textus

¶ Cum Jeſus preſentatus eſſet Herodi L interrrogabat illum multis ſermonibus ꝛc.]

Maſticatio

¶ Secūdo p̄ maſticatione. Dico primo/q̄ p̄ſens particula/merito etiā p̄ ſpeciali paſſionis particula ponit̄: q2 Herodes nō vt ſtudioſus querebat: ſed ſicut curioſus: non ſicut veritatis amator: ſed ſicut tentator. Non tanq̄ lucratiuus quicq̄ vtilitatis: ſed patiens nouoꝝ cupidinē. Volebat em̄ ab ipſo audire quid diceret: et ideo interrogabat eum/ quaſi deriſorie ſe habēs ad ipſum/et ei ſubſannās: quapropter nō ſine dolore Chriſtus hos ſermones audiebat.

Fructus

Tertio de fructu huius particule. Diſcant hic predicatores nō corā principib⁹: oſtentationē ſuā querere/ne in culpā incidāt(vt dicit Lyra. vn̄ b. Grego. Quotiēs auditores nr̄i nr̄a volūt q̄ſi laudāda cognoſcere/nō aūt ſua p̄uerſa mutare oīno taceāt/ne ſi oſtentationis ſtudio verbū dei loquantur: L

et illo℞ q̄ erat/culpa eſſe nō deſinat/et nr̄a que nō erat culpa
fiat. Diſcamus hic ſecūdo:ne oſtentemus virtutes/gratias
Q ꝛ bona opa/ vt ab hominib⁹ vanis videamur. Nā Chriſtus
noluit ſuā potentiā oſtendere miracula faciēdo. Dicit enim
Gregorius in moralib⁹. O q̄ȝ miſeri ſunt/qui affectāt homi/
nū laudes:in ſemetipſis diſſipāt fruct⁹ labo℞ ſuo℞:dum q̄d
ſe oſtēdere alienis oculis appetūt/damnāt quod agūt. Hec
Gregorius. Non em̄ p vno ꝛ eodē tpe fauorē mundi poſſu/
mus expetere: ꝛ inde celeſtis glorie p̄miū acq̄rere. vt Maxi/
mus dicit. Itē Herodes multis ſermonib⁹ Jeſum interro/
gauit. More principū ꝛ eo℞ ſatellitū/corā quib⁹/vel tacēdū
vel ſimili queſtione mota reſpondendū:vt clauus clauo re/
tundat:ꝛ par pari referat. Querat ergo ab huiuſmodi curio
ſis inq̄ſitorib⁹. Nunq̄d pulex mordens/relinquit maculā ru
beā. pediculus veſiculas. culex autē nihil relinq̄t. quā q̄ſtio/
ſi ſoluere nequeūt/ſubiungant. Ut quid miramini erga diui
na vos cecos eſſe: cū tm̄ minima hec videre nō valeatis ꝛc.
Huiuſmodi ergo queſtionib⁹/non ſemp condeſcendendū eſt
reſpondendo: maxime cū ex curioſitate/ et nō informatiōis
cauſa obijciantur.

25 Coram Herode accuſa/tio.

¶ Uiceſimaquinta particula eſt. Corā Herode accuſa/
tio. Dicunt Euangeliſte/q̄

Textus

¶ Stantes principes ſacerdotum et ſcribe [conſtanter
accuſnbant eum.]

Maſticatio.

¶ Pro maſticatione. Queris primo: de quib⁹ accuſabant
eum? Dico q̄ Euangeliſte illud nō exprimant: ſed forte de
R eiſdem duob⁹ teſtimonijs falſis/ corā Pylato etiā allatis eū
accuſabāt: maxime tamē huiuſmodi aggrauātes. Quer̄ ſe
cundo. Quare Chriſtus nihil reſpōdit? Dico q̄ hoc pp̄ter
tres cauſas fecit. Primo: quia erāt indigni audire verbū di/
uinū. Secundo: quia noluit impedire paſſionē ſuā. Tertio

ad cōmendandā patientiā. Queris tertio. Utrū fuerit penalis particula iſta: Dico ꝙ ſic. Licet eñ eiſdem accuſationibus vſi fuerint hic ꝛ alibi. Hic tñ fuit corā alio iudice/a q̄ noua vexationis pena ſibi infligebatur.

Fructus

¶ Tertio de vtilitate hui⁹ particule: quarū vnā tm̄ adducemus. Diſcamus hic nō omni loco/tp̄e/ ꝛ corā quibuſlibet perſonis/nos ad veritatē dicendam obligari. licet ſemꝑ ex p̄cepto dei/ad nō mentiendū obligemur. Magna eñ eſt differentia inter mentiri/et veritatē tacere. Nam ꝑ loco ꝛ tp̄e (vt dictū eſt) veritas taceri poteſt: ſic tamen ꝙ nō mentiamur. Et tantum de iſta particula.

Feria quinta poſt Letare.

Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Uiceſimaſexta particula eſt. Deſpectio Herodis. 26 Herodis deſpectio.

a

Textus

¶ Uidens eñ Herodes: qꝛ Jeſus nullum ſignū faceret: nec verbū aliquod ad interrogata reſpōderet: nec ꝯtra accuſatores ſuos ſe defenderet: reputauit eū fatuū/et inſane mētis/ac ꝑ hoc [ſpreuit eū] cū exercitu ſuo. Ecce particulā. S

Maſticatio.

¶ Maſticemus eam paucis: ꝛ diſcamus poſt hac viuere ſicut Chriſtus vixit. Maſticādo igit̄ eandē: queris. Utrū particula iſta fuerit penalis Chriſto: Dico ꝙ ſic. Si enim cuilibet noſtroꝝ/ſingularꝫ: imo grauiſſima pena eſt/ ab alijs deſpici. Quanta ergo huic ſummo bono Chriſto Jeſu pena fuerit/ ipſi cogitemus.

Fructus

¶ Tertio de fructu hui⁹ particule. Diſcamus hic fratres viuere ſicut Chriſtus vixit: qui maluit a malis deſpici/ q̄ ab adulatorib⁹ falſe laudari. Sic ꝛ tu fac: aduertens Auguſti/

nū dicentē. Nihil eſt ꝙ tam facile corrumpit mentes homi-
nū/ſicut adulatio. Plus eñ nocet lingua adulantis/ ꝗ̄ gla-
dius perſecutoris. Sed heu/multū nūc adulari cōmune eſt
Dicit eñ Hieronym⁹. Qui adulari neſcit/aut inuidus/aut
T ſuperbus reputat̄. Itē Seneca. Mōſtrabo tibi (inquit) q̄d
omnibus potentib⁊ deſit: vnū ſcȝ ꝙ verū dicat. Tu autē nō
ſic: ſed Chriſtū imitare/tibi exemplum demonſtrantē. Ora
igitur/dicens. Jeſu/qui ab Herode ⁊ exercitu ſuo/ſperni nō
ſpreuiſti. Da mihi mundanū faſtum deſpicere/ ⁊ maloꝝ de-
ſpectus ꝓ iuſticia nō curare. Si hec feceris/ gloriā celeſtem
cōſequeris. Iuxta illud. Spernere mundū: ſpernere nullū
ſpernere ſeſe. Spernere ſe ſperni/ ſequit̄ poſt gloria celi.

27 Albe veſtis illuſio

Uiceſimaſeptima particula eſt. Albe veſtis illuſio. Nam
ſm Euangeliſtas.

Textus

Non ſolum Herodes eum ſpreuit: ſed etiam illuſit/ in-
duendo eum veſte alba.

Maſticatio.

Secundo maſticanda eſt particula iſta atq̧ comedenda
Dico igitur primo/ꝙ illuſio illa digne inter particulas enu
meratur/cū nō minimā pene iudiciū fuerit. Nam veſte alba
qua ab alijs hominibus fatui diſcernebant̄/ Chriſtū ornari
fecit. vt ⁊ ipſe dominus noſter/ab omnib⁊ fatuus putaretur.
Dico ſecūdo/ꝙ hanc veſtem repreſentat nobis alba: qua ſa-
cerdos celebraturus induit̄. Licet eñ Herodes hoc in deri
ſionē fecerit: nō tamē vacabat miſterio: ſicut ⁊ alia geſta cir-
ca paſſionem. Dico tertio/ꝙ Chriſtus habuit omnia pon
tificalia in ſua paſſione.

1 Amictum eñ ſuſcepit/coram Pylato a iudeis velatus.
2 Albam habuit: qua indutus ab Herode.
3 Caſulam ſuſcepit a militibus: veſte purpurea coram Py-
lato veſtitus.
4 Cingulum habuit/ quoad columnam ligatus fuit.

5 Stolam habuit: cum ad collum ligatur.
6 Manipulū habuit: qn̄ cū fune manus eius ligauerūt.
7 Pro mitra pontificali: coronam ſpineam habuit.
8 Pro baculo paſtorali: arundinem in manu geſtabat.
9 Cyrothecas et ſandalia habuit: cum manus eius et pedes ſanguine fuerunt rubricati.

Fructus.

Tertio de fructibus huius particule. Diſcamus hic primo: non turbari: ſi propter honeſtā vitā a malis irridemur. Uidemus enim/ ꝙ homines huius mūdi concupiſcentias inſectantes: derident religioſos cōtinentes: et ſm̄ ſpiritū viuentes: et pro fatuis eos reputant. Quia ſapientia hui⁹ mūdi ſtulticia eſt apud deum: et econuerſo. Corinth. i. Hinc eſt ꝙ nouus homo noſter Chriſtus Jeſus indutus alba veſte: que innocentiā ⁊ mundiciā ſignat: illuſus eſt ⁊ deriſus a filijs hui⁹ ſeculi: apud q̄s alba veſtis exprobrabilis eſt. Sed ſicut crux ante paſſionem Chriſti exprobrabilis fuerat/ que poſtea facta eſt honorabilis: ita vt etiā portetur in frōtibus regum. Sic alba veſtis poſt Chriſti paſſionem facta eſt valde honorabilis. Unde quilibet per baptiſmū renouatus/ induitur veſte alba in ſignū innocentie et totius mūditie quā confert baptiſmus. Jn cuius etiam ſignum/ Chriſto paſſo in eius reſurrectione. Angeli in veſtimentis albis apparuerunt ad monumentū. Et ſimiliter in eius aſcenſione. Non ergo turbari debent viri ſpirituales. ſi pro candore vite ſue illudantur ab hominibus mūdanis. Sed potius gaudeant quia et Chriſtus pro nobis in alba veſte illuſus eſt. Diſcamus hic ſecundo: in veſtibus nō ornatū: nec precioſitatem querere: ſed ſolam neceſſitatem. Quia ſaluator noſter velut fatuus in veſte illuſus eſt. Unde Criſoſtom⁹ ſuper Joannē Superbia in nobis exiſtente (inquit) omnis vita noſtra immunda fit. Etiam ſi ſobrietatē/ virginitatem. Si ieiunium orationes/ elemoſynas/ et quecunq̄ alia perferimus. Jtem Auguſtin⁹. Quē ſupbū videris: filiū diaboli eſſe nō dubites.

Hee veſtes ſunt ſigna/vel luxurie/vel ſuperbie/ vel leuitatis. Et ſi placuerit extendere materiā hanc. Vide ſummā vitioꝝ tractatu de ſupbia exteriori. ca.x.et ſequentib⁹.

Feria ſexta poſt Letare: feſtū ſancti Joſeph,

Joſeph fili Dauid noli timere/accipere Mariā coniugē tuam ⁊c. Habitus eſt ſermo de ſancto Joſeph.

Sabbatho poſt Letare.

28 Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi. Viceſima
Ad Py/latum re miſſio a octaua particula eſt. Ad Pylatū remiſſio.

Textus

¶ Herodes em̄ cū nō inueniret in Chriſto cauſam mortꝭ indutum veſte alba [remiſit ad Pylatum.]

Maſticatio.

¶ Pro maſticatiōe p̄ſentis particule. Queris primo. Quare Herodes Chriſtū remiſit? Dico ꝙ ideo eū remiſit: vt honoraret Pylatū. ſm Lyram. Et hoc non debebat facere: ſed eum abſoluere debebat: et nō denuo alieno iudici remittere: quia ſibi miſſus fuit/ tanꝗ̄ homo ſue ditionis: ſed quia eum non abſoluit ex hoc conſenſiſſe ſe in necem domini ꝓbatur. Sed ais. Unde hoc pōt cognoſci/cū nihil verbo de hoc ex
y preſſerit. neq̄ Pylato remandauerit. Dico ꝙ hoc apparuit ſigno ⁊ facto. Signo quidē in veſtis albe illuſione. Facto: in amicitie ꝯfederatione. Nam ipſa die facti ſunt amici Herodes ⁊ Pylatus. antea em̄ inimici erāt/ ꝓpter necē quorundā galileoꝝ: quos Pylatus occiderat. Pro bono ſiquidem habuit Herodes/ ꝙ Pylatus ſibi detulerat: mittēdo ſibi hominē ſue iuriſditionis: ⁊ p̄ſertim talē hoīem: quē ipſe videre diu deſiderauerat. [Remiſit ḡ eū Herodes Pylato] q̄ſi diceret. Fac de eo q̄cquid voluerꝭ: ⁊ forte ſimilia ꝟba ſibi remādauit. Hec Jordan⁹. Queris nūc. Utrū fuerit penalis illa particula? Dico ꝙ ſic. Tum primo: q: Herodes conſenſum

de ſua nece ſecū detulit. Tum ſecūdo: q2 cū nota illuſionis portando veſtem albā rediit. Tum tertio quia nouā fatigā Chriſto adducit. Hec Jordanus. Quis ſatis eſtimare poterit: quantū mitiſſimus ſaluator fatigatus fuerit. in his iniurioſis ꝛ penalibꝫ pertractationibꝫ. Olim legit̄ dn̄s ex itinere fatigat⁹: ꝓpter qđ pauſando ſedit ſic ſup fontē. Joh. iiii. Sed quātū hodie fatigatus: dum nō liber ambulabat: ſed duris vinculis trahit̄ ab impiis/ tota nocte ꝛ die impellitur: et requies nulla cōcedit̄ ꝛc̄. Uide Gabrielē ar. i. partis. iii.

Fructus

¶ Tertio de fructibus huius particule et virtutibꝫ eius. Diſce hic eq̄nimiter ferre ꝛ nō timere: ſi videris malos: contra te colligari. Siles em̄ ſūt vulpibꝫ Sanſonis/ q̄ caudas habebāt colligatas: q2 oēs cōueniūt/ aduerſus dn̄m ꝛ aduerſus Chriſtū ei⁹. Ipſi ſunt ſic̄ ſquame Leuiathan ſibi inuicē coherentes: et ſic cōpreſſe ꝛ cōiuncte: vt nec ſpiraculum quidē ſubintrare poſſit. Job. xli. De quibꝫ Gregorius li. xxxiii. §. xc. dicit. Quos ſimilis reatus ſociat cōcordi ꝑtinatia etiā defenſio peruerſa cōſtipat. vt de facinoribꝫ ſuis/ alterna ſe inuicem defenſione tueant̄ ꝛc̄. Uide Gregoriū vbi ſupra. Nō timeat ergo iuſt⁹ ſi viderit malos cōtra ſe colligari: q2 h̄ teſtatur in eo eſſe aliquid boni: et ꝑ hoc cōformat̄ Chriſto. Z

29

¶ Uiceſimanona particula eſt. Barrabe latronis liberatio ꝛ Chriſti reprobatio. Dicunt Euangeliſte/ ꝙ Latronis liberatio et Chriſti reprobatio.

Textus

Cum Chriſtus reductus eſſet ad Pylatū. Pylatus cōuocatis principibꝫ ſacerdotū ꝛ magiſtratibꝫ ꝛ plebe: exiens ad eos foras: dixit eis. Obtuliſtis mihi hominē hūc quaſi auertentē populū. Et ecce ego corā vobis interrogās/ nō inueni in eo cauſam/ in his quibꝫ eū accuſatis/ ſed neq̄ Herodes. Nam remiſit illum ad nos. Per diem autē ſolēnē/ cōſueuerat preſes dimittere populo vinctū vnum/ quē voluiſſent: habebant autē tunc vnū vinctū inſignē/ qui dicebat̄ Barrabas.

Et dedit eis Pylatus optionē quē vellēt dimitti: Jeſum an
A Barrabā. Sciebat eñ q̄ ꝓpter inuidiam tradidiſſent eum.
Principes autē ſacerdotū ꝛ ſeniores/ ꝑſuaſerūt populis vt
peterent Barrabā. Jeſum vero perderent. Et exclamabat ſi
mul vniuerſa turba: dicens [Tolle hunc/ et dimitte nobis
Barrabā.] Dixit eis Pylat⁹. Quid ergo vultis vt faciā de
Jeſu/ qui dicitur Chriſtus? At illi iterum clamabant. Cru/
cifigatur ꝛc̄. Ecce particulam.

Maſticatio.

¶ Maſticemus eam ꝛ comēdamus. Queris primo. Cur
Chriſtus nihil reſpōdit/ ita vt preſes vehemēter miraretur?
Reſpondeo ꝛ dico (ſm Ludolfum) q̄ quattuor ſint rationes
huius ſilentij. Tacuit eñ primo iuſte: qꝛ ꝓpter falſitatē accu
ſationū ꝛ corruptū iudiciū/ indigni erant audire. Secūdo
tacuit miſericorditer: ne ſcꝫ ex reſponſione ſua peiores fierēt
ſi ſibi nō crederent/ vel nō obedirent. Tertio tacuit diſpēſa/
tione/ ne ſi ſe excuſaret dimitteret̄/ ꝛ crucis vtilitas: ſcꝫ nr̄a ſa
lus ꝛ redemptio differret̄. Quarto tacuit exemplariter/ vt no
bis daret patientie exemplū/ ꝛ adimpleret illud de ſe ſcriptū
Sicut agnus corā tondente ſe obmuteſcet. ꝛ nō aperiet os
B ſuū ꝛc̄. Hec Ludolfus: qđ ꝛ ſupra. xiiij. particula eſt decla/
ratū. Queris ſecundo. Unde ꝑuenit illa conſuetudo libe/
randi vnū/ tp̄e paſchali? Dico ſm Ludolfum/ q̄ ad hoc aſſi
gnari poſſunt due rationes. Aut eñ conſuetudo illa ꝑuenit
ex eo/ q̄ illa die egreſſi fuerāt de ſeruitute Egypti/ qꝛ in nocte
paſche/ angelus dn̄i ſaluauit Hebreos/ ꝛ ꝑcuſſit primogeni
ta Egyptioꝝ/ ideo ad hoc repreſentandū/ ꝛ in hui⁹ beneficij
memoriā/ in hac ſolennitate ſaluabāt vnū morti ꝓpinquum
et aliquos occidebāt de vinctis qui cuſtodiebant̄ ad interfi
ciendum. Aut hoc faciebāt/ in memoriā tranſitus maris ru/
bri/ in q̄ filij Jſrael fuerūt liberati/ ꝛ Egyptij ſubmerſi ꝛc̄. Hec
Ludolfus. Queris tertio. Utrū fuerit penalis iſta particu
la. Tolle hunc ꝛ dimitte Barrabā? Dico q̄ ſic. Si eñ do/
let quilibet/ quēuis indigniorē ſibi p̄ferri. Q̄to plus animū
Chriſti ſautiare poterat/ q̄ tam ſceleratus ꝛ vilis homo p̄fe/

rebatur ſibi homini deo/et intantū pferebat/ vt illius vitam peterent/et iſtius necem. Data em̄ eis optione/petebant Jeſum tolli de medio/ ⁊ damnari ad mortē. Barrabā vero petebant dimitti eis/ et ſaluari in vita. O q̄ta infelicium iudeoꝝ iniquitas/ptulerūt ſeditioſum ⁊ homicidā autori vite. Qd improperās eis poſtea beat⁹ Petr⁹ dicebat Actuū.iiij. Uos ſanctū ⁊ iuſtū negaſtis/⁊ petiſtis virū homicidā donari vobis.auctorē vero vite interfeciſtis. Fuit autē ſumma pverſitas:vitā reddere homicide/ ⁊ fonti toti⁹ vite auferre vitā.

Fructus

¶ Tertio de fructu hui⁹ particule maſticate. Queris. Et quid hic diſcam⁹. Primo diſce equanimiter ferre.ſi tibi vilior quādoq̄ pferat/cogitans q̄ Chriſto prelatus fuit latro. Secundo diſce. Ne ⁊ tu Barrabā Chriſto pferas. Multi em̄ adhuc hodie deſiderant Barrabā ſibi ſolui/ ⁊ Chriſtum ligatū eſſe.Dicit em̄ Origeñ. Omnes q̄ ſunt iudeis ſimiles ſiue in dogmate/ſiue in vita/ Barrabā ſibi ſolui deſiderant. Quicūq̄ em̄ mala agit/ſolutus eſt in corpe eius Barrabas Chriſtus autē vinct⁹.Qui autem bona agit/ Chriſtū habet ſolutū/Barrabā vinctū.Et ideo ſicut iudei/ poſtq̄ p Chriſto elegerunt Barrabā latronē/latrocinijs ⁊ ſeditiōibꝫ ſunt ſubuerſi.Sic ⁊ nūc/quecūq̄ aīa pelegerit Barrabā/illa ſemper latrocinijs diabolicis exterminat.vbi em̄ non eſt Jeſus illic ſunt lites ⁊ pliā.Ubi autē Jeſus/illic ſunt omnia bona et pax.Hec Origenes. Tertio diſce(ſm Herſonē) nō cōfidere in fauore populi.Ecce qui die palmarū eū excipiebant cum gloria et laude.hodie clamāt contra eum.Tolle hunc ⁊ dimitte Barrabā.Uide Herſonē in paſſiōe ſuper textu ſeptimo. Tantum de iſta particula.

Dominica Judica.

30 veſtimētoꝝ expo‑lio.

a Ecipite ⁊ comedite. Matthei.xxvi. Triceſima particula paſſionis dn̄i eſt. Ueſtimentoꝝ exuitio.

Textus

¶ Cum enim Pylat⁹ audiſſet iudeos petere Barrabã di
D mitti. Chriſtũ vero crucifigi. Ait illis. Quid ergo mali fecit?
Ego nullã cauſam mortis inuenio in illo. Corripiã illum ⁊
dimittã. Et cũ hoc intenderet [fecit exui Chriſtũ] Cui pri-
mo albã veſtẽ exuerant in p̃torio/ quã vſq₃ huc geſtauerat: et
dehinc alias veſtes vſq₃ ad nuditatem ⁊c̃.

Maſticatio.

¶ Pro maſticatiõe hui⁹ particule. Queris primo. Utrum fuerit Chriſto penal' illa exuitio veſtiũ? Dico q̃ hec exuitio et nuditatis ſue oſtenſio/ grauis admodũ pena erat Chriſto Nec em̃ modica iniuria eſt ⁊ cõtumelia/ hominẽ exui veſtib⁹ ſuis ⁊ denudari. Ecce huiuſmodi denudatio affligit etiam peccatores. magis autẽ virgines. patuit hoc de Agnete et Barbara. Chriſtus autẽ virgo/ et pudiciſſim⁹. ergo maxime erubeſcebat. Sed ais. Tamen Chriſtus nõ fuit nat⁹ ex carne peccatrice: ex qua erubeſcibilis facta eſt nuditas noſtra. dicente Adam. Timui/ eo q̃ nudus eſſem et abſcõdi me? Dico q̃ ipſe dñs/ qui venit ſuſcipere ceteras noſtras infirmitates abſq₃ peccato/ ſuſcepit ⁊ illã. Et ſicut vere eſuriuit/ ſitiuit fatigatus eſt/ triſtatus ⁊ doluit/ ita vere erubuit/ tanto vtiq₃ amplius/ q̃to fuit virginibus omnib⁹ pudicitior/ ⁊ angelis cunctis purior ⁊c̃. Hec Gabriel.

Fructus

¶ Tertio de fructib⁹ huius particule. Primo diſcam⁹ vitare nuditatẽ corpalẽ/ ne forte vnq̃₃ nudi appareamus: corã deo ⁊ angelis/ atq₃ hominib⁹/ exemplo primoꝝ parentũ qui erubuerũt a facie dei. Et ſi nullus hoĩm te videret/ erubeſcere tñ debes corã deo ⁊ angelo tuo. vñ Bernhardus. In q̃-
E uis angulo/ reuerentiã exhibe angelo tuo/ ne audeas ipſo p̃ſente/ qđ me p̃ſente nõ auderes ⁊c̃. Scđo diſcamus vitare nuditatẽ ſpiritualem: ſed bona cõuerſatione ſim⁹ veſtiti. vñ Apoc. iij. Ueſtimentis albis induaris/ ne appareat cõfuſio nuditatis tue. Ubi ꝑ veſtimenta alba intelligit̃ cãdor ſancte

cõuerſationis/que ad inſtar veſtimẽti multis filis debet eſſe contexta ꝛc. Tertio diſcam⁹ nos denudare ꝑ aptã cõfeſſione/corã ſacerdote/ꝛ denudare cõſcientias noſtras corã deo deponẽtes omne palliũ excuſationis: qꝛ nuda ꝛ aperta ſunt oĩa oculis eius. Melius autẽ eſt hic erubeſcere/ ꝙ̃ corã toto mũdo nudum apparere. Non eñ in hoc te odioſum reddes immo magis amicabilem confeſſori ꝛc.

¶ Triceſimaprima ꝑticula paſſionis dñi eſt. Flagellatio. 31 Flagellatio.

Textus

Cum Jeſus nudatus eſſet: Pylatus eum appꝛehẽdit et [flagellauit] et hoc vel per ſe/vel per miniſtros. Habes ſic paricnlam pꝛopoſitam.

Maſticatio.

¶ Maſticemus eandem ꝛ comedamus. Queris pꝛimo. Quare Pylatus voluit Chꝛiſtũ flagellari? Dico ꝙ Pylat⁹ hoc voluit pꝛimo bona intentione: vt ſic iudei cõpeſcerẽtur. Nam naturaliter ira ſopit̃/cũ iratus videt aliquẽ humiliatũ Sic ꝛ canes mitigant̃/ſi corã eis quis in terra reſidet. vt dicit Ariſtoteles ſecũdo rethoꝛice. Uerũ intentio illa nõ excuſauit Pylatũ a toto: ſed a tanto: quia peccauit grauiter: ſed minus ꝙ̃ iudei. Pia eñ erat intentio ei⁹/quantũ ad id ꝙ voluit Jeſum liberare. Crudelis autẽ erat ꝙ̃tũ ad id/ꝙ hoĩem innocentem/maxime filiũ dei/ſine cauſa affligeret. Quia cũ iudex eſſet populi/ad ei⁹ officiũ ſpectabat/rectũ iudiciũ iudicare/ innocẽtes abſoluere: ꝛ nocentiũ malitiã cohibere. Uoluit ſecũdo Pylatus eũ flagellari ꝓpter cõſuetudinẽ iudeoꝝ que ſtatuit/flagellandũ oẽm ꝯtradicentẽ legi ꝛ ſtatutis eoꝝ: et hoc in memoriã illius: qꝛ deus flagellauit regẽ Heliodoꝝ qui voluit depꝛedare templum. Uoluit tertio (ſꝫm Hieronymũ) eũ flagellari: vt rationis legibꝫ ſeruiret quibꝫ ſanctitum erat vt crucifigendus flagellaret̃ pꝛius/forte ad extoꝛquẽdũ ab eo ſocios ſceleris: ꝛ ſic Chꝛiſtus ſi crucifigi deberet/iã flagellatus eſſet. Queris ſecũdo. Quare Chꝛiſtus voluit flagellari? Dico ꝙ Chꝛiſt⁹ flagellari voluit: vt ſcriptura ꝙ̃ ipſe

pluries predixit impleretur: ſcilicet conſpuetur et flagella-
G bitur. Sed et vt nos a flagellis redimeret: fecit inſtar ma-
tris pie/que cum videt patrem flagellare aliquem de filijs ſu-
is/occurrit extenſis brachijs eum protegendo/ ſeqꝫ pro filio
flagellis exponit. Homo enim deū offenderat: ⁊ ideo diſci-
plinari debebat. Et quia ſcriptum eſt. Multa flagella pec-
catoris. Ut ergo nobis parceret: ⁊ nos ſuo flagello a perpe-
tuis flagellis liberaremur/ ipſe pro nobis diſciplinari volu-
it/ ſicqꝫ deum placuit. Quare dicitur. Diſciplina pacis ſu-
per eum. Si ergo tam grauiter flagellatus eſt innocens pro
peccatiſ alienis ꝗꝫ grauiter putas noxios (niſi ſe correxerint)
flagellandos pro peccatis proprijs. Hec Ludolfus: ꝗuis
non eo ordine. Queris tertio. Quomodo fuit flagellat⁹:
Reſpondeo de modo non habemus certam ſcripturā. Re-
ſpondebo tamen ſm Gabrielem. Dico igitur primo/ ꝙ ſm
Auguſtinum Chriſtus ſolotenus proſternitur. dicit enim.
Ecce iam dominus aptatur ad verbera: iacet extenſus an-
te hominem deus et ſupplicium patitur rei/ in quo nullum
peccati refugium potuit inueniri. Secūdo creditur ad co-
lumnam ligatus: ſm Bedam vt ſanctiſſima caro crudelius
laceraretur. Tertio groſſis funibus/ columne alligatū con
ſtrinxerunt/ forſitan collum/ pectus/ ventrem/ manus et cru-
ra/ ſingulis ligaminibus vinculabant/ ita vt ligamina ſacro
ſancti carni ſic imprimerentur. vt reliqua caro ſupercreſce-
H re videretur. Quarto flagellatur/ virgis/ flagellis/ ⁊ cathe-
nis/ ſicqꝫ ſancta cutis/ violentia flagellorū repetitis ictibus
rumpitur. Quinto rubricatur ſanguine totū corpus ex con
fluentia guttarū. Sexto fit tot⁹ deformis et ſanguinolent⁹
vt adimpleta ſit prophetia. Non eſt ſanitas a planta pedis
vſqꝫ ad verticem. Et iterum. Uidimus eum et nō erat ei ſpe
cies neqꝫ decor. Septimo non mireris: quia ſic innumera-
biles plage ſibi infligunt: quia ꝑ peccatis omnium noſtrū
que innumerabilia ſunt/ paſſus eſt. Ideo ⁊ plagas īnumera
biles eſſe oportebat. Queris quarto. Utrū flagellatio iſta
fuerit Chriſto penalis? Dico ꝙ ſic: imo eſt de principaliori
bus paſſionis particulis. Quanta enim fuerit ſaluatoris no

ſtri pena: quelibet anima fidelis attendat/ in tam ſeua toti⁹
corporis vulneratiõe/quam etiam aggrauabat teneritudo
complexionis/propter quã ſenſus tactus in eo ſubtilior et ꝑ
ceptibilior fuit. Unde cũ nos in groſſis nr̃is corporib⁹/vix
vnum flagelli ictum violentũ ferre poſſumus/ꝙ̃tum corpus
illud complexione nobiliſſimum/ et perceptibilitate tenerri/
mum/ tot percuſſionibus doluit ꝛc.

Fructus

¶ Tertio videamus fructus illius particule. Diſcamus
hic libenter ſufferre flagella dei. vt vnuſquiſꝗ noſtrũ dicere
poſſit illud Pſal. Quoniam ego in flegella paratus ſum. Et
merito: quia ſi vnicus dei filius paratus fuit/ in ſe ſuſcipere
noſtra flagella ex obedientia patris. Cur et nos adoptiui
non eſſemus parati ſufferre flagella eiuſdem patris/que ipſe
vel per ſe/ vel per miniſtros/ſeu inſtrumẽta ſua media nobis
miſericorditer infligere dignatur ad emendationem noſtrã.
Quem enim diligit deus caſtigat. Flagellat autem omnem
filium quem recipit. Et quis eſt filius quẽ non corripit pa/
ter Prouerb. iij. Hec Jordanus.

Feria ſecunda poſt Judica.

Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Triceſimaſecũ 32 Purpu-
a da particula eſt. Purpuree veſtis induitio. Dicũt ree veſt
Euangeliſte. iduitio.

Textus

Poſtꝗ̃ Jeſus flagellatus eſſet/ milites clamidem cocci/
neam circundederunt ei. Et induunt eum purpura ꝗ Habes
ecce particulam.

De cocco et purpura vide Cornucopie.

Maſticatio

Pro maſticatiõe hui⁹ ꝑticule. Dico ꝑmo/ꝙ hec veſtꝭ bñ
ꝯueniebat chr̃o. Ueſti rubea vicꝫ corꝑi ſanguine rubricato

ex ꝟberib⁹ flagelloꝝ.vt impleret̄ ꝙ ſcriptũ eſt.Eſa.lxiij.Qua
re rubrũ eſt indumentũ tuũ: et veſtimẽta tua ſicut calcantiũ
in torculari? Et hec queſtio ſm gloſam fuit angeloꝝ/viden
K tiũ ꝛ mirantiũ/ꝙ Chriſti corpus de vtero virginali tantum
candorẽ habẽs/ꝗ̃tũ fullo nõ poteſt facere ſup terrã:intantũ
fuit ſanguine rubricatũ.Ad quã queſtionẽ ipſemet ibidẽ re
ſpõdit dicens.Torcular calcaui ſolus q.d.ſm gloſam.Ego
ſolus ſuſtinui preſſurã crucis/flagelloꝝ ꝛ oim tormẽtoꝝ.In
quibus/quaſi in prelo preſſus ſum ſanguine ꝓprio: ꝛ ꝑ totũ
corpus meũ ꝓ mũdi ſalute aſperſus.Ideo etiã ſibi bene con
ueniebat purpura:q2 fit ex ſanguine conchilij vl' muricis.vt
ſic nihil in eo eſſet: niſi ſanguine tinctũ et colore ſangnineo
coloratũ. Dico ſecũdo/ꝙ illuſio illa purpuree veſtis/merito
ponit̄ inter particulas paſſionis:q2 illud faciebãt in obpro
briũ regij nominis/qđ ipſe(vt iudei aſſerebãt)indebite vſur
pauit/ad deridendũ eũ ſicut regem falſum.

Fructus.

Tertio de fructib⁹ huius particule.Diſce hic primo/ꝙ ſi
cut Chriſtus voluit veſtiri/veſte regali ꝛ purpura. Sic et
nos veſtire debemus animas noſtras veſtib⁹ virtutũ:q2 ſm
L Ariſto.ij.Ethico. Uirtus eſt habitus:qui ſe habentẽ ꝑficit:
et opus ei⁹ bonũ reddit.Et Grego.in mora.Abſit/ꝙ tãta ſit
delectatio in vitijs/ꝗ̃ta in virtutib⁹.Itẽ Hieronym⁹.Om
nes virtutes ſibi adherẽt:vt ꝗ vna caruerit omnib⁹ careat.ꝗ
ergo vnã habet/oẽs habet. Diſce ſecũdo dominice paſſio
nis habere memoriã/qđ ſignificat̄ per purpuram.Unde co
me capitis ſponſe.i.anime fidelis:dicunt̄ eſſe ſicut purpura
regis.Cañ.vij.Quia cogitatiões mẽtis noſtre/ꝗ per comas
capitis intelligunt̄ verſari debent aſſidue circa paſſionẽ re
demptoris:vl' etiã circa opa charitatis ſm Jordanũ.Dic ꝯ
orãs.Domine Jeſu Chriſte/qui veſte purpurea illuſorie in
dui voluiſti: da mihi iugem memoriã paſſionis tue induere
33. et peccata mea charitatis purpura operiri Amen.

Spinee corone i poſitio.

¶ Triceſimatertia particula paſſionis domini eſt.Spi

nee corone impoſitio.

Textus

¶ Plectebant eñ coronã de ſpinis. et impoſuerũt ſup ca put ei⁹ ꝑ diademate regali. Ecce habes particulã ꝓpoſitã.

Maſticatio

¶ Maſticemus particulã/vt inde fructũ capiam⁹. Dico ergo primo/ꝙ ſpine iſte (ſm Lyram) erant iunci marini/ad modũ ſpinarũ acuti/penetrãti ꝛ pungitiui intantũ: vt etiã hoies calciati deſup calcãtes/ꝑ calciamẽta inter media vul/nerarent̃. Dico ſecũdo/ꝙ corona illa nõ erat ſertũ: vt qdã dicũt: imo credendũ/ꝙ nõ ſolũ capitis extremitatẽ ambiue/rit: ſed magis admodum infule vel pilꝗ/ totũ caput texuiſſe et vbiqꝫ ſuis aculeis ꝑfodiſſe ſm Gabrielẽ. Hãc igit̃ coro nam ſpineã/ Chriſtus portandã ſuſcepit; ꝑ corona victorie. Solebãt eñ Romani/coronas varias in ſignũ victorie ge ſtare: et ea qua dignus erat/queqꝫ ſolebãt donare. De quibꝫ Aulum Geliũ videndum relinquo. Has ferme nobiliores enumerantẽ/videlicet triũphalẽ/obſidionalẽ/ciuicã/muralẽ caſtrẽſem/naualẽ/oualẽ/oleaginã ꝛc. Uide eũdẽ li. v. noctiũ: at. Capite. vi. Chriſtus igit̃ vt dictũ eſt/voluit habere coro nam ſpineã/in ſignũ victorie: qꝛ ipſe eſt agn⁹/ꝗ abſtulit pec/cata mũdi/que ſunt arma diaboli/ꝯtra nos militãtis. Hec autẽ Chriſtus in paſſiõe ſua abſtulit: quare deſiderabile eſt vtiqꝫ omni aie amanti in iſta corona videre regem noſtrũ. Unde dicit̃ Canticoꝝ. iij. Egredimini filie Syon. et vide/te regẽ Salomonẽ/in diademate/ quo coronauit eũ mater ſua ꝛc. Dico tertio ꝙ merito ꝓ pticula ponat̃/ cũ fuerit fere dolor nõ minim⁹. Si eñ nos terreſtres ꝛ groſſi/ vna ſpina vulnerati/intollerabili dolore vexamur. Quanto deniqꝫ do lore illud venerandũ caput credim⁹ affectũ/ tot aculeis vſqꝫ ad cerebrũ tranſfixũ. Dico quarto/ꝙ Chriſt⁹ coronat̃ qua druplici corona. Primo eñ coronat̃ a patre corona glorie. Secũdo a matre coronat̃ corona infirmitatis et humani/tatis nr̃e. Tertio coronabit̃ ab angelis ꝛ familia ſua/corona

iuſticie/ in die iudicij. Quarto coronatur hodie a nouerca
A ſua impia ſinagoga/corona ſpinea/corona doloris et miſerie
Hec Gabriel.

Fructus.

¶ Tertio de fructibꝰ huiꝰ particule/quoꝝ duo ſunt. Pri-
mo diſce te coronare ſpinis/tenendo in capite ſpinas pecca-
toꝝ tuoꝝ/ꝑ recordationē continuā. De quibꝰ ſpinis dictum
erat p̄mo homini. Terra ſpinas ꝛ tribulos germinabit tibi
Quia ꝯſciētia nr̄a/punctiōes ꝛ aculeos carnaliū deſiderioꝝ
ꝓcreare nō deſiſtit/ q̄diu cū vomere crucifixi memorie non
fuerint exarata: ꝛ in timore dn̄i nō fuerint diſciplinata. Por-
temꝰ ꝯ peccata nr̄a in mēte/ꝑ diſplicentiā ꝛ contritionē/quā
ſemꝑ habere debemus/quādo occurrūt memorie peccata p̄-
terita. Unde Hugo de ſancto Uictore. Quādo deus abſol-
uit hoīem in ꝯtritione a peccatis/ligat eū vinculo ꝑpetue de-
teſtationis: vt peccatū ſemꝑ de cetero deteſtet̄ ꝛc̄. Secūdo
diſcāt hic p̄lati cauere coronā ſpineā ſatellitū: qui ſcꝫ eos cir-
cūſtant quaſi corona. Hij vere corona ſpinea et ſpinearū ſe-
pes ſunt. Primo qꝛ ſepes ſpinea floret. Et curiales veſtitu ꝛ
victu/ꝛ inani gloria florēt. Itē florent bonis v̄bis ꝛ ꝓmiſſio-
nibus. Secūdo ſepes ſpinee pungūt. Et curiales pungunt
extorſionibꝰ/dilationibꝰ/fidefractionibꝰ. Tertio ſpine in ſepi
ſe mutuo cōplectunt̄. Et curiales ſibi inuicem coherēt: ꝛ ſe
mutuo ſuſtentāt: ſicut ſquame piſciū: vt nec ſpiraculū poſſit
ſubintrare de quibꝰ ſupra ꝛc̄. Quarto ſpine ſe complectētes
ſimul ardent. Et curiales ſic inuicē compreſſi/etiā ſimul ar-
debunt. Quinto ſepes ſpinea prohibet ingreſſum mundoꝝ
D animalium: immo fortiſſime pungit ea. Sed animalia ve-
nenoſa: ſicut bufones et ſerpentes/ protegit/et libere dimit-
tit intrare: et tamen animalia que repelluntur/colunt terrā
et eam fecundant. Alia vero que ibi recipiuntur/non ſolum
non colunt terrā: ſed herbas ibi exiſtētes inficiunt et vene-
nant. Sic et illi qui aſſiſtunt prelatis/ ſanctos viros et ſim-
plices: qui eccleſiam poſſent inſtruere/ ꝛ ſemen virtutum in
ea ſeminare/nō permittunt promoueri/immo repellunt q̄tū

poſſunt &c. Hec Petrus de palma. Job. xix.

Feria tertia poſt Judica

Accipite & comedite. Matthei. xxvi. Triceſima quarta particula eſt. Arũdinis in dextra traditio. 34 Arundinis in dextra traditio

a

Textus

Dicit enim textus [Et poſuerũt arũdinẽ in dextra ei⁹.]

Maſticatio.

Pro maſticatione particule illius. Queris primo. Quare hoc fecerunt milites? Dico ꝙ tradiderunt ei milites arũdinem pro ſceptro regali deriſorie: quaſi dicerent. Regnum ꝙ tibi vſurpas: dicendo te eſſe regem/ vacuum et infirmum eſt admodum arundinis: et ideo tale ſceptrum tibi bene congruit. Non attendentes ꝙ ipſe dixerat. Regnum meũ non eſt de hoc mundo: ſed de alio mundo ſcilicet eternitatis: vbi regnũ eſt firmiſſimũ. Et hic fuit tertius actus illuſionis militum/ dũ arundinem ponunt in dextra eius: illa ſcilicet que celum terramq; regit/ ac vniuerſa que creauerat ſuſtentat. P

Queris ſecundo. Quare Chriſtus ſuſcepit arundinem in dextrã? Reſpondeo et dico Chriſtũ hoc feciſſe propter tres cauſas. Primo (ſm beatũ Hieronymũ) vt oſtenderet ſe eſſe illum/ qui electos ſuos ſcriberet in libro vite eterne. Arundo enim ſiue calamus/ eſt inſtrumentũ ſcribendi. Matth. v. Gaudete/ quia nomina veſtra ſcripta ſunt in libro vite celeſtis. ſm Jordanum. Secundo vt oſtenderet omnem mundanam poteſtatem eſſe fragilem & vanam/ ꝙ̃uis ab extra viridis & aſpectu delectabilis videatur. De hoc vide ſummam vitioꝝ de ſupbia ca. vi. Tertio (ſm Hilariũ) vt oſtenderet ſe nos fragiles/ vacuos et infirmos/ manu tenere/ et omnibus bonis implere/ quod vtiq; ſic eſt: vt dominus ipſe dicit. Sine me nihil poteſtis facere. Et amplius. Non ſumus ſufficientes ex nobis/ aliq̃d cogitare: ſed ꝑ gratiã dei potentes erimus. Et ap̄ls. Omnia poſſum in eo q̃ me confortat.

Fructus.

Tertio de fructibꝫ huiꝰ particule. Primo diſce hic timere ⁊ frequenter orare. Non eñ melius potes ſuccurrere tue infirmitati arũdinee: niſi ꝑ orationẽ currẽdo ad deum. Dic ergo. Domine Jeſu/qui arũdinẽ/ꝓ ſceptro regali tibi dari voluiſti: obſecro te/vt imbecillitatem meã/ dextra tue potentie ſuſtentare digneris: vt regnũ tuũ intra me iugiter confirmetur ⁊c̃. Secũdo diſce cauere: ne ⁊ tu illis tribꝫ ſcꝫ purpura/corona/⁊ arũdine a diabolo illudaris. Primo ꝑ oſtẽtationẽ humane potẽtie/que ꝑ purpurã ſignificatꝛ/que eſt veſtis
I regũ ⁊ potentũ. Secũdo ꝑ cupiditatẽ affluentis opulentie que notatꝛ ꝑ coronã ſpineã. Diuitie eñ ſpinis ⁊ curis ſunt plene. Tertio ꝑ vanitatẽ mundane ſapiẽtie: que ſignificatꝛ ꝑ arũdinẽ: que pulchra ſed vento plena ⁊ vacua eſt. Sic ⁊ ſapientia mũdana: in q̃ cõfidunt hoĩes: et qua nõ ad dei laudẽ ſed ad gloriã ſuã vtuntꝛ: eſt quaſi baculus arundineꝰ ⁊ cõfractꝰ.

Tertio diſce obedire: qꝛ Chriſtꝰ obediẽter hec tria induit. Non ſoli deo ſed etiam militibꝫ obediens. Sic ⁊ nos cum a malis illudimur: cogitare debemus: qꝛ ſeruus nõ eſt maior domino ſuo. Hec Ludolfus.

35 Irriſoria ſalutatio et adorõ.

¶ Triceſima quinta particula paſſionis domini eſt. Irriſoria ſalutatio et adoratio.

Textus

¶ Cum eñ milites inſignia regalia ei adhibuiſſent: genuflexo ante eũ/illudebãt ei dicẽtes. [Aue rex iudeoꝝ.]

Maſticatio.

¶ Pro maſticatiõe illius particule. Queris primo. Quare adorabãt eũ: ⁊ quare ſalutabãt? Dico ad primũ/ꝙ adora-
R bant eũ genuflectendo ſignificare volentes/ꝙ deũ ſe ipſum falſo dixiſſet. Dico ad ſecundũ/ꝙ ideo ipſum ſalutabant/ad ſignandum/ ꝙ ſeipſum falſe regẽ dixiſſet. Hec autẽ fecerunt ideo: vt eoꝝ illuſio correſpõderet iudeoꝝ accuſationi: qꝛ de vtroqꝫ accuſabatur a iudeis deteſtabili mentis affectu. Ecce

quē laudant angeli/adorāt dominationes/tremūt poteſtates/venerant̄/ac ſocia exultatione cōcelebrāt. Celi celorūq̄ virtutes vniuerſe. In cuius femore ſcriptū eſt. Rex regum dn̄s dominantiū vniuerſe terre/ a viris peccatorib9/deriſoria adoratione/ac ſalutatione blaſphemat̄/ quaſi indignus regno iudeoꝝ/cui(vt Auguſtin9 dicit)eſſe regē hoim̄ dignatio eſt/nō ꝓmotio/miſeratiōis iudiciū/nō poteſtatis augmētum ꝛc. Dico conſequenter q̄ nō ſolū blaſphemabat̄ a militib9 irriſoria adoratione ac ſalutatione:ſed ꝛ a tota cohorte.i. ſingulis de cohorte/ quā idcirco ad eū adduxerūt. Hec Gabriel. Et hinc eſt q̄ cū ꝑ iudeis orat̄ genua nō flectunt̄.

Fructus

Tertio de fructu hui9 particule. Diſcam9 hic cauere ne et nos falſe Chriſtū ꝛ irriſorie/ſalutemus ꝛ adorem9. Sed ais. Et q̄ ſunt hoc facientes: Dico q̄ ſint triplices. Primi ſunt/qui in eū corde credūt:ſed ꝑuerſis actib9 deſpiciunt ſm̄ Rabanum. Tales ludo puerorum/dicto ſchenbertlin/ erga Chriſtū vtunt̄. In tali em̄ ludo que ore blandiendo profitētur/factis percutiendo videlicet nō probantur. Sic et illi labijs quidē deum honorant:cor autē eoꝝ longe eſt ab eo/ q̄ et ipſi factis proprijs ꝓbant ꝛc. Secūdi ſunt/qui inter orandum aliquid q̄ eſt cōtra diuinū honorē/mente pertractant Uerbi gratia. Si q̄s geniculet̄ ante altare/ꝛ interim cogitat qualiter calicē furet̄:vel aliud ſimile. Tertij ſunt/ aliū deum ſibi cōſtituentes. Sicut em̄ pagani olim diuerſos deos habebant. Sic iam chriſtiani/heu/diuerſos ſibi faciunt deos Uerbi gratia. Superbus colit ꝑ deo vanā gloriā/ ꝑ illa ieiunat/orat/dat elemoſynas/labores patit̄. Unde Bernhardus ad Eugenium. O ambitio ambientiū crux/quomodo omnes torquens/ omnib9 places. Nil acerbius cruciat/ nil moleſtius inquietat/ nil tamē apud miſeros mortales celebrius/negotijs eius. An non limina apoſtolorum:plus iam ambitio quam deuotio terit: An non vocibus eius/ veſtrum tota die reſultat palatium. An non queſtubus eius tota legum canonumq̄/ diſciplina inſudat. An non ſpo

lĩis eius/ oīs italie inhiat (inexplebili auiditate) rapacitas: Quidita/ tua ipſius ſpiritalia ſtudia non ſaltem intercidit ſed abſcidit: Quoties ſctā tua ac fecunda/ abortiri ocia fecit inquietū ⁊ inquietans malū. Hec ille. Itē ambitio eſt ſimea charitatis ſm Petrum Bleſenſem. Charitas enim patiens
T eſt pro eternis. Ambitio patitur omnia pro caducis. Charitas benigna eſt pauperibus. Ambitio vero diuitibus. Charitas omnia ſuffert pro veritate. Ambitio ꝑ vanitate. Utraꝗ omnia credit: omnia ſperat: ſed lōge diſſimili modo. Hec ad gloriam huius vite. Illa ad gloriam ſine fine. Hec Petrus Bleſeñ. Secundo auarus colit pro deo pecuniam. Nam potius videt argentum ꝙ ſacramentū (ein ſack mit gelt/ weder das ſacrament) Et potius aurum ꝙ deū (lieber golt weder got) Uñ clamat Apoſtolus. Fornicatio ⁊ omnis immundicia et auaritia/ que eſt idolorum ſeruitus ⁊c. Tertio guloſus colit ventrē. Apoſtolus. Quoꝝ deus venter eſt. Plane ventrem pro deo colunt: cuius dei eſt coquina templum. altare menſa. miniſtri coci. imolate pecudes/ ſunt cocte carnes vel piſces. Fumus autem incenſorum eſt odor ſaporum. Quarto luxurioſus/ carnis voluptatē colit/ poſtpoſita omni et corporis ⁊ anime cura. Quinto mariti colunt vxores ⁊ filios/ et econtra/ vxores/ maritos ⁊ filios inordinato amore/ ſic ꝙ nullam curam habeant de deo. Sexto quidam colunt/ domos/ agros/ veſtes et alia preclara temporalia bona. ſic/ ꝙ deum/ alium neſciunt. Septimo breuiter omnes/ ponentes finem in creaturis. ſic ꝙ illud ſupra deum diligatur. Sed ais. Unde hoc ſciri poteſt: Solutio ſm beatū Thomam diſtin. xxiiij. Tertij. ar. vi. Huius cō
V placentie ſignum eſt: quando quis alicui rei etiam non prohibite tantum adheret: vt ſentiat etiam ſi eſſet prohibitum illud ſe non relicturū. vt precipue patet in quibuſdam ebrioſis qui totam vitam ſuam in vino poſuerunt. Et in hiſtrionibus qui verba iocoſa ſectantur.

Feria quarta poſt Iudica.

Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

Riceſimaſexta particula eſt. A militibus alapizatio. Nam vt dicit textus. 36 A militibus alapizatio.

Textus

Dabant ei alapas backenſtreich: de hoc tantū.

Maſticatio

Pro maſticatione illius particule. parum dicam: quia de alapizatione habitum eſt ſupra/ circa Annam et Cayphā. Dico autem/ ꝙ non immerito ponitur pro ſingulari particula cum fuerit noua paſſio. In hoc nāqꝫ illuſionem ſuam magis deſpectiuam fecerunt: quia velut adorantes deum et ſalutantes regem: cum alapizauerūt. Differt autem illa alapizatio a precedenti in quattuor. Primo: quia illa fuit in domo Anne. Iſta in pretorio Pylati. Secundo: quia ibi dicitur de vna alapa/ quā dabat ei vnus miniſtrorum. Hic autem plures alape ſibi a diuerſis dabantur. Tertio: quia illam alapam dedit vnus iudeus. Sed iſtas dederunt milites gentiles. Quarto: quia illa alapa dabat cauſa vltionis. Iſta autē cauſa illuſionis ꝛc̄. Hec Iordanus.

Fructus

¶ Doctrine et fructus/ poſſunt hic ſumi vt alibi. Et tantum de iſta particula.

¶ Triceſimaſeptima particula paſſionis dn̄i eſt. A militibus conſpuitio. Nam ſm̄ Euangeliſtas. 37 A militibus conſpuitio

Textus

¶ Conſpuebant in eum/ tanqꝫ in deſpectam/ contemptibilem/ et viliſſimā perſonam. ſicut et prius coram Caypha conſputus eſt a iudeis.

Maſticatio

¶ Pro maſticatione preſentis particule/ parum vltra ſuperiora dicam: niſi ꝙ hic Iordanus ꝛ Gabriel ponunt. Di-

co igitur primo/ q milites nō ſm nomen preſentis temporis dicūtur: quo generoſi et nobiles: Eq̄teſaurati nominātur. Tales enim nobiles perſone nō illuderent: nō conſpuerent non crucifigerent: nec veſtes crucifixi ſibi diuiderent/ quod ad carnifices potius pertinet. Sed dicūtur milites ſm antiquam conſuetudinem: ſtipendiarij et pedites (fūſʒknecht kriegſʒbuben) ſicut patet in geſtis Julij ceſaris. vbi milites ab equitib9 diſtinguūtur. Et in actibus apoſtolo℞. xxiij. ca. vbi dicitur. q Paulus cū militibus. 200. ⁊ equitibus. lxx. miſſus eſt de Jheruſalem ad Ceſaream. Intelligimus ergo milites in hoc loco/ viles ſtipēdiarios/ carnifices/ tales qui per nullam perhorreſcunt inſolentiā/ milites dictos: nō a nobilitate: ſed a fortitudine. Erant eñi robuſti corpore: et pro modico ad omne malum expoſiti. vt dicit Criſo. Hec Gabriel.

y Dico ſecūdo/ q iſta particula differt a precedenti videlicet xvij. quia iſtud fuit in domo Cayphe corā iudeis ⁊ a iudeis. Iſtud autē fiebat in pretorio Pylati a militibus corā Pylato et cohorte. Secūdo differunt: quia illa fuerunt ſputa iudeorum. Iſta vero ſputa gentilium.

Fructus.

¶ Doctrinas et fructus particule huius ſume ex particula decimaſeptima.

38 ¶ Triceſimaoctaua particula eſt. Capitis cum arundine percuſſio. Nam ſm Euangeliſtas.

Capitis cū arūdine pcuſſio.

Textus

[Acceperunt arundinē et percuſſerunt caput eius.]

Maſticatio.

¶ Pro maſticatione huius particule. Dico primo/ q in terris illis ſunt arundines magne/ inſtar baculorum/ qualis erat ſceptrum Chriſti: et illo percutiebant caput Chriſti in maiorem contemptum. Dico ſecundo q merito pro ſingulari particula ponitur. Percutiebant enim Chriſtū/ non

tantum cauſa ledendi eum per puncturas ſpinarum/et per ictus baculi/ q̃tũ cauſa illudendi. Nam viles perſone ſolent baculis percuti/ ſicuti beſtie/ad magnã ergo vilificationem hoc fecerunt. Quapropter nõ minima penarũ fuiſſe credit.

Fructus

¶ De fructibus huius particule. Diſce hic primo cauere/ ne et tu arundine caput Chriſti percutias. Sed ais. Et qui ſunt/ hoc cõmittentes? Dico q̃ ſint multiplices. Primi (ſm Rabanũ) ſunt impugnantes/ qui impugnant diuinitatem Chriſti/quales hodie in euangelio iudei/ ⁊ quidam heretici/dicẽtes eum fuiſſe purũ hominẽ: ⁊ hoc per ſcripturam ſacram probare nituntur. Hij percutiũt Chriſtũ in capite. Nam caput Chriſti/ deitas eſt. Caput Chriſti deus. Ait apoſtolus. Arundo autẽ vel calamus/ ſignat ſcripturã diuinam/ calamo ſpiritus ſancti ſcriptam. De qua in pſalmo. Lingua mea calamus ſcribe ⁊c. Secũdi ſunt/ ſcrutãtes curioſe ſanctam trinitatẽ per ſcripturas: qui ſcilicet ex ſcriptura ſacra/ diuinitatẽ magis q̃ꝫ oportet indagare ſatagunt. Unde et interdũ ſanguinem erroris eliciunt: ſicut iſti milites gentiles/ percutientes/ ſanguinem de Chriſti capite emunxerũt. Dico notanter curioſe: quia ſtudioſe licet immo vtile eſt ſepius de illa cogitare: ſcilicet quomodo ſancti in celo iam exultant in conſpectu trinitatis. Et quomodo hoc erit gaudiũ noſtrum eſſentiale/ cognoſcere deũ patrem et filium et ſpiritũ ſanctum. Et quomodo omnia cognoſcamꝰ in deo/ q̃ ſunt in celo/in mũdo/in purgatorio/et in inferno ⁊c̃. Sed perſcrutari velle ſanctã trinitatẽ/ que eſt inſcrutabilis: ſepius hominẽ in errorem ducit: quia qui ſcrutator eſt maieſtatis/ opprimet̃ a gloria. Prouerb. xxv. Unde Eccleſiaſtici. iij. Altiora te ne queſieris: ſed ea que precepit tibi deus/ cogita ſemper. Seruus nõ plura debet ſcire de factis domini ſui/ q̃ꝫ ea que ſuũ reſpiciunt ſeruitium. Sic et nos debemus ſcire et querere intellectum preceptorum dei ⁊c̃.

Tertij ſunt. orantes. Hij arundine Chriſtũ in capite percutiunt/ qui per vacuã: id eſt ocioſam vitã ſuam Chriſtum

offendunt: qui eſt caput noſtrum: a quo in omnes ſenſus noſtros vitales operationes defluunt: ⁊ ipſe operũ noſtrorum
A exempla nobis prebuit. Unde in quolibet ocio/ cum adeſt nobis opportunitas faciendi bonum. homo ocioſus/ Chriſtum quaſi in capite percutit. ita vt ex tali percuſſione ⁊ ſpinarum punctione/ ſanguis de Chriſti capite emungatur. hoc eſt/ ꝙ Chriſtus dolet et pungitur vſqꝫ ad ſanguinē/ de ocio noſtro: quia videt exempla ſua in nobis non fructificare ⁊c. Hec Jordanus.

Feria quinta. feſtum Annunciationis beate Marie.

¶ Miſſus eſt angelus Gabriel a deo in ciuitatem ⁊c. Habitus eſt ſermo de feſto.

Feria ſexta poſt Judica.

Flagellati ⁊ illuſi oſtētatio.

a Ecipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Triceſima nona particula eſt. Flagellati ⁊ illuſi oſtentatio.

Textus

¶ Pylatus/ ꝙ intendebat/ volebat exequi: ſcilicet eos ad miſericordiam mouere. Ideo poſtꝗ̄ illuſerunt ei. Exĳt iterum Pylatus foras: dicens. Ecce adduco eũ vobis vt cognoſcatis: quia in eo nullam inuenio cauſam. Exiuit ergo Jeſus/ portans coronā ſpineā et veſtē purpureā/ cũ ſceptro arundineo. Et dixit eis Pylatus [Ecce homo.]

Maſticatio.

B ¶ Maſticando particulam illam. Dico ꝙ oſtentatio illa vtiqꝫ lamentabile ſpectaculum erat. Exiuit enim Jeſus coronatus/ et purpura veſtitus/ nō clarus imperio: ſed plenus obprobrio. vt dicit Auguſtin⁹. Ex quo nō parua fuit triſticia cordi innocenti/ cũ tanta ignominia oſtēdi/ inimicis mortalibus/ de ſua cōtumelia gaudentib⁹. Homines em̄ magna diligentia/ ſua diffortunia celant: ne ſciant inimici/ de hoc

plurimũ gauiſuri. Dico ſecũdo ꝙ Pylatus hoc fecit vt fa/ cili⁹ ad miſericordiã feroces beſtias cõmoueret/et cõpaſſio/ nẽ: nature idemptitatem cõmemorans: ſciens. Quia omne animal/ diligit ſibi ſimile. Sic etiam naturaliter/ſibi ſimili quilibet compatitur. Dicit autem Pylatus. Ecce homo: quaſi diceret: miſericordia moueamini:qꝛ nõ canis/licet ca ne ſit miſerabilius tractat⁹. Eſt autẽ homo vobis ſimilis et propinquus:q̃ ſi forte dicẽdo ſe regẽ exceſſit: videtis qꝛ re/ gius cultus ſibi in penã venit. Et ſm Auguſtinũ. Si regi inuideris/iam parcite:qꝛ deiectũ videtis/flagellatus eſt/ſpi/ nis coronat⁹/ludibrioſa veſte amictus/amaris cõuiciis illu ſus/alapis ceſus ꝛc̃. Non autẽ his dictis frigeſcũt:ſed poti⁹ inardeſcunt ira et inuidia.

Fructus

¶ Tertio de fructibꝫ huius particule. Diſcant hic laici: preſertim femine:ne in veſtitu et exteriori apparatu vane glo rient:qm̃ dñs noſter in veſtitu illuſus fuit. Dic cõtra crocea pepla et veſtes ſuperbas. Ex ſumma vitioꝝ Lugd. vbi ha/ bes copioſam materiã de hoc. Diſcant ſecũdo clerici: qui bus eſt prohibitũ/deferre rubeas vel virides veſtes: preci/ pue autẽ monachi: qui veſtẽ ſue profeſſionis nunq̃ꝫ temere debent deponere:imo nec poſt mortẽ:quia debent ſepeliri in habitu ordinis. Itẽ monachus mittens iuxta ſe habitũ ſue religionis/ad ſaltandũ vel choreiſandũ/vel huiuſmodi.licet ſtatim reſumpturus ſit eundẽ/ ſi fit corã laicis eſt excõmuni/ catus: ſi corã clericis non/ ſm Johannẽ de Barbomo: et Johannẽ de Senis: iuris doctores Parrhiſienſes. Extra ne clerici vel monachi ſecularibꝫ negotiis. Et ca. vt periculo libro.vi. Diſcant tertio/ omnes recordari huius particule oſtentationis/ cum in miſſa eleuatur et oſtenditur ſacramen tum quaſi diceret ſacerdos: Ecce homo. Quia ſacramentũ altaris/ eſt memoriale dominice paſſionis. Et Chriſtus paſ ſus eſt ſm humanitatem: Nam ſm diuinitatem eſt impaſſi/ bilis. Quare ſacerdos oſtendens ibi Chriſtum/congruen/ tius dicit: Ecce homo/ q̃ꝫ ecce deus: licet ipſe ſit/et ho/

E

mo et deus. ſed homo patens fuit in iſta oſtenſione/et deus
latens ꝛc̄. ſm Jordanum.

40 Judeorū acclamatio.

¶ Quadrageſima particula eſt. Judeoꝝ acclamatio.

Textus

Pylatus propoſitū ſuum non erat aſſecutus: quia non
erant ex hac oſtēſione ad miſericordiā flexi: ſed duriores effe
cti. Ideo vidētes eū pontifices et miniſtri clamabāt dicen/
tes [Crucifige/crucifige eum.] Dicit eis Pylatus. Acci/
D pite eū vos et crucifigite. Ego em̄ nō inuenio in eo cauſam.
Reſponderūt ei iudei. Nos legē habemus: et ſm legem de/
bet mori: quia filiū dei ſe fecit. Cum ergo audiſſet Pylatus
hūc ſermonē/magis timuit. Et ingreſſus iterū in pretoriū:
dicit ad Jeſum. Unde es tu? Jeſus autē reſponſum nō de/
dit ei. Dicit ergo ei Pylatus. Mihi nō loqueris? Neſcis qꝛ
poteſtatem habeo crucifigere te et dimittere te? Reſpondit
Jeſus. Non haberes poteſtatē aduerſus me vllam: niſi tibi
eſſet traditū deſuper. Propterea qui tradidit me tibi: maius
peccatū habet. Exinde querebat Pylatus dimittere eū ꝛc̄.
Habes ecce particulam/cui placet/poteſt adducere glo/
ſam Lyre.

Maſticatio.

Pro maſticatione huius particule. Dico primo/ꝙ iudei
non potuerunt flecti ad miſericordiā: cum non ira (que cum
menſura querit proximi nocumentum) ſed odio Chriſtum
proſequebantur/quod totaliter querit proximi exitiū. Qua/
re dicit Petrus de Palma. Inuidia ſimilis eſt igni greco:
quo vtuntur hoſtes: nam adeo eſt ardens/ꝙ etiam in lapidi
bus accenditur: nec aqua extinguitur. Sic et inuidia conti
nuo ardet/neqꝫ extingui poteſt in corde in q̄ eſt. Cetera em̄
vitia oīa citiꝰ extinguunt. Superbꝰ ceſſat ad humiliationē
alteriꝰ: ꝛ ſic de alijs vitijs. Inuidia vero non ceſſat. Sic nec
iudeoꝝ īuidia potuit extīgui. Uide Petrū de palma. Jo. xix.

Dico ſecūdo/q̄ nō omnes clamabāt de populo:ſed quidam Chriſto cōpatientes fleuerūt. Nam vt ibi dicit. Intuit⁹ p̄ſes populum circūſtantē:et plures eoꝝ vidit lachrymantes dixit. Non omnis populus vult eū mori. Inter q̄s erat Nicodemus/qui ꝯſuluerat eū dimitti. Et alij/quibꝫ a Chriſto fuerūt exhibita beneficia:videlicet claudus:cecus natus:leproſus quidā:mulier fluxū ſanguinis paſſa. Omnes hij proſiliētes/enumerauerūt beneficia eis exhibita a Chriſto. Quidā etiā dixerunt Lazarū q̄driduanū ſuſcitauit ⁊c̄. ſm Jord. Dico tertio/q̄ particula ſiue paſſio p̄ſens cōſiſtit in clamore iudeoꝝ. Crucifige ⁊c̄. Reliqua em̄ oīa hic ꝯtenta faciunt ad cōtinuationē paſſionis. Et nihil ponit̄ ſpecialiter penale p̄ter clamorem illum ſm Jordanum.

Fructus

¶Tertio de vtilitatibꝫ huius particule:quarū vnā habemus. Diſcamus ergo hic oēs ſilentiū tenere. Chriſtus enim ſexies interrogat⁹/tacuit. Primo corā pontifice Caypha:a falſis teſtibꝫ accuſat⁹. Secūdo corā Pylato a pontifice ⁊ ſacerdotibꝫ accuſat⁹. Tertio corā Herode interrogat⁹. Quarto a Pylato interrogatus/q̄d ſit veritas. Quinto de origine ſuo:ſicut hic. Sexto q̄n ſentētiat⁹ eſt ad mortē. Dixit autem Pylat⁹. Mihi nō loqueris: Neſcis/q̄r habeo poteſtatē ⁊c̄. Reſpōdit Jeſus. Nō haberes poteſtatē aduerſum me:niſi tibi datū eſſet deſup̱ ⁊c̄. Diſce ergo ⁊ tu/ab eo ſilere. Doceat te natura q̄ os vnū ad loquendū. Duas vero tibi aures ad audiendū dedit. Cogita:q̄r loquacitas ſtulticie ſignum eſt. Ecci.i. Stultus verba multiplicat. Taciturnitas ecōuerſo ſignū ſapiētie. Unde Seneca. Taciturnitas hoīm/ſtulto p̱ ſapientia reputat̄. Cogita/q̄r in iudicio p̱ minimo verbo ocioſo rationē reddes. Matth.xij. Preſertim adoleſcentes ſint taciturni:ſm illud Eccleſiaſtici.xxxij. Adoleſcēs loquere in tua cauſa vix/cum neceſſe fuerit ⁊c̄.

Sabbatho poſt Judica.

Accipite ⁊ comedite. Matthei.xxvi.

41 **Ad tribunal adductio** q Quadrageſimaprima particula paſſionis dñi eſt. Ad tribunal adductio.

Textus

Videntes enim iudei/ ꝙ Pylat⁹ querebat Jeſum dimittere/redeunt ad primã accuſationem: dicentes. Si hunc dimittis/non es amicus ceſaris. Omnis enim qui ſe regem facit: contradicit ceſari. Pylatus ergo cũ audiſſet hos ſermones [adduxit foras Jeſum et ſedit p̄ tribunali] in loco qui dicit̃ lythoſtrotos: hebraice gabbatha. Erat autem paraſceue paſche/hora quaſi ſexta. Et dicit iudeis. Ecce rex veſter. Illi autẽ clamabant. Tolle tolle/crucifige eũ. Dicit eis Pylatus. Regem veſtrum crucifigam. Reſponderunt pontifices. Non habemus regem: niſi ceſarem. Sedente autem p̄ tribunali: miſit ad eum vxor ſua dicens. Nihil tibi et iuſto huic. multa enim paſſa ſum hodie per viſum propter eũ ꝛc. Ecce particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatione huius particule. Dico primo ꝙ imperatores romani abſtulerãt a iudeis regiam dignitatẽ ne haberent rebellandi occaſionẽ. Et ideo quicunq; inter iudeos dicebat ſe regem qualitercũq; videbatur contra ordinationem imperatoris facere. Chriſtus autem conceſſerat ſe re-**B** gem eſſe. vt patet ex predictis. Et ideo ꝗuis ſm veritatem hoc regnum non eſſet contra dominium imperatoris (vt ſupra dictum eſt.) Tamen hoc arguebant apparenter. Pylatus autem non audebat etiam ſm minimam apparentiam facere contra imperatoris honorem. Ideo dicebant. Si hunc dimittis: non es amicus ceſaris: id eſt non celas pro honore ꝛ ſtatuto dñi tui cuſtodiendo ꝛc. Hec Lyra. Dico ſecundo/ ꝙ lythoſtrotos in textu legendũ eſt penultima longa. Dicitur enim (teſte Neſtore et Cornucopie pauimentũ lapidibus ſtratum (ein ſteinſtraſʒ) compoſitum ex λιθος

lithos q̄ eſt lapis: et στρωτοσ ſtrotos id eſt ſtratos. Unde
Hieronymus in euangelio Johannis ca. xix. Et ſedit pro
tribunali in loco qui dicit lythoſtrotos: vbi barbari dicunt
lychoſtratos: in qua dictiõe errauit Tortellius Huguitio
Catholicon et cetera fex grammatiſtarum. Hec Bebelius.
Dico tertio (ſm Lyram) q̄ diabolus apparuerat vxori Py H
lati: monens eam terroribus ad liberationem Chriſti. vn-
de dixit viro ſuo. Nihil tibi et iuſto illi: multa enim paſſa ſum
hodie per viſum propter eum. Utrum autem talis appari-
tio fuerit ei facta ſomno vel vigilia: expreſſe nõ habetur hic.
Uidetur tamen q̄ fuerit in ſomno: per hoc q̄ dicitur per vi
ſum. Chriſtus enim fuit preſentatus Pylato valde mane: ⁊
ideo probabile eſt q̄ vxor eius iacebat adhuc in lecto. Do-
mine enim non ſolent adeo mane ſurgere: ſicut viri ſui. Hec
Lyra cui addere potes Gerſonem in paſſione textu. xi. ⁊c̄.

Fructus

¶ Tertio de fructibus huius particule. Primo diſcant
femine ne laſciuiant in lectis: quia frequenter eis/ et omni-
bus iuuenibꝰ illa hora diabolus apparet: id eſt obiecta pec-
catorum: cum ſe vertunt in lecto/ diabolo aſſaturam: tunc
maritis in eccleſia exiſtentibus/ famulos vocant ⁊c̄. Se-
cundo diſcant hic omnes/ ſeipſos omni ſero examinare: ſi
quid deliquerint illo die/ in ſeptem peccatis/ quomodo pec-
cauerint/ ⁊ ſeipſos reprehendant/ cum propoſito emendan-
di. Aduertentes illud Auguſtini/ audacior eſt qui cum vno
peccato mortali dormit/ q̄ꝫ qui cū ſeptem hoſtibus de mor-
te ſua inuicem obligatis confligit. Uideatur etiam de hoc
alphabetum doctoris noſtri littera. vi. Ualet autem quoti- I
dianum illud iudicium contra ſuperbiam. contra iram. con-
tra negligentiam. Itaqꝫ hoc iudicium ſupra modum dili-
git in nobis deus: et a nobis etiam/ non niſi propter nos
exigit per Micheam dicētem. Judicabo tibi o homo quid
ſit bonū: et quid deus requirat a te facere iudiciū et iuſticiā:
et ſolicitū ambulare/ cum dn̄o deo tuo ⁊c̄. Sic faciēdo etiā

euadim⁹ iudiciũ dei. Unde Paulus. i. Corinth. xi. Si nos metipſos diiudicaremus: non diiudicaremur. gloſa. i. nõ puniremur a deo. Nam quicũq; ſe iudicauerit non damnabitur. Sic ꝛ Pythagoras docuit diſcipulos ſuos: vt quotidie iſta cum domũ ingrederent̃ dicerent/ vbi nã excidi: quid feci quid ex eis q̃ facere debui obmiſi: Itẽ Seneca li. iij. de ira. Fortis eſt animus ad q̃ preparatus venit ꝛc̃. Uide alphabetum noſtrum vbi ſupra.

42 Ad mortẽ cõdẽnatio

¶ Quadrageſimaſecũda pticula eſt. Ad mortẽ ꝯdẽnatio.

Textus

Uidens em̃ Pylatus: q2 nihil pficeret: ſed magis tumultus fieret/ accepta aqua/ lauit manus coram populo dicens Innocẽs ego ſum/ a ſanguine iuſti huius. vos videritiſ. Et reſpõdens vniuerſus populus/ dixit. Sanguis ei⁹ ſup nos et ſup filios noſtros. Tunc Pylat⁹ volens ſatiſfacere populo/ adiudicauit fieri petitionẽ eoꝝ. Dimiſſo igitur Barraba [tradidit Jeſum voluntati eoꝝ/ vt crucifigeretur.]

Maſticatio.

Pro maſticatione illi⁹ particule. Dico primo/ q mos erat antiquoꝝ/ lauare manus corã populo/ cũ ſe immunẽ vellet quis oſtẽdere. Pylatus autem fruſtra manus lauit/ cũ aqua

R

maris nõ ſuffeciſſet/ ad abluendũ crimẽ eius: ſcienter em̃ innocẽtẽ cõdemnauit. Neq; imprecatio iudeoꝝ (ſanguis ei⁹ ſup nos ꝛ ſup filios noſtros) ipm excuſauit. licet peccatũ ei⁹ iudei in ſe ſponte ſuſcipiunt. Non tamẽ Pylatũ a culpa abſoluere poſſunt: ſtante imobiliter ſententia iuſta dñi. Anima que peccauerit/ ipſa moriet̃. Unde ait Ambroſi⁹ ſup Lucã. Manus quidẽ lauit Pylat⁹: ſed facta nõ diluit. Judex em̃ nec inuidie cedere debuit aliene: nec timori: vt ſanguinẽ innocentis morti addiceret. Hec ille. Exceſſit quidem Pylati culpã/ facinus iudeoꝝ/ qui illũ noĩe ceſaris territũ ꝛ inuidioſis vocib; increpatũ ad effectũ ſui ſceleris impulerũt: ſed nec ipſe euaſit reatũ: qui coopertus ſeditioſis reliquit iudicium

propriū et in crimē tranſmittit alienū. Hec Gabriel. Simi les ſunt iudeis/q̄ alios ad pecatū impellunt. Uerbi grā (tpe ieiunij dicētes. O thunſz auff mich ich wil es über mich ne men. Et tales q̄ cū poſſent arguere/nō arguūt: et ſi nō impel lunt: vident tamē ꝯſentire ꝛc. Dico ſecūdo/ꝙ quattuor vē ti Pylatū ſeduxerūt ꝛ ſubuerterūt. Primus erat/timor Ce ſaris/q̄ a Ceſare flauit. Secūdus ventus fuit/fauor popu li iudaici: a quibꝫ pecuniā ſperabat ſm Lyrā. Tertius ven tus erat/cōtemptus Chriſti/quē putabat pſonā vilē: ꝛ nul lum iminere periculū ſi eū occiderēt/maxime: qꝛ nō appare bat aliq̄s ꝯtradictor/ptulit ſententiā ꝛ iudicauit eū: ob cul pam affectati regni/eſſe crucifigendū. Que aūt fuerit forma ſentētie: nō eſt expreſſum ab Euāgeliſtis. In euāgelio tn̄ Ni codemi ſcribit/ꝙ Pylatus ptulerit ſententiā/ſub his verbis. Gens tua cōprobauit te regē: ppterea p̄cipio te primū flagel lari: ſm principū ſtatuta: deinde in cruce eleuari. Quart⁹ vē tus erat/ꝙ populus crimen ſup ſe recipiebat: clamās. San guis ei⁹ ſup nos ꝛc. Que imprecatio vſq̄ in hodiernū diē p ſeuerat: ꝛ ſanguis dn̄i nō aufert ab eis. vt dicit Hieronym⁹. L

Fructus.

¶ Tertio de fructu ꝛ virtute huius particule. Diſcamus hic/ſic viuere/ne vnq̄ iuſtā mortis ſententiā/aīe vel corpis a Chriſto audire mereamur. Item ſicut ſaluator noſter/ſuſti nuit p nobis/iniquā ab hoīe ferri ſententiā ꝯtra ſe: ſic ꝛ nos p deo curare nō debem⁹ iniqua hoīm iudicia. Unde apl̄us i. Corinth. iiij. Mihi inquit p minimo eſt: vt a vobis iudi cer aut ab humano die ꝛc. Tantū de iſta particula.

Dominica Palmarum.

Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quadrageſima 45
a tertia particula noſtre placente paſſionis domini Crucis
eſt: Crucis baiulatio. baiula- tio

Textus

Poſtq̄ eū ſentētialiter dānat⁹ fuit. Tunc milites p̄ſidis M

ſuſcipiētes eū/exuerūt/clamide ꝛ purpura/ꝛ induerūt eū ve-
ſtimētis ſuis⌊et impoſuerūt ei crucē portādā ad locū paſſio
nis⌋ Baiulabat autē dn̄s crucē ſuā/donec inuenerunt Sy
monē quendā Cyrenenſem/patrē Alexandri ꝛ Rufi diſcipu
loꝝ Chriſti: q̄ veniebat a villa/vadens ad ciuitatē. hūc anga
riauerūt: id eſt coegerūt vt portaret crucem poſt Jeſum ꝛc.
Sic habes particulam.

Maſticatio.

Maſticādo eandē. Querꝫ primo. Cur impoſuerūt Chri
ſto crucē? Reſpōdeo primo ꝑpter nauſeā: qꝛ hoc lignū cru/
cis reputabat̄ ꝓphanū/ nullus illoꝝ illud nedū portare: ſed
nec tangere voluit: ꝛ ideo impoſuerūt eā Jeſu: vt iā dānato.
Vn̄ gloſa. Portat crucē ſuā Jeſus/ grande ludibriū impijs
grāde myſteriū eſt pijs/glorian tibꝫ quaſi in ſceptro regni ꝛc.
Secūdo impoſuerūt ei crucē. vt impleret̄ ꝓphetia. Eſaie. ix.
A Cuiꝰ principatꝰ ſup humerū eiꝰ. Tertio ꝑpter figurā Jſaac
Nam ſicuti Jſaac portauit ignē ꝛ ligna/ꝑ ſui imolatiōe. ſic
Chriſtus portauit lignū crucis cū igne charitatis. Et quo
modo Jſaac dimiſſus eſt/ꝛ mactatus eſt aries. ſic ꝛ hic ſc̄m
Criſoſto. diuina natura manet ipaſſibilis/ ꝛ mactata eſt hu
manitas/herēs cornibꝫ inter vepres. i. inter retiacula pctōꝝ:
quibꝫ natura humana ꝺtinebat̄. Hic etiā cōplet̄ vidue Sa
reptene figura/q̄ collegit duo ligna ꝛc. Audi Hierony. Hic
educit̄ Abel in agrū/a fratre. vt perimat̄. Hic adeſt Jſaac cū
lignis: ꝛ Abrahā cum ariete veprībꝫ herēte. Hic adeſt Jo/
ſeph/cū gramineo faſce ſomniato: et tunica talari ſanguine
linita. Hic adeſt Moyſes/cū virga ꝛ ſerpēte ſuſpēſo i ligno.
Hic adeſt botrus in ligno portatus. Hic adeſt Heliſeus cū
ligno/ad querendā ſecurim/q̄ in imo demerſa erat/ꝛ natauit
ad lignū. i. genus humanū/qꝺ a ligno vetito in infernū deci
dit/ꝑ lignū crucꝫ Chriſti ꝛ baptiſmū aque/ad paradiſum nā
tauit. Hic adeſt Jonas/de ligno ſortis i mare/ventreq̄ꝫ ceti
triduo miſſus ꝛc. Hec Hiero. Queris nūc. Quare impo/
ſuerūt crucē Symoni Cyreneo? Et q̄s fuit ille? et quare ꝑci
ſe tali? Dico ad primū/ꝙ hoc fecerūt: vt eo velociꝰ venirent

ad paſſionē/qꝛ nimis grauis fuit ad portādū vni ſoli/ꝛ maxi me Jeſu iā debilitato/plurimūq; ex fatigationib9 exhauſto Dico ad ſecundū/ꝙ Symon ille nō fuit hebre9: ſed gētilis ꝛ peregrin9/de Cyrenis/ꝗ eſt ciuitas Libie. Dico ad tertiū ꝙ huic impoſuerūt crucē ꝑpter ſignificationē. Nam hoc nō vacat myſterio. qꝛ vt dicit gloſa. Ecce nō hebreus: ſed alie nigena ꝛ gētilis obprobrio Chriſti ſubdit. vt plenitudo ſa cramentoꝝ/trāſire a iudeis ad gētes oſtendat. Symō ꝗppe obedientia interp̄tat. Cyrene9 heres. Unde bene deſignant ꝑ eū chriſtiani/ex gētib9 cōuerſi/ꝗ peregrini erāt/teſtamētoꝝ dei: ſed credēdo ꝛ obediēdo diuinis mādatis facti ſunt/ ciues ſctōꝝ ꝛ domeſtici atq; heredes dei ꝛc. Hec Jordanus. O

Fructus

Tertio de fructib9 bui9 ꝑticule. Diſcam9 h̄ oēs. vt ꝛ nos poſt Chriſtū crucē portem9. Moueat nos p̄mo Symon: qui hoc facit. Nā Chriſtus prior crucē portat: cui9 veſtigia Symon ſequebat. Sic ꝛ nos ſeq̄mur veſtigia dn̄i. Moue at nos ſecūdo: qꝛ ſic itur ad celū. Nā auis ꝑ aerē verſus celū volat/i forma crucis. Et nauis ꝑ aquā. Et tu ꝑ mūdū ad litt9 eternitatis/ꝑ crucē ꝑuenies. Jtē thau lr̄a: eſt ſignū vite: ꝗ er go vitā h̄re deſiderat: h̄ ſigno ſit ſignatus. vt illud Ezech. ix. in eo verificet. Oēm ſuꝑ quē videritis thau: ne occidatis ꝛc. Moueat te tertio Chriſtus: ꝗ nedū portauit crucē: ſed et vt nos portem9 admonuit. Mat. xvi. Si ꝗs vult poſt me veni re: abneget ſemetip̄m: ꝛ tollat crucē ſuā q̄tidie: ꝛ ſequat me. P Hāc igit crucē porta volūtarie/nō coacte. Dicit em̄. Si ꝗs vult. Porta etiā ꝓpriā nō alienā: qꝛ dicit: tollat crucē ſuā: et ſic ſequere Chriſtū: nō gloriā ꝓpriā. Quadruplices aūt ſunt hoīes portātes crucē Chriſti. Primi portāt crucem Chriſti volūtarie. Jpſi ſunt boni chriſtiani: ꝗ patiētes ſunt in tribu lationib9. in infirmitatib9. in paupꝑtate. ſil'iter/i bonis opib9: ſcʒ mane ſurgēdo. orādo. genuflectēdo. ieiunādo. ꝛ ꝑegrinan do. vn̄ in Pſal. Uolūtarie ſacrificabo tibi. Et alibi. Uolun tarie ſacrificate ſacrificiū laudis. Quia nullū bonū niſi vo luntariū. Tales igit volūtarie Chriſti crucē portantes: ha

bent ad manū crucē nō ligneā (iuxta morē aliquoꝝ ſupſtitio
ſoꝝ/quales adhuc dicunt̄ in italia eſſe/ſe Jeſuanos appellā
tes/nō ſine cruce lignea/alicui pagrātes ſm Herſonē)ſed ha
bēt ad manū/vitā chriſtianā/que vere crux eſt.ſicut dicit bea
tus Auguſtin⁹ in ſermone de b. Laurētio. Tota vita chri/
ſtiani hoīs:ſi ſm euāgeliū viuat:crux atq3 martyriū eſt:ꝛ iſta
Q eſt crux/q̄ q̄tidie eſt portāda. Secūdi/portant crucē coacte
q̄ ſcz metu pene/ſe alicui diſtrictiōi ſubijciūt. Uel ſm Crik.
Qui p̄ abſtinentiā quidē carnē afficiūt:ſed fructū abſtinētie
interius nō requirūt. Uñ Symon iſte crucē portat: ſed nō
morit̄.ſic iſti nō mortificant̄: ſed mūdo adhuc viuūt. Quis
taliū(et religioſoꝝ ꝛ ſeculariū)poſſet numerū(q̄ infinit⁹ eſt)
explicare? Tertij portāt crucē/nō ſuā:ſed alienā. Ipſi ſunt
p̄dicatores.ſolitarij.et monachi. Predicatores videlicet/q̄
abſtinentiā ꝛ diſtrictionē/ꝛ fidē ſctōꝝ p̄dicāt: ſed in ſe nō ſer
uāt. Solitarij/ q̄ fugiūt frequentiā hoīm/petētes deſertū/ꝛ
vitā carnalē ducūt in ſolitudine ī occulto. Monachi/ q̄ ſub
regula artiſſima ſe militare gloriant̄: ſed p̄ ei⁹ obſeruātiā nō
mortificāt̄.ſicut Symō crucē portās/nō moriebat̄. Cōtra
tales dicit Bern̄. Ue portātib⁹ crucē/nō ſicut ſaluator ſuā:
ſed ſicut ille Cyrene⁹ alienā. Quarti portāt crucē:ſed Chri
R ſtū nō ſequunt̄.vt q̄ p̄ laude hūana laborāt:ſed adhuc dei di/
lectiōe nō trahuntur. Uñ ſicut Symon crucē portant/ꝛ nō
moriunt̄:q2 corp⁹ q̄dē p̄ laborē affligūt:ſed p̄ deſideriū glo/
rie/mūdo viuūt. Uide Ludolfum. Diſcāt h̄ etiā magiſtri
ꝛ p̄lati.p̄mo/tollere crucē:ꝛ timore dei ꝓpriam carnē cōfige
re:et ſic ſubditis ꝛ obedientibus eam ſalutari angaria impo/
nere ꝛc. Tantum de iſta particula.

44 Feria ſecunda poſt Palmarum.

In gol/gatha addu/ctio.

Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quadrageſi
a maquarta particula eſt. In golgatha deductio.

Textus

¶ Impoſita eñ ei cruce/ eduxerūt eū extra ciuitatē/ in eū
q̄ dicit̄ caluarie locū. Hebraice golgatha. Sequebat̄ autē

illū turba multa/populi ⁊ mulierū/q̄ plāgebāt ⁊ lamētabant
eū. Conuerſus autē ad illos Jeſus: dixit. Filie Jheruſalem
nolite flere ſup me: ſed ſup voſipſas flete ⁊ ſuper filios vr̄os
Qm̄/ecce/venient dies in q̄b' dicēt. Beate ſteriles ⁊ vētres q̄ S
nō genuerūt/⁊ vbera q̄ nō lactauerūt. Tunc incipiēt dicere
mōtib'. Cadite ſup nos. Et collib'. opite nos: qꝛ ſi in viridi
ligno hec faciūt: in arido q̄d fiet? Ducebant autē ⁊ alij duo
nequā cū eo. vt interficerent. [Et pducūt eū in locū/ q̄ dicit
golgata/q̄ dicit caluarie locus ⁊c.] Habes ecce pticulā.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe pticule pſentꝭ. Dico q̄ deductio iſta fuit
admodū penalis. Primo rōne ignominie. Ualde em̄ igno/
minioſum eſt duci ad patibulū. Secūdo rōne ſocietatꝭ: qꝛ
ducebant cū eo ⁊ alij duo nequā. vt interficerent: qd ſpecia/
liter diabolus pcurauit/ad maiorē Chriſti ꝯfuſionē. vt nō
videret diſtinctio inter Chriſtū ⁊ alios nequā. Tertio rōne
comitiue. Et h̄ dupliciter. Sequebat em̄ eū turba magna in/
ter q̄s mlti erāt/gaudētes. ſicut populus iudeoꝝ. qd nō mo/
dicū penale eſt hoī/videre hoies gaudētes/ de afflictiōe ſua.
Interfuerūt ⁊ q̄dā flētes. ſicut ſctē mulieres. Et idipm pena
le eſt/videre amicos ppter ſe flētes. Interfuerūt ⁊ multi viri
de ei' paſſiōe meſtiſſimi: ſed fletū cohibebāt ppter metū iu/
deoꝝ. Femine' ꝟo ſex' /fragilior ⁊ pnior ad fletū/necnō ⁊ cō/
tēptibilior/liberi' poterat meſticiā animi lachrymis oſtētare
Ad q̄s Jeſus ꝯuerſus: dixit. Nolite flere ſup me. Ideo: qꝛ or T
dinatio dei/volūtas mea/ ⁊ vtilitas vr̄a eſt. q. d. cōpaſſionem
nō phibeo: aliā aūt flet' cām oſtēdo. In obſidiōe Jheruſalē
futurā p Titū ⁊ Ueſpaſianū. Qm̄ veniēt dies ⁊c. Dic ex Ly
ra ⁊ alijs. Quarto fuit illa ductio Chriſto penalis/ ratione
Marie matrꝭ ei' q̄ aſtabat/maxima cordis amaritudine af
fecta. quapropter ⁊ Chriſti dolor auct' fuit. Itē ſm aliq̄s h̄
p̄mo nūciatū fuit beate ꝟgini Marie: Chriſtū filiū ſuū eſſe
cōdēnatū. Cū quāto aūt cordis dolore ⁊ animi pturbatiōe
hoc nunciū recepit q̄libet fidelis mat ppēdat. Nec tn̄ aliq̄d
indecēs ſue pudicitie/vl ꝟginitati derogās cōmiſit. Nec ve

rũ eſt/illud fabuloſum/q̃ ꝟgini glioſe/iniuriari impie videt͛ virginẽ cucurriſſe ad ſiĺitudinẽ inſaniẽtis mulierꝫ. hincinde de domo ad domũ/ad q̃s Chriſtus ducebat͛: ac in ſignũ an/ guſtiarũ ſuarũ crines euulſiſſe/ p imas ꝓſpexiſſe/ manibꝫ de/ ploſis lamẽtabilit͛ planxiſſe: ⁊ plura alia q̃ oĩa falſa ⁊ friuola ſunt. Alias multe mulieres pfectiores fuiſſent btẽ ꝟgini: ſcꝫ Sophia ſeptẽ filioꝝ fratrũ mat͛: ⁊ q̃plures alie. Sunt eñ tres plãgentiũ modi. Quidã nimis dolorẽ exprimũt ĩ ope ex teriori. ſicut Heli. i. Regũ. iiij. qui cũ audiſſet captã archam dñi/ ⁊ duos filios/cecidit retrorſuꝫ: ⁊ ꝯfractꝫ ceruicibꝫ expira uit. Quidã nihil moleſtũ patiunt͛/tñ ꝑpter quandã honeſta tẽ/ſimulant dolorẽ/ beſtiali quodã clamore. vt iuuencule de morte viroꝝ deformiũ ⁊ vetuloꝝ. Sed vterq̃ ſe fruſtra affli git. Primis abſq̃ inordinato motu bene ab oĩbꝫ crederetur. Secũdis/q̃to magis inſanierint tãto minor fides adhibet͛.

U Idcirco tertiũ modũ valde humanũ/ mater ꝟgo adinuenit. Que cũ amarũ dolorẽ in corde geſtauerit: nihil tñ fedũ/ aut indecẽs geſſit/nequaq̃ obliuiſcẽs fidei catholice ⁊ ꝟginalis pudicitie: fidẽ eñ habuit ⁊ in ea ſola pmanſit. De reſurrectio ne filij ſui/ ⁊ dolorẽ incõparabilẽ ſic tẽperauit: ne indiſcipli/ natũ q̃d cõmitteret. Uñ recte dicit͛ q̃ ſtabat: nõ aũt q̃ cade/ bat aut inſaniebat/aut fugiebat. vt ⁊ ꝯſtãtia ipſiꝰ ⁊ modeſtia nob cõmẽdet͛. Uñ dicit Gerſon ſup magnificat tractatu. ix. partitiõe. iiij. O maria cõualeſcebas/ ⁊ ĩ aduerſitatibꝫ ſeculi: quã nec ipſa mors filij ꝓſtrauit ĩ terrã. Stabat (inq̃t) cuſtos tuꝰ ꝟgineꝰ Joannes/ſtabat iuxta crucẽ Jeſu mat͛ eiꝰ. habet virtꝰ ſuã antipariſtaſim coadunat͛ in ſe ex circũſtãte/ nõ pene trãte ꝯtrario/ac pinde fortificat͛. Sedet Job ꝑcuſſus vlcere peſſimo/ſedet ĩ ſterq̃linio/vbi/velut ĩ throno regio cõcionat͛ nec inocentiã deſerit. nec veritatẽ. nec animi robur ⁊ virtutẽ ammittit. Quãuis aũt delectatio teneat opantẽ in opatiõe: nihilominꝰ tenet ⁊ ꝯtriſtatio/q̃ ꝺm deũ eſt. Cur ita? Nimirũ q: delectat. Que rõ? q: ſcit placere deo. Uñ B. Certe q: vl̃ p bat excercẽs ad ꝟtutẽ/vl̃ purgat ⁊ liberat a reatu/ vel erudit ad ſapiẽtiã. Hec ille. Uñ dicit Seneca. Multũ ſibi adijcit virtꝰ laceſſita. Uirtꝰ eñ vt plerũq̃ recõdita ex ꝓuocatiõe cõ

traria apparet pſtãtior/qḋ patuit in Maria: cuiꝰ virtꝰ prius in ſe recõdita. viſo aũt filio laceſſit: ⁊ ſic firmior facta ⁊ ꝯſtã/ tior apparet. Ecce quomõ hec deductio fuit Christo penal' ob maximũ Marie matrꝭ ſue dolorẽ. Quinto fuit hec de/ ductio Christo penalis/rõne loci: qꝛ locꝰ iſte horrorẽ pſta/ bat/pariter ⁊ fetorẽ. Deduxerũt em̃ eũ in golgatha/ qḋ inter pretaꝛ caluarie locꝰ: nõ ꝓpter caluariã capitꝭ Ade quẽ ferũt q̈dã ibi ſepultũ: ſed ꝓpt' decollatiões ⁊ ſuſpẽſiões dãnatoꝝ: q̈ rũ ibi erãt caluarie. Adã aũt ſepultꝰ fuit in Ebron. vt habeꝛ Joſue. xiiij. Propter qḋ Ebron dicebaꝛ antiq̈tꝰ Cariathar be. i. ciuitas q̈ttuor: qꝛ q̈ttuor magni patriarche ibidẽ ſepulti ſunt cũ vxoribꝫ ſuis. ſ. Adã ⁊ Eua. Abrahã ⁊ Sara. Jſaac et Rebecca. Jacob ⁊ Lya. Diciꝛ ergo caluarie locꝰ: qꝛ erat plenꝰ capitibꝫ mortuoꝝ. Vñ diciꝛ in ſcolaſtica hyſtoria. Cal uaria eſt ꝓprie os capitꝭ humani nudũ: ⁊ qꝛ ibi decollabanꝛ rei/ ⁊ m'ta oſſa capitũ ibi aſperſa erãt. Dicebaꝛ locꝰ caluarie vel caluariarũ. Ambroſiꝰ in ep'la ad Romanos. Videꝛ velle ꝙ ibi ſepultꝰ fuerit Adã/ ⁊ a capite eiꝰ dictã caluariã/ ⁊ ei di/ ctũ ab ap'lo. Surge q̈ dormis/exurge a mortuis/ ⁊ illumina bit te Christꝰ. De q̈ opiniõe diẽ Hiero. ꝙ fauorabil' eſt inter pretatio ⁊ mulcẽs aures: nõ tñ vera. Vñ credimꝰ h̄ a falſarijs poſitũ in Ambroſio. ſic ⁊ m'ta alia. Hec ſco. hyſto. Habes itaq̈/ quõ hec deductio fuerit Christo penal'/rõne loci ⁊c̃.

Fructus

Tertio de fructu huiꝰ ꝑticule. Diſcãt h̄ oẽs debiles/ſenes ꝑegrini/ ⁊ laboratores/ſi qñ fatiganꝛ in ſuitio dei/ſiue ĩ labo ribꝫ rememorare iſtiꝰ itinerꝭ Christi/ q̈ ducebaꝛ ad patibulũ q̈ ita flagellatꝰ/ꝙ crucẽ ampliꝰ ꝑ ſe ferre nõ potuit: nec mirũ qꝛ ꝑ totã noctẽ ⁊ diẽ illũ m'tiplicit' fatigatꝰ fuit. Si igiꝛ ſal/ uator nr̃ tantã laſſitudinẽ/cũ tãta ignominia ꝓ nob̃ ſufferre dignatꝰ eſt: cur ⁊ nos ꝓpter eũ modicũ laborẽ vie nõ ſuſtine mꝰ: h̄ cogitẽt ſenes/ad eccleſiã ꝑgẽtes/vel gradũ ſiue montẽ aſcẽdẽtes. Siliter ⁊ laboratores ⁊ viatores/fatigati ex itine/ re. vñ Bern̄. Quid ẽ qḋ tibi ſuaue nõ videꝛ/cũ collegerꝭ ⁊ me morauerꝭ/oẽs amaritudines ſaluatorꝭ ⁊c̃. Tñ ꝺ iſta ꝑticula

45 Ueſtiū expoliatio.

¶ Quadrageſimaquinta particula eſt. Ueſtiū expoliatio. Legitur eñ in euangelio Nicodemi/ ꝙ

Textus

Perueniētes ad locū paſſiōis [expoliauerūt eū veſtibꝫ ſuis ante crucē] Et pcinxerunt eū lintheo/ qđ etiā veriſimiliter fecerunt in flagellatione. Habes particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe particule pñtis. Dico primo ſm Ludolfum/ ꝙ Maria videns filiū ſuū denudatū/ accelerat/ eicꝫ Z approximās/ velo capitis ſui eū cingit ꝛ velat. Quāt⁹ h dolor erat matri ſctiſſime/ cū ocul' ſuis aſpiceret filiū ſuū ſic vulneratū ꝛ diſpoſitū/ ac corā oī populo veſtibꝫ ppriis expoliatū: quiſqꝫ fidelis ppēdat. Quare dicit Ludolfus/ ꝙ velo filiū ſuū velauerit. Dicūt alii ꝙ oīno nudus i cruce pepēderit/ innitētes dicto Ambroſii videlicet. Nudus crucē aſcēdit/ ꝛ tal' aſcēdit/ qles nos auctore deo natura formauit. Talis aſcēdit/ qlis pm⁹ hō in paradiſo habitauit. et talis ſecūdus hō paradiſuꝫ itrouit. Hec Amb. Poſſet tñ dici ꝙ a falſariis ſibi impoſitū ſit. ſicuti de caluaria dicit in ſcolaſtica hyſtoria. Uel dicat ꝙ verbū Ambroſii intelligat ſm cōem modū loquēdi q etiā dicit Petr⁹ nudus fuiſſe i naui. Dico ſcđo/ ꝙ hec paſſio multū penalis erat dño/ quare merito p pticula ponitur. Primo eñ erat penalis ppter renouationē vulnerū/ p extractionē veſtis interioris/ q ppter ſanguinē flagellatiōis fortiter corpi adheſit. Scđo erat penalis: qꝛ nudus cogebat apparere corā oī populo/ ꝛ in maximo frigore. Tertio/ qꝛ ſoli vili A ſimi ſic oīno nudi crucifigebant. Dico tertio/ ꝙ denudatio illa/ ſiue poti⁹ veſtiū expoliatio facit diſtinctū articulū/ a ſuperiori denudatiōe: qꝛ ibi exuebat in ptorio corā pſide ꝛ ſuis miniſtris. hic aūt in publico corā oī populo. Itē ibi exuebat veſte alba/ in q eū illuſerat Herodes. hic aūt veſte ppria. Itē ibi exuebat flagellādus. hic autē crucifigēdus. Itē ibi exuebat quaſi reinduēdus. hic autē expoliat quaſi nunqꝫ veſtes amplius rehabiturus ꝛc.

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ pticule. Diſcam⁹ h̄ nos denudare ⁊ exuere/ab oīb⁹ ſaluti nr̄e ꝯtrariis.vt nudā crucē/nudi ſequamur.vt ait Hierony. Exue Res/ Perſonas/ ⁊ Mores. Res videlicet vel male acq̄ſitas p reſtitutionē/ vel ſupfluas exue p elemoſynarū largitionē. Perſonas q̄ pſtāt ibi peccādi occaſionē.vt ſūt cōcubine ⁊c. Mores malos ⁊ act⁹ mundanos exue.ſ.ſupbiā.auariciā.luxuriā.loquacitatē.mēdacia ⁊c. Dicit em̄ Paulus. Nolite mētiri inuicē/ expoliātes vos veterē hoiem/cū actib⁹ ſuis/⁊ induentes nouū/eū q̄ renouat in agnitionē/ſm imaginē ei⁹ q̄ creauit eū/vbi nō eſt gētilis ⁊ iudeus circūciſio ⁊ ꝑputiū Barbar⁹ ⁊ Scita. ſeru⁹ ⁊ liber. ſed oīa ⁊ i oīb⁹ Chriſtus ⁊c. Hec Paulus Col'.iii. Nūc igit imitare velis/⁊ ſic exuere veterē hoiem: dicēdo. Jeſu/ q̄ ante crucem veſtib⁹ expoliari et nudari voluiſti: fac me ab omnibus mundanis reb⁹/ inq̄ſtum ſunt cōtra ſalutē meam denudari: quatenus nudā crucē/nudus ſequar. Amen.

¶Quadrageſimaſexta particula eſt. In cruce extenſio. 46 In cruce extenſio.

Textus

Cum em̄ expoliaſſent eū: eripit fili⁹ furibūde de manibus matrꝭ/nō ſine magnis dolorib⁹/gemitib⁹ ⁊ ſuſpiriis: et ducit ad mortē crucꝭ/et nudus ſup lignū crucꝭ/ q̄ in terra erat poſita/dire ꝓiect⁹/crudelit expāſus/ptēſus/et tractus/ diſertiſſime ad modū pell' homicide eſt extēſus. Habes ecce pticulā.

Maſticatio

Maſticādo pticulā iſtā. Dico pmo/ꝙ (ſm Ludolfū) foramina pri⁹ facta fuerūt in cruce: et qꝛ brachia ⁊ pedes Chriſti nō poterāt attingere foramina: ideo ligatꝭ funib⁹ i brachiis et pedib⁹ tm̄ traxerūt/ac dulces man⁹ ei⁹ et pedes adeo atrociter extēdeꝛt/ꝙ oēs iūcture oſſiū dinūerari potuerūt. Juxta illud ꝓphete. Dinumerauerūt oīa oſſa mea.i.dinumerabilia fecerūt. Dico ſcdo/ꝙ talis extēſio multū penoſa fuit Chriſto. Uñ legit/ꝙ cū quedā deuota ꝑſona/ in q̄dā reuelatiōe in

terrogaret a dño/ q̄d ĩ oĩbꝫ q̄ ꝑ nob̄ ꝑtulit maxime doluiſſet.
C Reſpõdit ꝙ ĩ cruce extẽſus fui: ita ꝙ oĩa oſſa mea numerari
poterãt: et quicũqꝫ mihi ꝑ illo dolore gratias egerit/ita gra/
tũ obſequiũ mihi p̄ſtabit/ac ſi oĩa vulnera mea vngento ſua
uiſſimo deliniret ꝛc̄. Hec Ludolfus.

Fructus.

Tertio de fructu huiꝰ ꝑticule. Diſcamus h̄ oĩa mēbra ꝛ
organa corpis nr̄i/extēdere ĩ obſequiũ Chriſti. Manꝰ vide
licet et brachia ad oꝑationē. Pedes ad ambulationem. Ge/
nua ad orōnē. Oēs q̄qꝫ ſenſus/ad ſuoꝝ actuũ. Sanctā ꝛ ca
ſtā exercitationē. vt poſſimꝰ dicere cū Pſal. Omnia oſſa mea
dicēt. Dñe q̄s ſil'is tui. Vñ Joh. Calx. in Collationibꝫ pa/
trū/docet ꝙ religioſe et deuote ꝑſone: debēt oim membroꝝ
ſuoꝝ p̄mitias offerre deo. Mox em̄: vt a ſomno excitati/a le
ctulo ſurrexerint/debēt p̄mo/oris ꝛ lingue motu/orādo/lau
des deo offerre: et priuſq̄ mēbra/ aliq̄ ſuo fungant̄ officio:
circa curā rei familiarꝭ debēt ea ad diuina obſeq̄a extēdere.
Caput ꝛ faciē: cū oibꝫ ſenſibꝫ ad celū leuādo. Manꝰ ad deū
in orone eleuando. Brachia ad modū crucꝭ expandēdo. Ge
nua ad orōnē incuruādo. Totū corpꝰ/nūc ſtādo/nūc in ter/
D ra ꝓſternēdo ad veniā/cū honeſta et reuerēte/oim mēbroꝝ et
viriū totiꝰ corpis extēſiōe: et ſpūaliū viriū intēſione/ in ſacri
ficiū iuſticie deo offerēdo. Ad h̄ hortat̄ Apl's. Rom. xij. Ob
ſecro vos: vt exhibeatꝭ corpa vr̄a: hoſtiā viuētē: ſanctā/deo
placentē: rationabile obſequiū veſtrum ꝛc̄. Hec Jordanus
quē vide. Et tantum de iſta particula.

Feria tertia poſt Palmarum.

47 Cruci/fixio. Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quadrageſi
a maſeptima particula paſſionis dñi eſt. Crucifixio.

Textus

Ipſe em̄ dñs nō ſolū dignatꝰ eſt in cruce extendi ⌊ſed etiā
affigi manibꝫ et pedibꝫ⌋ cū clauis duriſſimis. vt cōmēdaret
nob̄ indiſſolubilē charitatē ſuā: q̄ ſalutē noſtrā firmauit ꝛc̄.

Maſticatio

Pro maſticatiōe illiꝰ particule. Dico p̄mo/ꝙ cōgruū fuit

Christū ligno crucis affigi: videlicet ex pte Adā: diaboli: et fruct⁹ inde secuti. Primo ex pte Adā: qꝛ pm⁹ hō ad lignū ꝑuaricatiōis/ man⁹ extēdēdo/ ꝛ pedibꝫ accedēdo/ cyrographū dānatiōis nr̄e diabolo ꝯfecerat. Jō saluatoꝛ nr̄. vt cyrographū illud deleret manibꝫ ꝛ pedibꝫ/ ligno salutifere crucꝭ affigi voluit/ clauis iuictissime charitatꝭ/ delēs ꝑ h̄ cyrographū decreti: qd̄ erat ꝯtrariū nobis/ et ipm̄ tulit de medio/ affigēs illud cruci. Scd̄o ex pte diaboli: qꝛ diabolus ꝑ lignū vincebat. Recte igit̄ ꝑ lignū vīcebat̄. vt in ꝑfatiōe canit̄. Qui salutē hūani gn̄is ꝛc̄. Tertio ꝯgruū fuit ex pte fructus: qꝛ ꝑ passionē suā/ Christ⁹ erat reparatur⁹ ruinas angeloꝝ/ redēptur⁹ pr̄es de limbo ꝛ amicos collectur⁹. Inimicos recōciliatur⁹ ergo recte ꝑ crucē: hec q̄ttuoꝛ significantē. Primū designat̄ ꝑ brachiū supius. Scd̄m ꝑ brachiū iferi⁹. Tertiū ꝑ dexterā Quartū ꝑ sinistrā. Fert̄ aūt crux q̄ttuoꝛ lignoꝝ gn̄a habuisse. s. Cedrū in stipite. Palmā in palo ꝑ lōgū. Cypressū in ligno extrāsuerso. Oliuā in tabula super crucem: loco quarti brachij. Unde versus. Ligna crucis. palma. cedrus. cypressus. oliua. Hec Jordanus. E

Fructus.

Tertio de fructu hui⁹ pticule. Discam⁹ h̄ fr̄es/ ꝙ ꝛ nos carnē nostrā crucifigam⁹ cū vitijs ꝛ ꝯcupiscētijs. vt docet apl̄s Gal. v. Quod ꝟbū ptractās. Augu. i s̄mone de q̄dragesima et ponit̄ in glosa: sic dicēs. Congruit nr̄e deuotiōi. vt q̄ dn̄i crucifixi passionē celebram⁹: reprimēdarū carnaliū voluptatū nob crucē faciam⁹. In hac q̄dē cruce/ sꝑ in hac vita pēdere debet christian⁹. vt sit fix⁹ clauis. i. ꝑceptꝭ iusticie. sic Christ⁹ i cruce clauis ꝯfix⁹ fuit. Sic fecit ipse Apl̄s dicēs. Gal. ij Christo ꝯfix⁹ sū cruci. glo. idest Crux Christi extitit i me ardorē peccati/ timore dei q̄si clauis/ affixas hn̄s carnes. Et h̄ est ꝙ oꝛat Psal. Confige clauis a timoꝛe tuo carnes meas. s̄m trāslationē q̄ vtit̄ Augu. Hec Jord. Tu q̄ꝙ fr̄/ fac vt in hac cruce fixus iueniarꝭ. pcidēs igit̄ oꝛa. Jesu q̄ durissimis clauis cruci affigi voluisti: ac ꝑ h̄ cyrographū pctōꝝ nr̄oꝝ ꝛ mortꝭ eidē cruci affixisti. Cōfige q̄so timoꝛe tuo carnes meas. vt ꝑceptꝭ tuis firmit̄ iherēs/ sꝑ tibi ꝯfix⁹ sim i cruce Amē. F

48 ſiniſtre man⁹ ꝑforatio

Quadrageſimaoctaua ꝑticula e͂. Siniſtre man⁹ ꝑforatio

Textus

Voluit eñ Chriſtus nõ ſolũ quomodocũq; crucifigi: ſed et manib⁹ et pedib⁹ affigi et ꝑforari. Ecce particulam.

Maſticatio.

Maſticãdo eãdẽ ⁊ comedẽdo. Dico ꝑmo/ ꝙ ꝑforatio illa ↄueniẽter ꝑ ſinglari ꝑticula ponit͛. poterat eñ alit͛ cruci affigi/ ꝙ manib⁹ ⁊ pedib⁹. potuiſſet etiã affixio manuũ ⁊ pedum ad crucẽ/ alio mõ fieri ꝙ ꝑforatiõe vulnerũ. igit͛: q2 ꝑforatio illa ſpecialẽ ⁊ diſtinctũ cauſauit dolorẽ: ↄgrue etiã diſtinctã facit ꝑticulã. vñ Pſal. Foderũt man⁹ meas ⁊ pedes meos ⁊c.

Dico ſcdo/ ꝙ Chriſt⁹ voluit ꝑforari. et cruci manib⁹ ⁊ pedib⁹ affigi. Et h̄ ꝓpter q̃ttuor cauſas. Venerat eñ ꝑmo auferre a nob̄ mala nr̃a q̄ ꝑ ſiniſtrã ſignificant͛. ⁊ ĝ i ſiniſtra ꝑforari voluit ⁊ vulnerari. Venerat ſcdo ꝓſtare nob̄ vitã ⁊ oĩa
b bona. ĝ vulnerat͛ i dextra/ ꝑ quã bona ſignificant͛. De his loquit͛ b. Hiero. [Extẽſio inq̃t man⁹ ꝑme ad lignũ/ mortẽ apꝓhẽdit.] Intelligẽs ꝑ mortẽ pctm̃ cũ malis ſuis ſequelis. [Extẽſio aũt ſcde/ vitã q̄ ꝑierat īuenit] Intelligẽs ꝑ vitam oĩa bona ꝑtinẽtia ad ſalutẽ noſtrã. Venerat tertio cogitatiões ⁊ affectiões nr̃as malas ſanare. ĝ vuln⁹ ſuſcepit i ſiniſtro pede. Per pedes eñ ſignificant͛ affect⁹ ⁊ deſideria in ſcripturis/ q̄b⁹ aĩa gradit͛. Per pedẽ ſiniſtrũ ꝓue. Per dextrũ bone ſignificant͛ affectiões ⁊ volũtates. Venerat q̃rto/ bona nr̃a deſideria/ roborare ⁊ ꝑficere. et ĝ vulnerat⁹ i dextro pede.

Dico tertio/ ꝙ ꝓſens ꝑticula in ſiniſtre man⁹ ꝑforatiõe ↄſiſtit/ ꝑ quã mortẽ deſtruxit. i. pctm̃ cũ oĩb⁹ ſuis ſeq̃lis. Illa eñ manu (vt ait Hiero.) mortẽ apꝓhẽdit: et apꝓhẽſam cruci affixit. Et inſuꝑ ipſa manu q̃ſi mẽbrana/ trophei ſui/ cyrographũ ſuo ꝓprio ſanguine ſcripſit. Et vt ſcriptura eſſet indelibilis/ totam manum exarando tranſfodit.

Fructus

Tertio de fructu illi⁹ ꝑticule. Diſce ĝ tu oĩa mala aduerſãtia. ſ. tribulatiões. tẽtatiões. infirmitates. culpas. ⁊ penas q̄ſlibet i dulciſſimo vulnere iſti⁹ ꝑme man⁹/ q̄ Chriſt⁹ mortẽ ⁊

oēm miſeriā noſtrā apphēdit reponere. Sic fecit b. Augu. i
li. de ꝯtēplatione dñi nři Jeſu Chriſti: dicēs. Cū me pulſat
aliq̄ turpis cogitatio: recurro ad vulnera Chriſti. Cū me p̄/
mit caro/recordatiōe vulnerū dñi mei reſurgo. Cū diabolꝰ H
parat mihi īſidias: fugio ad viſcera dñi mei/et recedit a me.
Si ardor libidinis moueat mēbra mea/recordatiōe filij dei
extinguit̄. In oībꝫ aduerſitatibꝫ meis nō īuenio tā efficax re/
mediū: q̄ȝ vulnera Chriſti. In illis dormio ſecurꝰ et reqeſco.
Hec ille. Et licꝫ Augu. indiſticte loq̄t̄ ibi de Chriſti vulneri
bus) magis tñ appropriate hec efficatia/refert̄ ad vulnꝰ ma
nus ꝑme. ſ. ſiniſtre ꝛc. Hec Jord. Tu igit̄ fr̄ pone in iſto vul
nere oīa tibi aduerſantia mala: dicēdo. Jeſu q̄ manū tuā ſini
ſtrā/clauo ꝑforari/crucicꝫ affigi voluiſti. da mihi cūcta ma/
la aduerſātia/in eiuſdē manꝰ tue dulciſſimo vulnere repone/
re: ꝛ in eo ꝯtra ſingula remediū ſalutiferum inuenire.

Quadrageſima nona particula eſt. 49 Dextre manꝰ ꝑforatio

Textus

Dextre manus perforatio. Habes ecce particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe eiuſdē ꝛ comeſtiōe. Dico q̄ Chriſtꝰ ꝑ hāc
manū/vitā q̄ ꝑierat inuenit. i. oīa bona ad ſalutē ꝑtinētia. Et
illā vitā nob̄ donauit/faciēs ſup̄ hac donatiōe/inſtrumentū
ſanguine ſuo ſcriptū/qđ ꝛ ſacri vulneris ꝑfoſſiōe/ad perpetuā
rei memoriā/velut ſigilli impreſſiōe ꝯſignauit. vñ. ij. Petri. i. I
Maxima et precioſa vobis ꝓmiſſa donauit deꝰ. vt per hoc
efficiamini diuine conſortes nature ꝛc.

Fructus

Tertio de fructu ꝑticule p̄ſentis. Diſce h̄ fr̄/oīa bona q̄ deꝰ
in te opat̄ recōdere/in vulnere iſtiꝰ ſcōe manꝰ ea oīa nō tibi:
ſed diuino muneri attribuēdo. Orās vt oīa neglecta ꝛ imp/
fecta tua/ex ſuo dulciſſimo vulnere reſtaurent̄/ꝑficiant̄/ꝛ ſup
pleant̄. Sic fecit Augu. dicēs vbi ſup̄. Quicq̄d ex me mihi
deeſt: vſurpo mihi ex viſceribus dñi mei: qm̄ miſericordia af
fluit: nec deſūt foramina p̄ q̄ affluat. Et ſubdit. Vulnera Je
ſu Chriſti/plena ſunt miſericordia. plena pietate. plena dul/

cedine et charitate: ꝑ has rimas licet mihi guſtare/ q̃ ſuauis
R eſt dñs deꝰ meꝰ. Hec ille. Et ſpecialiť reſpicit efficatiã manꝰ
ſcđe cũ ſuo vulnere ⁊c̃. Ora fr̄ dicẽs. Jeſu q̃ manũ tuã dexte
rã clauo ꝑforari/ cruciq̃ affigi voluiſti. da mihi oĩa opa mea
bona/ q̃ tu opar̃ i me in eiuſdẽ manꝰ tue ſacratiſſimo vulnere
cum gratiarũ actiõe recõdere/ cũctaq̃ neglecta ⁊ imperfecta
mea exinde ſuppleri. Amen.

50 ſiniſtri pedis ꝑforatio.

¶ Quinquageſima particula paſſionis dñi eſt.

Textus

Siniſtre pedis perforatio. Habes ecce particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatiõe huiꝰ ꝑticule. Dico/ q̃ ꝑ vulnꝰ huiꝰ pedis Chriſtꝰ ſanauit cogitatiões ⁊ affectiões nr̃as ꝑuas/ q̃ ſt ꝓpe ſiniſtra nr̃a. Diciť n. Geñ. viij. Senſus ⁊ cogitatio cordis humani/ ꝓna ſt ad malũ. Hoc de veteri hoĩe diciť. De renouato aũt diciť. Prouerb. xi. Deſideriũ iuſtoꝝ oẽ bonũ eſt. Et de talibꝫ diciť. Ezech. i. Pedes eoꝝ pedes recti: q̄r deſideria eoꝝ ſctõꝝ/ nõ ſunt ad malũ retorta. Et hoc eſt ex efficatia vulneris pedis primi/ quem ſiniſtrum dicimus ⁊c̃.

Fructus

Tertio de fructu huiꝰ ꝑticule. Diſce h̄ q̃ties te cogitatio mala vl̄ affectio/ impugnat mox ad vulnꝰ iſtiꝰ pedis Chriſti recurrere. Exinde nãq̃/ tãq̃ de fonte limpidiſſimo ꝓfluit nob̄ lauacrũ/ q̃ abluunť et purificanť ſordes/ cogitationũ et affectionũ malarũ: imo etiã oĩm pctõꝝ/ qđ expꝰ in ſe Auguſtinꝰ dicebat. Cũ me pulſat aliq̃ turpis cogitatio. recurro ad vulnera Chriſti ⁊c̃. Ora igiť: dicẽs. Jeſu q̃ ſacratiſſimos pedes tuos/ clauo duriſſimo ꝑforari cruciq̃ affigi voluiſti. Da
L mihi q̃tieſcũq̃ cogitatiõibꝫ/ affectiõibꝰ/ ſeu deſiderijs malis infeſtor/ ad vulnus pedis tui ſiniſtri recurrere: et exinde ſalubria medicamenta haurire Amen.

51 Dextri pedis ꝑforatio.

Quinq̃geſima prima ꝑticula nr̃e placẽte paſſionis dñi eſt

Textus

Dextri pedis perforatio. Habes ğ particulam ꝓpoſitã.

Maſticatio

Scđo maſticãdo eãdẽ. Dico ꝙ ꝑ vulnꝰ huiꝰ pedis dextri
bona nr̄a deſideria/q̄ ex ſe ſꝫ oīno ĩualida roborant̄ et ꝑficiūt̄
Nō n. ſufficiẽtes ſumꝰ ex nob̄/cogitare aliq̄d boni/tāq̄ʒ ex no
bis: ſed ſufficiẽtia nr̄a ex deo eſt. ij. Corinth. iij. Uñ quãtūcū
q̄ʒ deſideria. cogitatiões. affectiões. ac etiā volūtates nr̄e in
terdū forſitā de ſuo gñe ſꝫ bone. nulliꝰ tñ valorꝭ ſꝫ in rõne me
riti: niſi intinganṫ in ſanguine pedis Jeſu Chriſti. Pſal. vt
intinguaṫ pes tuꝰ ĩ ſanguine. Pes inq̄ʒ tuꝰ. i. affectio tua: in
tingaṫ in ſanguine pedis Chriſti. alias em̄ totū erit ſine fru
ctu. Uñ glo. ſup illud Pſal. Foderūt manus meas et pedes
meos. dicit ſic. Nō ait trāſfixerṫ: vel vulneranerūt: ſed fode
rūt: q2 ſicut terra foſſa facit fructū. ſic fructū vite dedit Chri
ſtꝰ vulneratꝰ ĩ manibꝰ et pedibꝰ. Nec mirū/q2 ipſe oībꝰ diebꝰ
vite ſue pꝰ nos cucurrit: ĩ ſiti feruẽtiſſimi deſiderij ſalutꝭ nr̄e.

Fructus.

Tertio de vtilitate huiꝰ ꝑticule. Diſcamꝰ h̄ fr̄es oīa bo
na deſideria nr̄a. cogitatiões. affectiões. et volūtates bonas
refundere cū gratiarūactiõe: in fructiferū vulnꝰ iſtius pedis
nr̄a deſideria/ſuis deſiderijs/ꝑ oīa: q̄ſi ꝑ oſculū infigẽtes. vt
exinde ꝑficianṫ et fructificẽt. Exemplū in maria Magdale
na q̄ oſculabaṫ pedes Jeſu: et ex h̄ tā vberẽ fructū recepit: ꝙ
totꝰ eiꝰ affectꝰ reſolutꝰ fuit ĩ lachrymas. Et ſi qñq̄ʒ nō valea
mꝰ h̄re deſideria bona: ſaltẽ habeamꝰ volūtatẽ habẽdi d̄ſide
riū. Juxta illud Pſal. Cõcupiuit aīa mea deſiderare iuſtifi
catiões tuas in oī tp̄e. Et tūc deꝰ accipiet voluntatẽ ꝑ facto.
Hec Jor. Ora igiṫ dicẽs. Jeſu/q̄ ex ſaluifico vulnere pedis
tui dextri. fontẽ nob̄ gr̄e ſcaturire feciſti. Da mihi oīa bona
mea deſideria eidem vulneri tuo oſculo amoroſo infigere. et
ſic ea tuis diuinis deſiderijs coaptare. Amen.

Itẽ ſūmatim repetẽdo dicta/in his q̄ttuor ꝑticulis. Hec
habes. Jeſus vulneratꝰ ꝑmo ĩ ſiniſtra manu. vt auerteret nr̄a
mala/culpe ⁊ pene. Uulneratꝰ ſcđo ĩ dextra. vt ꝯferret nob̄
bona. Uulneratꝰ tertio ĩ ſiniſtro pede. vt cogitatiões et affe
ctiões prauas ſanaret. Uulneratꝰ q̄rto in dextro pede. vt bo
nas cogitatiões et deſideria roboraret et ꝑficeret ⁊c.

Feria quarta poſt Palmarum.

52 In cru/ce leua/tio

a Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quinq̃geſima ſecunda particula paſſionis domini eſt.

Textus

In cruce leuatio. Ecce particulam.

Maſticatio.

Maſticãdo eãdẽ ꝛ comedẽdo. Dico ꝑmo/ ꝙ q̃dã docto/res opinant crucẽ pri⁹ erectã/ et poſtea i ea Chriſtũ fixũ fuiſ
A ſe quã opinionẽ priori anno doctor nr̃ inſecut⁹ eſt. Sũt alij (vt Hiero. ꝛ Innocẽ. iij.) dicẽtes/ ꝙ pri⁹ Chriſto crucifixo poſtea eleuata ſit crux cũ Chriſto. Et hãc opinionẽ imitãdã nũc cẽſet. Dico igit̃ ſcdo/ ꝙ cruce iacẽte i terra/ ꝛ Chriſto in ea fixo leuãt eã magno conamine. Ubi nõ dubiũ quin maxi m⁹ dolor affuerit eo ꝙ ex põderoſitate corpis tũc lacerabant̃ vulnera manuũ et pedũ: ꝙ ſine magno dolore nequaq̃ eſſe potuit. Sed ais. Cur dñs voluit i alto leuari: et ñ ſub tecto pati? Reſpõdeo et dico/ ꝙ plures ad h̄ aſſignant̃ cauſe: q̃rũ ego tres elegi. Primo (ſcḿ Augu.) vt ipſi⁹ aeris natura mũda/ret̃ a demonib⁊. ſ. et ab infectiõe pctõꝝ. ſicut et terra p ſangui nẽ decurrẽtẽ ſilr̃ mũdabat̃. Scdo (ſcḿ Hilariũ) i excelſo ligno ꝛ i medio terre loco infixo pati voluit: vt ad capeſcẽdã dei cognitionẽ oĩb⁊ gẽtib⁊ eſſet eq̃lis. Tertio (ſcḿ Criſ.) vt dicit b. Tho. pte. iij. Quia p h̄/ aſcẽſum nob̄ parat i celũ. hãc eñi exaltationẽ ipſe ꝑnũciãs dixerat. Joh. xij. Et ego ſi exal/tat⁹ fuero a terra: oĩa ad me trahã. Ex q̃ pꝫ expſſe hec Chri/ſtũ dixiſſe de iſta exaltatiõe in cruce. Tũc eñi traxit ad ſe oĩa:
D oĩa. ſ. hoĩm gña: nõ ſolũ iudeos: ſed ꝛ gẽtiles ſcḿ diuerſas eo/rũ diſtinctiões. Itẽ poſſet etiã addi q̃rta cã. ſ. vt ſe media/torem oſtenderet inter deũ ꝛ hominem ꝛc̃.

Fructus

Tertio de vtilitate et ꝟtute illi⁹ pticule. Diſce h̄ et tu exal/tari a terra: h̄ eſt a terrenis affectib⁊: vl̄ etiã a terrena ꝯuerſa/tiõe: ſaltẽ ad momẽtũ. Qḋ et ſi nõ oĩb⁹ det̃ q̃ ad corpalẽ ſub/leuationẽ. ſicut q̃buſdã ſctis datũ eſſe legim⁹. vt btẽ Marie Magdalene: et alijs q̃buſdã. Silr̃ et btẽ Monice matri

Auguſtini(vt audietis) Hoc tñ ꝯſeq̄ conemur cū grã dei/q̄ ad mentalē abſtractionē: vt vel ſic a terra ſurſum trahamur ad Chriſtū pēdentē i cruce: q̄ten⁹ ſim⁹ de illoꝝ nūero de q̄bꝫ ipſe pollicēs dixerat. Oīa trahā ad meipm ꝛc. Data eſt autē corpalis ſubleuatio b. Monice/q̄ cū aliqn̄ in eccl'ia ſctī Cipriani martyrꝭ ſuſcepat ſacrā cōionem (in q̄ plenitudo grē veluti i ſuo fōte ſumit)dū ptin⁹ corpe a terra leuato/tales erupit i voces. Volem⁹ icelū. volem⁹ i celū fideles. A q̄ dū poſt modū q̄rerer/q̄d ſibi voluiſſꝫ hec inſolita clamoſitas ꝛ eleuatio. Ipſa vt erat tota columbine ſimplicitatꝭ/pie benigneq̄ꝫ rn̄dit. Et q̄d vultis. q̄d q̄ritꝭ. Cor meū ꝛ caro mea exultauerūt i deū viuū. hec Gerſō i ſmōe. Facta eſt āt eleuatio hmōi ꝟtute ſacramēti Euchariſtie. vn̄ ibidē ſbdit. Altaria tua dn̄e ꝟtutū/ſupple ꝯtulerūt hāc eleuationē. Hec eīn freq̄ns ꝛ digna cōio maximā habet ꝟtutē abſtrahendi mentē a terrenis affectibꝫ ꝛ eleuare ad celeſtia. vt dicit Gerſon i de mēdicitate quē vide. Diſcam⁹ h̄ ſcdo/ exēplo Chriſti nr̄is debitoribꝫ ꝛ iniuriatoribꝫ nō ſolū dimittere offēſas: ſed etiā p ipſis orare. Nā chr̄s cū ſic eleuat⁹ ꝛ exaltat⁹ pēderet i cruce: pmā vocē ſuā ð cruce emiſit dicēs. Pr̄ dimitte ill': q2 neſciūt q̄d faciūt Ad quā vocē(vt i euāgelio Nazareoꝝ dicit) Multi iudeoꝝ aſtantiū/cōpūcti corde penituerūt. Et dicit Act. ij. q̄ꝫ cōuerſi ſūt vna die/tria milia. Et alio die q̄nq̄ꝫ milia: Act. viij. Nō dubiū/q̄n h̄ pueuerit ex ꝟtute oōnis Chriſti. Nec mirū: q2 ipſe tantā māſuetudinē ſuās i ꝯtumelijs. tātā patientiā oſtēdēs i tormētꝭ. ſic mirā benignitatē exhibēs crucifixoribꝫ euidenti⁹ declarauit ſe filiū eſſe patrꝭ: quē orabat ſanādo lāguidos: ſuſcitādo mortuos. Quid eīn mai⁹ miraculū hac benigna pietate: Hinc ḡ diſcam⁹ ipm eſſe filiū patrꝭ celeſtis. Et ad ꝟba tāte pietatꝭ emolliat cor noſtrū. vt dimittam⁹ offēſas debitoribꝫ nr̄is ei⁹ ituitu/ q̄ p pſequutor bꝫ patrē orauit. ſic dicit Pſal. Hodie ſi vocē ei⁹ audieritꝭ: nolite obdurare corda veſtra ꝛc. Hec Jordanus. Et tantū de iſta particula.

¶ Quinquageſimatertia particula paſſionis dn̄i eſt. Latronum cum Chriſto crucifixio.

P

53 Latronū cum chriſto crucifixio.

Textus

Q Cum eo crucifixerūt duos latrones. vnū a dextris. aliū a ſiniſtris. mediū autē Jeſum. vt impleretur ſcriptura. Et cū iniquis deputatus eſt ꝛc̄. Ecce particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe p̄ſentꝭ particule. Querꝭ: quare Chriſtus cū latronibꝫ crucifigit̄. Dico p̄mo / ꝙ illō a militibꝫ factū eſt intētione mala / diabolo ꝓcurāte / ad ei⁹ magnū obꝓbriū et cōfuſionē. ꝭm Augu. et in euidentiā incriminati ſibi ſceleris Demō aūt (ꝭm Crir.) voluit qō fiebat obumbrare: ſed nō valuit: q2 miracula ibi facta ſoli Chriſto attribuebāt̄: ꝛ ita qō demō ordinauerat ſibi i ꝯtumeliā / cedebat ei in gloriā. Dico ſcō o / ꝙ illud factū eſt. vt ſcriptura. Eſa. liij. impleret̄: dicēs. Et cū ſceleratꝭ deputat⁹ eſt. Queris ſcō. Quare Chriſtus voluit cū latronibus crucifigi: Dico ꝭm b. Tho. parte. iij. ꝙ Chriſtus voluit inter latrones ſuſpēdi. Primo / ordinatiōe diuina. vt oſtēderet ſe / ꝓ pctōribꝫ mori. Dicit eñ Hiero. ſup Mat. Sicut ꝓ nob maledictū crucꝭ / fact⁹ eſt Chriſtus. ſic ꝓ oī ſalute / inter noxios q̄ſi noxi⁹ crucifigit̄. Scō ꝭm Bedā / vt oſtenderet differentiā ꝓ eo patientiū. Latrones eñ cū Chriſto crucifixi ſignāt eos / q̄ ſub fide ꝛ ꝓfeſſiōe Chriſti vel agonē martyrij / vl' q̄libet artioris diſcipline īſtituta ſubeūt.
R Sed q̄ hec ꝓ eterna gl'ia gerūt / dextri latronis fide deſignātur. Qui ṽo humane laudis intuitu / ſiniſtri latronis mentē imitant̄ ꝛ actus. Hec Tho. Tertio ꝭm Augu. ꝛ Leonē. vt oſtēderet / q̄d factur⁹ eſſet ī iudicio extremo. Nā dicit Leo in ſermone de paſ. Duo latrones / vn⁹ ad dexterā / ali⁹ ad ſiniſtrā crucifigūt̄. vt ī ip̄a patibuli ſpecie d̄mōſtraret̄ illa q̄ ī iuditio ipſi⁹ / oīm hoīm facienda eſt diſcretio. Et iō dicit Augu. ſup Joh. Ipſa crux / ſi attēdam⁹ / tribunal fuit / in medio eñ iudice ꝯſtituto / vnus q̄ credidit liberatus / alter q̄ exaltauit / damnatus eſt. Jam ſignificabat / quid factur⁹ eſt de viuis ꝛ mortuis / alios poſiturus ad dextram / alios ad ſiniſtram. Hec dic ex Thoma parte. iij.

Fructus

Tertio de vtilitate ꝛ fructu iſtiꝰ particule. Diſce h ꝛ tu cū
Chriſto crucifigi/in medio latronū. Nam ſicut ibi tres cru
cifixi/duo latrones/ꝛ medius Jeſus. Sic in nobis mortali
ter crucifigenda ſunt tria.ſ.caro ꝛ mūdus(q̄ per latrones) et
ſpūs nr̄(q̄ p̄ Jeſum deſignat̃) Caro crucifigēda eſt.ſic latro S
dexter. Gal'.v. Qui autē ſūt Chriſti/carnē ſuā crucifixerūt cū
vitijs ꝛ cōcupiſcētijs. Mūdus ſicut latro ſiniſter. Gal'.vlti.
Mihi mūdus crucifixus eſt/ꝛ ego mūdo. Iſtis latronibus
in nob crucifixis/ſpūs in medio crucifigit̃ cū Chriſto. Ut
dicat cū aplo/illud Gal'.ij. Chriſto cōfixus ſum cruci. Uiuo
autē iā nō ego: viuit vero in me Chriſtus. Eſt autē ſciendū
ꝙ latro ſiniſter/crucifixꝰ q̄dē fuit/nō tn̄ ſaluatꝰ: ſed p̄māſit ī
p̄fidia ſua.ſic mūdus. Licet crucifigat̃ mihi: remanet tamē
mūdus in īmūditia ſua. Caro autē crucifixa/ſaluat̃ cū ſpiri/
tu: quia in reſurrectiōe ſua glorificabit̃.vnde latroni dextro
dixit Jeſus. Hodie mecū eris ī paradiſo. Ad maiorē ergo
euidentiā p̄dictoꝝ/eſt ſciendū/ꝙ crux carnis/eſt rigor diſci/
pline. Cuiꝰ q̄ttuor ſunt brachia.ſ.vigilia. abſtinētia. aſperi/
tas veſtiū.et diſciplina verboꝝ. Crux autē q̄ mūdus crucifi
git̃/eſt pauptas ſpūs/cuiꝰ etiā quattuor ſunt brachia.ſ. con
temptꝰ glorie.pecunie.patrie.ꝛ parētele. Crux vero ſpūs/eſt
feruor deuotiōis: cuiꝰ ſiīr quattuor ſunt brachia.ſ. amor.
ſpes. timor. ꝛ dolor. Spes ſurſum. Timor deorſum. Amor
a dextris. Dolor a ſiniſtris. Radix autē oim hoꝝ eſt chari/
tas. De his Ephe.iij. In charitate radicati: vt poſſitꝭ com/ T
p̄hēdere cū omnibꝫ ſanctis/q̄ ſit longitudo.latitudo.ſubli/
mitas.et p̄funditas. Ubi figurā crucis/ꝛ eiꝰ myſteriū aptiſ
ſime exprimit.ſm Auguſtinū/ꝛ gloſam. Hec Jordanus.

¶ Quinquageſimaquarta particula paſſionis domini eſt 54 veſtimē/toꝝ chri/ſti diui/ſio.
Ueſtimentoꝝ Chriſti diuiſio. Dicit textus Joh.ꝗ

Textus

¶ Poſtꝗ̄ milites crucifixiſſent eum/acceperunt ꝛ ⌈ diui/
ſerunt veſtimenta eius ⌋ ſortem mittentes ſuper eis/quis

quid tolleret. Et fecerūt q̄ttuoꝛ ptes/vnicuiq; militi ptē ꝛ tu/
nicā. Erat aūt tunica incō ſutilis/deſup texta p totū. Dixerūt
ergo ad inuicē. Nō ſcindam⁹ eā: ſed ſoꝛtiamur de illa cui⁹ ſit
Ut ipleret ſcptura dicēs. Diuiſerūt ſibi veſtimēta mea/ ꝛ ſup
veſtē meā miſerūt ſoꝛtē. Et milites q̄dē hec fecerūt ꝛc.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe illi⁹ pticule. Quer; pmo. Quare diuiſerūt
veſtimēta Chriſti: Reſpōdeo pmo ſm Theophilum ex ꝯti/
nuo Thome ſup Lucā ꝛ Ludolfo: q2 foꝛſitā plures eoꝝ ege
V bāt. Dico ſcdo/ q (ſm eūdē) foꝛſitā magis ad obpꝛobꝛiū/ et
ex q̄dā laſciuia h faciebāt: q̄ſi ſubſanatiue dicerēt: q2 iſte dixit
ſe regē/ habeam⁹ ſinguli aliq̄d de regalib⁹ veſtimētis ei⁹. Di
co tertio ſm Lyrā/ q h pceſſit ex auaritia iudeoꝝ: q2 Chriſti
veſtes/ q̄uis parū valerēt/ ſibi tn̄ rapuerūt. parū eni valebant
q̄uis q̄dā ex h arguere volebāt Chriſtū pcioſis veſtib⁹ vſu;
fuiſſe. Criſ. autē ꝯtrariū ſentiēs/ dicit. q i paleſtina paupes
induebant talib⁹ indumētis/ reticulato ope factis/ ad modū
cilicioꝝ. ꝛ h videt veri⁹. Quia Chriſtus cōmēdauit vilitatē
veſtimētoꝝ in Joanne baptiſta. Mat. xi. Quid exiſtis in de
ſertū/ videre hoīe; mollib⁹ veſtitū. q. d. nō/ et pcioſitatē ibidē
reprobauit dicēs. Ecce q̄ mollib⁹ veſtiunt/ in domib⁹ regū
ſunt ꝛc. Jeſus autē cepit facere ꝛ docere. vt habet Act. i. Et
ideo nō eſt veriſimile q vſus fuerit pcioſis veſtib⁹. hec Lyra
Quer; ſcdo. que fuit Chriſti intētio in taliū ppeſſiōe: Di
co q Chriſtus h fieri voluit diuina oꝛdinatione vt impleret
ſcriptura. Diuiſerūt ſibi veſtimēta ſua: ꝛ ſup veſtē miſerūt ſoꝛ
tē. Scdo (ſm Augu.) Chriſtus in q̄dripartita veſte ſignifi/
cari voluit eccleſiā toto oꝛbe terrarū (q̄ q̄ttuoꝛ ptib⁹ ꝯſtat) dif
fuſam/ ꝛ i oīb⁹ eiſdē ptib⁹ eq̄lr. i. cōcoꝛditer diſtributā. Ad q̄s
virt⁹ crucifixi expādit p q̄ttuoꝛ ptes cruc;. Tunica vero illa
ſoꝛtita oīm partiū ſignat vnitatē/ q̄ charitat; vinculo ꝯtinet
Si eni charitas ſupeminet: ꝛ ſup oīa pcepta eſt/ merito ve/
ſtis/ q̄ ſignificat/ deſup ꝯtexta phibet. Et addit p totū: q2 ne/
mo ei⁹ eſt expers/ q̄ ptinere inuenit ad totū/ a q̄ tota catholi/
ca vocat eccl'ia ꝛc. Uide Ludolfū de h. Tertio ſm Hiero.

ſup Marcū. voluit Chꝛiſtus ꝑ h̄ ſignificari diuina eiꝰ mā/
data: qb⁊ tegit̄ coꝛpꝰ eiꝰ/ qđ eſt eccleſia/ q̄ diuidunt̄ inter mili
tes gētiū. vt ſint q̄ttuoꝛ oꝛdines cū vna fide. i. ꝯiugati. vidua
ti. ꝑpoſiti. ⁊ ſeparati. ꝑ quos intelligere poſſumꝰ/ ⁊ ꝯtinētes
et ſeꝑatos a mundo. vt ſunt monachi et religioſi ⁊c. x

Fructus

Tertio de fructib⁊ huiꝰ particule. Diſcamꝰ hffces libēter
participare exempla ſctōꝝ/ q̄ ꝑ veſtimēta dñi ſignant̄. Diſca
mꝰ ſcđo/ bonū eſſe reliq̄as ſctōꝝ diuidere ꝓ deuotiōe ad eoꝝ
honoꝛē ampliādū. Qđ em̄ iſti milites pagani/ fecerūt in deri/
ſionē ⁊ in obꝓbꝛiū Chꝛiſto. h̄ boni chꝛiſtiani ꝯuertere de
bēt ad Chꝛiſti ⁊ ſctōꝝ ꝓconiū ⁊ honoꝛē. ſicut mlt'os ritꝰ pa/
ganicos/ chꝛiſtiani ꝯuertūt ad cultum dei. Diſcamꝰ tertio
ꝙ charitas (q̄ ſm Augu. ſignat̄ ꝑ tunicā īcōſutilē) diuidi nō
pōt. cū ipſa ceteras ꝟtutes cōnectat. Etiā ꝑ tunicā incōſuti
lē ſignat̄ vna ſancta catholica eccleſia/ que in vnū oēs colli/
git/ quā nemo debet ſciſmate diſſuere. Unde Cāti. vi. Una
eſt colūba mea. vna ꝑfecta mea ⁊c. Tantū de iſta ꝑticula.

Feria quinta Cena domini.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Quinq̄geſima ſſ Tituli
a quinta ꝑticula eſt. Tituli ſupſcriptio. Dicūt euā. ꝙ ſupſcri/

Textus ptio.

Pylatꝰ ſcripſerit titulū ponēs ſup crucē/ ⁊ ipoſuerit ſup ca
put eiꝰ cām ipſiꝰ ſcriptā. Erat āt ſcꝑtū. Hic ē Jeſus nazare/
nus/ rex iudeoꝝ. Hūc ergo titulū legerunt multi iudeoꝝ: qꝛ
ꝓpe ciuitatē erat locꝰ/ vbi crucifixꝰ eſt Jeſus. Et erat ſcriptū
hebꝛaice. grece. ⁊ latine. Dicebāt ḡ Pylato pōtifices iudeo/ y
rū. Noli ſcribere rex iudeoꝝ: ſed qꝛ ipſe dixit/ rex ſum iudeoꝝ.
Reſpōdit Pylatus. Qđ ſcripſi/ ſcripſi ⁊c. Habes ḡ ꝑticulā.

Maſticatio

Pꝛo maſticatiōe ꝑſenti ꝑticule. Querit̄ ꝑmo: quare appo/
ſitus eſt titulus ille: ⁊ quare ſic ſcriptꝰ ⁊c. Reſpōdeo ⁊ dico
ꝑmo ſm Erik. vt recitat Bernhardinus ⁊ Ludolfus. ꝙ cō/
ſuetudo Romanoꝝ fuit/ ſup quelibet moꝛti ꝯdēnatū ſcribe/
re cām ſue moꝛtis. vt cōuenientib⁊ appareret/ ꝙ ſine iuſta cauſa

ſanguinē nō funderēt. Pylat⁹ autē/ſe cōformare volens cō ſuetudini illi/ſcripſit titulū/ cauſe mortꝭ ei⁹. Jeſus nazaren⁹ rex iudeoꝝ.q. d. ideo crucifixus eſt: quia erat rex iudeoꝝ ꝛc. Dico ſcdo/ꝙ tituli ſupſcriptio placuit etiā iudeis: ſed alia intentiōe ꝙ̃ Pylato. Judei em̄ h̄ fecerūt illudentes ꝛ irridē tes ſm Hiero. Ait etiā Theophilus. Judei ꝓcurabāt ſcribi titulum/ꝛ intēdebāt ꝑ hūc/illuſorie vituperare opinionē ei⁹ qui regē fecit ſeipſuꝫ. vt ſic ꝓtereūtes ſui miſereri nō valerēt ſed magis ei tanꝙ̃ tyranno improperarēt. ſm Ludolfum. Intentio autē Pylati fuit alia. Hoc em̄ fecit p̄mo: vt dictū
Z eſt: vt ſe cōformaret Romane cōſuetudini. Secūdo vt ſe ex cuſaret: qꝛ em̄ iudei/ꝯtra volūtatē Pylati/dn̄m crucifixerūt: et crucifigi ꝓcurauert/ quē tota illa regio ꝓ ꝓpheta ꝛ ſancto hoīe habuit. Sic formauit titulū mortꝭ Chriſti: vt redūda ret in verecūdiā iudeoꝝ: ꝛ ipſe velamē excuſationis haberet in populo ſm Bernhardinū. Tertio vt ſe vīdicaret ō iudeis quia em̄ (vt iā dictū eſt) ꝯtra volūtatē Pylati/petierūt Chri ſtū crucifigi: iō volēs ſe vīdicare de eis: ꝑ talē modū ſcripſit titulū. vt redundaret in verecundiā. Un̄ Crik. Sicut i tro pheo/lr̄e ponunt/ victoriā oſtēdentes: ita Pylat⁹ titulū cru ci Chriſti inſcripſit. Simul q̄dē ꝓ Chriſto reſpōdēs. vt eū a cōione latronū diſcerneret. Simul aūt ꝛ de iudeis vlciſcē do/oſtēdens ſcꝫ ipſoꝝ maliciā/dum in ſuū regē inſurrexerūt ſm Ludol. Diſce tertio/ ꝙ etiā diuina virt⁹ opabat in cor de Pylati/ꝙ̃uis neſciētis. vt dicit gloſa. Diuinit⁹ em̄ multa que ſequunt iā dicēda/ꝓcurata fuere: ſcꝫ ꝙ ſuꝑ caput pone ret titulus. et trib⁹ linguis ſcriberet ꝛc. Dico igit quarto/ꝙ Pylat⁹ ex illo inſtinctu/ſcripſit de Jeſu titulū cōmendatitiū Cōmēdauit em̄ eū Pylat⁹ a trib⁹/ ꝙ̃uis neſciēs. Mors em̄
A Chriſti cā erat: Remiſſiōis culpe: qꝛ Jeſus. Collatiōis gr̄e qꝛ nazaren⁹. Adeptiōis glie: qꝛ rex iudeoꝝ: in q̄ oēs erim⁹ re ges. ſm Jorō. ꝛ Ludol. Itē hec tria ꝟba ſatꝭ ꝯgruūt ad cru cis miſteriū. Nā h̄ ꝙ dicit/Jeſus (qđ interꝑtat ſaluator) con uenit ad ꝟtutē crucꝭ/ꝑ quā nob facta eſt ſalus. Hoc ꝟo ꝙ di cit nazaren⁹/qđ interpretat floridus/ꝑtinet ad patiētis ino centiā/q̄ eſt flos de radice Jeſſe aſcēdens. Sed h̄ ꝙ dicit/rex

iudeoꝝ: ꝑtinet ad patient ſ poteſtatē ꝛ dn̄ium/qd̄ ex paſſione ꝓmeruit: qꝛ ꝓ h̄ deꝰ illū̄ exaltauit. Hec Ludol. Dico q̄nto ꝙ ex diuina ꝛ ꝓprio iſtinctu/ſcripſit hūc titulū̄ tribꝫ linguis. hebraica. greca. ꝛ latina: Proprio inq̄ꝫ inſtinctu: vt. ſ. diuerſarū̄ linguarū̄ hoīes/q̄ ad diē feſtū̄ ꝯuenerāt/legere ꝛ intelligere poſſent cām mort ſ ipſius. nā tres rigas ſcripſit ī pergameno. In ꝑma riga/lr̄is hebraic ſ ītegre ſcripſit titulū̄. In ſecū̄da riga lr̄is grec ſ. In tertia latinis ꝛc̄. Diuino aūt nutu tribus linguis titulus ſcriptꝰ eſt. Primo/ vt oīs lingua ꝯfiteret̄ qꝛ dn̄s Jeſus Chriſtus eſt rex regū̄ ꝛ dn̄s dn̄antiū̄ in gloria dei patr ſ. Secū̄do vt oīs lingua cōmemoret ꝑfidiā̄ iudeoꝝ. Tertio ad oſtēdēdū̄ ipm̄ pati ꝓ populo/oīs lingue ꝛ eis dominari in ꝑpetuū̄. vt dicit Ludol. Itē tres lingue p̄dicte ad ꝑncipatū̄ in cruc ſ titulo ſunt ꝯſecrate: qꝛ ibi p̄ ceter ſ eminebāt/ꝛ ꝑncipales erāt. Hebrea ꝑpt̄ religionē: ꝛ iudeos ī lege dei gloriātes. Greca ꝑpter ſapientiā̄/ꝛ gentiū̄ ſapiētes. Latina ꝑpter potentiā̄ ꝛ Romanos/multis ac pene oībꝫ iā̄ tūc gētibꝫ imperātes: ac ſi diceret. Hic eſt rex totiꝰ religiōis. totius ſapiētie. et totiꝰ potētie. Hec ḡ tres gētes (vt ait Augu.) ſibi dignitatē in cruce Chriſti vēdicāt. In q̄ ſignat̄ ꝙ ꝑ crucem Chriſti ſubiugari ꝛ ꝯuerti debēt deuoti et religioſi/q̄ ſignā̄tur ꝑ linguā̄ hebreā̄. Sapiētes q̄ ꝑ grecā̄. Et potētes q̄ ꝑ latinā̄. Uelint nolint ḡ iudei diuerſe lingue/oēm mū̄di regnū̄ oīs mū̄dana ſapiētia. oīa diuine legis ſacramēta teſtant̄: qꝛ Jeſus rex eſt iudeoꝝ. Hoc eſt impator credentiū̄ ꝛ ꝯfitētiū̄ deum ꝛc̄. Hec Ludolfus. Dico ſexto/ꝙ ex hoc diuino inſtinctu/ poſuit titulum hunc ſuper crucem et ſuper caput. vt dicit textus. dicit Bernhardinus/ꝙ hūc titulum in pergameno (vt predictū̄ eſt) exaratū̄/ appoſuit tabule de oliua facte: que habuit pedem ꝛ dimidiū̄/quā̄ tabulam cauille ad modū̄ Thau facte/affixam ſummitati crucis ſuperpoſuit. Crux em̄ domini nō habebat lignū̄ aliquod/vltra tranſuerſum: ſed ſolummodo tria brachia: ad ſimilitudinem littere Thau. Hoc inq̄ꝫ diuino inſtinctu factum eſt. Ut dicit Remigius. ꝙ titulus huiuſmodi ſuper caput eius poneretur. Per hoc enim iudei cognouerunt / ſe non poſſe (etiam

B

occidēdo) facere. vt eū regē nō haberēt. Per mortis eīn patibulū nō amiſit imperiū: ſed poti⁹ corroborauit. Ponebatur etiā iſte titulus. vt dicit Raban⁹ ī tabula / ſup̄ crucē / nō infra qꝛ licet ī cruce ꝑ oib⁹ nob / hoīs īfirmitate dolebat ſup̄ crucē tn̄ regis maieſtas fulgebat. Et ſm Amb. bene ponit̃ ſup̄ caput Jeſu: qꝛ caput Chriſti de⁹ eſt. Dico ſeptimo / ꝙ Pylatus noluit mutare titulū vl' delere. licet iudei h̄ peterēt: qꝛ viderūt / ꝙ in verecūdiā eoꝝ redūdauit / eo modo q̄ ipſe ſcripſit. Vñ dicebāt. Noli ſcribere rex iudeoꝝ: ſed qꝛ ipſe dixit. Rex ſum iudeoꝝ. Nā in h̄ ꝙ ponit̃ rex iudeoꝝ. oſtendit̃ Chriſti ꝑconiū / et iudeoꝝ obprobriū: qꝛ ꝯtumelioſum erat iudeis / ꝙ crucifigi fecerūt regē ſuū. Sed ſi poneret̃: qꝛ dixit. Rex ſum iudeoꝝ. h̄ redūdaret in Chriſti obprobriū. et indicaret eius culpā. Et h̄ ipſi intēdebāt. vt ſcꝫ crucifixo famā ſuā auferrēt qꝛ iā viuo vitā abſtulerāt. Pylat⁹ vero noluit vel mutare vl' delere: ſed magis ꝯfirmauit dicēs. ꝙ ſcripſi / ſcripſi. h̄ eſt. imobiliter ⁊ indelibiliter ſcripſi. q. d. hoc eſt verū ꝙ ſcripſi. Jdeo nō mutabo / nō corrumpā veritatē: ⁊ ſi vos diligit ſ falſitatē. Fuit autē titulus iſte (ſm Augu.) imutabilis: nō qꝛ Pylat⁹ ſcripſit: ſed qꝛ veritas dixit. Rex ſuꝫ iudeoꝝ ⁊c̃. Vide Ludol.

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ ꝑticule. Diſce h̄ ꝓmo / titulū hūc corde. ore. aut ſcripto tenere / ꝯtra oīa diaboli tētamēta: qꝛ inter oīa arma dñice paſſionis / diabolus hūc titulū triūphalē maxime ꝑhorreſcit. Prout ipſemet diabolus / cuidam ꝑſonē nō infimi ſtat⁹ / in q̄dā viſione exact⁹ / aſſeruit ⁊c̃. Hec Jord. Hic ḡ eſt titulus triumphalis Chriſti ꝯtra diabolū. Sunt eīn triplices tituli. ſcꝫ Memorialis: qñ ſcꝫ aliqua ſcribūtur ad memoriā facti marie mortuoꝝ. ſic fit inſcriptio ſup̄ ſepulchra eoꝝ. Preconial': q̄ ſcꝫ inſcribit̃ in ꝑconiū ⁊ laudē viuorū. ſic fit in portis domoꝝ vel ciuitatū / qñ res acta deſcribit̃. Triumphalis. q̄ ſcꝫ ꝯtinet cauſam ⁊ ordinē alicui⁹ triūphi. et talis fuit hic titulus / de quo nunc dicit̃. Poſt victum eīn diabolum / ſuper caput eius fuit ſcriptum. Hic eſt rex iudeorum ⁊c̃. Vide Ludolfum.

56

¶ Quinquageſimaſexta particula paſſionis dn̄i eſt. Cru/cifixi illuſio. Dicunt enim Euangeliſte/ꝙ — Cruci/fixi illu/ſio.

Textus

Pretereūtes blaſphemabāt eū/mouētes capita ſua: ꝛ di/cētes [Uah ꝗ deſtruis tēplū dei: ꝛ ī triduo illd reedificas] Saluū fac temetipm̄. Si filiꝰ dei es/deſcēde de cruce. Si/militͬ ꝛ ꝑncipes ſacerdotū deridebāt illū/ illudētes ad alter/utrū/cū ſcrib ꝛ ſenioribꝫ ꝛ dicebāt [Alios ſaluos fecit/ ſeipm̄ nō pōt ſaluū facere] Si rex Iſrael eſt: deſcēdat nūc de cruce vt videamꝰ ꝛ credamꝰ ei. Se ſaluū faciat. ſi h̄ eſt Chriſtꝰ dei electꝰ. Confidit in deo/liberet eū nūc ſi vult. Dixit eñ: qꝛ fi/lius dei ſum. Illudebāt aūt ei ꝛ milites: dicētes [Si tu es rex iudeoꝝ/ſaluum te fac ꝛc̄.] Habes particulam.

Maſticatio

Pro maſticatiōe ꝑſentꝫ ꝑticule. Dico ꝑmo/ꝙ octies illu/ſus eſt Chriſtꝰ. Primo ī domo Cayphe a iudeis. Scd̄o in domo Herodis ab ipſo ꝛ exercitu ſuo: Tertio in ꝑtorio Py/lati/a militibꝫ. Quarto in tituli ſupſcriptiōe/ꝗ fuit illuſorius ex intellectiōe iudeoꝝ. Quinto a ꝑtereuntibꝫ crucē. Sexto a ꝑncipibꝫ ſacerdotū/ꝛ ſcribis ꝛ ſenioribꝫ. Septimo a militi/bus. Et hee tres ſtāt ſub vno articulo ꝑſente ſcꝫ. Dico ſcd̄o ꝙ diabolus ad has illuſiōes eos inſtigauit. Qui ſtatim ſen/ſit ꝟtutē crucꝫ/ꝛ fractas ſuas ꝟtutes. ideo h̄ agit: vt de cru/ce deſcēdat ꝛc̄. Dico tertio/ꝙ voces filioꝝ diaboli: imitant̄ vocē paternā. Diabolus eñ dicebat. Si filiꝰ dei es/mitte te deorſuꝫ. Et iudei dicūt. Si filiꝰ dei es/deſcēde de cruce. Di/co q̄rto ſm̄ Hieronymū/ꝙ fraudulēta erat ꝓmiſſio iudeoꝝ Maiora eñ miracula fecerat. ſ. mortuos ſuſcitādo/ſuaqꝫ ipſi/us reſurrectiōe. nec tn̄ crediderūt ei. Dico q̄nto/ꝙ dn̄s ſciēs aduerſarioꝝ īſidias/ꝑmanet ī patibulo. vt diabolū deſtruat

E

Fructus

Tertio de fructu huiꝰ ꝑticule. Diſce h̄ ꝑmanere ī ſtatu tuo bono: ne ad ꝟba ſubſannātiū deſcēdas ad occupatiōes mū/danas: ſed potiꝰ ſuſtineas ſubſānatiōes ꝑuerſoꝝ. Sic Chri/ſtꝰ ad iudeoꝝ inſultationē ꝛ tētationū exprobrationē: noluit

deſcēdere de cruce: ſed pſeuerauit ibi vſqꝫ ad mortē. Vñ dicebat. Viris Judicū. ix. (de lignis volētibꝰ eligere regē) Nunqd poſſum deſerere vinū meū/ qd letificat deū/ ⁊ inter cetera ligna pmoueri. Siliter ⁊ oliua ⁊ ficꝰ dicebāt. Sic in pposito. vñ Mat. x. Qui pſeuerauerit vſqꝫ in finē hic ſaluus erit Et Iſidorus. de ſummo bono. Salus incipientibus pmittitur: premiū perſeuerantibus datur ⁊c̄.

57 Latronis exprobratio. ¶ Quinqgeſimaſeptima pticula ē. Latronis exprobratio.

Textus

Unus ex latronibꝰ q̄ pēdebāt cū eo. ſ. ſiniſter blaſphemabat eū: dicēs [Si tu es Chriſtꝰ/ ſaluū fac temetipm ⁊ nos] Reſpōdens aūt alter: increpabat illū dicēs. Neqꝫ tu times deū/ ꝙ in eadē dānatiōe es. Et nos qdē iuſte/ nā dig factꝭ recipimꝰ. Hic ꝟo nihil mali geſſit. Et dicebat ad Jeſuz. Dñe memēto mei/ cū venerꝭ i regnū tuū. Et dixit illi Jeſus. Amē dico tibi. Hodie mecū erꝭ i paradiſo ⁊c̄. Habes ecce pticulā.

Maſticatio

Pro maſticatiōe huiꝰ pticule. Dico pmo/ ꝙ hec fuit octaua illuſio/ q̄ fuit amplioris deſpectꝰ/ ꝙ̄ alie tres pcedētes/ eo ꝙ tā vilis ⁊ ſceleratꝰ hō/ iāqꝫ ad mortē dānatꝰ/ et mox p ſuis ſceleribꝰ moriturꝰ/ inſultauit vite auctori. Et iō merito fit de

F hoc ſpecialis pticula nr̄e placēte. Dico ſcđo/ ꝙ alter latronū/ increpauit illū dicēs. Neqꝫ tu times deū ⁊c̄. Sed qs inquit Augu. illū docebat: niſi q̄ iuxta illū pēdebat. Erat em̄ illi fixꝰ i latere: ſed herebat in corde ⁊c̄. Teſtatꝛ h̄ ideb. Grego. li. xviij. moraliū. §. xcv. Ille (inqt) qui mortē fratri intulit morietis dñi vitā pdicauit: dicēs. Memēto mei dñe/ dū venerꝭ in regnū tuū. In cruce claui/ manus eiꝰ pedeſqꝫ ligauerant: nibilqꝫ i eo a penis liberū: niſi cor ⁊ lingua remāſerat/ inſpirāte deo/ totū illi obtulit/ ꝙ in ſe liberū inuenit. Ut iuxta illō ſcriptū eſt. Corde crederet ad iuſticiā: ore ꝯfiteretꝛ ad ſalutē. Hec ille. Si latiꝰ de h̄ latrone loq̄ volueris. Uide b. Joh. Criſ. in ſmone de illo. Itē Vincentiū qui dicit: quomō vmbra de corpe Chriſti tetigerit dextrū latronē ⁊c̄. Sed quid dixit dñs ad latronē/ ſic ad ſe p orōnē ꝯuerſuz? Plane verbū maxime liberalitatꝭ: imo pdigalitatꝭ. Amē dico tibi. Hodie

mecū eris in paradiſo. Ecce q̄ȝ liberalis ⁊ pdig⁹. hodie fact⁹ eſt Chriſtus: qꝛ latroni regnū / crucifixo celū / dānato paradiſum p breui petitione largit̄ / ⁊ plus ei ꝯtulit (vt ſemper diuina largitas ſolet) quā petiuerat. B

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ pticule. Diſce h̄ p̄mo patiēter ferre viliū pſonarū calūnias. ſicut fecit Chriſtus a latrone illuſus. Diſce ſc̄do a latrone dextro nō tolerare dei iniurias: ſed reprehēdere / dextrū latronē imitādo. Diſce tertio ab eodē latrone / q̄ quantūcūq̄ȝ ſis peccator ſcelerat⁹ de dei miſericordia: tamen nullatenus deſperes. Latro enim iſte / vno verbo factus eſt heres paradiſi ⁊c̄.

Feria ſexta Paraſceue. 58

Ecipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Quinq̄geſima octaua particula eſt. Materni doloris compaſſio. a

Materni doloris compaſſio.

Textus

Iuxta crucē Ieſu / ſtabat mr̄ ei⁹: ⁊ ſoror matris ei⁹ maria Cleophe / ⁊ maria Magdalene. Cū vidiſſet ḡ Ieſus matrē et diſcipulū ſtantē quē diligebat: dicit matri ſue [Mulier ecce fili⁹ tu⁹.] Deinde dicit diſcipulo. Ecce mat̄ tua. Et ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſua.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe hui⁹ pticule. Dico p̄mo / q̄ hec cōpaſſio facit ſingularē pticulā: qꝛ magn⁹ fuit dolor Chriſti: viſa em̄ mr̄e / cōmota ſūt oīa ei⁹ viſcera ſup mr̄e ſua ⁊ geminū dolorē patiebat̄: cruc̄. ſ. ⁊ matris. Dico ſc̄do q̄ magno pfecto / imo maximo dolore affect⁹ fuit. Quō em̄ nō cōmoueret̄ / cū videret turbatā talē matrē / ſingularē / ꝟginē / humilē / diligētē / dolentē / gladiatā gladio doloris / geminatā ⁊c̄. ſm Damaſce. Sciebat pfecto Chriſt⁹ tal̄ mr̄is anguſtias ⁊ dolores materni cordis iā enumeratos. Hāc igit̄ matrē cū vidiſſet ſtātē ⁊ diſcipulū quē diligebat dicebat ⁊c̄. Repete textū ⁊ declara ex Iord. ⁊ Ly. curſorie. Dico tertio / q̄ poſſet h̄ q̄ri: quō poterat ſtare in tāto dolore? Cur nō corruit in terrā? q̄s eā ſuffulſit ne caderet? Rn̄deo / flores ꝟtutū / de q̄b⁹ Cañ. Fulcite me D

moribꝫ/ſtipate me malis: qꝛ nõ ſolũ amoꝛe: ſed ꝛ doloꝛe langueo. Uirtutes hee ſt. Fides catholica. ꝟginal' pudicitia. et patiẽtia ꝑ antipariſtaſim ꝑfecta. vt ꝑticula. 44. viſum eſt.

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ ꝑticule. Diſce h̄ ꝑmo cõpati mr̄i tue/ ꝛ honoꝛare parẽtes/ eis curã ĩpẽdẽdo ĩ afflictiõibꝫ: iuxta mãdatũ dñi: dicẽtis. Honoꝛa patrẽ ꝛ matrẽ. qđ docuit nos Chꝛiſtꝰ h̄/ ſuo exẽplo: ſm Augu. tanq̄ lignũ illud: vbi erant fixa mẽbꝛa moꝛiẽtꝫ: etiã cathedra fuerit mgr̄i docẽtꝫ. Sed ais. Et cur Chꝛiſtꝰ ĩ nuptijs dure rñdit mr̄i. h̄ aũt piẽ? Dico ſm Augu. ꝙ tũc oſtẽſurꝰ erat diuinã potentiã: de q̄ nihil habuit facere cũ matre. Nũc ãt humana iã patiẽs/ recognoſcit eã matrẽ/ de q̄ natꝰ paſſibilitatẽ ꝛ moꝛtalitatẽ ꝯtraxit. Et hec eſt illa hoꝛa: de q̄ tũc ꝓdixerat. Et iõ eã tũc repulit/ q̄ſi extraneã. nũc affectu cõmẽdat eã/ humano exẽplo nos ĩſtruẽs. vt a pijs filijs ĩpẽdat̄ cura parẽtibꝰ. hec. Augu. Uñ Apl's. Si q̄s curã ſuoꝝ nõ hꝫ/ fidẽ negauit ꝛc. Diſce ſcđo cõpati mr̄i Chꝛiſti. Sed ais. Et quõ h̄ potero? Dico. ſi pẽſaueris q̄ ſequunt̄. Pẽſa ꝑmo doloꝛẽ mr̄is. Scđo cõpaſſionẽ filij. Tertio amoꝛẽ cõmẽdãtꝫ. Quarto anxietatẽ matrꝫ audiẽtꝫ. Quinto cõmutationẽ faciẽtẽ. Ecce dat̄ ei alienꝰ ꝑ ꝓpꝛio: Joãnes ꝑ Jeſu. diſcipulꝰ ꝑ mgr̄o. piſcatoꝛ ꝑ creatoꝛe. hõ purꝰ ꝑ hoĩe deo. ſuꝰ ꝑ dño. filiꝰ Zebedei ꝑ filio dei. O q̄ miſerabil' cõmutatio. Omne gaudiũ ꝙ priꝰ habebat/ in eiꝰ cõceptiõe ꝛ iocũdiſſima ꝑturitiõe/ cõmutatũ eſt in meroꝛẽ. Sexto ſi pẽſauerꝫ aue ĩ o ve. et gloꝛiã ĩ ignominiã mutatã. vñ cithara ꝟſa eſt ĩ luctũ ꝛc. Uide Joꝛ. Septimo ſi pẽſauerꝫ hec/ ꝛ plura alia ſine dubio cõpungerꝫ. Quis eñ hec pẽſans/ poterit ſe ꝯtinere a lachꝛymis? Quis nõ cõpatiat̄ mr̄i totiꝰ pietatis? Quis nõ miſereat̄ matri miſericoꝛdie/ cui ꝛ Chꝛiſtꝰ ipſe cõpaſſus eſt.

Chꝛiſti a deo derelictio:

Quinq̄geſima nona particula eſt. Chꝛiſti a deo derelictio.

Textus

Cum iã eſſet circa hoꝛã nonã: tenebꝛe erãt ſuꝑ terrã vniuerſaꝫ. Tũc clamauit Jeſus voce magna: dicẽs [Heli heli lamaazabthani] Hoc eſt/ deꝰ meꝰ deus meꝰ vt [q̄d dereliq̄-

ſti me ꝛc. ⁊ Habes ecce particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatiõe pſent ꝑticule. Querꝭ: quomõ eũ de⁹ de-
reliqt: Dico ꝙ triplicit h factũ eſt. Primo: qꝛ de⁹ dereliquit
miſticũ corp⁹ Chriſti: ⁊ h ſibi reputat fieri Chriſt⁹. Et ve- K
re peccantẽ hoĩem dereliqrat de⁹ in peccato: nõ iuſtificans.
Dereliqrat eũ ꝓprio arbitrio/ nõ adiuuãs. Dereliqrat eũ ca-
ſui mortis/ nõ ſubleuans. Dereliquerat eum ꝓprie poteſtati
ĩmo fragilitati/ nõ ſuſtẽtans ꝛc. De q̃ pctõre dicit in Pſal.
De⁹ dereliqt eũ/ pſeqmini ⁊ cõprehẽdite eũ: qꝛ nõ eſt q̃ eripi-
at. Uñ Chriſtus in pſona mẽbroꝝ ſuoꝝ dicit ſe a deo dere-
lictũ. ſic exponit Augu. Et hic erat dolor ſingularꝭ: cũ reco-
gitaret mẽbra ſua/ quoꝝ ipſe eſt caput/ a diuina grã derelicta
p quoꝝ reſtauratiõe ipſe dolores illos ſuſtinuit. Bene igit la-
mẽtari poterat in pſona corpis ſui myſtici ſe derelictũ eſſe a
deo ꝛc. Scđo qꝛ de⁹ admodũ derelinquẽtꝭ ſe habuit: qꝛ ex-
poſuit eũ tãtis doloribꝫ: ⁊ intollerabilibꝫ penis: vt a deo pu-
taret derelict⁹. vñ Eſa. liij. Et nos reputauim⁹ eũ/ q̃ſi pcuſſũ
a deo ⁊ humiliatũ. Et ſm h/ qñ dixit. De⁹ me⁹ vt qd dereliq̃
ſti me/ ſenſus eſt/ vt qd tãtis calamitatibꝫ me expoſuiſti/ ac ſi
me dereliquerꝭ. Et in h ſenſu loquit Hiero. dicens ſup eodẽ
ꝟbo. Ne mirerꝭ ꝟboꝝ humilitatẽ. ⁊ q̃rimonijs derelicti/ cũ
formã ſerui ſciẽs/ ſcãdalũ crucꝭ videas. Et iõ h etiã erat do-
lor: ſentiẽs enĩ ſe tam ĩmanibꝫ ⁊ ĩtollerabilibꝫ penis expoſitũ
ac ſi eſſet a deo derelict⁹/ bene clamare potuit p maximis do-
loribꝫ ꝛc. Tertio: qꝛ ſenſualitas veracit fuit derelicta paſſio-
ni ſuſpẽſa. ſ. diuinit⁹ redundãtia gaudij/ a ſupiori portiõe ra- L
tionis i ſenſualitatẽ. Ad cui⁹ euidentiã eſt ſciẽdũ/ ꝙ aĩa Chri-
ſti ſp fuit beata ſm ſupiorẽ portionẽ/ fruẽs deo/ ex cui⁹ btitu-
dinis gaudio: ſi nõ diuina ꝟtute/ redundãtia in ſenſualitatẽ
fuiſſet ſuſpenſa/ abſorbt⁹ fuiſſet oĩs dolor in inferiori portio-
ne: ſicut in pluribꝫ martyribꝫ factũ legim⁹. Qui q̃to fuerunt
duriora ꝑpeſſi/ tãto magis de⁹ ill' affuit/ iteri⁹ ꝯſolãs eos: vt
de ſctõ Laurẽtio ſup craticulã aſſato. Et btõ Tiburtio/ ſup
carbones nudis plantis inceſſo legit. In Chriſti aũt paſſio-
ne/ miraculoſe redundãtia gaudij iterioris ſuſpẽſa eſt: ita ꝙ

in nullo remiſit dolorē exteriorē. Quare pfecto ꝛ hic nō minimus erat dolor. Ipſe eñ vidēs diuinitatē in nullo ſuffragari ſenſualitati ſue/in alleuiatiōe penaꝝ/ bene cōqueri poterat ſe a deo derelictū ꝛc. Ecce quō derelict⁹ fuit a deo/ꝗ derelictio maior fuit oīb penis: imo ſine hac nulla fuiſſet ei pena. Vñ particula pſens/dici pōt particula particularū paſſionis Chriſti/cum ſine ea nulla fuiſſet ei pena ꝛc.

Fructus

Tertio de fructu illi⁹ particule. Diſce h ꝛ tu recurrere ad deū in tribulatiōib: ꝛ ei cōqueri deſolationē tuā/orando vt ipſe eādē tuā tribulationē reſpiciat. ſicuti Chriſt⁹ ī anguſtia tribulatiōis poſit⁹/ clamauit ad deū dicens. De⁹ me⁹ vt ꝗd dereliqſti me. Quod nō ſolū fuit ꝟbū cōqueſtiōis: ſed ꝛ orationis ſm gloſam. Que quidē oratio hic ſubintelligit: ſed in Pſal. xxi. exprimit ſcʒ. Deus de⁹ me⁹/reſpice in me ꝗre me dereliqſti ꝛc. Hic ex Jordano. Et adde ſi placet. xvi. cauſas ex Gerſone: quare aliqñ de⁹ derelinqt hoiēʒ ſubtrahēdo ei graciam ꝛc. Tractatu de practica myſtice. Induſtria ſexta. curioſitatem deponere ꝛc.

60 Aceti potatio ¶ Sexageſima particula eſt Aceti potatio. Dicūt Euā. ꝙ

Textus

Poſt pdicta oīa ſciēs Jeſus: ꝗ oīa ꝯſumata ſunt vt conſumaret ſcriptura dicit. Sitio. Vas ḡ poſitū erat aceto plenū/ꝛ milites accedētes/ꝛ ſpōgiā plenā aceto iſopo circūponētes cū arundine ⌊Acetū obtulerūt ori ei⁹⌋ Ecce pticulā.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe pſent particule. Audi ꝗd ſitiebat queſo fons aque ſalutar: Vena vite: torrēs voluptat: fluuius irrigans celeſtē paradiſuʒ/nō vtiꝗ potū aliquē ſenſibilē. Sitiebat autē noſtrā ſalutē/noſtrā ſcʒ ſitim. ſitiens. i. deſiderās vt nos ſitiremus fontem viuum ꝛc.

Fructus.

Tertio de fructib hui⁹ pticule. Diſce h pmo. Ne aceto Chriſtū potes. Dicit eñ Auguſtinus. Sicut tūc iudei/ita etiā hodie mali chriſtiani/dant Chriſto bibendū amarū potum. Quicūꝗ eñ recte credūt: ſed male viuūt. Hij Chriſto

dant bibere vinū/cū mirrha ꝛ felle mixtū: qꝛ vinū chriſtiane pfeſſionis vel deuotiōis/miſcēt cū mirrha ꝛ felle ſcandaloſe cōuerſatiōis/inq̄tū male viuēdo/ſcandalizāt eccleſiā. Quales ſunt pcipue mali plati/ſacerdotes ꝛ monachi/alieq̃ pſone religionis ſpetiē ptendētes. qui ſpecialiter ſe deuouerunt ad cultū dei: q̄ p̄ ceteris chriſtianis vinū deuotiōis/qd letificat deū ꝛ hoīes/deo offerre deberēt/p eoꝝ ſcādaloſam cōuerſationē vinū eoꝝ miſcent/mirrha ꝛ felle maloꝝ exemploꝝ/ꝛ hoc offerūt deo. Quib⁹ exprobrat dn̄s dicēs. Uinea mea electa. Ego te plantaui. Quomō ꝯuerſa es in amaritudinē ꝛc. A

Diſce ſcdo o ſubdite guſtare acetū: ſed nō īcorporare: ſicut Chriſtus/nō dedignat⁹ fuit guſtare acetū: ſed nō bibit. Sic ꝛ tu diſce p̄dictos acidos hoīes/tam ſcandaloſos in vita/q̄ ſupſtitioſos in doctrina/guſtare quidē. i. pati et tolerare: ſed nequaq̄ bibere. i. eoꝝ vitam et exempla non incorporare ꝛc.

Diſce tertio/religioſe ꝛ penitēs/cū inſipida apponuntur cibaria/recogitare: qꝛ Chriſtus felle ꝛ aceto p nobis potatus ſit. q̄ ſi vtiq̄ vis Chriſtū potare/vino/mirrha ꝛ felle mixto. Accipe vinū deuotionis/et mirrhā mortificatiōis/ꝛ fel amare cōpunctionis/ſicq̄ deo offer. Tale em̄ vinū/mirrhatū et fellicū Chriſtus a nobis ſitit/ꝛ oblatū libēter guſtat. Nō aūt bibit aut in ſe traijcit: qꝛ bonoꝝ noſtroꝝ ipſe nō eget. Sed talia/ab eo gratāter guſtata/nobis relinq̄t: quibus illa omnia cooperantur in bonū: īmo et amara fiunt nobis dulcia merito ſue paſſionis ꝛc. O

In Paraſceue poſt prandiū: hora prima.

a Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Sexageſima prima particula eſt. Totius paſſionis cōſumatio. 61 Totius paſſiōis ꝯſumatio.

Textus

Cum accepiſſet Jeſus acetū/tūc ſextū verbū de cruce p ferens dixit [Conſumatū eſt ꝛc.] Ecce particulam.

Maſticatio.

Pro maſticatiōe. Dico pmo/q̄ vba Chriſti lꝫ ſint oīa ſentētioſa ꝛ pōderoſa/pcipue tn̄ vba illa/q̄ in cruce emiſit. abſq̄ dubio fuerūt magni pōderis. vtpote pfūda myſteria īportātia.

Dico ſcḋo/ꝙ verbū ꝯſumatū eſt/ nō ſolū dicit ſumptionē
aceti ſm litterā: necꝫ ſolā ꝓphetie impletionē: ſed aliqd aliud.
Dico tertio ꝙ ī ꝟbo ꝯſumatū eſt/importet ſūma ſūmarū to
tius paſſiōis. vt ſic ītelligat: ꝯſumatū eſt. q.d. Cōſumatū eſt
quicqd ꝓphete dixerīt de me. Conſumatū eſt opus obediētie
quā aſſumpſi. Conſumatū eſt opꝰ totiꝰ paſſionis mee/qḋ ti
bi deo/patri meo offero ꝑ ſalute humani generꝭ ꝛc. Dico q̄r
to ꝙ hec ꝯſumatio/ ſumma ſummarū/ nō fuit abſqꝫ notabili
pena. Sicut q̄s/qui ꝑtrāſiuit magna ꝑicula ꝛ multa/vl' gra
uia ſupplicia/nō ſine magno horrore/pōt ea recogitare: licet
P ex alia ꝑte gaudeat/ea trāſijſſe. Talē horrorē doloroſum/nō
dubiū/q̄n habuerit Chriſtus in ꝯſumando/oīa ꝑpeſſa. Nec
mirū: qꝛ talis ꝯſumatio virtualiter/vel etiā integralit ꝯtine-
bat in ſe oēs ꝑtes paſſiōis/q̄s ſimul ī ſumma ſignificabat cū
dicebat. Conſumatū eſt. Dico q̄nto/ꝙ h̄ ꝟbū ꝯſumatū eſt:
magne eſt efficatie/in periculis vt ab exꝑtis ꝓhibet. Et ſpe-
cialiter valere dicit in īmoderato fluxu ſanguinis/ de naribꝫ
ſi cū eodē ſanguine ſcribat idē verbū in fronte patiētis. Hec
Jordanꝰ. Hec tn̄ ꝛ ſilr̄ia/ aſpergēda ſunt ſale Gerſonico. Di-
cit eīn Gerſon de abſolutiōe ꝯfeſſiōis ſacramētalis. Alpha-
beto. xxxiij. lr̄a l. ꝙ nunq̄ꝫ attribuēda ſit aliq virtꝰ ſupnatura
lis/talibꝫ rebꝫ q̄buſcūqꝫ/ niſi h̄ trahi poſſet ex ſcriptura ſacra
vel reuelatiōe diuina: ꝛ oppoſitū credere/habet quādā ſpeciē
ſupſtitiōis/plus vel minꝰ/ſm naturā opis vel aſſertiōis. Nō
oportet tn̄ ꝙ ſp ſit peccatū mortale: imo hꝫ ſepe excuſationē:
licet apud ſimplices ꝛ pios/q nō ponūt ſpem in talibꝫ: niſi ex
virtute diuina/quā reputāt deū talibus rebus indidiſſe/ac ꝑ
īde ſubleuāt ſpem ſuā ꝛ imaginationē habēt fortiorem ꝛc.
Uide eūdē loco ꝑallegato. Simile q̄qꝫ repies ī eodē tracta
tu de directiōe cordis. Alphabeto. lxix. ꝯſideratione. xv. ꝛc.

Fructus.

Tertio de fructibꝫ huiꝰ particule. Dico igit ſexto/ꝙ hic
diſcere debemꝰ ſūmarie. Peregrinatiōes. Pſalteria ꝛ ſimilia
ſp in fine faciēdo ſūmā vl' epylogū ī ſūma illa offerre deo ꝛc.
Q Dico ſeptimo/ꝙ etiā h̄ diſcamꝰ recolligere ꝛ enumerare oēs
particulas hactenꝰ declaratas eaſqꝫ ſummarie deo offerre.

¶ Sexageſimaſecūda pticula paſſiōis dñi eſt. Expiratio 62 Expiratio

Textus

Cum dixiſſet. Conſumatū eſt. Iterū clamauit voce magna dicēs. Pater ī man⁹ tuas cōmēdo ſpm̄ meū. Quo ꝟbo vltimo dicto. Inclinato capite tradidit ſpm̄ [et expirauit.]

Maſticatio.

¶ Pro maſticatiōe pſentis ptiticule. Dico pmo/ ꝙ prius aīe oim manu inferi tenebantur. extūc autē ſctōꝝ aīe/ manu dei aſcēdunt/ ꝟtute illi⁹ ꝟbi Chriſti. Pater ī man⁹ tuas ꝛc. Dico ſcdo ſm Hiero. ꝙ Chriſtus in cruce orauit Pſalmū Deus de⁹ me⁹ reſpice ī me ꝛc. Quē totū orauit ſub ſilētio pter primū ꝛ vltimū ꝟſus/ q̄s cū clamore ꝑtulit. Dico tertio ꝙ Chriſtus in cruce tradidit ſpm̄. orādo. clamādo. ꝛ lachrymādo. Dicit em̄ Apl's. Ad Heb. v. Qui in diebꝫ carnis ſue pces cū clamore valido ꝛ lachrymis offerēs ꝛc. Vn̄ in pmis duobꝫ. ſcʒ tradēdo ſpm̄. et clamādo / ei⁹ diuinitas apparuit. Tradere em̄ vel emittere ſpm̄: nemini cōuenit niſi deo. Vn̄ ipſe Chriſt⁹ dicebat Joh. x. Poteſtatē habeo ponēdi aīam meā/ ꝛ iterū ſumēdi eā. Nullus etiā hō moriēs pōt clamare. Nā vt dicit gloſa. Nos cū nulla voce vel cū ima morimur/ q̄ de terra. Ille autē cū exaltata voce expirauit/ q̄ de celo deſcēderat. In alijs autē duobꝫ. ſ. in orōne ꝛ lachrymatiōe/ humanitas apparuit. Dico q̄rto/ ꝙ eadē hora q̄ peccauit Adam mortu⁹ eſt Chriſtus. Adā em̄ peccauit poſt meridiē: qꝛ mox vt peccauit/ vocē dñi deambulātis ī padiſo: ad aurā p⁹ meridiē audiuit Gen̄. iij. Et tūc circa horā nonā/ ſcd's Adā Chriſtus dn̄s expirauit. Vn̄/ q̄ hora mors eſt huic mundo īducta eadē hora mors deſtruit̄. et q̄ hora paradiſus eſt cōcluſus eadē hora reſerat̄ ꝛc. Dico q̄nto/ ꝙ Chriſto ī cruce paſſo/ diabol⁹ (q̄ ꝓcurāte crucifixus erat) aduenit/ querēs ſi q̄d peccati in ipſo inueniret. Et dicit magiſter ī hyſto. ꝙ ſtabat ſupra brachiū cruc̄/ donec Chriſtus expirauit. Et tūc vidēs ſe cōfuſuʒ/ receſſit: veniēſqꝫ ad tartara/ inuenit ibi animā Chriſti portas ꝛ ſeras cōfringentē/ ꝛ iuſtoꝝ aīas inde educentē. Et tūc mox remotū eſt impedimentū diuine viſiōis/ Qd̄ figurauit gladi⁹ flāme⁹ ꝛ verſatilis/ poſit⁹ an̄ paradiſum. vt habet̄ R

Gen̄.iij. Dico ſexto/ꝙ īter oēs penas paſſiōis Chriſti/iſta fuit acerbiſſima:qꝛ īter oīa terribilia/terribiliſſimū eſt mors

S Ut dicit̃ tertio Ethicoꝝ. Et h̄ eſt ꝑpter naturalē inclinationē aīe ad corp⁹. ſcḿ Damaſce. Et fuit ſpecial' rō in Chriſto: de tali aīa ꝛ tali corpe:cui vtriqꝫ diuinitas vnita fuit ī vnitate ſuppoſiti. Uñ oportuit/ꝙ ſepatio illa eſſet maxime penal'. Dico ſeptimo/ꝙ h̄ dolor eſt placēta vite vulgarit' lebkuch quia inde ſumitur doctrina vite vt ſequitur.

Fructus.

Tertio de doctrinis ꝛ fructib⁹ ꝑticule hui⁹. Diſce ḡ pmo cōmori Chriſto/moriēdo videlicet mūdo ꝛ pctis/ſi cū Chriſto in vita eterna viuere volueris. vñ Apl's ad Thi. Si cō/mortui ſum⁹ Chriſto/ꝛ cōuiuem⁹ ꝛc. Diſce ſecūdo exēplo Chriſti in anguſtijs/ꝑſertim mortꝭ/ clamare. Pater ī man⁹ tuas cōmendo ſpm̄ meū. Tunc em̄ pī vocādus eſt de⁹/ꝛ in/uocādus. Tunc ei ꝑcipue filiali amore medullit⁹ adherēdū eſt. Tunc potiſſimū/ſpūs ei cōmēdandus eſt:qꝛ tūc maxime demones verſant̃ circa nos. ſicut Leones rugiētes ꝑparati ad eſcā ꝛc. Diſce tertio/legere pſalmos illos/decē/q̄s Chriſtus orauit ī cruce:qꝛ nulli dubiū q̄n deuotiōis effectū legē/ti eos ꝯferāt ſalutarē ꝛc. Diſce q̄rto nō eſſe ſecur⁹ q̄ʒtūcūqꝫ ſis iuſt⁹/cū diabolus ipſe:nec Chriſtū in cruce dimiſerit/q̄n eum obſeruaret. Quid ḡ ꝑſumere poterit hō miſer ꝛ fragilis certe de nullo:niſi ſolū de morte Chriſti. Uñ Augu. in li. de

T ꝯtēplatiōe dn̄i. ſic ait. Tota ſpes mea eſt in morte dn̄i mei. Mors em̄ meritū meū. refugiū meū. ſalus mea. ꝛ reſurrectio mea. Et ſubdit. Nō poſſum terreri multitudine peccatoꝝ/ſi mors dn̄i ī mēte venerit/ qm̄ pctā mea illā vīcere nō pn̄t ꝛc.

63 Lateris lãceatio

¶ Sexageſimatertia particula eſt. Lateris lanceatio.

Textus

¶ Mortuo Chriſto. Cum iā ibi apparuiſſent plura miracula euidētiſſima. Nā ſol obſcurat⁹ eſt. Uelū templi ſciſſum. Terra mota eſt. Petre ſciſſe ſunt. Monumēta apta ſt̄. Centurio/ꝛ q̄ cū eo erāt cōuerſi ſt̄. Latro q̄ꝫ cōuerſus eſt. Sed et iudei plurimi videtes hec q̄ fiebāt. ꝑcutientes pectora ſua cū ſilentio reuertebant̃. Et qm̄ paraſceue erat. vt nō remane

rēt in cruce corpa. Rogauerunt iudei Pylatū. vt frangerent
eorꝝ crura/ꝛ ſic mortui tollerent de cruce. Uenerūt ergo milites
et vtriuſqꝫ latronis fregerūt crura. Ad Jeſum autē cum ve-
niſſent videntes eū iam mortuū/nō fregerunt eiꝰ crura. Sed
vnus militū lancea latus eius aperuit. Et cōtinuo exiuit
ſanguis et aqua. Habes ecce particulam.

Maſticatio

¶ Pro maſticatiōe illius pticule. Dico pmo/ꝙ iſte verus
erat ſanguis/ꝛ aqua vera ꝛ nō humor aquaticꝰ/ſiue flegma:
vt qdā dixerūt. Et hoc fuit miraculoſuꝫ/eo mō vt dictū eſt ſup V
particula. ij. Dico ſecūdo/ꝙ Longinꝰ fecit hoc/ad cōplacen-
dum iudeis: volētibꝫ certificari de morte ſua. vñ Theophi-
lus. Ut iudeis inqt cōplaceant/ lanceant Chriſtū circa cor-
pus exanime ꝯtumelias inferētes. Sed cōtumelia/in ſignū
pdiit. Nā pmo ſanguis miraculoſe de corpe extincto mana-
uit. Secūdo Lōginꝰ factꝰ eſt vidēs/ cuiꝰ oculi antea caliga
uerūt. Tertio latro dexter baptiſat iſta aqua. ſcḿ Augu. li. p-
mo de origine aie. Sed ais: tñ hoc nō fuit penale Chriſto
mortuo? Reſpōdeo ꝛ dico tertio/ ꝙ i iſtis pticulis nō ſolū
attēdit pena ex parte Chriſti: ſed etiā malicia ꝛ ꝯtumelia ex
parte iudeorꝫ: q adhuc nō fuert ſaturati obprobriis ꝛ penis
in eiꝰ vita ſibi illatis: qn etiā pſequerent eum mortuū. Dico
quarto. ꝙ oēs ꝯtumelie ꝛ crudelitates illate mortuorꝫ corpo
ribꝫ reputant ac ſi inferrent viuis. Uerbi grã. De corpibꝫ q
mortua interdū cremant/vl' decapitāt/vel ſuſpēdunt/vl' etiā
in ptes ſcindunt ꝛ ſecant ad maiorē vidictā/in eis oſtēdēdā.
Dico qnto/ꝙ ſecꝰ ē de corpe Chri mortuo/ꝛ corpibꝫ aliorꝫ
qꝛ corpꝰ chri mortuū fuit idē nūero/qd fuerat viuū/ppt vnio
nē ipoſtaticā cū vbo. vñ corpꝰ illud fuit verꝰ deꝰ/ſecꝰ in aliis X
corpibꝫ mortuis. qꝛ corpꝰ mortuū ñ eſt hō. nec manꝰ mortua
eſt manꝰ: niſi equoce. Igit qcqd ꝯtumelie vl' irreuerētie exhi-
bitū fuit corpi illi mortuo chri/pinde eſt/ac ſi exhibitū fuiſſet
viuo. Et eadē rō eſt de duabꝫ pticul' ſequētibꝫ. Dico ſexto/ꝙ
lꝫ vulnꝰ illd lateris ñ ſēſerit chris qꝛ mortuꝰ/ſēſit tñ illd b. vgo
cuiꝰ feliciſſimā aiaꝫ/crudel' illa lācea tūc traſfixit. Et tūc pfe
cte verificata ē pphetia Simeo. Lu. ij. Tuā ip. ani. ptrāſi. gla.

Fructus

Tertio de fructib⁹ illi⁹ ꝑticule. Dico ꝙ ſeptimo/ꝙ h̄ diſcere debes/p̄mo lāceari cū Chriſto/ cuſpide charitat̄: dicēdo cū Auguſtino ex li. ſupplicationū. Rogo te dn̄e ꝑ illa ſalutifera vulnera tua/q̄ paſſus es ꝓ ſalute nr̄a ī cruce. ex q̄b⁹ emanauit p̄cioſus ille ſanguis q̄ ſum⁹ redēpti. Vulnera hāc animā meā peccatricē/ꝓ q̄ etiā mori dignat⁹ es. Vulnera etiā igneo ꝛ potētiſſimo telo/tue potētiſſime charitat̄. Confige cor meū iaculo tui amoris. vt dicat tibi aīa mea. Charitate tua vulnerata ſū. ita/vt ex ipſo vulnere amoris tui vberrime
y fluāt lachrime die ac nocte. Percute obſecro dn̄e hāc duriſſimā mentē meā/valida cuſpide pie dilectiōis. vt alti⁹ ad intima penetret ꝟtute potēti Amē. Diſce ſc̄do/ꝑcipe ſacramēta eccl̄ie/ea intētiōe ac deuotione/ac ſi nob̄ de latere Chriſti ꝓfluerēt. Vuln⁹ em̄ later̄ Chriſti/fuit hoſtiū ſacramētoꝝ: qꝛ ſicut de latere p̄mi Ade dormiētis ī paradiſo formata ē Eua ita de latere ſecūdi Ade dormiētis ī cruce/formata eſt eccl̄ia. Vn̄ Augu. ſup Ioh. Vigilāti inq̄t ꝟbo euangeliſta vſus eſt vt nō diceret lat⁹ ei⁹ ꝑcuſſit: aut vulnerauit: aut q̄d aliud: ſed aperuit. vt illic quodāmō vite hoſtiū pāderet. vn̄ ſacramēta manauerūt/ſine q̄b⁹ ad vitā/q̄ vera eſt vita nō intrat̄ ꝛc. Vide Iord. de his ſacramēt̄. Diſce tertio/voluntatē tuā oīno cōformare volūtati diuine. Et ꝙ voluntas diuina/in oīb⁹ ꝛ ſup oīa ſit nob̄ accept⁹. eo ꝙ cor Chriſti vulneratū eſt amor̄ vulnere ꝓpt nos. Quaten⁹ nos ꝑ amorē reciprocū ītrare poſſim⁹ ꝑ hoſtiū later̄/ad cor ei⁹: ꝛ ibi oēm amorē noſtrū ad ſuū amorē diuinū counire. vt ſicut ferrū candens cū igne/in vnū redigat̄ amorē ꝛc. De his oīb⁹ vide Iordanū.

64 De cruce depoſitio

Sabbato Paſche.

Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Sexageſima q̄rta
a particula paſſionis Chriſti eſt. De cruce depoſitio.

Textus

Poſtq̄ em̄ dn̄s ī cruce emiſerat ſpm̄/ circa horā nonā (vt dictū ē) Extūc corp⁹ ei⁹ mortuū māſit ī cruce ꝑ. iiij. horas vſq̄ ad veſpas. ꝛ tūc venit q̄dā noīe ioſeph ab arimathia ciuitate

iudee/q̄ quõdā fuerat Helchane: patrꝭ Samuelis. Et hũc virũ/euãgeliſte multũ cõmẽdãt. Erat em̄ nobilis gn̄e: ⁊ De curio. i. officiũ curie imperij Romanoꝝ adminiſtrans: ⁊ ma gne dignitatꝭ apud ſeculũ. Erat diues/vir bonus ⁊ iuſtꝰ: et diſcipulus Chriſti: occultꝰ tn̄ ꝑpter metũ iudeoꝝ: expectãs ⁊ ipe regnũ dei. Qui nullo mõ ꝯſenſerat ꝯſilio ⁊ actibꝫ iudeo rũ. Hic audacter ĩtroiuit ad Pylatũ: nec iudeoꝝ timẽs ini micitias. nec Pylati poteſtatẽ: ⁊ petijt corpus Jeſu. Pylatꝰ autẽ mirabaṫ: ſi iã mortuꝰ eſſet. Et accerſito Centurione in terrogauit eũ: ſi iã obijſſet. Et cũ cognouiſſet a Centurione donauit corpꝰ Jeſu Joſeph. Joſeph aũt mercatꝰ eſt ſindo nẽ mundã/ꝑ Chriſti corꝑe voluẽdo. Venit aũt ⁊ Nicodemꝰ ſe illi aſſociãs: q̇ etiã erat diſcipulus Chriſti occultꝰ: ferens mixturã mirrhe ⁊ aloes/ libras quaſi centũ/ꝑ corꝑe Chriſti condiendo. ⌊Et depoſuerũt eum de cruce.⌉ De hac igitur depoſitione eſt preſens particula. Z

Maſticatio

¶ Pro maſticatiõe igiṫ ꝑticule illiꝰ. Querꝭ ꝑmo. Quomo do poſſit hec eſſe ꝑticula paſſiõis Chriſti: cũ Chriſtꝰ fuerit mortuus: neq̨ factũ ſit ei in cõtumeliã: ſed potiꝰ in honorẽ et reuerẽtiã. Jtẽ cũ nõ a iudeis ſeuiẽtibꝫ: ſed a deuotꝭ fidelibꝫ factũ ſit? Ad ħ rn̄deo ⁊ dico ꝑmo/ ꝙ factũ iſtud depoſitiõis in ſe valde miſerabile fuit ⁊ lamẽtabile: ꝙ videlicet corpꝰ tã te nobilitatis tractabaṫ tanq̨ quoddã vile cadauer. licet ĩ ve ritate cadauer nõ fuerit ꝑpter diuinũ ſuppoſitũ: in q̇ corpus iſtud imputribiliṫ ſubſiſtebat. Dico ſcd̄o ꝙ etſi corpꝰ iſtud mortuũ: nõ ſenſit penã: tn̄ Maria maximã in ħ facto penã ſẽſit/ q̄ ibi aderat cũ alijs mulieribꝫ deuotꝭ/ ⁊ deoſculabaṫ pla gas ſacratiſſimi corpis: ꝑfundẽs eas lachrymis: ⁊ vnici filij corpus amplectẽs. Quãtas aũt lamẽtatiões. vlulatꝰ. fletꝰ ⁊ planctus ſuꝑ idẽ corpꝰ beata ꝟgo tũc fecerit nõ eſt ꝟbis ex plicabile. Sed ais. Quomõ maximã ſenſit penã ⁊ dolorẽ cũ ſciret filiũ ſuũ reſurrecturũ ⁊ liberaturũ mũdũ. Jtẽ tanta paſſio nõ cadit in animũ tã ꝯſtantẽ ⁊ ꝑfectiſſimũ. Videṫ ẽ ꝙ picture ille cões ſint vane: dicẽte euãgelio. ꝙ ſtabat/ ſtare aũt nõ eſt plangentiũ: ſed ſedere? Reſpondeo ⁊ dico tertio ſm A

Origenē/ꝙ licet ꝟgo Maria nō dubitaret de reſurrectiōe et
liberatione mūdi ⁊c. Ex ſua tñ carne ꝓcreatū/nō ſine doloꝛꝭ
affectu potuit videre. ſic ignominioſe tractari ⁊ crucifigi. ſi/
mile de matre vidēte pueꝝ incidi a magiſtro cyrurgico opti
B mo/q̄ nō dubitat puerū inde ſanari ⁊c. Et tñ cū videt dolet.
Dico q̄rto/ꝙ doloꝛ ille cōpaſſionis/nō ita rōnē ei⁹ obfuſca/
bat. vt quicq̄ inoꝛdinatū in geſtib⁹ ſuis oſtēderet. Doloꝛē q̄
dē habuit Maria magnū ſm hoīez exterioꝛē: ſed vſq̄ ad in/
terioꝛē hoīem doloꝛ ille nequaq̄ ꝑuenit: q̄ etiā interioꝛ hō
doloꝛē in ſenſualitate repreſſit ⁊ tēperauit/intātū vt nihil in
verbis vel factis ſuis oſtēderet/ꝙ eſſet irrationabile aut in/
diſcretū. Dico q̄nto de pictura qđ dicit Hoꝛati⁹. Pictoꝛi
bus atq̄ poetis. Quodlibet audēdi ſp̄ fuit eq̄ poteſtas. Nec
tñ vane ⁊ falſe ſr̄ tales picture. tāt⁹ eñi doloꝛ in ſui natura ha
bet tales extēſiones mēbꝛoꝝ ⁊ caſuū inducere: ſed ꝟtutꝭ imē
ſitas talē impetū moderat. Dico ſexto/ꝙ igit̄ vigilant̄ dicit
beat⁹ Joh. ꝙ Maria ſtabat nō ſedebat aut iacebat. Et q̄d
igit̄ fulciebat eā/ne i tātꝭ doloꝛib⁹ caderet: Dic ex ꝑticula. 58
Dico ſeptimo/ꝙ hec ꝑticula ſana eſt ⁊ viuere docet vt ſeq̄t̄.

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ ꝑticule. Diſce h̄ ꝓmo tu iuſtifica/
te ꝑ ꝯtritionē ⁊ ꝯfeſſionē Chꝛiſtū cū Joſeph recipe de cruce
ſicut ⁊ ipſe fecit. Primo eñi ſumpſit ipm̄ de cruce in bꝛachia
tu de altari in labia ipm̄ ſumis/qđ maius eſt. Ipſe excepit eū
in ſindone mūda. tu ſuſcipe in purā ꝯſcientiā ⁊ coꝛp⁹. Ipſe
inuoluit. et tu ꝑ curioſitatē noli euoluere ⁊ ſcrutari myſteria
hui⁹ ſacramēti: ſed ſimplicit̄ crede. Diſce ſc̄do tu penitēs ⁊
moꝛtificatoꝛ vitioꝝ ⁊ defectuū tuoꝝ/nō ceſſare/exercēdo te
C in bonis/donec ꝑfect⁹ ſis ⁊ oīno moꝛtificat⁹. Chꝛiſt⁹ eñi vi/
uus: de cruce noluit deſcēdere: ſed ſe moꝛtuū ꝑmiſit deponi
ꝑ Joſeph ⁊ Nicodemū. Ita ⁊ tu/ne dimittas exercitia ante
q̄ moꝛtificat⁹ fuerꝭ: q̄ facto ꝑ Joſeph (qui diſcretionē ſignifi
cat: et interpꝛetat̄ augmētū) de cruce exercitioꝝ deſcēde h̄ eſt
cū ſis augmēto ꝟtutū ꝑfect⁹. ꝑ diſcretionē cuiuſdā ꝑiti. diſcre
ti et docti Joſeph de cruce exercitioꝝ deſcēde. Aſſit et Nico
dem⁹: q̄ interp̄tat̄ effuſio terrenitatꝭ et cupiditatis amoꝛiſq̄
mūdani. Nā añ ꝑfectā illaꝝ reꝝ effuſionē deſcēdere nō licet.

Diſce tertio/et tu pctōr/ꝙ et tu cū Joſeph chriſtū deponas de cruce. ꝙdiu em̄ ī pctis manes/chr̄m in cruce diſtētū/ꝙ tū ī te eſt viculas et crucifigis. Pctā em̄ nr̄a/ſunt cā crucifixio/nis chriſti. Sed mox/dū ꝑ penitētiā ad deū ↄuerteris. ipſuꝫ d̄ cruce ſoluis et deponis: et inter brachia tua eū recipis. Si/cut fecit Joſeph: qui inter brachia ſua Chriſtum de cruce deponendo complectebatur.

¶ Sexageſimaquinta particula et vltima noſtre placēte paſſionis domini Jeſu eſt. Sepelitio. Dicit textus/ꝙ 65 Sepe/litio

Textus

Cū corpꝰ Chriſti fuiſſet depoſitū de cruce/et aromatibꝰ cōditū et inuolutū: agebāt de ſepultura ſua. Erat aūt ī loco vbi crucifixꝰ eſt dn̄s/ortꝰ /et ī orto monumētū nouū ipſiꝰ Jo/ſeph/exciſuꝫ ī petra/in q̄ nōdū q̄ſq̄ poſitꝰ fuerat. Ibi ḡ ſepe/lierūt corpꝰ Jeſu/qꝛ locꝰ ꝓpinquꝰ erat ciuitati. Et aduoluit Joſeph ſaxū magnū ad hoſtiū monumēti: et abijt ꝛc. Altera aūt die. h̄ eſt hodie mane/q̄ eſt pꝰ paraſceuē ↄuenerūt p̄ncipes ſacerdotū et phariſei ad Pylatū dicētes. Dn̄e. recordati ſu/mꝰ: qꝛ ſeductor ille dixit adhuc viuēs: poſt tres dies reſurgā. D Jube ergo cuſtodiri ſepulchꝝ vſqꝫ in diē tertiū: ne forte ve/niant diſcipuli eius et furent eum. et dicant plebi. ſurrexit a mortuis. et erit nouiſſimꝰ error peior p̄ori. Ait ill' Pyla. Ha/bet' cuſtodiā. ite cuſtodite ſic̄ ſcit'. Illi āt abeūtes. munierūt ſe/pulchꝝ ſignātes lapidē cū cuſtodibꝰ. Et cū trāſiſſet ſabbatū maria Magdalene et maria Jacobi et Salome: emerūt aro/mata. vt veniētes vngerēt Jeſum ꝛc. Ecce particulā ſepeli/tionis: cum ſua ſequela ſcilicet cuſtoditionis.

Maſticatio

Pro maſticatiōe illiꝰ vltie ꝑticule. Poſſꝫ moueri q̄ſtio ſilis priori. Quō vicꝫ hec ſepelitio int̄ ꝑticulas ↄnumeret: Rn̄de/ri āt pōt ſicut de duobꝰ ꝑticul' p̄cedētibꝰ. h̄ addito: ꝙ vna mi/ſeriaꝝ humane ↄditionis eſt: mortua corpa ſepeliri ꝓpter pu/trefactionem. Et licet illa putrefactionis ratio: non haberet locum in Chriſto. Judei tamē corpus iſtud ad talē ↄditionē ꝑduxerāt. vt opus videret' ſepultura. et ex eoꝝ facto occaſio/naliter ſepultꝰ fuit. Qui aūt occaſionē dāni dat: dānū feciſſe

videt̃ ſcḋm regulã iur̃. Itẽ ſepultura/eſt acceſſoria ad mortẽ: necꝫ eñi iudei crediſſent eũ vere mortuũ: ſi nõ fuiſſet ſepultus. Quare ad ꝓbandũ veritatẽ mortis/quã iude i intulerãt ꝯſequẽs fuit ſepultura. Ac ꝑ h̃ imputabat̃ eis/ſic ut ⁊ mors.

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ ꝑticule. Diſce h̃: q̃ corpꝰ Chriſti de altari ſumpſiſti: ⁊ ĩ corꝑe mũdo ⁊ ꝯſciẽtia pura inuoluiſti. ipſum ponere in mouumẽto nouo: exciſo in petra. i. in mẽte tua/dei imagine inſignita/renouata ⁊ firmata/in Chriſto/q̃
E eſt petra. Ut dicas illud Canti. Tenui eum nec dimittã ⁊c̃.

Diſce ſecũdo apponere cuſtodes ſepulchro. i. menti tue. vt Chriſtũ ſepultũ in ea firmit̃ cuſtodiant: ne latrũculi. i. demones ſepulchrũ cordis tui ſubintrent et furentur tibi Jeſum.

Diſce tertio ꝯſepeliri Chriſto. Dum eñi q̃s ꝑfecte mortuus eſt mũdo: ⁊ aloe ⁊ mirrha virtutũ intime affectꝰ: quid ſupeſt q̃z ꝙ abſcõdat̃ in abſcõdito faciei dei/a ꝯturbatiõe hoĩm. Et vita ſua ſit abſcõdita: cũ Chriſto in deo. Col. iij. vt iaceat in orto deliciarũ/ſepultꝰ in monumento nouo. Uere nouo/ qꝛ ibi et ſi nõnulli. pauci tñ admodũ ſepeliunt̃. vbi dat̃ ei nomẽ nouũ ĩcalculo ſcriptũ/qḋ nemo ſcit/niſi q̃ accipit. Quia vincẽti h̃ modo in cruce ꝓmittit̃ in Apoc. ij. Beatus Ericiꝰ/qui refugium ſuũ habet in tali petra: q̃ ſe ad interiora totũ cõuertit: ab extra aſper et ſpinoſus ⁊c̃. Tantum de hac vltima particula noſtre placente.

Finis.

Ex edibus Matthie Schürerij
Menſe Decembri. Anno. 1508.

Profundiſſimo Chriſtiane Theologie Licentiato dño Jacobo winpflingio Schletſtatenſi. Jacobꝰ Otherus Spirenſis: ſeſe officioſſime cõmendat.

¶ Neſcio viroꝝ humaniſſime/ſi tuã erga me pietatẽ potiꝰ ꝙ̃ diſcipline eruditionẽ memorare debeã/ adeo vtriſqꝫ commendatus tibi videor. Neqꝫ eñ ſingularis defuit diſcipline eruditio. Neqꝫ pietatiſ feruor/dũ ad ocia fugiẽda ſancteqꝫ cõuerſationis veſtigia imitãdũ a te ꝙ̃ creberrime inuitabar. Eandẽ quippe diſciplinã eſſe legẽ dei nemo ambigit. Cuiꝰ Auguſtinꝰ ca. viij. libri ſcdi de ordine/duas aſſerit partes. vite ſcꝫ ⁊ eruditionis. Hãc ꝓculdubio me cõprehẽſurũ optas huic initi/huic implicari/ me deniqꝫ totũ ad illiꝰ amplexus dirigi velles. Has qͥdẽ inſtigatiões nõ minꝰ charitatiuas ꝙ̃ rõnales. Et ſi ꝓ viribꝫ obſeruaturũ me nõ dubites: nec tñ ceſſas/qͥn iterũ atqꝫ iterũ qđ mẽte teneo factis oſtẽdam/ſtudeas adhortari: Doctoris quoqꝫ Keiſerſzbergij ſermonũ/ qͥddaꝫ ſcriptis cõmẽdem vehemẽter exoptes. Ne videlicet tanti viri dicta/penitꝰ aboleri videant̃. Cogitãti ſiqͥdẽ mihi/quidnã celeberrimoꝝ dogmatũ/ad cõdeſcendendũ tibi deligerem. Iſtuc tandẽ libuit inducere animũ: vt paſſiõis dñi materiã a p̃dicto doctore/concionatoreqꝫ celeberrimo/ſub typo placẽte mellee/populo ſatis abunde(more ſuo)adminiſtratã/p̃ſenti cõplecterer opuſculo. Motꝰ nõnihil grauiũ quorũdã viroꝝ aſſiduis ꝑſuaſionibꝫ/q̃ ob huiuſce materie abolitione: moleſtia nõ vulgari ſe cõquerebant̃ afficiẽdos: hoꝝ inqͣꝫ tuaqꝫ p̃cipua grauitate fretꝰ/carptim doctoris memorialia ꝑſequẽdo/fragmẽta ſaltẽ cõcionate paſſiõis modo ſubſequẽti decerpſi. Coactus quoqꝫ ob materie ꝓlixitatẽ opuſculũ imperfectũ relinquere: qđ qͥdẽ etſi grauiũ peritorũqꝫ ꝯſpectui tradi videat̃ indignum: lectoribus tamẽ/ac tibi vnice ob autoris facundiam/nonnihil iucunditatis allaturũ ſpero. Maxime autẽ incipientibus/ atqꝫ in diuini eloquij oratoria nondum exercitatis/noſtrũ reor opuſculum profuturũ: quibus ⁊ iter querẽdi facilius: et doctoris noſtri pateſcit adminiſtrationis ordo. Hec itaqꝫ fragmẽta inſcitia mea hinc

inde ex doctoribꝫ collecta/beneuolo animo quouſq; potiora videas lectitare non dedigneris. Uale/ſiſq; eo quo ſemper erga me fuiſti animo. Ex Argeñ.xvi.Kl.Jañ. 1508.

Jacobꝫ winpflingius.Ja.Othero Nemeteñ. S.

Ego te mi Jacobe a tenerꝭ annis tuis/ꝑpter bonā indo/lē ꝛ ſtudij feruorē admodū dilexi/nec te deſinā diligere q̄diu in ſemita ꝟtutū quā ſalubriter ingreſſus es ꝑſtiterꝭ/ad qð cū tuopte īgenio ꝓnꝰ ſis/magnū tñ adiumētū ꝛ optabile calcar ꝑſtat tua cū egregio ꝛ ꝑſtāti doctore nr̄o Keiſerſzbergio fa/miliaritas atq; cōuerſatio. Hūc ducē/hūc ꝑceptorē ſi imita/tus fuerꝭ ad vitia nūq; te declinaturū formidato/nūq; mihi ꝑſuadere potero/vt ingenij tui vires aut appetitū/trāſferas ad carnis illecebras ad ſola caduca fortune bona corroden/da/qð q̄ faciūt mādatoꝝ dei ꝛ dire Chriſti paſſiōis imemo/res/veluti ſalamādra ꝑpetuos ignes ꝑferre poſſe videntur. Quid eñ hō rōne vtēs ꝛ gratꝰ eſſe diuinis beneficijs deſide/rās/nō libēter agat/in q̄ ſe ſciat dño deo ꝯditori/redēptori/q; ſuo gratificaturū: Aut q̄d nō libēs ꝑ deo ꝛ iuſticia ſuſtine/at quoties meminerit ꝯtemptꝰ/oblocutiōes/vincula/ꝟbera ſputa et demū crucē/quā ꝑ nobꝭ pientiſſimꝰ Jeſus ab ingra/tis iudeis ꝑpeſſus eſt. Paꝝ forte mouet nōnullos dñi paſſio eiꝰ frugalitas/atq; terrenarū rerū deſpiciētia/quā nobꝭ ꝑdica/uit/ꝛ eiꝰ amatores beatos eſſe dixit. Crediderim ſi etate nr̄a Chriſtus ad terras deſcēderet ꝛ pauꝑtatē ꝑdicās/auaritiā argueret/denuo ipm̄ a q̄buſdā virtutū emulis/litiū ꝛ turpis queſtꝰ fautoribꝫ/cruci affixū iri. E quoꝝ cetu/q̄dā futilꝭ ꝛ ſuꝑbus nuꝑ dixit. Theologos ſacrarūq; lrārū cultores/ad ba/culū mēdicitatꝭ eſſe redigēdos. Theſaurizat ille/ꝛ a pauꝑri/mis agricolꝭ/q̄ vix lactꝭ copiā ꝑ infātibꝫ habēt/oēm ſbam in/humanitꝭ emulget: ſed lēto gradu deꝰ vlciſcitꝭ. Tu ꝟo mi Ja/cobe rē vtilē ꝛ honeſtā rē deo gratā/mltiſq; deuotiſſimis re/ligioſiſſimiſq; virꝭ iocūdiſſimā efficies: ſi dñice paſſiōis arti/culos a Keiſerſzbergio añ bienniū ꝑdicatos ꝛ a te collectos curabꝭ in mltoꝝ manꝰ exire: vt mlti placētꝭ illis ſpūalibꝫ refi/ciantꝭ/ꝛ ad q̄ſlibet calamitates eq̄ aīo ſuſtinēdas habeāt ſalu/taria remedia/ꝛ ꝯ carnis mūdiq; īſultꝰ dulciſſimis illis exer/citijs ſeſe tueantꝭ. Uale ex Friburgo.xviij.Kl.Jañ.1508.

Summaria annotatio: eorum que in hoc libello continentur.

A

Acetũ guſtandũ: nõ autẽ incorporandum x. A
Aceto Chriſtũ potantes: ſunt multi. ibidẽ
Adulationem nunc eſſe cõmunẽ: Augu. meminit. vi. S
Affabilitatis virtutẽ Chriſtus habuit ij. L
Agonia quid ſit. ij. T
Alapizationẽ fuiſſe penalẽ: ꝓbat̃ tripliciter. iiij. Q
Ambitio: eſt Simea charitatis. vij. S
Ambroſij dictũ de nuditate Chriſti: quõ intelligit̃. viij Z
Angelũ ꝓpriũ Chriſtus habuit/eũ ꝯfortantẽ. ij. R
Angelica cuſtodia recogitata/aufert torporẽ: ij. X
Anima Chriſti ſemꝑ fuit beata. x. L
Apparatu exteriori nõ gloriandum viij. B
Apis celeſtis Chriſtus eſt. i. C
Arundo qualis fuerit. vij. Y
Arũdine Chriſtũ ꝑcutiẽtes ſunt multiplices. ibidem
Arundine quid iudei repreſentabant. vij. O
Arundinẽ Chriſtus accepit: ꝓpter tres cauſas. vij. P
Auari deus pecunia eſt. vij. T

B

Barrabã Chriſto ne preferamus. vij. C
Barrabã multi ſaluant: Chriſtum ligando. ibidẽ
Blaſphemare quid ſit. v. F
Bona nr̃a oꝑa: in vulnere man⁹ dextre reponamus. ix. I

C

Cayphas/quomodo interpretetur. iiij. Z
Caluaria quid ſit. viij. X
Captio chriſti violẽta/ignominioſa/ꝛ doloroſa fuit iiij. F

Captiuatio adimit homini libertatem. iij. P
Captiuem⁹ oēs ſenſus nr̄os in obſequiū Chriſti. ibidē
Captiōes Chriſti recogitatio/triplicē affert fructū. iiij G
Charitas funiculo ꝛ vinculo pulcherrime cōpat̄. iij. T
Charitas radix eſt crucis chriſtiane. ix. S
Charitatꝫ vinculo fuit ligat⁹ Martin⁹ heremita iij. U
Celebrātes īdigne/palmas in faciē Chriſti dāt. v. R
Cogitando vtrū ſemꝑ peccetur mortaliter. v. Q
Cogitatiōibꝫ mal̄: recurrēdū ad vuln⁹ ſiniſtri pedis. ix. K
Colaphizantes Chriſtū multi ſunt v. M
Cōmori debemus Chriſto/moriēdo mūdo ꝛ pctis x. S
Conſepeliamur Chriſto. xi. E
Conſilia dei ad litterā intelligenda nō ſunt: iiij. T
Conſiſtoriū Caype quale fuerit. v. E
Conſpuitio faciei q̄ntū fuerit Chriſto penalis. v. Q
Conſpuētes dn̄i faciē ſunt triplices. ibidē
Conſpuere in faciem: proprium erat iudeorum/eius quem abijciebant. v. A
Cōſuetudo iudeoꝝ ī ſcribēdo titulū ſuꝑ ꝯdēnatos. ix. Y
Cōſuetudo liberādi vnū tp̄e paſchali vn̄ venerit vij B
Conſumatū eſt: quomodo intelligi debeat. x. Q
Contēni volum⁹ ab alijs: exempli cuiuſdā incluſe. iij. D
Contumelie illate mortuis: viuis reputant̄ illate. x. U
Corona Chriſti qualis erat. vij. L
Corona quadruplici coronat̄ Chriſtus. vij. M. ꝛ A
Corone varie: ex Aulo Gellio. ibidē
Coronā victorie Chriſtus geſtabat. ibidē
Coronā ſpineā ſatellitū caueant prelati. vij. A
Coronemus caput noſtrū ſpinis pctōꝝ noſtroꝝ ibidē
Curioſitas qnid ſit. v. Z
Curioſitas cōmittitur dupliciter. vi. A
Curioſitatē vitandā: exemplo beati Auguſtini. vi. A
Chriſtus comparatur placente i. A S
Chriſtus oīa oꝑa ꝑfectionis in ſeipſo adimpleuit. i. U
Chriſtus nihil reſpondit ꝓpter quatuor cauſas v. E
Chriſtus ſexies interrogatus tacuit. viij. E

Chriſtus octies eſt illuſus x. D
Chriſtꝰ dure rñdit matri ĩ nuptijs:in paſſiõe aũt pie. x. I
Chriſtum crucifigi fuit congruum. ix. D
Chriſtum de falſo accuſantes ſunt multiplices. vi. M
Crux quare impoſita ſit Chriſto. viij. M
Crux quare impoſita ſit Symoni Cyreneo viij. O
Crux quattuor repreſentat. ix. E
Crux carnis quattuor habet brachia. ix. S
Crux ſpiritus habet quattuor brachia. ibidẽ
Crux mundi habet quattuor brachia. ibidẽ
Crucis lignũ reputabatur prophanum. viij. M
Crucis ligna qualia fuerint. ix. E
Cruci voluit Chriſtus affigi manibꝫ et pedibus:quattuor de cauſis. ix. F
Crucem poſt Chriſtum portemus. viij. O
Crucem Chriſti portant quadruplices. viij. P
Crucem portemus non coacte. viij. Q
Crucem alienam portant triplices. ibidem
Crucem ligneam portant Ieſuani ſupſtitioſe. viij. P
Crucifigamus carnem noſtram ix. E
Crucifigitur Chriſtus cũ latronibꝫ. ix. Q
Crucifigenda ſunt in nobis tria. ix. R

D

Dãnatio ad mortẽ fuit chriſto penal'r:ex ſeptẽ cauſis. v. H
Debitoribꝫ nr̃is/ꝛ iniuriatoribꝫ nõ ſolum dimittamus offenſas:ſed etiã ꝑ ipſis oremus/exemplo Chriſti. ix. P
Deductio Chriſti in golgatha fuit maxime penalis:propter quinqꝫ viij. S
Delectatio ſicuti tenet hoiem in operatione:ſic ꝛ contriſtatio:que ſm deum eſt. viij. V
Denudatio Chriſti quanta fuerit pena. vij. D
Denudatio chriſti recogitata triplicẽ affert fructũ. vij. E
Deos nũc diuerſos colũt chriſtiani more gẽtiliũ. vij. S
Depoſitio Chriſti de cruce fuit miſerabilis x. Y

Deponamus Chriſtū de cruce cū Joſeph. xi. B
Derelictio Chriſti a deo: fuit maxima pena x. L
Derelictū Chriſtū a deo p̄re: quō intelligēdū ſit. x. R
Deſperandum nō eſſe ob multitudinē peccatoꝝ. iiij. D
Deſperandum non eſſe exemplo Petri. iiij. O
Deſperandum nō eſſe: exemplo latronis. x. B
Deſpici a mal' meliꝰ ē/q̄ ab adulatoribꝰ falſo laudari. vi. S
Deſideria nr̄a bona: refūdamꝰ ī vulnꝰ pedis dextri. ix. M
Deus inuocandus eſt in mortis anguſtijs. x. S
Diabolus ſup cruce expectabat animā Chriſti: x. R
Diligere ⁊ corrigere diſcamus exemplo Chriſti iiij. R
Diſcipulus relicto ſindone fugiens: quis fuerit. viij. A
Diſpenſantur placente particule. i. Z
Diuiſerūt milites veſtimēta Chriſti tribꝰ de cauſis. ix. T
Ductus fuit Chriſtus nonies. iiij. E
In dubijs recurrendum ad deum. v. Z

E

Eſtimemꝰ nos nunq̄ ſecuros: quātūcūq; ſimꝰ iuſti. x. T
Euchariſtie ſacramentum indigne ſumentes: punientur vt Herodes et Pylatus. v. S
Euchariſtie ſacramentum habet virtutem exaltandi homines. vt legitur exemplis. ix. O
Exaltari diſcamus a terrenis affectibus. ibidem
Extendamus omnia membra et organa corporis noſtri: in obſequium Chriſti. ix. C
Extenſio Chriſti fuit multum penalis. Exemplo cuiuſdā perſone ibidem. B
Exuamus/res/perſonas/et mores. ix. A

F

Facetia curioſis inquiſitoribus opponenda. vi. Q
Fatigati ex itinere: rememorent itineris Chriſti. viij Y
Fatuis non eſt cōmunicandum ſacramentum. i. L
Fatuorum panis vocatur Chriſtus. ibidem

In fauore populi non confidendum eſſe. vij. C
Femine in lectis non laſciuiant. viij. H
Fidei perditio apoſtolis improperatur. iij Z
Figurata fuit mors Chriſti a multis. viij. A
Foramina crucis facta erãt ante Chriſti extẽſionẽ. ix. B
Fugientes a Chriſto multi ſunt. iiij. E
Fulcimenta quib9 Maria ne caderet: ſuffulta erat. x. H
Flagella dei pacienter feramus. vij. J
Flagellationis Chriſti quis fuerit modus. vij. G
Flagellari Chriſtus voluit. ibidem

G

Gaudere debem9 in tribulatiõib9: exemplo Felicitatꝫ ij. J
Guloſi deus venter eſt. vij. T

H

Herodis intentio/interrogando dñm que fuerit. vi. P

J

Illuminatio expetenda a Chriſto. v. Y
Illudi a diabolo caueamus: corona ſcilicet arundine ꝛ purpura. vij. Q
Intentio Pylati flagellando Chriſtum. vij. F
Intentio iudeoꝝ ꝛ Pylati in ſupſcriptione tituli. ix. Z
Inuidia comparatur igni greco. viij. D
Jude ſimiles ſunt multi. iij. M
Judeis ſimiles viij. K
Judei ſalutantes Chriſtum: quid ſignificabant. vij. R
Judeoꝝ quidã dolebãt nolentes Chriſtũ mori. viij. E
Pro iudeis orando non geniculamur. vij. R
Judices extranei/in re ardua agenda conuocantur: nõ autem ad conuiuia. iiij. X
Judicib9 malitioſis preſentari non formidemus. iiij. Y
Judiciũ quotidianũ habeam9 de peccatꝫ noſtris viij. H
De iudice ad iudicẽ miſſi/equanimiter feram9. vi: O
Juſti homines/opera ſua velent: ne videant. v. U

L

Lanceari diſcam⁹ cũ Chriſto ex orone Auguſtini. x. X
Latronis libatio: ⁊ chr̄i reprobatio: q̄ta fuerit pena. vij B
Latronē dextrum quis docebat. x. F
Lauare manus/ mos erat iudeoꝝ. viij. I
Legio quid ſit. iij. D
Leuatus eſt Chriſtus cum cruce. ix. A
Leuari voluit Chriſtus: ⁊ nō ſub tecto pati ibidē
Ligatus fuit dominus quater. iij. R
Lithoſtrotos vnde componatur. viij. B
Luxurioſus colit carnis voluptatem loco dei. vij. T

M

Mala nr̄a reponam⁹ i vulnere ſiniſtre man⁹ Chriſti. ix. B
Malos ſi contra te colligatos videris: ne timeas. Similes enim ſunt vulpibus Samſonis. vi. Z
Manu ſiniſtra Chriſtus mortē deſtruxit. ix. B
Manu dextra vitā ꝑditā Chriſtus adinuenit. ix. D
Maria quō ſe habuit audiēdo filiū ſuū ꝯdēnatū. viij. T
Maria an habuerit mores icōpoſitos: ſicuti depigit̄. xi. B
Marie compatiamur. x. I
Marie diuulgata fuit captio filij ſui. iiij. Z
Mariti q̄dam: colūt vxores ⁊ filios ſup̄ deū. vij. T
Maternus dolor: Chriſto multū penalis fuit. x. D
Meditatio/ cogitatio/ ⁊ contemplatio differūt ij. E
Mēdatia p̄ oibꝫ cauēda: exēplo cuiuſdā oſtēdit̄. v. E
Milites quales fuerint. vij. X
Miracula ex lanceatione facta. x. V
Momentaneus actus peccati mortalis: eternam mortem generat. v. T
Mors terribiliſſimū eſt: inter oia terribilia. x. S
Mortu⁹ eſt Chriſtus eadē hora: q̄ peccauit Adā. x. R
Murmurandum non eſſe contra deum. iiij. S

N

Nomina particularum noſtre placente. i

O

Obſtetricum nulla affuit in Chriſti natiuitate. i. G
Ocia fugienda. vij. y
Orationes nr̃as ⁊ opa bona. ſp in fine deo offeram⁹. x. Q
Orauit Chriſtus in cruce pſalmum hunc. Deus de⁹ meus reſpice in me ⁊c̃. ibidem
Ordines quattuor cum vna fide. ix. X
Oremus frequenter et timeamus. vij. P
Oſculabatur Judas dñm: quattuor rationib⁹ iij. H
Oſculo Chriſtum tradentes ſunt triplices iij. Z
Oſtendit Pylatus Chriſtum bona intentione viij. B
Oſtentatio Chriſti: quantum fuerit penalis. viij. A
Oſtẽtatiõis picula recogitẽt in eleuatiõe ſacramẽti. viij. C

P

Palmas in faciẽ Chriſti dant triplices homines. v. Q
Paraſceue cur altaria nudantur: campane non pulſantur: candele extinguunt. iiij. A
Paraſceue viſitamus nouem eccleſias. iiij. E
Parentes honorandos. x. H
Paſſio Chriſti diuiditur in. lxv. particulas. i Z
Paſſionis domini meditatio ſeptem fructus affert. i. y
Paſſionis dominice habeamus memoriam. vij. L
Pati Chriſt⁹ voluit: ⁊ noluit / ſm diuerſas volũtates. ij. E
Pati debemus exemplo Chriſti: ſi in neceſſitatibus amici fugiant. iiij. C
Patientiam teneamus erga iniurias illatas. iiij. T
Peccans mortaliter: triplicem mortem incurrit. v. J
Pede ſiniſtro: chriſt⁹ ſanauit cogitatiões nr̃as ꝑuas. ix. E
Pede dextro roborant bona noſtra deſideria. ix. L
Perfecti dñi d cruce dponi p Joſeph ⁊ Nicodemũ. xi. C
Petentes ſtulte non exaudiendos. vi. B
Pylat⁹ cur nõ expectauit rñſionẽ Chriſti de ꝟitate. vi. K
Pylati culpa quanta fuerit. viij. K
Pylato qui ſunt ſimiles. vi. L

ſ

Pontificalia oia Chriſtus in ſua paſſione habuit. vi. T
Potemus Chriſtum vino/mirrha/et felle mixto. x. A
Poteſtati temporali preſentari nō formidemus. iiij. R
Purpurea veſtis Chriſto congruebat. vij. I
Placenta vnde efficiatur. i. B
Placenta noſtra figuratur a tribus. i F
Placenta noſtra pungitur/ſtipatur:ꝛ pinſitur. i. H
Placenta monſtratur. i. I
Placenta inuoluitur ſindone. ibidem
Plangentium tres modi. viij. T
Predicatores ſubtrahant quandoqꝫ verbum dei indignis auditoribus:exemplo Anthonini. vi. B
Predicatores oſtētationē ſuā ne q̄rāt corā ꝑncipibꝰ. vi. P
Prelati diſcāt humilitatē reſpectu ſui ꝛ ꝓximoꝝ. iiij. M
Prelati peierationes ne permittant fieri. v. B
Prelati diſcant amare veraces/ex fabula Eſopi. vi. S
Principijs obſtare debemus/in peccatis videlicet non perſeuerando. iiij. L
Proximi mala ne ꝓdamꝰ ip̄m īfamādo exēplo chr̄i. iiij R
Pſalmos illos quos Chriſtus in cruce orauit legamus:ſcilicet. Deus deus meus reſpice ꝛc̄. x. S

R

Regia dignitas quare ꝓhibita fuerit iudeis. viij. B
Religioſi de loco ad locum ſub obedientia miſſi patienter ferant vi. P
Reliquias ſctōꝝ diuidere debemus ꝓ deuotione. ix. X
Remiſſio Chriſti ad pylatum quāta fuerit pena. vi. Y
Ridebat Chriſtus aliquando. ij. M

S

Salutantes Chriſtum illuſorie ſunt triplices. vij. R
Sangnis verꝰ/ſil'iter ꝛ aq̄ vera/de latere chr̄i exiuit. x. T
Satellites comparantur ſpinis. vij. A
Seculares perſone velent facies ſuas/ne dent occaſionem peccandi. v. X

Sententia condemnationis Chriſti/que fuerit. viij. L

Sententiã mortis ne mereamur audire. ibidem

Sepeliamus et nos Chriſtum monumento nouo. xi. E

Sepultura Chriſtus indiget. xi. D

Silentium tenere debemus. viii. F

Symon Cyreneus quis fuerit. viii. A

Subditi poteſtatẽ temporalem nõ contemnant. vi. E

Subditi prelatis obediant. ibidem

Subditi prelatis compatiantur/ꝛ pro eis orent. vi. F

Sudor ſanguinis Chriſti vnde prouenerit. ii. V

Superborum deus eſt vana gloria. vii. S

Superſtitiõis quid pre ſe ferentia verba: quomodo ſint in telligenda. x. P

Scindere veſtimenta mos erat iudeorum: in ſignum blaſ phemie. v. E

Sciſſio veſtis Cayphe: quid repreſentabat. v. F

T

Teſtimonia falſa cauenda. v. B

Titulus cõmendaticius eſt ſuperpoſitus cruci. vij. Z

Titulus quomodo ſit cruci affixus. x. B

Titulus triumphalis geſtandus cõtra diabolum. x. C

Titulus eſt triplex ibidem

Titulũ pylatus/nec mutare/nec delere voluit. ibidẽ

Titulum ſcribit Pylatꝰ ꝓprio ꝛ diuino inſtinctu. x. A

Torta vite nominatur Chriſtus i. K

Torta vite/quomodo vtendum ſit. i. M

Turbari non debemus: ſi propter honeſtam vitam a malis irridemur. v V

Tres lingue in titulo quid repreſentent. x. B

Triſticia vera fuit in Chriſto tempore paſſionis. ij. B

Triſticia Chriſti recogitata ſeptem fructus affert. ii. B

Triſticiciam an Chriſtus ſemper habuerit. ij. L

Triſtabatur Chriſtus ob multa. ij A

In tribulatiõibꝫ ad deũ recurrẽdũ: exemplo chriſti x. M

Trinitatem non licet curioſe perſcrutari. vij. Z

V

Velantes Chriſti faciem triplices ſunt. v. T
Velabāt iudei faciē chr̄i. vt gratiā a ſeipis abſcōdāt. ibidē
Vendunt Chriſtum multi cum Juda. iij. C
Venditionis Chriſti recogitatio/facit ſui ꝓdigū. iij. E
Venti quattuor Pylatum ſeduxerunt. viij K
Verba Chriſti fuerunt ſententioſa. x. O
Verbum: Conſumatum eſt: magne eſt efficatie. x. P
Veritas/aque benedicte comparatur. vi. L
Veritas nūq̄ occultari pōt: ſic ꝙ nō mentiat̄. vi. R
Veſte q̄driptita/ꝛ tunica ſortita q̄d repſentet̄. ix. V
Veſtes rubee ꝛ virides ꝓhibite ſunt clericis. viij. E
Veſtibus virtutum animas noſtras veſtiamus. vij. K
In veſtibꝫ nō ornatū: nec p̄cioſitatē queramꝰ vi. V
Veſtimentis vilibus Chriſtus vſus fuit. ix. V
Viciorum capitalium medicamina. i. A
Viliores ſi preferant̄ nobis: equanimiter feramꝰ. vij. E
Vincula triplicia: pctōꝝ. p̄ceptoꝝ. ꝛ charitatis iij. S
Virtꝰ habet ſuā antipariſtaſim/ꝓbat̄ in Maria. viij. V
De virtute propria non preſumendum. iiij. A
Voluntatē noſtrā: diuine voluntati cōformemus. x. Y

Finis.

Mende hac pagina ſubnotantur.

Alphabeto primo. S. ſtipulat᷑. ſcribe ſtipatur. Alpha
beto.ij. B. deiectionē populi.ſcri.deiectio et euerſio populi.
Ibidē tertio.illa ꝙ.ſcri.ꝙ illa. Itē ibidē F.habeto ratio
nabilem.ſcri.rationalem. Itē littera R quale ꝑtulit. ſcri.
quale pertulit. Item O. ſeptimo nubis. ſcri. ſeptimo vm
bra nubis. Item P. morē quidem.ſcri. morem quidam.

Item T.que eſt in rane.ſcri.que eſt in ratione. Ibidem
fuit releuatio.ſcrib.reluctatio. Item alpha.iij.littera A
cum dixiſſe dominus.ſcri.cū dixiſſet. L.qui in ſeipſos ſcri.
qui in ſeipſis. Item Z. comprehenſoribus precipiendi.
ſcri.precipiendo. Item ante dixerat. ſcri. dixeratis.

Item alphabe.iiij. A vnus eſſe.ſcri.vnus eſſet. Item
E die neceſſitat. ſcri.die neceſſitatis. Item D. ductio ſi
ue paſſio.ſuperfluit ſiue paſſio. Item F. vtrū captio.ſcri.
vtrum ductio. Item G. cadens adoraberis.ſcri.adora
ueris Ibidem vocē eius audieris.ſcri. audieritis. Item
K: Anna: que.ſcri.qui. Ibidem auctoritem.ſcri. auctori
tatem. Item N. vt ex culpa.ſcri. et ex culpa. Item O
tertie diſco.ſcri. tertio diſce. Item S. diſciplicent. ſcrib.
diſplicēt. Item alphabe.v. B. potius occidere.ſcri.po
tius occiderent. Item E.eſt cōmiſerat.ſcri.eum cōmiſerat

Item Z.gemitus a deum.ſcri.gemitus ad deum.

Item alpha.vi.B. Auguſtinū a deo. ſcri.adeo Ibidē
ſatiſfacere dolebat. ſcri.ſatiſfacere debebat. Ibidem em̄
oſtendam. ſcrib. condeſcendam. Item D. Argentineñ
quam.ſcri. quem. Item Q. quam queſtio:ſi.ſcri.quam
queſtionem ſi Ibidem ſubiungantur. ſcri. ſubiungatur

Item T. minimam pene iudicium.ſcri. minimum pene
indicium. Item alphabeto ſeptimo F. vt rationis legi
bus. ſcri. vt Romanis legibus. Item H. deum placuit.
ſcri. placauit. Item veſti rubea. ſcri. veſtis. Item S

non queſtubus. ſcri. queſtibus. Item Z. tertij ſunt orā-
tes. ſcri. orantes. Item alphabeto octauo T. per imas.
ſcri. per rimas. Item alphabeto nono B. preſtant ibi.
ſcri. preſtant tibi. Item A. ſ. ⁊ ab infectione. Depone ⁊.
Item alphabeto decimo E. et tentationum exprobra-
tionem. ſcri. tentatiuam. Item F. iuxta illud ſcriptum
ſcribe. iuxta illud quod ſcriptum. Item L. deus illi. ſcri.
deus illis.